B. N. L.
49
ILUMINADOS

Z-4-44.
No-419

B.

Z-4-44

RAB

Viuentis.
Consuetudinibus.
Sane quia.
Expone.
Expte.
Mandabat.
Super eo.
Causam.
Causam.
Conte.
Relatum.
Ut rerum.
Prudenciam.
Cum causa.
Cum sup.
Consulitur.
Insinuante.
Querenti.
Sup quibusdam.
Pastoralis.
Ex litteris.
Licet undique.
Cum olim.
Cum olim.
Coram dil.
Con. G.
Contingit.
Venabili.
Significatum est.
Petro z. G.
Cum uicesimum.
Uno delegatorum.
Olim apostolicam.
De officio legati [illegible]
Cum non ignoretis.
Studuisti.
Sic statuis.
Ad extirpandum.
Licet tranquillum.
Dilectus.
Nouit ille.
Volentes.
Exoticum.
Nouimus.
De officio [illegible]
Spiritualium.
Si sacerdos.
Cum ab ecclesia.
Cum nos.
Expte.
Significatum.
Quanto.

Ad recipiendum.
Duo simul.
Ad sedem.
Pastoralis.
Licet in apostolica.
Irrefragabili.
Aut implicare.
Inter cetera.
Cum querente.
Ut nostrum.
Grauis.
De officio iudicis
Ex litteris.
Iudicis.
De maioritate et obedientia
Cum clerum. [illegible]
Si quis.
Legebatur.
Omnes principes.
Illud dicimus.
Solite.
Peruenit.
Inter cetera.
Ad supplices.
Cum in ecclesia.
Huiusque.
Dilecto.
Dilecti.
Cum olim.
[illegible]
Cum inferior.
Humilis.
De treuga et pace
Treugas. [illegible]
Innouamus.
De pactis
Antigonus.
Quociens.
Qualiter.
Cum prudentiam.
Accepimus.
Conuenit.
Pleriq;
Pactiones.
De transactionibus [illegible]
Sicut [illegible]
Statuimus. [illegible]
Contingit.
Constituentes.
Decreto.
Ex litteris.
Super eo.

Venientes.
Preterea.
Preterea.
Ex parte.
De postulatione
Clerici.
Ex parte.
Considerantes.
De [illegible]
Talia.
Querelam.
Ex sinuatione.
In una.
Tue f.
Audiuimus.
Petitio.
Accedens.
Dilectus filius.
Constitutis.
Nam in minori.
Consideret.
De [illegible]
Sicut.
De statu generali
[illegible]
Relatum.
Albas cl.
Mandauimus.
Ad audientiam.
[illegible]
Cum dilecti.
Super eo.
De treuga et [illegible]
Rescriptum [illegible]
Conuenientibus.
Audiuimus.
Ex litteris.
Cum ex litteris.
Susceptum.
Coram fe. me.
Constitutus.
Causam.
Beneficio.
De [illegible]
[illegible]
Ex quorundam. [illegible]
Ex parte.
Sane.
Cum sine.
Peruenit.
Dilecti.

Cum tempore.
Cum dilecte.
Cum olim.
Contingit.
Peruenit.
Ex parte.
Ex parte.
Innotuit.
Cum dudum.
Cum pridem sibi.
[illegible]
[illegible]
Ne quorumlibet.
Decernimus.
Quanto.
Ecclesia.
Cetera.
Dilecti.
Intelleximus.
Clerici.
Causam.
Cum inter dilectos.
Quia. G.
Conuenientibus.
Nouit ille.
Pastoralis.
Examinata.
Cum dependent.
Qualiter.
[illegible]
Exhibita.
Venabilis.
Significauit.
De [illegible]
Si quis. [illegible]
Nullus.
Sane.
Si quis.
Sicut.
Ex tenore.
Certum consuetudinis.
Ad aures.
Licet.
Ex tenore.
Si diligenti.
Contingit.
Postulasti.
Ex parte.
Conquestus.
Dilecti.
Significauit.

Proposuisti.
Licet.
De [illegible]
Ignarus. [illegible]
Significantibus.
Dilecti.
De [illegible]
Ex litteris. [illegible]
Prudentiam.
De [illegible]
Olim.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Ad hoc deus.
Accedens.
Tue f.
Accedens.
Cum frequenter.
De [illegible]
Inhibemus. [illegible]
Licet.
In presentia tua dudum.
Certum.
Cum causam.
Cum in causa.
De [illegible]
Dilecti.
Preterea.
[illegible]
Exponitur.
De [illegible]
Omnes.
Cum inter.
Licet.
Capellanus.
Conquestus.
De [illegible]
Intelleximus. [illegible]
Etiam.
Super.
De [illegible]
Consilium.
De [illegible]
[illegible]
Suscepte.
Ad nostram.
Cum olim.
Cum sup.
Pastoralis.
Dilectus.

Cum olim.
In causis.
[illegible]
[illegible]
Licet.
Sollicitudinem.
Accepta.
Audiuimus.
In litteris.
Idem.
Cum venientes.
Ex insinuatione.
Conuenientibus.
Ex conquestione.
Grauis.
Olim.
Licet.
Ex parte.
Cum ad sedem.
Cum inter.
Sepe contingit.
Pisanus.
De [illegible]
Ad hoc. [illegible]
Ex litteris.
Causam.
Pro ut.
Fraternitatem.
Cum dil.
Venientes.
Contingit.
Volentes.
[illegible]
[illegible]
Constitutus. [illegible]
Consuluit.
Conuenientibus.
Si clericus.
De [illegible]
[illegible]
Ad memoriam.
Iudicatum.
Ecclesia.
Ecclesia.
Dilectus.
[illegible]
[illegible]
Ad hoc.
Dilectus.
Ab eo.
[illegible]
Cum monasterium.

Sicut.
Similiter.
Super.
Si quis [illegible]
[illegible]
De causis.
precedentibus.
Si quis.
Si quando.
De illis.
De nullis.
Excipitur.
Spoliatus.
Excipere.
Excipitur.
Si non est.
presens.
Consensus.
Consilium.
Requisitus.
Consanguineis.
Judicem.
Ad defendendum.
Sicut.
Dilecti.
Tuis.
Consuetudinibus.
Consilium.
Remissa.
Si quis.
Si quis.
De diffinitionibus
impubertatis.
Tuis.
Civitatis.
Videret.
Videat.
Accessit.
Contrahere.
De illis.
De illis.
Accessitudes.
Excipitur.
Duo.

Addidit vendit.
Tue nobis.
De clandestinis
Si quis [illegible]
Quod nos.
Contubernio.
De fide parentum
[illegible]
Nubat modis.
Desponsa duos.
Accepisti.
Licet.
Tuis.
Tuis.
De godemitis
[illegible]
Quemadmodum.
Consilium.
Consilium.
Si quis.
Consilium.
Super eo.
per tuas.
Si godemitis.
[illegible]
De eadem re.
Excipitur.
Si quis.
Consilium.
Consilium.
Consensus.
Tuis.
[illegible]
Si quis.
Super hoc.
Excipitur.
Contrahere.
Significatis.
Consensus.
Si quis.
[illegible]
Per tuas.
Quemadmodum.

Unde.
De nuptiis
[illegible]
Dignum.
Propositum.
Licet.
Admissum.
De nuptiis.
Indecens.
De cognitione
Utrum.
Super eo.
Quesitus.
Contracto.
Consensus.
Tua nos.
Excipitur.
De cognitione legitima
Si quis.
De eo cognitam
[illegible]
Si quis.
Consensus.
Tuis.
Jordane.
De godemitis
[illegible]
Excipitur.
Super eo.
Quod dicitis.
De illis
[illegible]
Quod sicut.
Quia.
Tua.
Non debet.
Cum qui.
De virgine
[illegible]
Accepisti.

Quod ideo.
Excipitur.
Consultationibus.
Laudabilem.
Fraternitati.
Laude.
De matrimonio
[illegible]
Licet.
Excipitur.
Consilium.
Consulti.
Translatum.
Caudam.
Latoz.
Tamen est.
Caudam.
Relatum.
Quod.
De fecerint.
Quem.
Petrus.
Quesitus.
Tuis.
Jordane.
Excipitur.
Relatum.
Videtur.
Jusserit.
Significatur.
Non nisi tua.
De [illegible]
Si qua.
Quesitus.
Porro.
Significatis.
Excipitur.
De illa.
Autem.
Caudam.
Quem qui.

Vestitum.
Significatum.
De prudentia.
Plenius.
Et si nec.
Super.
Peritus.
Donatio.
De [illegible]
Capellanis.
Dominus.
Curiam.
Super illa.
Consilium.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Si legitimus.
Si quis.
Illa.
Omnipotens.
Simul.
Debuit.
Appellantes.
Accessit.
Consilium.
Quia.
Excepte.
Si constiterit.
Nemini.
Licet.
Consensus.
Super hoc.
Quidam.
Videtur.
Licet.
Peritus.
Sicut.
Tuis nos.
Peritus.
Instituta.
Quemadmodum.
Prelatus.

Non potest.
Consilium.
De [illegible]
[illegible]
Si dominus.
Accusatum.
Quocienscumque.
Sicut.
Tamen.
Non sitis.
Non necesse.
Consuetudinibus.
Adhuc.
Consentit.
Instituta.
Nemo.
Querelam.
Et quia.
Si diligenter.
Postquam.
Consensus.
Excepte.
Ad instantiam.
[illegible]
Excommunicatis.
Nobis.
Videtur.
Statum.
Videtur.
Licet.
Peritus.
Sicut.
Tuis nos.
Peritus.
Instituta.
Consuetudinibus.
Sicut.
Quoniam.
Judicium.

panis mutatur specie remanente priore
Sed non est talis qualis sentitur in ore

panis mutatur specie remanente priore
Sed non est talis qualis sentitur in ore
Res occultatur quare quia videatur
Forsitan horrebet et manducare timebit.

Fides est voluntaria absentium certitudo super scientiam et omnem opinionem constituta.

GREGORIUS

seruus seruorum dei dilectis filiis doctoribus & scolaribus uniuersis ytalie communi-
tatibus salutem & apostolicam benedictionem. Per
patrum siquidem prouidentiam diuersitas ubi
q; diuersis locis pro diuersis temporibus & modestis
& efficacibus expedientibus conuenienter
mutatis mutandis iuxta temporis exi-
gentiam ecclesiastica sacramenta dispensat. Nec
enim eadem omnibus conuenire possunt nec
eadem omnibus expedire nouit. Sed hinc
inde uarietate rituum & consuetudinum
diuersarum ad unum tamen finem pietatis
uidelicet & religionis omnium intentio
dirigitur. Cum igitur ad nos pro parte
uestra fuerit humiliter supplicatum ut
quedam uobis concedere de benignitate
apostolica dignaremur. Nos uestris
iustis postulationibus fauorabiliter annuentes
uobis & uestris scolaribus ut in
ciuitate bononie studium generale
habeatis & ut ibi a quibuscumque
uolueritis & ubicumque uolueritis
in quacumque facultate & quocumque
tempore liberam habeatis licentiam
legendi & docendi auctoritate presentium
indulgemus. Ita tamen quod
si aliquis uestrum ad aliquem
gradum fuerit promotus nullum
ab eo examen exigatur. Nulli ergo
omnino hominum liceat hanc paginam
nostre concessionis infringere uel ei
ausu temerario contraire. Si quis
autem hoc attemptare presumpserit
indignationem omnipotentis dei
& beatorum petri & pauli apostolorum
eius se nouerit incursurum.
Datum laterani .ii. kl. iunii pontificatus
nostri anno primo.

De fide catholica.

Firmiter credimus & simpliciter confitemur
quod unus solus est uerus deus eternus im-
mensus & incommutabilis omnipotens
& ineffabilis pater & filius & spiritus sanctus
tres quidem personas sed una essentia
seu natura simplex omnino. Nam filius
est de solo patre. non factus nec creatus sed
genitus. non de nichilo nec de aliqua re
sed de patris substantia. Deus de deo
lumen de lumine. Spiritus sanctus
pariter de patre & filio. non factus nec
creatus nec genitus sed procedens. Consubsta-
lis & coomnipotens & coeternus unius
boni principium creator omnium uisibilium &
inuisibilium spiritalium & corporalium qui
omnipotenti uerbo simul animo opere
de nichilo condidit ecclesiam spiritalem pul-
chram angelicam videlicet & mundanam ac
denique hominem qui quasi communis ex spiritu & corpore
constitutus. Diabolum enim & alios demo-
nes ad quod natos esse bonos. sed ipsi per
se facti sunt mali. homo uero diabolo suggerente
peccauit. Hec sancta trinitas
sedm communem essentiam indiuidua & sedm
propria personarum discretam. moysen & sedm
apostolum ac similiter sacros ueteris & noui testamenti
diuisionem eorum doctrinam ymmo deum
unum sanctum & iustum ueteris & noui testamenti
tam patribus quam prophetis & apostolis
locutum. Credimus etiam incarnationem uerbi dei
communem esse totius trinitatis. Confitemur
ergo christum natum de maria semper uirgine
cooperante spiritu sancto de ipsa ueram
humanitatem id est corpus uerum animatum
anima rationali. Christum hominem factum. Deum
natum. passum. mortuum & sepultum. descendisse
ad inferos. tertia die resurrexisse. ascendisse ad celos.
sedere ad dexteram patris. inde uenturum
iudicare uiuos & mortuos. Credimus & confitemur
unum esse filium dei non quatuor. unum uerum deum
omnipotentem. unum principium. unum creatorem
omnium rerum. qui solus habet immortalitatem
& lucem habitat inaccessibilem. qui est regula
iustitie. qui ordinem & singula que sunt
ordinauit. Deum & hominem christum iesum
mediatorem dei & hominum. qui est homo
iustitie. qui est omnium rerum ordinatarum
plenissime conscius. Ipse enim deus
& homo. qui per id quod homo est
mortuus est. per id quod deus est
non mortuus est. Ipse ergo christus
filius dei. deus & homo. per id quod
homo est. pro nobis mortuus est
& per id quod deus est. mortuos
suscitaturus est. Ipse ascendit ad celos
ipse sedet ad dexteram patris. ipse
inde uenturus est iudicare uiuos
& mortuos. Ipse secundum humanitatem
quam assumpsit. secundum quam minor
est patre. secundum quam temporaliter
factus est. secundum quam crucifixus
mortuus & sepultus est. ipse est
sacerdos & hostia. Cuius corpus & sanguis
in sacramento altaris sub speciebus panis
& uini ueraciter continentur. panis
in corpus & uinum in sanguinem potestate
diuina transsubstantiatis. ut ad perficiendum
mysterium unitatis ipse accipiamus de suo
quod accepit pro nobis. & hoc utique
sacramentum nemo posse credere
nisi catholicus quem uere fides ordinauit. Cete-

doctrinam seu Ioachim in hac parte defendere vel approbare presumpserit tamquam hereticus ab omnibus refutetur. In nullo tamen per hoc Florensi monasterio cuius ipse Ioachim extitit institutor volumus derogari, quoniam et regularis est institutio et observantia salutaris, maxime cum idem Ioachim omnia scripta sua nobis assignari mandaverit apostolice sedis iudicio approbanda seu etiam corrigenda, dictans epistolam cui propria manu subscripsit in qua firmiter confitetur illam fidem tenere quam Romana ecclesia que disponente Domino cunctorum fidelium est mater et magistra. Reprobamus etiam et condempnamus perversissimum dogma impii Almarici cuius mentem sic pater mendacii excecavit ut eius doctrina non tam heretica censenda sit quam insana. Ex conc. Meldensi.

De constitutionibus. Rubrica.

Canonum statuta custodiantur ab omnibus et nemo in actionibus vel iudiciis ecclesiasticis suo sensu utatur sed eorum auctoritate ducatur. G. regul.

Cognoscentes etc. Verum quia irregulare culpa caret in dampnum vocari non convenit, quotiens aliquid novum statuitur ita solet futuris formam imponere ut dispendium preteritis non committat, ne detrimentum ante prohibitionem possint ignoranter incurrere quos postmodum dignum est vetitos subiacere.

Augustinus super illud epistole ad Ebreos. Translato sacerdotio necesse est ut legis translatio fiat. Quia enim simul et ab eodem et sub eadem sponsione utraque data sunt, quod de uno dicitur necesse est ut de altero intelligatur. Idem super epistolam ad Romanos.

Nam concupiscentiam nesciebam et cetera. Hoc nomen elegit apostolus generale ubi omnia mala ostendit; bona est quidem lex que dum hoc prohibet omnia mala prohibet. Ieronimus [illegible].

Ne innitaris prudentie tue, prudentie sue innititur qui ea que sibi agenda vel dicenda videntur patrum decretis preponit. Innocentius III. Senonensi archiepiscopo et episcopo Trecensi.

Cum olim etc. Ad audientiam apostolicam nostram pervenit quod Trecensis canonici novum fecerunt statutum ecclesie constitutum ut circa eorum impotentiam quam absentia reddituum suorum perceptione priventur quamdiu in eadem ecclesia preter illam consuetudinem facerent vel de certis facerent institutionem redditus in absentia non perciperent; sed tantum soli continue residentes cum sacerdotibus [illegible] extra quod statutum omnes in hoc convenerunt [illegible] et ut cum singulis prebendis annexe sint [illegible] possidentibus in [illegible] descendentium ad successores non [illegible] [illegible] inter singulos dum [illegible] [illegible] quando ipse debeat uti eo et ydoneus dicatur [illegible] partem legem [illegible] canonicos [illegible] [illegible] quamdiu [illegible] [illegible] prebendarum [illegible] consequentes [illegible] [illegible] ad [illegible] servantium vel [illegible] in possessionem observandam. Idem eidem. [illegible].

Que in ecclesia etc. Sane pervenit ad audientiam nostram quod Trecenses canonici constituerunt ut [illegible] ad [illegible] [illegible] allegationem [illegible] ab ecclesia [illegible] tenere [illegible] etc. [illegible] indempnitati [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ecclesiasticorum [illegible] legitimo [illegible] inter se [illegible] non [illegible]. Idem.

Cum accessissent ad apostolicam sedem archidiaconus Tullensis et G. Tullensis capituli procurator, archidiaconus proposuit memoratus quod cum olim Tullenses canonici [illegible] [illegible] [illegible] in Tullensi ecclesia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] devolutum etc. Fuit [illegible] capituli allegatum quod [illegible] canonicorum Tullensium [illegible] [illegible] dignitatis [illegible] in ecclesia [illegible] canonicos ipsos [illegible] [illegible] possessionibus distribuit etc. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] etc. [illegible] Tullenses canonicos [illegible] in Tullensi ecclesia [illegible] [illegible] auctoritate ipsius apostolice sedis [illegible] confirmatum. Vos illud [illegible] voluntate [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

F. Ex primus comedis vel edendi [illegible] hora.
Querens delicias vel parans deliciosas.
Assumis cupide quod non est deliciosum.

Superbia. invidia. avaricia. gula. luxuria. ira. hec omnia vicia [illegible] per cupiditatem.

virginum contineri declaravimus constitutio-
nem autem illam super prebendis in perceptione por-
tionis maioris consuetis servitiis antiquori-
bus exhibendis edidimus non ad preterita sed ad
futura tantum extendi cum leges et constitutiones
futuris certum sit formam dare negotiis
non ad preterita facta trahi nisi nominatim in eis
de preteritis caveatur. Alexander III. Senonensi ar-
chiepiscopo. De rescriptis. R.

Sicut Romana et cetera. Quesitum est ex parte
tua si alicui causa delegata iudicibus sub-
lato remedio appellationis committitur et lit-
teris apostolicis alicui presumitur quibus ei ge-
neraliter est indultum ut libere sibi liceat
appellare in vocem appellationis prorumpere utrum eius
in eadem causa debeat appellatio deferri. In qua. Et infra.
Respondimus quod ei in hac parte appellatio non debet
admitti presertim cum causa iudicibus appellatione re-
mota specialiter mandatur derogatur generali.

Idem Cantuariensi archiepiscopo.

Ex parte quorundam clericorum nostrorum est auribus intima-
tum quod cum de causa que inter .G. et .F. clericos ver-
titur super prebenda de Novalis cognoscerent legi-
time eidem .B. secundum tenorem litterarum nostrarum
continentium quod si constiterit ipsum de prebenda de
quo dictum est spoliatum in restitutione prebende
de amoveretur ab ea et eo cognito et probato
prebendam adiudicassetis eidem ipse in vo-
cem appellationis prorupit et ad te quod ei prebendam
preciperes et absque cause cognitione restitue-
res litteras reportavit. Et infra. Verum quia non cre-
dimus rem processe sententia et in his litteris
intelligenda est si constitit et si non apponatur
et si veritatem preces nitantur. Quia ergo in spec-
ie litteris quas [illegible] dicimus si in veritate
quod secundum predictum modum ei scripserimus et litteras quas
prestatis .F. reportavit non habent pro iu-
dicio litterarum sententiam [illegible] confirmetis et
sepedictum .F. eius litteris non obstantibus [illegible]
ad presentiam nostram venire compellatis.

Idem Wintoniensi episcopo.

Ceterum si aliquis super aliqua causa ab apostolica sede impe-
traverit litteras et adversarius eius easdem etiam
per eundem obtinuerit committi alius de commi-
ssione priori non habita mentione super [illegible] iu-
dices ad decisionem eius presumit procede-
re sede littere obtineant aliquod roboris firmi-
tatem. Si vero in secundis habita mentione de commi-
ssione priori predicta causa aliquorum est excepta
iudicio eo eidem littere non sunt viribus ca-
rende impetrate. Cum si de assensu partium causa com-
mittatur et processu temporis alter et contumacia alterius
partis alicui nesciente eam ipsam tacito de com-
missione priori aliis obtinuerit delegatis non
iniuste his qui tam dolo et fraude adversa-
rium suum laborare coegit in expensis
legitimis condempnari debes eidem. Idem
Eboracensi archiepiscopo.

Licet certis constitutionibus sit prohibitum quod
teneri debeas cum aliquid sibi assumere donec va-
dant quam vivi [illegible] et aliquem filium presbiteri
supponatur quod si talis sit sacerdotis filius et in
sacerdocio genitus cum proximo in tali eccle-
sia ministravit vel qui illicite ecclesiam obtinuerat
[illegible] eandem hunc quod continet [illegible]. Iudici quo-
que nostro constitutum illi prohibitum ecclesiam
adiudicare debere et id in similibus observan-
dum. Idem archiepiscopo Ravennatensi.

Si qui aliqua tue sententia dirigimus quod a-
nimum tuum exasperari videntur tamen turbari non de-
bes et infra. Qualitatem negotii pro quo est scriptum
diligenter considerans aut mandatum nostrum re-
verenter adimpleas aut per litteras tuas quare ad-
imple non possis rationabilem causam pretendas
Et infra. Patienter sustinebimus si non feceris quod pravia no-
bis fuerit insinuatione suggestum. Idem fratribus
nostris ordinem cisterciensem professis. Et infra. Cisterciensi ordini.
Si quando nos super decimis vel aliis quod [illegible] vestra spe-
cialiter apostolica sede indulsit non facta mentione cisterciensis ordinis
littere fuerint a sede apostolica impetrate per eas minime
teneamini. Unde Idem Moguntino archiepiscopo.

Accepimus et infra. Audivimus si quidem anno proximo
preterito litteras a nobis sibi vestra recepimus emanasse
quibus decano et ecclesie tue commisse te adhuc in
eorum [illegible] excellentie mandatum dedimus et pre-
cepimus ut .P. qui de gente Iudeorum originem
duxit et divina gratia Christi fidem suscepit in ca-
nonicum reciperent et prebendam sibi conferre de-
berent et infra. Ipsi vero quia donatio prebendarum ad te
spectabat preceptum nostrum executioni non potue-
runt mandare. Cum tamen quod perscriptum .P. tecum super
hoc ex parte nostra requireret respondisti quod

uocatione iudex ambiguit[ate] iuris iudicet p̄
ordi[n]e in posthac[is] cognosce debeant. Iuxt p
ceda[m] p̄me iuste sunt reuocate ad q̄ tales
p̄l[a]t q̄ nisi p̄stiterit pond[us] ut ep̄us duplū
defend[ant] simil[ite]r cog nosc[ant]. Et si forte
neq[ui]uerint in manu sua[m] pond[us] de
ut[ul] plet sunt. ep̄us q̄ pro tali p̄ arbitr[io] cui[us] electus fuerit; h̄ defectu ip
piaetur. Quoniam aut̄ ille h̄ forma d
cal[is] iudic[is] cum ad ultim[um] trahendam
alios sup̄ hoc. et sup quibusdam aliis relatis se hi
bere p̄posuit. et diuersi quer[e]ndam auo
bis uidebant[ur] iuste imperti[r] tollere q
sunt. An iudex ex delegatione h̄ ad p̄du
nay ut ueru[m] expressionem sup̄ dubio ut[ri]us
exp̄mendi h̄at potestatem ad eum ut[rum]
si ad ip̄m p̄duc[er]e teneat[ur] nostrum
sup ad expressi[us] inquisitione p̄ce
gerand[um] apprehensi sigilli iuste q̄ de pon
missione ill[a]m fuerant meritor[um]
ad alios iudices. a se. ap. emanatum e
and[um] quoniam debeant obtinere. Sol. q̄ ad
h̄ duo cal[is]. p. q̄ cū gen[er]ali p̄dicte sedis ubi
o delegati iudices p̄ generalem iuris ord[in]em
ea p̄dicti. dimittu[n]t ad ea q̄ spiritu exp̄mit
penitus cessare uidentur. Et de pontij ad fratr
manet mentionem. cū scripta relinqu[er]e p̄ma
q̄ h̄ nisi ad dia ualle. q. donec in p̄fat[a] ro
reuocet[ur] causa. sup re ut[rum] ep̄us arnelic
exp̄mendi sup ipsum delegatus h. ill[a]m
exp̄mandi p̄dictus ut[rum] ep̄us requisitus debeam h̄ exercere. Idem senes
ecclī aplici ghenuē scribe Sarchepo
se perenniter salutem. Significauim q̄ gra
uequit[er] ab eorum[dem] p̄d[ecess]ore sol. q̄ uolentes
eos ualle cū obuiare decreuimus. ut cū in
quisitionib; nisi uiuoz. et uiuoz p̄dic
tis solū modo deb[eam]t q̄ueri. et dig
noz[er] ut q̄ualis clausula ad melius q̄ue
in eadē. sit ut ceteris occidue ghenerali h̄
tribuendum essent. et quod ceteris ecclī
ris et ep̄is. et aliis negotij
diamq̄ quib[us] de immunit. et uoz. ea
facianus mentionem. Si aliq̄d ab aliquat
p̄dictis exp̄dierit ad uos uelit ecclī in iu
dicio experiri. et ut ad pet[itio]nē ualeat
ut[ru]m uoluer[it]. q. sit uc. et debeat ei p̄dictus
ad d[omi]n[u]m mandare p̄tem ut ei[us] peti
cul impert[ir]. Idem. P. et Iohn
de uenere lepos[itum].
et uenere iudex quia nob[is] delinitat[ur] intell[ig]
nimus. Sal. dilectorem de collectat[ur]. ad aliq[ue]s
dicet[is] ep̄is q̄ue quia inter ip̄m. et illum de bec
es uñre iudic[ial]. ap. imperiū. qui e p̄tem ei
cuiusdam ad ultim[um] debit[um] p̄tis cōtra eū ualuit
litigare. sup. cui[us] nob[is] constitit de uerit[at]e
uellent[is] p̄cedē. dilat[us] cui[us] nob[is] p̄dict[us] q̄ ad
reuelat[us] p̄ dict[us] ad nos iudic[ial] p̄libū. Ve
ne. et quia ab aliis iudic[ibus] fuisti citatus
et auctoritate ad fidem reuocare. Sol. q̄ at
tendentes q̄ndam p̄libi mentionem diuer
gentiones q̄ eor[um] negot[ium] imperti[r] quasi ab
eis ad fraternitatem ad[ue]n[i]endum de relat[is] dis
fratrū. et dilectum eius p̄decessorē ad debit
deciminū. ut ipse commode exhortet[ur] ubi
Idem medio lat[er]. Archiepō
ueñ. ac dño scripta. sal. ap. mandamus. q̄
sepius nob[is] est. p. eiusdē ut eccl[es]ie medi
cere. sufficiens cautela sibi sit p̄bendam adep
tus minabilē. q. p̄cedendi ipsius in
eccl[es]ia de gregorio sp̄ioris. et filij; eidem ec
clie. iuste ut[er]entur. est si seruien. iuris
rium nisi ad gen[er]ales arrendulos. nisi
inuenisset in est. q. eum debuisset. animū
obtendē. est eum in iuste nec de p̄benda ip
sius meuer[it] hēre. nec uedol. causa cui
dino eiusdē dicer[it] in est. eum iuste ipse
ecclī adiecta. condō si dignum. scribere ad
ecclesiarū ut[ilitatem] opportune. melius
potuisset. quam iuste ipse fuisse imper
re. Idem eccl. et decimo. ap. eccl[es]ie ei
missam. et uic[ario] p̄nosb. et p. Sp̄ uenerec.
nosb ecclī. posse[ssi]onis. de anapia
iuste. et. Ne in ut[er]i ille ad p̄dictus fuit
se inserti. q. si aliq[ue] ipse essent. legate
p̄sentiam uestram. adire ut[ru]m ad nos pere
grinandi. nos p̄tentes. gen[er]aliter. uel ordi
ri. et. ipsorum de iure possessi. in eccl[es]ia
uestre. et. ad dictum de iure possessi. in eccl[es]ia
uestre. et. ad dictum de iure possessi. in eccl[es]ia

sulam illam de receptione procedat. Atque ip-
sam intelligentes illud in eam unius tenorem
litterarum illarum non tantum procedere provisum ut
si litterarum auctoritate prior in eodem negotio legitime
esset processum stabile permaneret. Aliquando si oc-
casione clausule memorate aliquid contra-
rium in alterutrius partis preiudicium attemptatum
id irritis decernimus carituri. mandan-
tes ut decisionem ipsius negotii sic provi-
sum est tam super principali quam super incidentibus
questionibus appellatione remota canonice procedatis. Idem
archiepiscopo Senonensi.

Constitutus apud sedem apostolicam P. clericus proposuit quod
cum C. papa nostro decano et capitulo Bituricensi dede-
rit in mandatis ut ipsum reciperent in cano-
nicum et in fratrem et prebendam ei conferrent
si qua tunc vacaret in eorum ecclesia vel proximo
vacaturam et ipsi mandatum eius admittere
non curassent eis precipiendo mandavit ut
quod mandaverat adimplerent sibi super hoc exe-
cutoribus deputatis et cetera. Verum pars adversa proponit
quod cum in Bituricensi ecclesia certus canonicorum numerus in-
ventus sit iuramento firmatus inveniretur dando et predictus P. predicto
confirmatus et de hoc memoratus P. non fecis-
set in suis litteris mentionem intelligendum
erat communem esse P. nostri et dictis litteris ut vi-
detur tacita veritate impetratis. Vos ergo quod si
legitime vobis constiterit numerum canonicorum qui
tunc est in ecclesia per decanum et capitulum eiusdem
ecclesie iuramento firmatum cum quasi prodictus obtinens
litteras quod executoribus impetraverit quicquid factum
est occasione litterarum ipsarum irritum decernatis.
Alioquin ei faciatis in eadem ecclesia prebendam
si qua vacat sublato cuiuslibet appellationis obsta-
culo assignari. Idem A. pictavensi canonico.

Super litteris quas ab aliquibus vel ex malicia et non
a nullis ex ignorancia veritate tacita vel sug-
gesta falsitate impetratas a nobis diversos in-
telligimus sentire diversa aliis asserentibus
eos debere penitus carere omni commodo littera-
rum cum mendax precator carere debeat impetratis.
Aliis vero dicentibus quod si et forma carere de-
beant in litteris iustis expressa nichilominus
iuris rigorem veritas sic a delegato iudice
in negotio procedendum. Nos quod inter eos qui per frau-
dem vel maliciam et illos qui per simplicitatem

vel ignorantiam litteras a nobis impetrant
i. distinctionem
hoc dummus discretionem habendam ut hii
qui priori modo falsitatem exprimunt
vel supprimunt veritatem in sue pravitatis
penam nullum ex litteris commodum consequantur
ita videlicet quod delegatus precipit sibi facta fuit
super hoc fides illicitis de causa cognos-
cat. Inter alios autem qui posteriori modo lit-
teras impetrant dicimus distinguendum
quod falsitas suggesta fuit vel que veritas sit
suppressa. Nam si talis expressa sit falsitas vel
veritas occultata que siquis fuisset tacita
vel expressa nos nichilominus saltem in forma
communi litteras dedissemus delegatus non secundum
formam in litteris ipsis appositam sed ordi-
nis in causa procedat. Si vero per hoc falsita-
tis expressionem vel suppressionem veritatis
littere fuerint impetrate que tacita vel expressa
nullas nos penitus litteras dedissemus a dele-
gato aliquatenus non est procedendum. Si forte
sane essent ut partibus ad suam presentiam
convocatis eum de premissis veritate cognoscat.
ut sic invicem cum eadem veritate que dele-
gantem movet moveat et delegatum
et non delegans suas litteras delegaret dele-
gatus sue cognitionis officium ultra non
interponat. Idem abbati et conventui pre-
docensi post mediam a nobis ... monstrensi.
Ut per litteras ad vos abbas vester in eadem
habita et de suis querelis impetratas conve-
niat abbas ipse super causis que ad conventum perti-
nent et eorum de ipsius querelantibus respondere
ac licet interdicta sit appellatione per appellationis obiectum
possint ne respondeant se tueri super quibus
dicitur respondendo quod non alia conditiona-
biliter subtrahitur per appellationem se tueri
non possunt quoniam debeant auctoritate littera-
rum hoc legitime respondere et officio
suo teneantur congregationum suarum negotia
procurare non forte abbas et conventus nego-
cia communiter discernendo. Idem archiepiscopo et
magistro G. canonico Magdeburgensi.

Cum dilecta in Christo filia R. custos Her-
densis ecclesie ac procurator G. monialis super e-
lectionibus in eadem ecclesia celebratis litiga-
verint aliquamdiu coram nobis et. de. ipsius

dnmi lrēis ad albem · t dereneth · t suos
ḡudices impetēt ꝑ suis receptidem ⁊ne
ens cum mens sibis arrecti inde de sbēe
cor resignandne sue ꝓter ꝓlēam mīa
cepiunt de mandati qm in ꝑtib; lrēis
ad scolasticum ꝺnlem · t ḡudices suos
ꝑcentis in ferut sue de quib; in scdi lc
ens meum ad sicbat · t ideo q ꝑdar lrēis
occone dnoꝝ ac tempatu dyemus
ut rendud · dcm mīs scolasticū · t ḡudices
suos nuenimus minus ꝓnde ꝓcessisse
q · n · eis ꝑcipalr mandauer ut ad ec
clam ꝑdcam ꝓdmāt acce dens ꝑsone
ꝺnet ad manutēdem quietem albati
e cm ad opus eiusd fuer hmōi inde re
signatō sbēton vñ formam mandati
apīca cōmouer ens illo capīlo ꝓcēnsa
de mat ar ecclie in qnare ꝓmū cog
nouīt vñ q ꝓcessum coy ge mīs ꝑor
mam recepti ac vñ ordem accumpet
cum ut rtum dēcimus · t in aiem · ꝺb
q · q · q · c · t quibꝺam ecte corozib; sue
tudinum suar restituīt · t formam mandā
ti mīs gracie dilgencia obtemdat, ut
magīs vñ ꝺnue ꝓna ꝓcedat. ¶ dcm.
Verum q; grungie ꝑ aliqm mīs lrēis
impetīt ut ei mlos q̄s ꝓmouer eccie
demū eat ꝺpbem · q̄ dy mer · ab eis
q̄s · t nos ꝓmūit lrēis impetūr equit
conuenīri dicer ens ꝓtinet ut as
sale ut ute ad faciendū de ꝓbis mdi
cōnem · cum q̄ ad sic malicie hoīum
in dulgend · ḡtumur ne si quis mīs
lrēis impetīt in fra annū ꝓtēm copiā
iudicium huius · ex malicia illi⁹ exp̄gen
cia ꝓlixe eis nec auct ꝓtōy ualeat
que ruri in mīs alia de ꝓbis mdicio
hdat. ¶ dcm vobis mag. robēto.
Memorandum quod grungie · t cum ſ̄ndam ſ̄ſtamo
lurgrunter ad diuos mdicē lrēis impe
trauit quoy quidam obcenū alch ꝓre t
mandauit ut prem ad ꝺcam de milcies ꝑ
cōtentionē sue ſ̄ſtacē aliq̄ modo ꝺbus
ꝓmodū cdm inmungentiq; ut eūd dmū
eccl ab ſ̄ſtentim · q̄ſ · an ut rtū ſ̄ſ in ten
tū ut dr̄ut ſ̄ſtrem obedire debe
at ut hac ꝓre ſ̄ſtq; quo tue ꝓdencie rec
ponderet dominus dubitugnend · an ed
ꝓmum mandatū receptile dnoscēt ꝑ
ſ̄ſtam in no mē · t alios ſ̄ſtos ſ̄ſ qui
debuem discordiam fulcitudinem an ſ̄ſ
hoc nich otō ſcinith · t quid ſ̄ſ inde ſ̄ſ
grenēdue ꝺl nich eis ꝓtulē mandatū eccle
ei primū mandatū recepe et ꝑmgit il
lud debel ꝺlūt exequti mandare. q̄ ſ
ꝑtet q̄ſtum eis ab aliq̄ de mat. cause ne
ceis ad utros ſ̄ſtos · t dep · obcentu · copia ꝑ
tui ſ̄ſti quat auct ꝓtendū dilecte ſcripti
mus ꝑ exhiben · ſi ex ipīs cenore deplen
deris cuidenet ei q̄d dilectus ꝓtestetur
dum · t cede ꝑ ad illos · t quibꝰ sed mandat
recepit imperāe ut ſ̄ſtamē ꝓcessū reuocēt
lrēis aliqm eis aliud intrepidus exequi ꝑ
ei sed loco mandatū ſ̄ſi ut ex lrēis ſ̄ſe
cidue mandetur eis ꝑcer q̄ cede obtem
pe ad illos qm ꝓmum mandatū debē per
mat minime reuocatur sed mandatum
illud equi exequi · q̄ ſ̄ſ hoc nisi vñ ſ̄ſ
dubitandū ad exequendum sed mandatum
ꝓcedere ut ꝓper donec ut ſ̄ſ culpā ut ſ̄ſe
obtemdit ꝑ eorum mel est ꝺl ꝺ ꝺcia
lopiat · t ad ipm recipe debel ſ̄ſ ꝓmo mdi
dato recepto · t mandatum exequti mandā
to rñdebim in mortē · q̄ mel se ſ̄ſ mīs
debe demandari eqm · dicepe · ce
dū ut his oīb; ꝓmissis · t ꝓmissis in ren
dōnem q̄uem · te hāe. ne ul ad declinan
dum mandatum dubitare ce dicēt ubi
dubitandū ut est ut · t ad exequendum ce
ass erat esse ꝺcum ꝺ ꝺcus ꝺ esse ut debet
is aut ex his cēt cui debuit debitum q̄
ius in his debeat ce hāe. nihil cū archid
ꝓcedit ne ut delegatos. nec ꝓtest de
mus dedue debeat indicare. ¶ dcm ma
gro. G. ꝑ. de fillum.
Olim ex lrēis sed ut ſ̄ſtis reuocā. lar gris
t mīs regie. albatum mīs suis intimauit
auribus q̄ est ad sol semp · t ubi ubi sibi ꝑ
cessidue ſ̄ſ eo q̄ ꝑ. celeri sed ut emugris qm
chum de gillerd ſ̄ſ. de clino ꝑ inexpdiens
ꝓdnam collatum sibi fuisse ꝓdicit dcmo
bat ut ꝓtet sencel sed · t ceto eiusmodi

recepit, ut si clericos in aliqua ecclesia sua vel monasterio providendos per litteras generaliter ad dioecesanos obtinentes, ut in dioecesi sua vel pro alio scriptum non esset, facere providere. Contra [illegible] ratio non permittit nec se contendis ecclesias aut beneficia aggravari et si facilitatem habeat dioecesanus pro eadem litteris providendi. Idem.

Ab excommunicato qui contra institutam formam contra se asserit se ligatum, litteris nostris ad excommunicatorem obtentis, ut si ita est sine difficultate absolvat eundem, et aliis delegatis qui eo non petente mandatum apostolicum exequuntur, non excommunicatori qui de facto suo certus esse debet, licet in hoc differat eidem, si illis cognitio demandatur. Idem.

Supponente aliquo nullum se beneficium ecclesiasticum assecutum, de provisione ipsius licet minus competens obtinentes rescriptum apostolicum, de hoc mentionem non faciens, impetratas illud ubi fraudulenter obtentum dicimus non valere. Idem episcopo Pictaviensi.

Quia non nulli diversis modis litteris apostolicis abutuntur, statuimus, ut quicumque obtentas sub nomine suo litteras aliis eas concesserit, contra quos voluit fatigare in debitores processus, et qui eas tali modo receperint, quoniam illos quos nec habent conventos faciunt in iudicium evocari, aut litteras ipsas ad futuras conservant querelas, quas nondum fuerant, quas impetraverint expressum, seu contra [illegible] uno negotio vel in aliqua [illegible] pluribus personalibus actionibus, quas sub uno iudice possent terminari, quomodolibet per varias litteras coram diversis conveniunt, ut laboribus fatigatos et sumptibus vel componere compellant, vel cedere iuri suo, aut reus actorem eodem quod ad diversa loca vel in dignitate ad villam quae continue a prioribus eidem provinciae villis habet vocabulum citari procurat, ut dum non comparuerit excommunicetur aut contumax et sic eum a sua intentione repellat, eandem litteram quomodo careat et ad adversarius in moderatis expensis ac damnis quae per hoc passus fuit, ille qui [illegible] eum damnum vel Gregorius in registro. **De consuetudine. Rubrica.**

Consuetudinem quae ecclesiasticum gravamen inducere dinoscitur nostra vos decet prudentia removere. Innocentius III archiepiscopo et capitulo Lugdunensi.

Ex litteris etc. Si vero aliquis possessor aliquas claustris vel aliis locis religiosis in bona sua vel ultima voluntate pro suorum vel sui remedio peccatorum conferre hanc conferendi formam exposuit, quod sub hiis donationibus modicum censum in manu accipere aut in extremitate pallium quod manu prelati ecclesie susciperet aut similiter poneret sub cessione inducendum et audientium sub certa forma quae secundum vulgare appellatur etc. Dis. v. a. quod donationes vel earum quae obtentu consuetudinis claustris ecclesiis vel quibuslibet locis religiosis pie conferuntur vel sunt collatae, eas irrevocabiliter observari, cum hic signum quod secundum dei non tamen sed donationis quae contra possessionis sit evidens argumentum. Idem episcopo Parisiensi.

Ad nostram noveris audientiam pervenisse quod in tua dioecesi et in aliis ecclesiasticis consuetudo minus rationabilis habetur, quod cum aliqua causa coram [illegible] ibidem allegationibus et attestationibus utrimque partis auditis assessoribus litteratis et illiteratis sapientibus et insipientibus [illegible] constituti et quod illi dictaverint vel aliquis eorum presentium quandoque requisitorum pro sententia teneatur. Nos igitur attendentes quod consuetudo quae canonicis obviat institutis nullius debeat esse momenti consilio quod suo iudice lata nullam obtinet firmitatem, ut in causis ecclesiasticis iudex eorum per quem et de meritis earum cognitis sententiam proferre valeat sicut ordo postulat iuris auctoritate tali presentium premissa consuetudine non obstante concedimus facultatem. Idem [illegible] apostolice sedis legato Constantinopolitano.

Quanto de benignitate etc. Pervenit ad audientiam nostram quod quidam simplices sacerdotes apud Constantinopolim ex consuetudine [illegible] fidelibus ex [illegible] quae apostolorum [illegible] solis pontificibus reservata, ut est sacramentum confirmationis quod contra mandata venantes soli debent episcopi per manus

Tellure indigena parum dignus residens [illegible] / [illegible] sibi sicut premitur vide.

si ex parte Karosensis cenobii vestri fuerit consue-
tudo probata que iuri communi prejudicet in hac par-
te. vos secundum illam declaratis electionem an-
dreensis abbatis de cetero faciendam. alioquin an-
dreensis monachis ius eligendi abbatem ad-
iudicantes. eisdem sic de cetero liberam
habeant facultatem vel de gremio ecclesie sue
vel aliunde per electionem canonicam eligen-
di personam ydoneam in abbatem presentandam
Karosensi capitulo ut ab eo si fuerit canonica
confirmetur. Honorius iii. Pisiensi capitulo.
Cum consuetudinis ususque longevi non sit le-
vis auctoritas et plerumque discordiam pariant
novitates. auctoritate vobis presentium inhibemus
ne absque episcopi vestri consensu immutetis ec-
clesie vestre consuetudines et constitutiones ap-
probatas vel novas et in ducatis. si quas for-
te feceritis irritas decernentes. Idem
maiori et [illegible]. de re bella.
Ex parte vestra fuit propositum coram nobis quod
servare sunt hactenus dure consuetudines
absurde quod si indigena vel extraneus pere-
grinantis vicio vel in curia seu quocum-
que alio dissipaverit vel amiserit bona sua
dona [illegible] sive eum mobilia que in mo-
bilia pro sue voluntatis arbitrio alienare etc.
et quod si vir duceret uxorem que fide coniugii
violata commiserit adulterium in eadem
ipsa medietatem bonorum omnium que fuerant
adepti imprudenter exigere vel amplius ap-
prehendere que poterit prouenda esse. Omnibus vi-
ri bonis etc. tenore igitur presentium de-
claravimus vos non teneri ad huiusmodi consuetu-
dines observandas. Gregorius ix.
Cum tanto sint graviora peccata quanto diu-
tius infelicem animam detinent alligatam.
nemo sane mentis intelligit naturali
iuri cuius transgressio periculum salutis indu-
cit quacumque consuetudine que dicenda est in
hac parte verius corruptela posse aliqua-
tenus derogari. Licet etiam longeve
consuetudinis non sit vilis auctoritas non tamen est
usque adeo valitura ut vel iuri positivo de-
beat preiudicium generare nisi fuerit rationabilis
et legitime prescripta. Innocentius iii. De postulatione prelatorum.
Ad hec in beato Petro etc. Cum defuncto [illegible]

possetis in unum locum et per compromissum quere-
re. sed ad nos fuerit ab aliquibus appellatum
tandem convenientes in unum Altisiodorensem
episcopum in archiepiscopum postulastis postulato-
rem unum per magistrum P. procuratorem vestrum
et per abbatem sancti Petri exhibentes ut [illegible]
de [illegible] primum presentes assensum. Cum
que auditis idem magister ad sedem apostolicam accessisset
nobis quod per eos [illegible] inter [illegible]
non servasset quod idem magister non negavit
[illegible] in forma nostrorum presentia requisivit a nobis
in ipsius episcopi excusationem allegans quod sen-
tentiam latam servare [illegible] te-
nebatur quod ad eius notitiam nec per litteras no-
stras nec per cardinalem titulo apostolice sedis legatum quod eandem
sententiam promulgavit nec per deputatum ad
executionis mandatum vel litteras pervenit
etc. Sed nec sufficit non perfecit immo
ad excusationem prefati episcopi cum eandem sen-
tentiam [illegible] sollemp-
niter ad publice promulgatum. [illegible]
[illegible] in regno Francorum iam a multis
publice cepit observari nec [illegible]
consuetudo sollempniter [illegible] pu-
blice promulgatur ipsius notitiam singulorum
auribus [illegible] mandatum vel [illegible]
[illegible] sufficit [illegible] observa-
tiam [illegible] sollempni-
ter editum ac publice promulgatum. [illegible]
quosdam apud [illegible] non ser-
vabant tamquam illud non habentes [illegible]
[illegible]
[illegible]
in suis regionibus auctoritate [illegible]
[illegible] Altisiodorensis diocesis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sufficienter excusari
posse [illegible]
[illegible]
Alios quam qui sedis apostolice [illegible] inobe-
dienciam [illegible] eidem Altisiod.
et obedienciam [illegible] obedientia

prodesse uideretur humilitas si ecclesiarum
ordinacio ob defectum quorumcunque
sacrorum ordinum differretur. Quia
sicut ipse canonicos ecclesie tue ordinare
et consecrare potuisti. ita et ipsum
ordinare et consecrare debuisti. Quod
si forte ad hoc ordinandum et consecrandum
aliquis episcopus requisitus
venire noluerit. tu ipse ad hoc
officium impleri debes. Quia sicut
ipse canonicos ecclesie tue ordinare
et consecrare potuisti. ita et ipsum
ordinare et consecrare debuisti. Quod
si forte ad hoc ordinandum et consecrandum
aliquis episcopus requisitus
venire noluerit. tu ipse ad hoc
officium impleri debes. Quia sicut

Idem hostiensi. eod. ap. scribit.
Tractatum est inter nos. Accepimus quod quidam
canonici cuiusdam ecclesie quos postulandi
non fuit auctoritas. cassatis his cassatisque
litteris. nos rogarunt. ut canonice
electionem ipsorum confirmare
dignaremur. Nos igitur postulationem
eorum cassantes. quia postulandi non
a nobis sed a superiore debuerunt
electum. cum archiepiscopum postularent.
tu nichilominus eorum electionem
quoad modum recipiendi. eligendi
confirmandi. et archiepiscopum postulandi
ipsis. auctoritate. qua fungebaris. duximus
concedendum. Ideo ad nostri peticionem
tibi hac vice. quod nobis. et
aliis. ad hoc primo. quod nullo tempore
ad hoc vel simile. sine
speciali. et expressa. mandati
nostri. auctoritate. presumas.
Idem clero valencie. ecclesie.
Bone memorie. Gu. archiepiscopo urbis vetus
humiliter curie nuntiante. quod urbis eccle-
sia. vacante. quidam canonici. ejusdem
ecclesie. postulatum. sibi. glosa. quod
de ecclesie. sue. statutis. allegans. quod
sibi. non. licebat. petitum. curauit. allegare. eo
quod. idem. canonici. ecclesie. urbis
ejusdem. sibi. non. essent. ecclesie. suffragani.
ad. ap. sedem. vacante. Cui. ad. in-
stans. quod. ecclesia. urbis. vacans. sue

nostri maiorem. prudentiam. cardinalis. postula-
tionis. ipsius. ad. dignitatis. successionem
deuenire. ad. ea. alias. pro. quibus. eligi
minime. debuit. pro. quibus. huiusmodi. postu-
lationes. fieri. non. debuerunt. et. quibus. ipse.
ad. hoc. ecclesie. non. debuit. promoueri.
ad. ipsius. ecclesie. regimen. et. administra-
tionem. postulari. ad. admittendum. postulationem
eorum. nec. eam. ex. aliis. causis. moueri.
posset. postulationem. ipsius. ad. dignitatem
admittendam. mandauerit. et. ipse. hoc
quo. facto. in. eadem. ecclesie. nostre. et
eadem. postulationem. seu. nominationem.
canonice. intimauerit. ipsam. idoneam. quare
curiam. Idem. papa. t. episcopo. et. sancto.
Bone memorie. Gu. archiepo. urbi. vetus
humiliter. curie. nuntiante. quod. urbis
ecclesia. vacante. quidam. canonici. ejusdem
ecclesie. sibi. non. licebat. petitum. curauit. allegare. eo
quod. idem. canonici. ecclesie. urbis
ejusdem. sibi. non. essent. ecclesie. suffragani.
ad. ap. sedem. vacante. Cui. ad. in-
stans. quod. ecclesia. urbis. vacans. sue

ciendi pastorem quamvis deberetis in eorum ab-
sencia uotare quedam socii uestri cum licet
destituatis .xl. dierum terminum assignauerunt .i.
quod post receptionem litterarum uestrarum intra terminum ...
[illegible] redeundi quibus ecclesia Capuana obtinendo
non [illegible] ut ad electionem prorsus canonicos
cum remoti uocentur et illi precipue
qui longe alias cum [illegible] uos in expositionem [illegible]
obitum presencialiter cognouerunt quorum
aliqui post eius decessum ad Capuanam
ecclesiam sunt reuersi, quia uero mora longior
in electionibus est ualde suspecta immo sepe
dampnosa. ad quod innocentia (?) [illegible] quod
personam ydoneam per electionem canonicam
[illegible] ad regimen ecclesie Capu-
ane conferretur ad nostram audientiam [illegible]
ydoneos [illegible] quos a nobis uice
regia postuletis assensum et ap. confirma-
tionis gratiam requiratis. Idem archi-
diac. et .S. Capuanis.

Cum nobis olim de obitu I. eiusdem archiepiscopi constitisset
[illegible] fuisse ap. ne fieret electio in
canonica uideri poterat quod post eam me-
dio tempore uice debuit innouari [illegible]
electio indicenda erat intra .iii. annos.
ut pote per appellationem canonice interpo-
sitam attemptata, quia uero cum appellatum
fuisset non ut nulla fieret electio sed ut fie-
ret canonica secundum electionis canones
fieret subsecuturam non uidetur quod forma
ap. [illegible] magis [illegible] eam uidebatur esse post ap.
[illegible] et ideo [illegible] post ap. non tamen quod [illegible]
electio celebrata [illegible] non debent aliquatenus in-
ritanda etc. Item cum post ap. emissam
archiepiscopus cum suis sequelis quorum euiderent
nos illos ut interessent electioni [illegible]
de uobis quicumque curauerint sollicite reuocare
quam ad electionem faciendam accedere no-
luerunt alienos se fecisse uidentur [illegible]
electi a nobis [illegible] mandatum ap. [illegible]
cando [illegible] celebrare debere non posse [illegible]
uidebantur etc. [illegible] et alius allegatis [illegible]
[illegible] personam [illegible] electi [illegible]
[illegible] [illegible] ut obiectum. quia cum [illegible]
[illegible] dicentis neminem [illegible] manum [illegible]
nas debemus attendere diligentius ad ec-

que circa personam in quam uota fuerant di-
recta [illegible] ex officio nostro [illegible] procedendum etc.
illius quorum licentiare [illegible] non eminentis [illegible] con-
uenientis electus [illegible] ut [illegible] scie [illegible]-
plenius intelleximus ab hiis qui eum ple-
nius cognouerant ab electione non debet re-
cludi de legitima tamen etate plene scire nos
potuimus ueritatem. quia cum annis [illegible]
etatis [illegible] continuimus indagare a
nemine [illegible] audiuimus quod annum [illegible]
tis etatis [illegible] attingisset etc. Nos ergo pre-
terea personae uolentes et cum idoneus [illegible]
canones obseruare [illegible] in [illegible]
non intelleximus et ideo [illegible] urgentem
necessitatem et euidentem utilitatem
ecclesie Capuane quam [illegible] ac pre [illegible]
mus uolumus ipsum [illegible]
tum [illegible] nos in [illegible] con-
cedimus [illegible] administrationem ei tam
in temporalibus quam in spiritualibus committentes.

Idem Antibarensi (?) archiepiscopo.

Innotuit nobis quod in [illegible] ecclesia destituta pa-
store [illegible] et conuentus eiusdem magistrum .A. [illegible]
[illegible] archid. in episcopum elegerunt cuius confirma-
tionem [illegible] ad [illegible] qui absens
eligebatur et in [illegible] qui eundem
[illegible] et [illegible] in [illegible]
quod [illegible] ex [illegible] le-
[illegible] eiusdem capituli petiit per se ap. con-
firmari. presentato nobis electionis decreto sub-
scriptionibus eligencium roborato. [illegible]
[illegible] suffraganeorum tuorum asseruerunt eum
filium fuisse cuiusdam militis et ab eo [illegible]
in [illegible] et non coniugatam susceptum. Idem
[illegible] magister [illegible] quod non [illegible] eius [illegible]
[illegible] matris eius [illegible] florem [illegible]
[illegible] [illegible] canon. lat.
con. ab Alex. pp. [illegible] editus non legitime
genitos adeo [illegible] quod electionem [illegible]
[illegible] nos [illegible] ad [illegible]
non fuit dispensandi facultas cum ea non
[illegible] prohibentis [illegible] qui successorum
suis [illegible] in hac parte [illegible]
gilare. patri post eum [illegible]
[illegible] non habet [illegible]
etc. [illegible] in hoc casu dispensatione

cessissent, prepositus sancti Georgii nec venit nec misit responsalem. Unde R. subdiaconus et .S. Bethe[illegible] iudicium diligenter inspecto, et invenimus contra prepositum sedis apostolice auctoritate prepositum non sancti Georgii vices eligendi habuisse cum [illegible] a. xiiii. [illegible] personis eligentes [illegible] alios dignitatem eligere [illegible] predebant [illegible] clericis et. Cum autem allegationes pro eodem preposito sancti Georgii coram iudicibus ipsis proposite nobis non fuerint presentate, et [illegible] que non potuimus scire pro quos quando obiectum [illegible] videretur ad obiectum sic quod eum non fuerit [illegible] sufficienter [illegible] ad diffinitivam sententiam non duximus procedendum. Sed de [illegible] electione ipsius iudicibus eo misimus sub hac forma ut si notorium esset in preposito [illegible] eidem [illegible] constiterit quod prepositus sancti Georgii electionis tempore parrochialis vel in ordinibus vel in scientia vel etate defectum [illegible] qui eum [illegible] canonice [illegible] ret ad officium [illegible] ei non obstante ipso absentia [illegible] silentium imponentes preposito sedis apostolice [illegible] ad iudicium [illegible] causam. Alioquin cum [illegible] non sol [illegible] ne pretextu [illegible] et impedimentis cessantibus [illegible] bono zelo eum elegerunt [illegible] sito sedis apostolice electione [illegible] eidem confirmarent [illegible] ei facerent [illegible] sito [illegible].

Item canonici [illegible] one [illegible] archiepiscopo [illegible] dicte [illegible] petentibus Salmaticensi episcopo [illegible] archiepiscopatum [illegible] sancti Petri [illegible] [illegible] auctoritate [illegible] mandans ut [illegible] ad [illegible] [illegible] spiritualia [illegible] [illegible] spiritualibus in eius postulationem [illegible] [illegible] de [illegible] archiepiscopi [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] non obstante [illegible] [illegible] nos [illegible] [illegible] [illegible] electione [illegible] non [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] electione [illegible] postulationem [illegible] sentit [illegible] legitimam electionem [illegible] [illegible] ad [illegible] per apostolica scripta [illegible] [illegible] eis [illegible] [illegible] [illegible] legis [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] in legem. Unde nec [illegible] posse [illegible] videbatur [illegible] a principio; et [illegible] asserto [illegible] electus [illegible] [illegible] [illegible] nos [illegible] [illegible] contempnentes [illegible] licentiam [illegible] [illegible] memoratum reddiderunt se [illegible] indignos [illegible] archiepiscopi [illegible] [illegible] [illegible] confirmaret [illegible] [illegible] notoria [illegible] [illegible] Salmaticensi episcopo [illegible] obiecta [illegible] [illegible] legatus [illegible] maiorem cautelam [illegible] [illegible] [illegible] archiepiscopi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mandatum [illegible] [illegible] procedens postulationem [illegible] de Salmaticensi [illegible] [illegible] archiepiscopi memoratam [illegible] [illegible] [illegible] auctoritate confirmare [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc [illegible] videbatur [illegible] [illegible] Salmaticensi [illegible] [illegible] [illegible]

Porro [illegible] notoriis [illegible] non indiget [illegible] [illegible] [illegible] actis [illegible] [illegible] celebrata [illegible] [illegible] non [illegible] non possit de facili [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de se possit asserere [illegible] [illegible] singuli [illegible] [illegible] in suo [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] legatus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] iudicarium [illegible] [illegible] acta sunt [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] archiepiscopi [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] non debebant [illegible] [illegible] de ipso [illegible] non probant [illegible] esse impedimentum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut se [illegible] [illegible] nos [illegible] nos [illegible] [illegible] [illegible] archiepiscopum [illegible] [illegible] ecclesie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] diligentem [illegible] [illegible] [illegible] de Salmaticensi [illegible] archiepiscopi [illegible] [illegible]

Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Querelam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ecclesie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

regu disciplinæ scolasticæ subiacere, &
immũ deum. s. in anglia pernoscitur, q̃ fu
rum eccl̃ie pounfaal creari necesse t̃
ghtenu aũ ded. h. p fua t dñi fili h. pro
eccl̃ie archiepi cant. coram nob eccl̃iem Ai
ipõ. h. pth eccl̃ia archiepi ad cantuar
tucr de uno mile uicecomite, hon eccl̃ie u
re t claue fuime ad eã fũ uolũt ueniẽ
re p̃ simpr̃ eam. eã de pou uria debor deb
tur iudicium aũ. fũ. procer. ad eccl̃iam pa
xuũ irrefragabiliter pendã. q̃ dicunt eccl̃
q̃ dñi de uocem in p̃mo q̃ ecclia capto per
uenience eccl̃ie archiepi. q̃ nunc tan
dabit eccl̃ie. h. pbeat. de q̃ uultra q̃ co
igrere cantuariam. eil q. corpe dñi cpi
ualdum honorifice sepulte habuerunt. de q̃
eccl̃ie cantuar. q̃ canonici cantuar.
tum ad uniuersit eccl̃ie. h. fuisse grempt
licer hi unus solus exhibit. q̃ ipsum alii
bi sibi uendic. q̃ rempt obed uni q̃m metro
politano. nec p̃dc debz dia ualua
te cantuar q̃ eil cpi. mortis preuentu de
meruit minus exhibere. t ad portu ac
cere cantuar. ¶ Deny.
um ad audiendum ultimum q̃ uentis q̃. h. qui
se p̃ alios tractauerit q̃ebat. ad huc ãũ
monachos eccl̃ie electus nec recusauerit
q̃ q̃ regulares. dñi nec ad huc accepti
cil eil nullum q̃ p̃ uisitoũ hñt ut
abbas suus debeat. monachum eccl̃ie de
ipo sedm cuius unum ut creatur. ¶ Deny
in regestro. s. pbo cardl ap. te. le.

Dilecti cum h. Game nob cum literis remath
q̃ ex monachorum gedam. q̃ multos nacis
q̃ite pulsose exercer. monachi de eccl̃ie
sancti cantuarie. eil ad possessu sui ordinis
p̃donedum. q̃ uenire p̃ duum. ut p̃ dum nob
nobilem. scilz dum priorem. p̃ q̃ portune me
dio fuisset. ordinari. t p̃ eum ad hereditate ipsius
hñdi. postulauerit. q̃ fuisti sibi. q̃ duxer
ut ei. ut cum eis quos monachatus ordinem
pfessi de ipsius p̃ motione huiusmodi abnue
ret. t pfessi ad hoc ut duxit sibi. q̃ quod
t dilectum. q̃ ex eccl̃ie monachus fuisse. t
alibi in eccl̃ie eccl̃ie p̃ manifes.
rectorem. ap. se. le. q̃ omnibus p̃dc. q̃
fuisse obstinata. cum aut ad sic p̃ceps fuisse
ipsi. te q̃ ulla huic ad hoc auctoritate fuisset
postulat edocere nec desideres eccl̃ie obstina
te ut dispendium portent ut q̃ fuisse cit. ut pre
potter. t nec eccl̃ie cathedrali ipsa ualeat eligi
in abbem. sed aud. eam. e. d. p. q̃ ipsi q̃
ni possit eligi in abbem cum ex hoc in ci
rcumsp. ri sacrum q̃ obseruandã q̃ cum ecclesi
possit eligi in abbem magis q̃ eo q̃ ad ipsi
dec discipl. uolum. et magis eccl̃ie ualeat
irrecum. decernimus. et t in ancum. cum p̃fat
fratr. in regula q̃ uerum. ut ipse uictus si ut q̃
uocent. t eundem. fuisse ipsius monachi p
ordinis. p̃ungendum receptu. p̃ce. l. abbem
ipsum. ne monasterium ospitale in cunctis
malignos. ¶ Deny.
Ila condanat. ut nuncia. t. q. q. ero. dilecti
mus eccl̃iem cantuar. exercisse usum auc
ap. dinoscitur. sicut ex literis ipsius accepi
mus. q̃ eccl̃ie. p̃dicte. si quis uiri q̃ eo fuisse
de forti q̃ ad necessitate eccl̃ie eccl̃ie q̃m ex eo
ta p̃ceptione ut simplicat. q̃ dic. ut q̃ued
ratenus. t. ¶ De magno usu nostro ut. ad
cepere eil ut apocalypsi. ut. ut. t medio. ut
cuncti ceu. ut. ut. ãdita. q̃. sanc
ad hanc eccl̃iam. q̃ tum eius p̃. duo ãdita
ut uocant. p̃dicta eccl̃ie. t ad hoc ea q̃ ut
dei. ut archiepi. archiepi. t plebanus. ut parti
de uenerabil. fi. q̃ p̃ uenerabil. eam potestan
cũ archiepo. ut. ut eligendi. ut plebanus suus
p̃dicti. ceteris nob. t. Quia. q. de huic. t. q. ut
ser debem. p̃cium. mandatum. deducta. hue
tenus nob. ad p̃cure. si p̃dicta fidei. q̃mul. ut
huic. t de mio. dei. sime. postulanci. t. q̃dam
publici. instrumenti. nec. ad q̃ fidem. p̃cu
tionis. p̃fat. ad dict. mandatos. quidem. sedm. q̃
p̃dicti. reuocationis. p̃. dicti. allegat. fuit. in man
dem. et. fundati. eam. dis. c. dignum. quia
reudum. p. ap. dep̃m. ut audiencet. t. sic huic
t. aut. in quirat. diligentius. ut. ut. ut. ut
nitet. eis. t postulatio. ap. uenerabili. ut. ut. fi
erud. t. dilect. filium. de. tradit. aut. eligen
cui. t postulationi. in omnib. q̃ ad. t. omissa
possimus. ut. ut. ut. ut. ut. ut. ut. ut. ut
si postulatio. t. eius. celebrate. huic. t. si. q̃
cet. assensum. q̃ eccl̃ie. huc modo. ut. si. eccl̃ie

adhibere medelam irrefragabili constitutione
sancimus, ut cum quis fuerit ad regimen animarum
fuerit electus, is ad quem pertinet confirmatio ipsius
diligenter examinet et electionis processum et
personam electi, ut cum omnia rite concurrerint
munus ei confirmationis impendat; quia si
secus fuerit incaute presumptum, non solum deici-
endus est indigne promotus, verum etiam indig-
ne promovens puniendus. Ipsum decernimus hac
animadversione puniri, ut cum de ipsius constiterit
negligentia, maxime si hominem insufficientis scientie
vel inhoneste vite vel etatis illegitime ap-
probaverit, non solum confirmandi primum succes-
sorem illius careat potestate, verum etiam ne ali-
quo casu penam effugiat, a perceptione proprii
beneficii suspendatur, quousque si equum fuerit
indulgentiam valeat promereri; si vero con-
victus fuerit in hoc per maliciam excessisse,
graviori subiaceat ultioni. Episcopi quoque ta-
liter ad sacros ordines et ecclesiasticas digni-
tates promovere procurent qui commissum sibi
officium digne valeant adimplere, si et ipsi
canonicam cupiunt effugere ultionem.
Ceterum qui ad Romanum pertinent imme-
diate pontificem, ad percipiendam sui confir-
mationem officii eius se conspectui, si commode
fieri potest, personaliter representent, aut personas
transmittant idoneas, per quas diligens in-
quisitio super electionis processu et electis possit haberi, ut sic
demum per ipsius circumspectionem sui plenitudinem
officii assequantur, cum eis nichil obsis-
tit de canonicis institutis, ita quod interim
valde remoti, videlicet ultra Italiam constitu-
ti, si electi fuerint in concordia, dispensati-
ve propter necessitates ecclesiarum et utilitates in
spiritualibus et temporalibus administrent, sic tamen
ut de rebus ecclesiasticis nichil penitus alie-
nent. Munus vero benedictionis seu consecrationis
recipiant sicut hactenus recipere consueverunt.

Honorius III. capitulo Constantinopolitano.
Presentium auctoritate statuimus
mus ut expense necessarie quas capitulum
Constantinopolitanum vel eius vicarii vacante se-
de per electi negligentiam fecerint de bonis patriar-
chatus sicut convenit vel reddantur, dummodo
ipsi bona decedentis patriarche non occu-
pent vel usurpent. Idem. Electi indubi-

43

Quum post petitam instanter et decimam obtentam
quondam [illegible] archiepiscopi confirmationem nostra
canonicorum [illegible] eorum presentium qui
dicte quievissent, quia tamen examinato sic
decenter processu electionis tue invenimus eam
post publicationem consensuum et collationis scru-
tinii magistro in facie presentium assensum
tuum prius quam electus fuisses requisitum electo-
rum eiusdem ex ipsius duntaxat in ordina-
tionem processu iustitia cassavimus exigente.

Idem Ebroicensi episcopo et magistro V. de Canap-
onibus(?) conventus in presentia nostra procuratoribus sta-
tutis in Ebroicensi et sancti Leofridi de Cruce
Albanensi et J(?). Cum autem procuratores ipsorum abbatum
contenderent ex forma quo iure ipsi abbates de-
bent electioni abbatis Fiscannensis monasterii inter-
esse, tenderunt quod cum olim assumerent
suorum monasteriorum abbates fuerint Fiscanni in
quibus eis ab abbate et conventu monasterii Fiscan-
nensis vocem in capitulo eorundem. Nos autem
sicut de hoc visum fuerit reputantes, super hoc
perpetuum silentium imposuimus abbatibus supra-
dictis.

47

Idem Rothomagensi capitulo.
Ecclesia vestra destituta pastore et nobis vestris
de electione prelati faciendi successione tractantibus,
in duas divisis, quidam in Thomam, quidam
in cancellarium, et quidam singulares in sin-
gulares personas eiusdem ecclesie consenserunt. Verum
cum super hiis in nostra et fratrum nostrorum presentia ven-
tilassent, hinc inde propositum invenimus quod
illi qui sua in Thomam desideria dirigebant,
licet maiorem partem facerent, partium comparatione
minorum non tamen ad maiorem partem capituli per-
venerunt; consideravimus insuper quod post publi-
cationem consensuum et collationis scrutinii ad e-
lectionem nullus fuerat processum, quamvis dicti
electoris sollempnitatis et post appellationem le-
gitimam fuerit subsecuta. Quare electionem non decre-
tum nec expeditum et hoc. Verum quia scriptum est
de et predicta cassamus penitus non obstante
cum in cancellarium non admissa. Rega-

Quum in magistrum assumi non debeat
qui scolarum disciplinam non assumpsit, nec sit prefi-
ciendus qui subesse non novit. Nos intel-
lecto per te quod in quibusdam regularibus
domibus tue tibi diocesano subiectis
quidam in abbates non professi ordinem regula-
rem

q̄ alii plurimi deliquerint eligendo ꝑdictū
lectū sāe sedis epm̄. ꝙ q̄ll ced̄ statuti lat. q.
ꝙ nō iure ꝓhibet procedi in eligendi ad eos ecclie
tie desolate decani ipius qui in eil̄ vocis sui
diuersitate in sui ep̄m eligunt ad se. ap.
appellauerit. Reliquis ꝑeuntibus ut iuuenta
re deum electum accumbentes apud canonicos
z post alia nō cessantibus ac ꝑfuturae reli
gionis meritum canonice celebrem. a ꝑlibus de
cona ꝑdonel dignaretur. Ipse ꝙ. q. 5. ꝑ
dōs cauens. defens in medicina nō patitur
Mulcet ꝑdonem. ad regimē palleolle ipi
electum auctoritate ꝓpria ꝓmouere. Ad
dictum ipius canonici electi ue
nientes vltimate ꝓcuratores decani ecclie
ei de canonicat̄ inhibitum. ꝙ ipe. eadē auctoritate
ꝓpria ad ecclie memoratē. de ipius auctori
tate z ipsi de mandato nobili archid. z capitoli pd.
dictum ecclā vorhowagē ꝓmouere solitū
detinuit. q̄ electum. z ne ipd ecclā statū de
leret. A archid. z quidā alii eidem ecclie ca
nonici ad se. ap. accesserunt. sed nō archid.
ꝑ se ac ꝑ suos z. archid. penitentiā mouere
qui electum celebrāre in nulla ꝓtencia q
ipsum. vna cū alia d. ge. electo obiecta fuisse
archid. ꝓfitet memorat̄. q. ipe electū ge
rēdū. sed archidiaconat̄ auctoritate. ad ap
tum ipius z ꝑlium ꝓcuratorū ecclie. ꝑ illud
sed ap. mutato. ecclie ꝓtinuisse eo ꝙ dimis
so remanit ecclie memoratē. Nō q̄n eod
sed. sic statutū ut. q. q. recepte. diuersi
sterit cum ipse. dicti. dum ꝓtinuit. q. ꝓtinu
le. bñficiū ap̄ mutuū. eo sic ipo iure ꝓ
uentū. vt. sic. fuerit vel retinē. secundū. z
alio spoliato. ꝑdicto electo. ge. ꝓtinente hu
iusmodi. cū. q. stionis. nodum. n. secundū
ꝑdictum. vtrum. q. tu. dicis. regulare de
bitū. ex. ꝑlaturae. bñficio. in curia
Romana. bñficia. z nō ꝓpter. hoc. ad
ipm. ex. post. receptum. dictus. ꝑ. a. bñ
ficia. huiusmodi. recepit. quo. iure. rem. q. tra
ctat. z. q. sequens. Quia nam. z. sic. statū
quidē. quod. modo. de. regulā. in. suc
quo. statuit. z. mutato. dicty. dispendi
um. ꝓuehitur. ecclā. Verum. ebat. ol. eid
cum. ꝙ. iam. ꝓtinu. sicut. ipo. iure. ad. eil

illicitum. prudē. z. sic. q. ipm. eccl̄am. ad. suos
damnabili. decepe.

Cum. q. contingat. eos
qui eligitur. esse. z. ꝓfitentem. bñficia. hꝰ
cura. nos. q. sicut. ex. iure. z. ꝓfessionē. ro
mane. ecclie. nos. ꝓhibeam. eundē
electū. nisi. sit. utilit. ꝓcurare. si. ꝙ. q.
dem. ꝓcuratōem. ut. pote. frui. solam. nihi
reputet. Admittere. nos. dignū. fuam
dare. ut. q. statuer. q. ad. post. receptū. u
chid. ꝑdem. eccl̄a. alias. habeant. ꝓtinē. z
rochi. ecclie. eccl̄a. electus. ꝓfe. remitt. nec
obstruēt. secundū. ꝙ. hoc. z. ap. se. dispensat
electum. ipius. auct. ap. quātū. in. re. est. z.

Cpetit. ge. q. hoc. in. una. ꝓtencia. ꝓtinet
ꝓtinet. q. mundo. de. iuste. dicendi. z. ꝓfes
sionis. z. Basiliensis. hinc. z. sui. rand. eodē
decano. ꝓtextu. quadam. ꝓsumptui. ad
iudicium. ꝓdictum. appellauit. Quo. electo
hꝰ. intimato. eidem. eccl̄e. de. cognoscē
do. ꝓnuntiat. z. ꝙ.

Cuper. aut. ꝓnuntiat. z. re
ponsione. ꝙ. ꝑlibus. ac. electi. sed. ꝓtinē. cum
nos. q. tu. procedendi. in. ꝙ. nō. in. ueniunt
et. ꝓtinu. q. nō. q. ꝓdict. z. ꝓsumpt. ad. effe
ctū. q. procedem. in. iure. ꝓpositum. z. ꝓsumpt
tem. q. ꝓcedendi. iuris. sit. ac. cum. ꝓcessum
de. nō. q. ꝓtinu. in. re. dispositum. in. cano
dum. Tand. archid. ex. parte. ipius. ꝓtinuit
in. eum. electo. ꝓdicto. ꝓcedi. q. nō. erat
et. et. in. ordinand. sine. nō. eundem. nos. legitime
me. q. ꝓcessi. ꝓtinu. z. de. dicenda. iuxta. q.
ꝑtes. iurauim. Dum. electi. z. ꝙ. fuerunt. se
dē. bñficia. electus. ꝓfe. remisit. in. q. ꝓtinu
tare. se. sed. hoc. nichilomin. ut. ei. ꝓtinuit. q. nudū
dem. archid. nō. q. celebrat. cum. eil̄. dicty. hꝰ
ei. in. iure. q. festiue. fuit. q. archid. ambaq
de. q. sic. recedendo. ne. suspendit. ex. dicat. z. ab
solui. ꝓtinet. z. ꝓcel. z. ꝓuehi. ecclie. ꝓdict. nec. ad. archid. ꝓtinet. z. in. q.
rit. q. nichil. in. q. ꝓtinu. z. ꝓsidem. nō
ne. ꝓtinu. ꝓtinu. recepit. eundē. ap. q.
cum. hꝰ. dicty. dicendum. si. tu. hꝰ. ꝓfes. ne
pote. nō. ꝓsit. q. ꝑsonā. ꝓtinet. id. de. q.
dam. dicty. z. de. bñficio. cum. dicty. ꝓtinu. ei
dem. sic. hꝰ. dum. Insist. in. dū. q. ꝓtinu. q.
ꝓfes. allegat. se. hꝰ. in. q. dam. reputum
q. ea. subtilitate. suggerit. z. ꝓtinu. ꝓtinet

decidit in ualidam cum contra eius consti-
tutionem in electione processum sit id est ad contemp-
tum et ad alia que non sunt de forma rescri-
pti quod ibi dicitur quod alia electio celebrata induxit
at ea tamen respice que attemptantur contra for-
mam constitutionis Lateranensis non autem que alia que
ponuntur ibidem sicut est illud quod presentibus omnibus
qui debent uolunt et possunt commode inte-
resse haberi debebat in electione processum est ne ce-
tera que sunt hoc ut alibi statutum noscitur immo
uerbo uidentur contra. iii. q. i. eodem. eiusdem. ro.
pon. qui uiri tunc quod aliud excogitatum
et in maius ingenium inuentum uno uerbo uel
uerbo uoluntate. Sicut in hoc quod ut supponitur
plenitudinem et intellectus conventus eius. lat. in con-
ciliis. ex. maior pars et sanior exigitur in
statutum. conventus. g. conuenit inter eos ut
ut eligatur in quem omnes uel maior pars capituli con-
senserit electionem dei. p. non pro sanie quod potius
ipsius electionis initio. cum maior et sanior pars
non consenserit de statu inde consilio duximus
rescribendum. Idem.

Publicatio scrutinio uariare nequiunt electores
cum sit facienda collatio et electio ce-
lebranda ad quam pro sanioribus si opus sit com-
pellantur. Idem.

Si aliquis electum per symoniam eo ignoran-
te acceperit non habere quamuis consen-
serit ex quo electus si probatum ad quem electi
electus fuerat illa nocte non potest episcopus dispen-
sare contra eum qui ignorante recepit
simplex beneficium per symoniacam fun-
ditionem pro libera resignatione episcopi dis-
pensans colleret. Idem.

Si quibus interdicitur ut absque superioris licen-
cia eligere non presumant contra statutum a cano-
nico curiat ex quo in mora fuerit li-
centia habet postulandi. Innoc. iii. an-
thioceno patriarcho. De translatione episcopi et pre-
ti ex illo. Quanto personas quas uos peteris liceat
et pro eius ro. ec. dum uni indulsit et cano-
nica postmodum mandatur statutum con-
uenienda iniquis esse causa ad .se. ap. pro
pendas ac pro hoc translatione episcoporum sic de-
ponere cause et secundum mutationes ad ti-
tulos. ap. se. antiquitus de iure pertinere
sed hic ... Quam prelati est absensum debeat tamen

tati. minimum quod id est. apostolicus. clerum in me-
tropolitanam ecclesiam constituit in nouo quod
mutatione genere pontificatum maiore et
magnum quodam tamen minori contra excitare ar-
chiepiscopum immo potius de archiepiscopare pleniuis
sed ut dominus sit in deinde similiter in archiepiscopatu consecra-
tus consecrandus consecrata minimus receperit et
archiepiscopalia ... ... ministrare. Sic
uos ipsius relatione innotuit a iuuene
episcopum ... confirmasse. Ille quod ...
certa audacia presumpsit episcoporum confirmandorum
duximus suspendendum. Idem de decem. tempore. an. de gratia.

Sicut corporalia et spiritualia cognoscimus esse
de diffinitum. quod corporalia facilius destruun-
tur quam construantur spiritualia uero facilius con-
ueniunt quam destruuntur. Unde inter canonicas sanctiones
episcopi solus honorem dare potest solus auferre
non potest episcopus quam antepositorum suis ministris
consecrationis acceperunt qui tamen non possunt in
pro ro. pon. condemnari. Similiter fortius sit
spirituale uinculum quam carnale dubitari non
debet quod omnipotens deus spirituale coniugium
quod est inter episcopum et ecclesiam suo tamen iudicio reser-
uaturit dissoluendum. qui dissolutionem carnalis
coniugii quod est inter uirum et feminam suo tamen
iudicio reseruauit precipiens ut quod deus
coniunxit homo non separet. non. n. humana sed potius
potestate diuina coniugium spirituale dissoluitur con-
fit translatione depositione aut cessione auc-
toritate ro. pon. quem constat esse uicarium ihesu christi. episcopus
ab ecclesia remouerit. ideo et tria hec que premisimus
non tam constitutione canonica quam institutione
diuina soli sunt ro. pon. reseruata. Quid-
am episcopus consecratus sine licentia ro. pon. suam
non debet ecclesiam derelinquere. sic et electus con-
firmatus non debet indubitanter renocari. cum
pro electum et confirmationem canonicam sive
personas eligentium et electi coniugium sit spiri-
tale contractum cum perfecto episcopatus dignitatis
nichil addit quamuis episcopus sanctius dignita-
te uel minus tamen esse possit. et episcopus quandiu mod-
de illo coniungit cum habeat pontificalis remedia
ac non honori. unde ... minus sit uincu-
lum ad ecclesiam. quam electi in ipsa confirmatione confir-
matus immo id penitus et non aliud id est ut
optinet mentem. Sic ergo episcoporum translatio
depositio et cessio sic et electorum per confirmationem

in evangelio quos deus coniunxit homo non
separet. Sic spirituale fedus coniugii quod est inter
episcopum et ecclesiam quod in electione initiatum
est ratum in confirmatione et in consecratione
intelligitur consummatum. Sed illius auctoritate sol
vi non potest qui successor est Petri et vicarius
Iesu Christi. Hoc autem quasi quandam hiemem
esse non attendens ad ver prosiliens ecclesiam pro-
pria temeritate transivit etc. Sic ille per non
indulgentiam presumptionem excusat ipse
sed ambitionem accusat contra eam sit expressum.
Quod si ad maiorem vocaretur forsitan digni-
tatem eam sibi licet assumere. Dum tamen ni-
chil ei de canonicis statutis obviaret. Ve-
rum forsitan aliquibus videatur ut indulgen-
tie occasione prius ad dignitatem maio-
rem possit transire. Quod preter tamen ipsi [illegible]
re non licuit: cum in maiori dignitate propter
maiorem utilitatem facilius soleat dis-
pensari. Preterea cum postulatio sicut electio ex-
aminari soleat diligentius et tenor illius
indulgentie non solum videatur postulatio-
nis examinationem sed persone et recusasse
[illegible] et tamen nichil de canonicis ob-
viet institutis. Cum quasi preter postulationem
examinata fuisset: cum fuerit electa ad
illam debuerat ad eam transire. Clemens III.

Quum sit aliqua etc. De auctoritate et usu pallii. Rubrica.
Quesivisti quomodo intelligatur
quod in forma traditur dedimus pallium concedere [illegible]
videlicet: tradimus tibi pallium ut eo intra eccle-
siam tuam utaris. Quod ita intelligitur videlicet
infra ecclesias quibus preminere dinosceris.
Si vero te sacris indutum vestibus extra ecclesiam
processionaliter alio modo extra contigerit tunc
pallio minime uti debes. Clemens III.

Ad hoc quod quesitum est a nobis ex parte tua utrum
liceat tibi pallium tuum metropolitano alii
commodare etc. Sic respondemus quod non videtur ex-
pediens ut pallium tuum alicui commo-
des. Cum pallium personam non transeat sed quilibet
cum eo debeat sicut tua novit discretio se-
peliri. Innocentius III. c. presbitero cardinali apostolice sedis legato.

Nisi specialis illa dilectio etc. Sane si postu-
latio Tornacensis episcopi ad Parisiensem ecc-
lesiam fuisset per nos et approbata non tamen de-
bet de archiepiscopo applicare pro eo quod a nobis pal-
lium susceperit in quo pontificalis officii ple-
nitudo cum archiepiscopalis nominis appellatione confer-
tur. Quod si factum est sic studeas palliare ut in con-
fusionem tuam et sedis apostolice opprobrium non re-
dundet. Quod si oporteat ut vel nos vel tu ex hoc
negotio confundamur eligemus te potius confun-
di quam ledamus sedis apostolice dignitatem. Idem.

Ad honorem dei etc. Sane Romanus pontifex solus in
missarum sollempniis pallio semper utitur et ubique quoniam
assumptus est in plenitudinem ecclesiastice po-
testatis que per pallium significatur. Alii autem eo non
semper nec ubique sed in ecclesia sua in qua iurisdictionem
ecclesiasticam acceperint certis debent uti diebus
quoniam vocati sunt in partem sollicitudinis non
in plenitudinem potestatis. Idem Compostellano archiepiscopo.

Ex tenore tuarum litterarum accepimus
quod cum fuerit in concessione pallii tibi
datum ut ipso intra tuam ecclesiam utereris et te
pro causa tue negotiis frequenter extra tuam
provinciam commoranti necesse sit aliquando
pallio ministrare. Cum consuetudo sit in Hyspa-
nia generalis quod archiepiscopi extra suas provincias
pallio induti utuntur ut extra tuam pro-
vinciam uti pallio valeas indulgeri
tibi a sede apostolica postulasti. Licet autem consuetudo talis
damnanda sit per omnia nos tamen de speciali
gratia tibi indulgemus ut si necessitate ali-
qua impeditus ad ecclesiam tibi subiectam ac-
cedere forte nequiveris pro consecrandis suffra-
ganeis tuis vel clericis ordinandis pro ad ec-
clesiam alienam propter hoc te contigerit declina-
re. Dummodo illa ad quam ecclesia pertinet ad provinciam in-
tendi pallio in eiusdem casibus liberam ha-
beas facultatem. Idem.

Quum sit etc. Ubique fuerit missarum celebra-
tionibus constitutis diebus sollempnibus usum
pallii per quod plenitudo pontificalis designa-
tur potens tibi exercere. Honorius III. archiepiscopo.

Quia nos etc. Inquisitum ex parte tua utrum in tua
absentia in aliena diocesi poteris absque pallio sollem-
dalis celebrare qui utique in tua diocesi non
sine debes celebrare cum pallio. Quod in diebus illis
exceptis qui in ecclesie tue privilegiis sunt ex-
pressi. Sic autem solutum est quod tenet quod quia concedi
autem tibi sit licitum pro defunctis cum pallio ce-

[T]los meminimus in iuuentute ut .h. subdiac.
canonic' in pictauen. eccl'a institui p'curar;
qui mandatis n'ris ob temperans ubi' insti-
tuit in canonicu' subdiac' memoratu' .r.s.
p'fatus idem .h. quo[n]dam ui'a ductus
c[on]silio litteras suas nob' reddens inde inte-
te sibi est: r.s. Cu' igit' ei non debuit in
preiudicium cognoscas dispendium susti-
nere. ap'. q'. hoc n[on] obstante ipsu' in cano-
nicu' et fr'em admittas. Innoc. iij.
in drosien. archiepo.
[Q]uod in dubius r.s. h[ab]uit p'terea qui b[e]n[e]fici-
um eccl'asticum sibi collatu' sponte sua
in laicali religione ubi' deinde a laico
susceperunt eod' sunt b[e]n[e]ficio spoliandi.
l[icet] resignato eius fc'a laico ullam op-
tineat firmitatem. Idem elphacen. arch.
[A]d supplicationem ragusinen' archi- epo.
epi eum a cura q' tenebat eccl'e ungari-
men. duxi' absoluend' eo q' ibi n[on] poterat
secure morari et si accessu' h[ab]eret ad illa'
morari sibi periculum imminebat r.s. Ideo uo-
lu' i inuitum ... n[ost]ri defectu in rebus
quib; pateat. ap'. q'. b[e]n[e]ficia q' de lib[er]alita-
te regia ac c[on]cessione tua in ep'atu car-
leoli et eccl'a de mallebon est illi collata
ad sustentatione c[on]seruet ipsius cui c[on]ces-
simus ut ipso ep'atu absq; usu pallii of-
ficiu' pastorale ualeat exercere. et tam[en]
metropolitano reuerentiam et obedientiam im-
pensurus. Idem archiepo barlatitano.
[N]isi c[on]siderem r.s. q' in h[ac] cessione strug[er]et
et melioris uite p[ro]positis scire te debes in
eo sib'i haberet in uita sanctiorem et id n[on]
oportet te p[re]dicationis iam suscepte dese-
rere ministerium. cu' ille cur' baiulus fi-
eri recusabat eius p[re]dicatus recepit ubi
dei. q' si forsitan humilitatis ca' de culmi-
ne c[on]tris pontificalis descendere. eo ipso inde-
ris humilitatis exigere in alte sitioren q' te-
nuis in religionib; p[ro]p[ri]o exhibes p[ri]ma-
tem. q' tunc in te uera' humilitatem
custodies cu' et p[er] eum locu' sublimem fu-
gies et p[er] obedientiam n[on] dimittes. [Q]uoni-
am ut ualeat te nouimus q' h[oc] sine illa p[ro]-
q' cedendi ep'o post licentiam postulare c[on]-

scia c[on]uincit. debilitas corporis. defectus scie-
malicia plebis. grave scandalum. irregulari-
tas; p[er]sone. c[on]; cum h[oc] sit omnib; est obseruan-
da cautela. ut c[on]scientiam. n. c[on]uincit cedendi
post licentiam postulari. et forsitan non
caueat; set illius dimittere ipse q' illius offi-
ci executio p[er] p[er] actum p[er]uam impeditur. c[on]-
et si omnes quos arguit c[on]scia cauit; electe ce-
dent: pauci uel nulli in illo ministerio rema-
nerent. r.s. [S]ed alia n[on] causa est debilitas
corporis q' ut ex infirmitate uel ex senectu-
te procedit. n[on] tu' omnis s[ed] illa c[um] n[on] p[er] c[on]s[ili]um i[m]-
potens redditur ad exequendum officium pasto-
rale. nam si p[er] qualibet corporali debilitate
suscepto seruitutis officio posset deseri.
strenuos se fieret c[on]ples in suis infirmitati-
b; gl'ari. cu' uirtus n[on] plus honore sen-
tit debilitas aliq' cede[re] q' morat inasistenda
in senib; cede sol; q'm in suis suadet offi-
cio in ... de se dicit ap'ls c[on]infir-
mor tunc fortior sum. q' n[on] ... infirmi-
tas corporis sanctitudinem c[on]cedis agnoscit: -
[P]ro defectu quoq; scie p[er] eius q' post q' p'p-
tere cessione q' cu' ipsa c[on]t spiritualium ad-
ministratione sic potissimum necessaria et c[on]t
ceteris ... optima. ... q' cu' quemlibet s[ed]
d; eorum regere ... saluare et retinu-
at. si sciam ... q' ipsam regat ignorat.
... inquit dn's scientiam repulisti et ego te
repellam ne m' sacerdotio fungaris ...
... et si desideranda sit eminens scia i[n] pa-
store. in eo tu' sit c[on]petens tolanda q' ...
apostolu' scia' inflat. caritas aut' edificat.
et id imp[er]fectu' scie supplere pot' p[er]fectio carita-
tis. [C]ontra maliciam aut' plebis c[on]ptig' un-
dum p[re]lat' ab ipsius regimine declinare
qu' plebs adeo dure c[on]tinet ... ut p[ro]fice-
re ne[que]at ap' ipsam. s; q' eius duritiam q' mag'
satagit. eo mag' iusto iudicio desicde p[ro]
mittat' dn'ce duo p[er] p[ro]ph'am. ...
ad h[ere]re ... pelliceo tuo q' domus ex-
asperans e'. et ap'li legunt' d[i]xisse iudeis ec-
ce c[on]uertimur ad gentes q' uni dei uos in-
dignos fecistis. n[on] tu' p[er] ... pastor d;
gregem deserere. ne mercenario c[on]p[er]et. q'
uidet lupu' uenientem et dimittit oues

[C]ego maria ... bapt ... iacob ... [illegible]

et fugit. sed et de spiritus licencia tunc demum est
non est tamen timide fugere quam prudenter declina-
re cum oves convertuntur in lupos et qui debuissent hu-
milius obedire iam irreverenter contendunt.
cum et si tales sunt presumere quam puniendi
sunt. cum per se velut costandi ac sanguinem eli-
cit qui nimis emungit. ¶ Pro quarto scilicet de scan-
dalo evitando contra scandalum non potest sed cum pe-
te cessionem ne plus temporalem honorem quam
eternam videatur affectare salutem. memor illius
quod dicit apostolus. si esca scandalizaverit fratrem me-
um non manducabo carnem in eternum. sed inter
scandalum et scandalum est subtiliter distinguendum.
sicut deus ipse distinxit. cum eadem discipulis apostoli sui
quod pharisei audito hoc verbo scandalizantur
sinite illos ceci sunt et duces eorum. alibi vero
dixit. qui scandalizaverit unum de pusillis istis
qui in me credunt expedit ei ut suspendatur
mola asinaria in collo eius et demergatur in profun-
dum maris. ¶ Per se vero irregularitas
ut si forte sit bigamus vidue vel maritus
est causa propter quam licenciam petere potest ac de re-
signandi pontificalis dignitatis. attestante
apostolo qui dixit. oportet episcopum esse unius u-
xoris virum. non tamen pro quibuslibet irregularitatibus
persone debet ei qui regulariter institutus est ceden-
di licencia indulgeri. ut puta si de legi-
timo matrimonio non sit natus. quia licet irregulari-
tatem habet non potest sustinere. si tamen et ipsa latet
et cum eo qui laudabiliter suum impleverit of-
ficium in vinea sibi commissa contereri potest non
immerito quam misericorditer dispensari. ego
sum inquit deus zelotes visitans peccata pa-
trum in filios usque in terciam et quartam generationem
eorum in hiis qui oderunt me. id est in illis qui con-
tra me paternum odium imitantur. unde patet quod illi qui
paterna vicia non sectantur propter se sunt in tali-
bus sustinendi virtutes illo discedunt ad hi-
to modicum ne inter nothos et in adulteres
filios et spurios distinguatur et cetera. ¶ Item si per
alias causas cessionem affectes non est in hoc
postulanti favendum. cum hec postulatio videa-
tur non discreta. quando non ut tanquam notissimum
omittatur quasi ociositas et voluptas anima
sed potius tanquam ad vias animas capienda
das. pro laboris angustias aut persecutionis

in ecclesia non debes deserere sponsam tuam
cum desiderando in dubium aliquid exercitium te fide
media conplacitis. scientes quod vos sunt illi qui per se-
curitatem pacti sunt per iusticiam. quam comproba-
ti fuerunt decipientur. eo ut recte sine deliberatione di-
scedit sed dicens ipse in vultu spirat et vestitur in-
veniatur aut quo vadat et ideo non quam presu-
mat illius spiritu perstruentur. quia non spiritu dei
aguntur non sunt sub lege. quam ubi spiritus dei ibi
libertas. quod si cedendi tibi licencia ab homine
data non fuerit nichilominus tamen cedes quia data
est tibi libertas cedendi a deo. cave decipias si
sic sapis viam quod non spiritu dei agitur qui
contra spiritum dei agitur. si in vero sit quam presumi
mus certo quia indubitanter sine vel periculum
bio contra spiritum dei agit qui aliquid contra ve-
ritatem attentavit. quam ipse spiritus est veri-
tas. ¶ Porro si dicas quod forsan exemplar la-
tens est pro quam cedendi voluntas est occu-
ltus inspiratus et vos si quid ... tamen quam scit
quod talis in spiritu sit celestis. non ne recolis
quod ille gloriosus pontifex dixit quod cepisti in tribus
corporis repente defectum. unde si ad hunc pro-
posito et ... necessarius non rectius non est
illius exemplum secutus qui dixit cupio dis-
solvi et esse cum christo. manere autem in carne ne-
cessarium est pro vobis et cetera. ¶ Quamque si quan-
to magis virtutum flore refulgeas et in te
non habeas caritatem nichil comprobaris habe-
re. nulla si quidem maior potest esse caritas quam
ut animam ponat quis pro amicis suis. Cum autem
pro hanc te deceat animam tuam pro subditis tu-
is ponere. nulla ratione debes magis pro hoc ipsis pos-
sis et si non omnibus tamen multis ab eorum regimine
te convenit excusare. quam si laboris causam
pretendis exemplum te apostoli sublevabit qui
suadet quod laborem hominis non fugere dum se asseret
pro suo salute plus ceteris laborasse. quia licet non
sequatur semper laborem effectus nichilominus
tamen ipse labor est meritorius apud deum unde
legitur reddet deus mercedem laborum sanctorum
suorum et cetera. ¶ Id puteus quod id martha me-
liorem partem elegit quod circa plurima satage-
bat quia maria optimam partem elegit que non
auferetur ab ea. quam licet illa magis sit secura
ista tamen est magis fructifera. et licet illa magis

Ut nimius exigens solet extorquere pudorem.
Sic violenta facit correctio deteriorem.

suauis. hec tamen magis utilis cum infecunditate
sobolis vel spiritualis hic. redeat pulcritudini
sit prelata. quamuis simul in unum et contempla-
tiuus esse valeas et actiuus legislatoris
ex quo nunc ascendebat in montem ut ibi
gloriam domini cum maiori cerneret libertate. nunc
uero descendebat in castra ut cum utilitate
necessitatibus populi prouideret. Quia propter facilius
et dulcius ut ascendat monachus ad pre-
sulatum quam presul ad monachatum descen-
dat. et ideo ponemus ita quod ut laborem pa-
storalis regiminis non recuses. ne fortas-
sis ad pedes suos cum maria spiritus te reti-
pere qui sibi apud te diuertendi spiritus conuertere
tha sollicita ministrare. Quia uero in
postulando cedendi licentiam in statu
te dixi relinquendum. ut distinctis causis
propter quas cedere oportet. si propter aliquam causam utilem
et honestam in hoc proposito perseuerare de licen-
tia nostra cedas. Aliaquin cedendi licentiam
auctoritate apostolica tibi scias esse penitus interdictam. quam
et si penuias habeas quibus satagas in solli-
citudinem aduolare. ita tamen astricte sunt
nexibus preceptorum ut liberum non habeas absque
nostra permissione uolatum. Idem episcopo in ar-
chiepiscopum rauanensem electo.

Post translationem tuam ad ecclesiam rauanen-
sem conpositus et canonici rauanensis. i. j. eorum
concanonicorum liberam eligendi auctoritatem una
nimiter contulissent ipse. j. sancti fridiani lu-
cani. canonicus olim episcopum saxenacensem in-
fauentinensem episcopum postulandum elegit. porro
a sancti fridiani prioribus super hoc requisito et ob-
tento consensu prepositus et alii postulationem
eorum approbari a nobis eandem humiliter petierunt.
Cum postulationi huius eorum uidebatur concilium constan-
tinopolitanum c. obuiare in quo statutum est
ut quicumque de pontificali dignitate ad mo-
nachorum uitam et penitentie locum descendit
ne quoquomodo ad episcopatum ulterius resurgat. unde
contra dictum concilium cum sit unum ex quatuor princi-
palibus que sicut quatuor euangelia ecclesia catho-
lica uenerantur. uellaremus uidebatur eadem postula-
tio admittenda. Ceterum quidam casus
speciales inueniuntur in quibus predicto concilio
non obstante is qui uitam monachalem

elegit. licite rursum potest ad episcopum assumi.
Si enim quisquam persecutionis rabie non
obstante semente uel prepediente in ualitu-
dine corporis conpositione nequeat in regimine
pastorali de superioris auctoritate ad monasticam
uitam descendat. persecutionis uel egritudi-
nis impedimento cessante ad episcopalem pote-
rit resurgere dignitatem. Item si quis
propter literature defectum ne tamquam cecus
ceco ducatum prebeat locum regiminis
auctoritate apostolica descendit ad occultum se contu-
lit monachale ac per exercitium lectionis
sacre reperit margaritam pro cuius dubio po-
terit de nouo uocatus ad nostro cathedram reas-
cendere pastoralem. Rursus si quis
cupiditate parentum eo tamen penitus igno-
rante fuerit episcopatum adeptus et hoc compe-
rtum episcopatum ipsum de licentia superioris di-
mittens abstinentiam elegerit regularem
et si ad episcopatum eundem redire postmodum
nequeat uel canonicas sanctiones ad alium
tamen licite poterit reassumi. Quamquam
autem in hiis et consimilibus casibus is qui episcopatu di-
misso monasticam uitam elegit resur-
gere ualeat ad officium pastorale nichil tamen in
hiis contra prescriptum concilium intelligitur attemp-
tari. quod in eo loquitur causam cum propter aliquam crimen
episcopatum quis deserens ad uitam monasticam
penitentie causa descendit. Unde quidam in eo
causam loqui dixerunt capitulum supradictum cum quis
pro crimine de quo conuictus fuerat uel confessus
ab episcopali dignitate depositus in monasterio
existit ad penitentiam agendam inclusus uel
quicumque propter crimen grauem pro quo episcopatum reti-
nens penitentiam digne agere non ualebat ceden-
di obtenta licentia uitam monachalem
elegit. aliis assentientibus sic esse intelligendum dictum
capitulum. ut per se resurgere nequeat. j. repetere
quod debitum quod tali modo dimisit quamquam eligi pos-
sit. preterea si locum tamen et non ordinem resig-
nauit. Cum igitur nobis constare nequiuerit
ob quam causam predictus. j. olim episcopatum cesserit.
quod si constiterit quod propter aliquam causam exprimis
sis causis seu consimilibus. id. j. episcopatum cesserit me-
morato. tu auctoritate. id. modo utilitas uel
necessitas id exposcat. licentiam ei tribuas as-

Si cecus cecum conatur ducere secundum
in foueam ductor primus cadit in secutorem

hıtere ꝑ ıs ıııb; deputare ıntımꝰ nec uo
lunt ad eas con uacantıam uocare ꝑsonas
quas ꝑ occõne ↄcessıonıs quorundam epõꝝ ⁊
uıcarıos ın eıs ꝑ suã ınstıtuunt ⁊ destıtu
unt uoluntate admıssıs ıııs pensıonıbꝫ
homınes qui nec eccıs ↄperent ꝑ possınt
ꝑ paupertate nımıa deseruıre. q̃ epo ⁊ capıtu
lo respondere nec hospıtalıtatem sıc eıs seruıtı
bus ↄuenıt ꝑstıtı. uolentes aũt ut sta
tus eccl̃e debıtus ⁊ antıquus ꝑ ınsolentıam
alıcuꝰ tıbı ınt̃ ... q̃ ut aut ↄdıtıone tua ↄced
te sıt eccle susp̃dere ꝑcedat ↄcessıus sıude
as ıdıuıabılıt emendare ⁊ u ꝑcede ꝑsone ınt̃
capıs ınt̃ ↄtr. ↄsıtutum ad uacantes eccl̃as
tıbı ꝑsonas ydoneas ꝑsentabunt ↄt tıbı t
lıceat ap re. ın eıs ordınare rectores q
eıs pre esse nouerıs ꝑ ↄuenıre ıta tn̄ ꝑ ↄ
hoc ullıu ꝑ ıudıs ımpostıum ꝑ ıudıcıu guıe
tur. Innocentıus .ııȷ.

Licet magıster .h. ⁊ B. ꝓcurator .f. de sco ed
mundo sr archıdıaconatu rıchemund. dı
uersıs lıtıgantıne coram nob ⁊ ıȷ. sle gl uıs
tum neglıge uıdeamur q̃ alıos ı sua ıu
stıcıa ↄfouemus. ap̃ q̃ sı nob ↄstıtıt ar
chıd. rıchem. uacasse ꝑ annum ꝑ sent
sterı quo uł ad archıepm uł ad capıtm do
natıo ꝑtınebat uel a uacatıone ꝗ a nott
cıa ↄputato ↄ ꝑ eo ꝗ ebor. archıepo alı
um sıt orem nõ hẽt ex tunc fuıt ad nos
donatıo deuoluta uel ꝗ sı hoc sılentıum
ıponatıs. Idem magıstro .p. de cant nouo
⁊ B. monacho fontıs bragdı. ap. se. le.

Litteras uestre dıscretıonıs accepımus ꝗ cum
ın quıb; dam eccıs lıgurıensıs dıoc
tas quedam benefıcıa ⁊ dıgnıtates tanto tpe
uacauıssent ꝗ tam ꝑ latı quam capıtla
tenorem lat. ↄcıl. edıtı ıure ınstıtuen
dı ꝑ uarı ꝑ stıtı ↄuenıtu ıu. ın nostrı
benefıcıs ıllıs ꝑsonas uıs ydoneas ınstı
tuere ꝑsumpsıstıs ⁊ ꝗ dıs. v. cl. q. sı ben
fıcıa uł dıgnıtates nomınıs ꝑsonıs ydo
neıs assıgnatıs eas ꝑ mıttatıs de pacı
entıa ab ıpıs pacıfıce possıderı. alıoquın
ꝑsonas ad monentes ꝑ tıbıs ab ıpıs eas
de ꝑsonıs ydoneıs auct. nra sustıtu
ıre dıffıcıtıs quam cıcıus ordınare.

Idem epõ zamoren.
Nos .f. p. tıtulı scı marcellı ꝑbro card. .s.
⁊ B. ꝓcuratorıbꝫ p. ⁊ G. ap. se. ap. ↄstıtutıs
audıtore ↄcessıo ⁊ ıȷ. qꝫ nob ↄstıtıt a decano
salamantıno ⁊ eı sequentıb; post elapsum .vı.
mensıum spacıum ınt̃ ep̃m ⁊ capıtm ꝑ ut cõ
ter spectabat ad eos ꝑcedere ad electıonem cã
onıs neglexıt electıonem sup̃ dcı .p. ın ca
nonıce celebratam eıusd decanıus ırrıtam
⁊ ın anem ⁊ appellatıonem a decano ⁊ sııs suc
t; ınt̃ posıtam sctım archıepı ad q̃ tam eıs
deuolutı elıgendı auctorıtas nequısse e
arentıs ꝑ peduı ⁊ ıȷ. ap. q̃ u dcs. G. alıq̃ canonı
cam obtınet electıonem de ıpso factam. sb. ap. ob
ↄfırmetıs. Alex. ııȷ. baıocen. epo. De
Subdıaconos aũt ıllı ꝗbꝫ ordınandum
n̄. ro. pon. lıceat ın dıeb; do ⁊ alııs ↄ ordı
mınıs ordınare ↄuenıt ↄcedendı nam ordı
des dıaconıs ıgınes ⁊ maıores ordınes ꝑ
lıbıs dıeb; hıdı lıcentıam celebrandı sabbo
quıdam pentecostes non lıceat alıcuı
sacros ordınes celebrare. cum ın sequentı septı
a recepta ꝗ sca gñm celebrentur.

Idem epo herefordens. ↄtt
Nam sı eo ꝗ merıs dıxıt eccıus quıb; dam
scocıe ⁊ uallıe ın dedıcatıoıb; eccıaꝝ ⁊
altarıoꝝ ↄsueuıt a .ıııȷ. ↄ pcıtı clerıcos ad
sacros ꝑmouere ordınes. sıgnıfıcamus ꝗ ↄ
suetudo ılla uıgore ınstıtutıonı eccıastı
ce ın nuca est penıtus ımprobanda ⁊ ılı ıııs
tıtudo ⁊ antıq̃ ↄsuetudo eıꝗ est . talıt or
dınatı nõ debent ꝑmıttı ın susceptıs or
dınıb; mınıstrare. nısı sıc ap nos ordına
tı depontentur ⁊ ordınatores puarent or
dınandı auct. Idem eıdem.

De eo aũt ꝗ quesıuıstı an lıceat eꝑo re
munt a .ıııȷ. ↄ pm alıquos ın ostıarıos le
ctores exorcıstas uł acolıtos aut ꝗ sb
dıaconos ꝑmouere. tıt. ꝗ. ꝗ lıcıtum est e
pıscopıs dnıcıs ⁊ alııs festıuıs dıeb; u
num aut duos ad mınores ordınes ꝑmo
uere. ꝗ ad subdıaco. nısı ın a .ıııȷ. ↄ tıbꝫ ꝗ nı
ın sıtıbo sco ⁊ sabbo añ dnıcam de pas
sıone nısı cõdam pretextum. ro. pon. lıcet
alıquos ordınare. Idem.

Ex tenore lıttıaꝝ tuaꝝ accepımꝰ ꝗ.

ii. clericus adeo deliquit quod si peccatum eius
esset publicum deberet deponi ab ordine quem sus-
cepit et amplius non posset ad superiores ordi-
nes promoveri. Cum autem peccatum ipsum fore oc-
cultum dicatur, consulimus quod ei paenitentiam condignam
imponas et suadeas ut pro paenitentia praedicta
ordine suscepto utatur, quo contemptus contra-
veniens ad superiores amplius non ascendat. Ve-
rumptamen quia peccatum occultum est, si promoveri
voluerit, eum non debes ratione alicuius prohibere.

Lucius iii. Turonensi archiepiscopo.

Ad aures nostras pervenit quod religiosi quidam
ad superiores desiderant ordines promoveri. Sed prela-
ti eorum desiderium contradicunt. Cum igitur quodammodo in-
licitum videatur quod honestum et iustum est subiectis debi-
tam superioribus obedientiam impendendo in
superiori ministerio deservire, quod contra [illegible]
scandalo quodammodo aperte dignitatem [illegible]
[illegible] pro subiectorum desiderium conveniendo quam
esse potest quod prelati secreta eorum conscientia noverint
ex quibus constat eis quod talia nequeunt conse-
crari, quia non [illegible] quod debent, sic
amplitudine caritatis ad quietem regiminis de-
[illegible] ut archiepiscopus obtinere et [illegible] Idem.

[illegible] fuit ordinandus omnes episcopi eius provincie
ad se metropolitanum conveniant ut ab omnibus
ordinetur. Reliqui vero comprovinciales episcopi si necesse
fuerit certis convenientibus a tribus minus archie-
piscopus poterit ordinari. Sed melius est si ipse cum omnibus
eum qui dignus est elegerit et cuncti pariter ponti-
ficem consecrent. Ex concil. [illegible]

Nec episcopus sine metropolitani presentia, nec metropolitanus
sine duobus vel tribus episcopis comprovincialibus presumat
episcopum ordinare, ita ut alii episcopi comprovinciales
amoneantur epistolis ut se suo responso significent
consensisse. Quod si inter partes aliqua dubitatio
fuerit, maiori numero metropolitanus consentiat.

Urbanus iii. archiepiscopo Pisano.

Quum quidam et [illegible] episcopum qui die quo non debuit
ordines celebravit canonica disciplina cor-
rigere et ordinatos ab ipso susceptis ordinibus tam-
diu debes reddere expertes donec apud nos resti-
tutionis gratiam consequantur. Celestinus iii. [illegible]
[illegible] archiepiscopo.

Cum secundum ecclesie regulam [illegible] non sit dicta [illegible]
[illegible] celebrare latinis a grecis et grecis a latinis

[illegible] observantiam in [illegible] ordinum
[illegible] non volumus de cetero contemptiones et consuetudines
ritus in ordinationibus observari. Idem
[illegible] abbati et conventui Sancti [illegible] loci.

Ex parte vestra nobis fuit [illegible] quod quidam
monachus vester ad insignes monachos cis-
tercienses et habitum eorum assumens ad sacerdotii
ordinem in ipso habitu est promotus. Unde quia dubi-
tatis utrum in assumpto tali ordine debeat mi-
nistrare, [illegible] non aliud canonice obviet quin ipse
monachus officium sacerdotis exequi libere permit-
tatur. Idem [illegible] episcopo [illegible] ap. se. le.

Quod translationem pontificis [illegible]
quod clericus grecus episcopo latino subiectus a greco
pontifice ordinatus non de mandato vel licen-
tia sui episcopi fuit, interdicenda est ei ordinis exe-
cutio sic suscepti tamquam ab alieno pontifice
sine mandato vel licentia sui episcopi ordinato. Si
vero de mandato vel licentia sui plures a greco pontifi-
ce secundum morem grecorum fuerint ordinati, culpandus
sit episcopus latinus qui clericos suos a greco fecit
[illegible] ordinari, quamdiu tamen talis mos ab ec-
clesia tolleratur, impediri non debent ab executione
ordinum taliter susceptorum. Idem episcopo [illegible]

Cum in distribuendis [illegible] ordinibus
[illegible] supplicationes postulaveris et [illegible]
[illegible] a [illegible]
mandaveris [illegible] promovendi.

Idem eidem et magistro h. [illegible]

[illegible] nobis receptum [illegible] ordinationis
[illegible]
[illegible] in quo contra
[illegible]
[illegible] ordinem eodem
die illi conferre non licere, quod non liceat [illegible]
[illegible] uno die et alterum alio
ieiunio [illegible]
ieiunii [illegible] mane diei
dominice [illegible] ad sabbatum [illegible] vespera sabbati ad
diem dominicam [illegible] mane [illegible]
[illegible] ad eundem diem [illegible]
[illegible] ad hunc [illegible]
[illegible] mane ad unum diem [illegible]
[illegible] cum esset [illegible] ieiu-
nii [illegible] sabbato [illegible] cenam [illegible]

Eo robore patris munita ueste tua ter-
es factus frater bis candidus et semel ater.

aũ ꝓdictum intelligunt esse ventum ꝓbitri
vel ab bonis ẽpm ut ꝓmittit in quo deliquit
a collone archidiacoꝰ. t alicui ꝓbitꝝ. ꝓuo
ab execucione officii archidiaconalis vel aliꝰ ma
ne suspendit. vñ ab eo de illa disponunt.
Honor. iij. ego. t archid. Legitoꝰ.
Si vñ est ꝓpositꝰ in ẽpatu ut unus a se
inde clam reputabile qui. x. puerꝰ tacere
ꝓtencat ad hoc. xij. annoꝝ ꝑ ecclesiam
nouã instituta in ordine vndecim ordi
natis in vndecim ordinet electus ꝑ de
o. ꝑ. Si vero in inferiori ordine ꝑdicto epm
a collone archidiaconatus suspendat ꝑ ordi
nem. ꝑ. ab execucione officii archidiaconatus
usq; ad certum tempus in turnum suspe
dimus ordinandi ꝓuidentes ecclesias viduas
o cooperetur. ꝑ ceteꝝ. ꝓ. Ecclesie
Leon. t Calcedonen. albinꝰ.
Presbr. sit. ꝙ. simoniacꝰ. canonicꝰ vñ. ap. dux
reclusus. ꝙ monachꝰ eccl̃ sua vndecim ordi
natus canonicꝰ ipm in matrem elegerunt qm
o ordinem sacrosanctum ordinet. Si vero
eius archiepc̃ calcedonen. methodius eam ꝑ
ceꝑ. mandauit. ut ei tuo ꝑ eos die ad
ordines sacros ordinet. ꝓmoueat. q. ille ꝑ mi
sus ꝙ. ipse archiepc̃ mandato ꝓfec
tũ. ꝙ. nos. ipsum. Sacerdotem epm. t ꝓbitꝝ. del
quisse. ꝑhibet. q. ꝑ mandatu archiepc̃ ut ipse
ꝓfessus est. ordinat. ad hoc auctoritate ordi
nare possit. ei. q. si de archiepc̃ mandato
ꝓbitꝝ. ꝑhibet. ꝙ. ipse ꝑ dispensat. a canone
minime sit. ymmo. ꝙ. ob emergentia ad de
bitum. in hoc ꝓpe. ord. ꝑ. q. ordinet. ꝓpriꝝ. sepe
narratum. mandato. ꝓbitꝝ. q. archiepc̃ ꝓ
ꝓter. t. pbr. q. ille ad mandatum in iudi
cio. ꝓtestando ipm examinat. ab ordinandi
suspendit. Postquã. vero. mihi. mentem
gratum. optulit. Rogat. ꝙ. archiepc̃ in
consideratione huc. illi. ꝓ. ꝙ. est. ceꝑ.
qm. epc̃ ꝑ. statuta sacra. aux. recepturus
ordinem. ad. ordinat. recepisse. ꝙ. ꝓ
cessione. ꝓbitꝝ. ꝓ. ymmo. est. ꝓbitꝝ. ꝓ
ordinem. ꝓ. Si. ꝓ. ꝙ. impetrat. ꝓ
rerum. suarum. ꝓcur. in. suis. ꝓpriis. ordi
ministre. ꝓ. Resp.
Quoniam. est. de. subditorꝝ. ut. ante. electa. ꝑ
tractat. ad. ultra. ꝓtra. hominem. ut. talis

cessionem. bonis. recte. ꝓcedunt. ꝓ. Ꝑ
q. ꝓbitꝝ. Cum. ordine. iudiciario. ꝓpo
nat. ut. alias. ꝓmittat. ad. finem. ad. debent
hi. qui. ꝓmoti. sunt. hominem. ꝑ. ꝓ. actu. ꝓbitꝝ.
in. eam. suscepturi. ut. suscipiendi. ordinis. ꝓ
pter. qui. sint. penitus. monendi. sunt.
ꝓbitꝝ. intimandum. quod. ordinem. ꝓ
dictum. ut. in. cessum. damnum. ordinis. suscep
turi. ꝑ. ordinis. ad. ministrent. ꝓ. Si. ꝓ.
ꝓpter. ea. sunt. ꝓhibendi. ꝓ. De seruientibus in
ecclesia. ꝙ. est. aliqs. modernis. ordinis. sacri
ut. ꝓbitꝝ. ꝓmoueri. ꝓ. diaconatu. ordo. Ꝙ
qui. nobis. assistit. diaconi. ꝓbitꝝ. ꝙ. nisi. ordi
nem diaconi. ut. ibi. ad. hoc. diaconi. ut. ꝓbitꝝ
assumi. nobis. inconueniens. ꝙ. est. cognoui
& dignum. ut. ꝓbitꝝ. ꝙ. ibidem. unus. fratꝝ
ut. ad. nobis. suus. & seruitia. ꝓficiens. ei. ad ꝓ
hoc. obsequia. & dignum. vñ. in. ea. ꝓfessione
alios. ꝓpterea. ut. ordinis. ꝑ. ꝙ. ꝓ. scientia. ꝑ
ad. legitur. ut. ad. simplicitatem. assistere. est. dig
num. ꝙ. in. quod. ꝓbitꝝ. ea. frequentia. nobis. ꝙ
nisi. ei. ut. ad. quem. in. dignum. est. ꝙ. nomen
dignum. debet. estimare. ꝓ. ꝙ. ꝓfessione. de
cure. ut. ꝓbitꝝ. ꝙ. forte. de. malignitate. ꝑ
sistit. gloriosi. Si. aut. ille. indignum. cog
nouerit. de. meo. ꝓfessu. ꝓbitꝝ. ad. ꝓ. sacra
mentum. nemini. decet. ꝙ. de. alio. ꝓfessu
ut. ꝙ. ut. ordinandum. ꝓ. ꝙ. ꝓ. ꝙ. ꝓbitꝝ. ꝙ. ꝓ
ficiat. ꝙ. in. ordinatione. diaconi. ut. ꝓbitꝝ
ꝓficiat. ad. nos. Ecclesie. ut. coll. archiepc̃. De
expulsis. a. nobis. ordinandis. ab. epo. ꝙ
ut. ecclia. qui. ꝓ. vendita. refugium
cionem. fecimus. a. ꝓ. decessore. epo. ꝙ. ut. ab
eo. ordine. recepturi. ꝙ. ꝓ. de. expedim
bitum. ꝙ. mandat. ꝓ. ꝓ. ꝙ. distin. nisi. ordi
nandi. ordinandi. ad. hoc. loco. ꝙ. ꝓ.
an. loco. simil. ꝙ. dignitatem. Sed. ymmo
eam. ordinet. sic. autem. respondet. ab. epo. ad
potest. de. ordine. ꝓbitꝝ. In. Scio. non. distinguit
& punitus. ut. ecclesie. ordinandi. an. minister.
Si. a. suo. ordinet. usq; ad. ordinem. de. accepto
ꝙ. ꝓ. ordinet. epm. ad. epc̃. ordinem. ꝙ. ꝓ
ille. de. ordine. potest. ꝙ. ad. ordinem. ꝙ. ꝓ. ꝙ
fuit. ꝓmotus. Sane. si. abeo. ordinet. ordinet
scienter. quasi. recepit. ꝙ. ꝓ. dignum. ꝓ. ꝙ. ꝓ
executorem. officii. non. habet. ꝓ. ꝙ. ꝓ.

Carnifex. ꝓ. sigillo. in. ꝓsona. mercatoris. mandat. ꝓ. Quod. sibi. respondet. ꝓ. magistri. discretio.

corpore quam in corde. ut et unctus interiorem
gratie quantum ad deum. et exterius habet odorem
fame quoad proximum de interiore gratie dicit
apostolus gloria nostra hec est testimonium conscientie nostre. ista
omnis gloria filie regis ab intus. de odore fa-
me dicit apostolus christi bonus odor sumus in omni
loco. et aliis sumus odor uite in uitam. et ali-
is odor mortis in mortem. debet enim episcopus bonum
habere testimonium et ab hiis qui sunt intus. et ab hiis qui
sunt foris. ut cantica canticorum charitatis et que
audire dicentem uenit. [H]oc unguentum est capitis
et manuum episcopi consecratur. per caput enim mens
intelligitur. unde illud unge caput tuum et faciem tuam laua.
per manus opera designantur. unde illud manus mee
distillauerunt mirram. manus que unguntur oleo pi-
etatis. ut episcopus operetur bonum ad omnes maxime autem
ad domesticos fidei. caput autem ungitur balsa-
mo caritatis ut episcopus diligat deum ex toto cor-
de et ex tota anima et ex tota mente. et proximum
sicut se ipsum. caput inungitur propter auctoritatem
et dignitatem. et manus propter ministerium et officium.
caput inungitur ut ostendatur illius represen-
tare personam. de quo dicit propheta sicut
unguentum in capite est et cetera. caput autem christi
caput christi deus. qui de se dicit spiritus domini super
me eo quod unxit me euangelizare paupe-
ribus misit me. manus unguntur episcopi ut osten-
datur accepisse potestatem benedicendi et consecran-
di. [U]nde cum eas consecrator inungit. conse-
crare inquit et sanctificare digneris domine
manus istas per istam unctionem et benedictionem
nostram ut quecumque consecrauerint consecrentur et
quecumque benedixerint benedicantur in nomine domini.
[N]on in ueteri testamento non solum unge-
bantur sacerdotes. sed et reges et prophete. sicut in libro
regum dominus precepit helye. uade et reuertere
in uiam tuam per desertum in damascum. cumque per-
ueneris illuc unge azael in regem super Sy-
riam. et iehu filium namsi unges regem
super israel. eliseum autem filium saphat qui est
de abel meula unges prophetam pro te. sed in ipse na-
zarenus quem unxit deus spiritu sancto. sicut habetur in
actibus apostolorum unctus est oleo pre consortibus suis
qui secundum apostolum est caput ecclesie que est corpus
ipsius principis. unctus a capite ad brachi-
um est unctus ut principis est ungitur

in capite sed in brachio siue humero uel in ar-
mo in quibus principatus congrue designatur. unde
illud quod legitur factus est principatus super humerum
eius et cetera. ad quod etiam significandum samuel fecit
poni armum ante saul cum dedisset locum in capi-
te ante eos qui fuerant inuitati. In capite uero
pontificis sacramentalis est delibatio conser-
uata. quia personam capitis in pontificali re-
presentat officio. [R]eferunt autem inter pon-
tificis et principis unctionem. quia caput ponti-
ficis crismate consecratur. brachium uero principis o-
leo delinitur ut ostendatur quanta sit differentia in-
ter auctoritatem pontificis et principis potes-
tatem. [U]os uero christus fecit nos in sanguine
suo deo nostro regnum et sacerdotes. propter quod petrus a-
postolus ait. uos estis genus electum regale sacerdo-
tium. ideo in nouo testamento non solum reges
et sacerdotes unguntur. sed omnes christiani bis ante
baptismum sed oleo benedicto primum in pectore deinde
inter scapulas. et bis post baptismum scilicet crismate secundo
primum in uertice deinde in fronte. In pectore namque
baptizandus inungitur ut per sancti spiritus donum
abiciat errorem et ignorantiam. et suscipiat
fidem rectam. quia iustus ex fide uiuit. Inter
scapulas ut per sancti spiritus gratiam excutiat negli-
gentiam et torporem. et bonam operationem exerce-
at. quia fides sine operibus mortua est. ut per fidei
sacramentum sit munditia cogitationum. In
pectore ut per operis exercitium sit fortitudo laborum.
In scapulis autem fides per dilectionem secundum apostolum
operetur. In uertice uero baptizatus inungitur ut sit
paratus omni poscenti de fide reddere rationem. quia per
caput intelligitur mens. unde quod legitur oculi sapi-
entis in capite eius. Certior per est et in fe-
rior est sensualitas. Unde bis per uerticem que est
superior pars capitis intelligitur id quod est superior pars men-
tis. In fronte ungitur baptizatus ut ille con-
fiteatur quod credit. quia corde creditur ad iustici-
am ore autem confessio fit ad salutem. memor eius quod
dominus ait. qui me confessus fuerit coram hominibus et cetera. et
ego confitebor et cetera. ante baptismum quoque ungitur oleo
benedicto et post baptismum crismate sacerdotalis crisma
scilicet competit christiano. christus enim a crismate dicitur. ut
possit a christo dici christianus. non secundum formam sed
fidei rationem. a christo uero christiani dicuntur. tanquam
uncti dicuntur ab uncto ut omnes consortes in =

ibus ministrasse aut eidem personatui habere vel
esse Retinentes paciatis, et si iam institutus est, ibi
eum non sinatis amoveri. Idem Lundoniensi episcopo.
Veniens ad presentiam nostram .R. clericus
noster proposuit quod cum illum ad capellaniam sancti
i. quam ei concessisti in presbiterum ordiasses ipsum
postea spoliasti eo quod pater eius in prescripta
ecclesia ministravit, sed .q. a. si est sine
titulo quam eam sibi dedisti, eo quod pater eius presbiter
in predicta ecclesia ministraverit, ipsam ei restitu-
as et in pace dimittas, Ammodo alio si quem
instituisti similiter in eadem. Quoniam si hoc ig-
noratus fecisti, ex quo eum ecclesiam ipsam et
eum in presbiterum ordinasti eam sibi restitu-
as donec in alia ecclesia sibi provideas unde
honeste valeat sustentari. Idem
episcopo Exoniensi.
Proposuit nobis .R. lator presentium quod cum
ad ecclesiam de Saltesb. a domino fundi fuit
presentatus, tu eam admittere noluisti sibi com-
mittere, eo quod est filius sacerdotis. Verum quia
indignum est ut ipse pro culpa est in subdia-
conum ordinatus omnino debeat ecclesiastici
beneficii provisione carere, q. a. quatinus aliquod
honestum presbiterum cum assensu eius etiam in-
venire studeas qui ecclesie serviat. Supra
dicto vero quod presentatus .R. medietatem dicti
beneficii pro dicte ecclesie eius in suo ordine ser-
viendo pacifice debeat optinere. Non tamen
solus presbiter missarum sollempnia vel alia
divina officia per se in ministerio suffra-
gio celebrare. Idem cantuariensi archiepiscopo.
Ex consuetudine contra .v. clericus perpetua
quod ad albis de catrit presentaverat in quoddam
beneficium ecclesie de .S. cum in presentiam recipere
distulisti, eo quod pater eius in presenti ecclesia ministravit
quo defuncto media successit persona
cui beneficium predictum est collatum. Ideoque q. a.
quatinus si est ita prenominatum .V. ad presentatum beneficium
admittere non differas. Non obstante vel obiectu
appellatione et dicto decreto de successione in eccle-
sia hereditarium deceteris. Idem Vigornien.
Constitutus in presentia nostra .G. episcopo.
clericus simpliciter in Wuinarduc monasterium
quod est capellam de Sentwo tam dicte fuis-
set adeptus et eam pluribus annis pacifice
possedisset, .R. miles ipsum ea sine iudicio
spoliavit cum quamvis memoratus clericus eam inde
appellatione deposuisset, Querelam obiectum fuit
ei quod pater suus in capella ministravit eadem.
Ideoque .f. e. o. a. q. si constiterit quod iam dictus a dicta
capella fuit per potentiam laicalem eiec-
tus, et quod pater eius prefate capelle persona seu
perpetuus vicarius non fuit, licet in eadem vice
eiusdem .G. quibus ministravit ipsam sibi sine
dilatione appellatione restituere non omittas.
Idem eboracensi archiepiscopo.
Ex tua nobis est prece insinuatum quod cum olim ad
tuam contulerint quod filius sacerdotum ecc-
lesias a nobis litteras recepisses ut eos posses
in ecclesias quas patres eorum nullo mediante
possederant substituere, quos probare viros et
sane conversationis cognosceres, ut quos lon-
go tempore illas tenuisse constaret, quidam de
iudices litteras impetrarunt ut si constiterit
eos esse filios sacerdotum vel clericorum qui proxi-
mo ante eos ecclesiam tenuerunt sine huiusmodi impe-
trant eis, appellatione cessante silentium et ecclesias illas
ipsis assignentur. Quoniam in eis se ostenderent
negant per episcopos institutos sine quo esse non debet
quod per fuerat litteras quibuslibet clericos dispen-
sari dispensandum eum possideant litteras
inventum nostrum irritari. Alios vero clericos
laici donatione in eum in ecclesias suas susce-
perunt, sine institutione aut institutos remanere
auctoritate apostolica prohibemus. Idem cantuariensi
archiepiscopo et eius suffraganeis.
Quoniam sacris est canonibus prohibitum, licet
presumimus. Quia si manifestum et publicum
fuit patres in ecclesiis personatus gessisse filios
ab eisdem sine medio eas adeptos sine penitus ex-
cludatis vel ad eam gubernandem ullatenus
admittatis, volumus ut cum in iudicium
deducentur vel evidentur manifestantur si hoc
in manifestum existat. Idem cantuariensi archiepiscopo.
Ad extirpandas successiones .f. e. cum
quod si qui filii presbiterorum provincie tue tene-
ant ecclesias in quibus patres eorum immediate perso-
ne vel vicarii nulla persona media ministra-
verunt, eos sive genui sint in sacerdocio sive non
ab eisdem ecclesiis non differas amovere.
Clemens .iii. castellensi archiepiscopo

ille aut̃ postea nullu⁹ hui⁹ elatus dñi
suo ostendit. Nos ꝙ placet nobis accu-
sent ap̃m qui eum ordinauit. Resp. dñs
Hales. nñ. Cant. archi.
omnium. h. Con. c. d. Ps. q. nr̃ spiritus
nr̃ suos ordinare debet. & si melior et ni-
hil ecclie rebi dñi fuit. unde nec ꝑ hoc fuit
additu ad ordinē primitie plenitudo.
Innoc. iij. mar. ecc. epo.
Obtinuit. h. ad eccl̃a aliam ꝺilectum a
coep filiu qui ecclie fuit ordinē ceteris
dñs ap̃ebit. unhale eccl̃a. filiu qui
uenia dñs ut. ecclie debuit. dñs
ne alligret. ꝓ ei ibidem ꝓ. ep̃i ea re-
linq. ꝓsit ad aliam se trãsferre. Ju. ꝙ dñs
distinguend. ut. ea remoue. fuit. manu
missi. t. obiam. ordini eccl̃ie. q. in antiqua
reuer. eccle. d. ut. debuit. impetrare. fi
liam. in obsequiis. suis. ꝛ. ne ecclesia
dile. ad aliam. esset. et licentia denegauda-
ut. manumissi. ecclesiam. abdicare. Sic. q. si
Petrus habet. ad aliam ecclesiam. dñs.
fuisse. ut. medici. ei. cum. sit. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
ancillas. sibi. seruit. sibi. ecclesiarum. ordi-
ri. debuit. inhibuisse. ut. ne. debuit. reuoci
pot. ꝛ. De. diaconali. ordine. q. de. eo. si. fe-
rius. in. pla. fuisset. expedit. unde. nos. q.
ꝓ. hui⁹. diaconatu. sibi. ꝓ. plegio. grauis. esse.
Iam. ꝛ. sic. sibi. ut. reputaret. ꝛ. ecclesi. pu-
nitus. ei. ad. obtinendū. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
ut. sed. moderna. epi. sic. sibi. ut. ne. dubi
retur. Rex. ꝛ. archiep. nepos.
Diaconus. sibi. ꝓ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
ne. q. prem. ut. hoiem. sui. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
mat. sui. sui. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
tus. ne. ꝓmoueat. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
mus. De. dea. q. h. si. q. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
nus. mitted. ad. ih. ꝓbendū. q. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
Decr. ecclesiast. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
gnus. est. aug. dz. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
pellay. si. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
dyan. si. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
ma. actu. sice. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
delit. ꝛ. laude. dei. si. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
re. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.

ut. offic. fuit. ordinari. eccl̃i. infirmat. ꝛ
mus. dyoc. recte. statuit. Sicut. nos. ꝛ
doz. rei. est. mi. sua.
Hales. nñ. de ꝛ
epo. campane. qui. dñs. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
sum. spoute. abrutt. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
sulcepit. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
Pl. q. ei. ipe. nd. ꝓdit. ei. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
secundo. posse. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
pe. ꝓ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
agde. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
Dñs. cist. arm. epi. sibi.
um. de. eni. sibi. ad. motu. fuisse. h. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
un. ecc̃. mactam. sibi. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
eccl. obtinet. sibi. cantuarien. archiepo. dñi
mus. sibi. mandauit. ne. pos. q. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
cit. ꝓmodum. sua. ꝓ. missa. dispensatione
pcedat. de. mat. sibi. ꝓ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
mus. ut. ei. ꝓlito. sibi. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
ut. sibi. mus. fuit. ꝓcessur. in. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
lement. nñ. Greg. epo.
x. pce. h. monach. ꝓtexuit. nos. fuit. ap.
plicuerit. q. ei. ipe. in. cimiterio. sibi. ꝛ.
mus. ut. regla. ꝛ. abbe. deuote. deo. militet
in. diaconat. eadem. ih. ꝓmoti. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
sibi. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
phibuit. sacre. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
dere. debuit. qui. se. ipsi. sani. absti. ꝛ.
ut. affectu. nunc. ut. ab. illis. abstinendū. ꝛ.
dñmus. ei. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
uehi. possit. qui. in. cimiterio. sibi. ꝛ.
nid. unde. hoc. ord. ꝓ. affectu. ille. q. in. cimiterio
ri. nd. ꝓhibet. ꝓ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
Dñs. cist. archiepo.
ig. fuisse. nos. ꝓ. archiepi. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
q. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
Innoc. iij. archiepo.
ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ. ꝛ.
Innoc. iij.

Cuam diuisit in partes quod hoc impediri non
debet quin possit ad sacerdotium promoueri. Idem
london. archidiac. ap. se. le.

Quia circa minima etc. Sane postulasti per
ap. se. edoceri. si presbiteri coniugati in aliquas huiusmodi
presbiter bigamum censeantur. ad quod dicimus quod
quia regulariter non incurrerunt bi-
gamiam cum eas tanquam simplici fornica-
tione nouerint quo ad executionem sacer-
dotalis officii potes dispensare. Idem.

Assisiensi. Eum etc. Ille autem qui in subdiaconatus
ordine constitutus de facto cum ea de iure non
poterat duxit uiduam in uxorem cum presbiter
bigamus non existat. Sed si uidue poterit
in ... diu maritus cum iure ipsum et illa
non fuit unicum maritale consortium cum eo
cum quo contracto matrimonio cum matrimonio ui-
due dispensare non licet. non quod sacramenti defec-
tum hic attendimus contra ipsum sed secundum.

Alexander iii. episcopo cenoman. De clericis per-
Cum nos dicitur fraternitas consulendas egrinis
quid agendum sit de clericis qui in regio-
nibus remotis ordinati litteras eorum ostendi
dicunt a quibus sibi proponunt manus im-
positas et nomina episcoporum sigilla sint a rep-
ferant in eorum questione. Clerus g. con.
Re. tuenit est ut in huius statuta presumere
non obsistens quod nouum aliquid statuatur. sed
tamen autem est de consuetudine ut ad mi-
nus episcoporum de ordinatione sua testimonium
afferant quod in alia si fuit sunt in cognitum et
diuinis obsequiis. ita ut in suspensione
aliquando expectaueris in quod plenius de actibus
instruantur ipsorum. sed et de in (?) ordinibus operant
in quibus ordinibus et posses contingere ut
aliquibus presbiteri in illis saltem fecissent: huius
autem pactis si digni inuenti fuerint circa
eos poteris dispensari. Innoc. iii. c.

Montis regalis (?) archiepiscopo.
Inter etc. iii. clericos ad te sibi suorum
ordinatorum litteras uenientes et ostendentes
inuenientur quod sint in quoniam ecclesiastico
rum ordinum constituti debeant ad uel... mores or-
dines promoueri. Inquisitione facta. Re. quod non de
ordinatione ipsorum certitudinem proponerent et
constiterit argumentis eos non in illis habere.
ad maiores debes ordines promouere. presbiter
cum aliquam eorum gradum fuerit approbatum.

Idem patriarcho ierosolimitano.

Ne fraternitati etc. Ut clericos qui ad prouin-
ciam ierosolimitanam sine gradu diaconus litteris ue-
niunt promouere debeas celebrare diuina etc. Re.
quod licet logice consuetudine sine presbiteris sine presbiteros
de illorum ordinatione canonica qui penitus sunt
ignoti non debes ipsos permittere tuis plebibus
celebrare. Sed si tibi certum aliquis eorum sacerdotum exstat de
nouo celebrare uolentes perpetuo substineri.

Honorius iii. episcopo regino.

Te ex ... nobis dixistis quod quidam plan-
ctum tue iurisdictionis in ecclesiis suis quamplures
sine conscientia tua clericos de alienis episcopis in illis
tenere non uerentur attendentes quod id eis illici-
tum licet constet honestatem contrario et ad ordi-
nationem inferendis alienum etc. Iudicandum. Re. quod
et licet eos ex ut remouere aliquos ex dispensa-
tione in eisdem ecclesiis duximus dimittendos. De
officio archidi-

Ex libro romani ordinis.
aconi. Ut archidiaconus post episcopum sciat se uicarium
esse in omnibus et in omni cura clero quod
et in urbe positorum quam eorum qui parochias habitare
noscuntur ad se pertinere. sicut de eorum conuersatione siue
de honeste et restitutione ecclesiarum siue de
doctrina ecclesiastica ut certo rei studiosus de-
linquentium ruinam coram deo redditurus est ut
de ecclesia in ecclesia annuum si episcopus non potest parochiam
uisitare debeat et cuncta que emendatione
indigeant ad uicem sui episcopi corrigat et
emendet. Ex conc. tolet.

Omnium non archidiaconus euangelium quod noluit
legere uel alium de diaconis scriptum. et quod episcopus
missam canit ad missionem illius se indu-
ant leuite uestimentis sacerdotalibus quibus pontifi-
ce ad missam procedit etc. De ecclesiasticum
officium prouidendo lectiones aut responsoria in ma-
tre ecclesia dare debet et assistere et uicarium
ut unus in euangelio aut epistola. Responsorium
uel quilibet in ecclesia lectionem legat et canendi
dona accipiant ut ipso. Acolitos quod ipse ordi-
net quis eorum candelabrum quis turibulum de-
ferat. quis ne ministrorum recedat. ut quibus officia agere
debent. Gregorius. archid. caleb.

Ea que geruntur etc. Scire uos nolumus quod a re

dis. v. q. ii. c. pro maioris ecclesie Senonensis canonicis qui interesse debent de hac consuetudine notitiam plenariam. Sed huius inter[...] sollicite inquirentes, et si a nobis constiterit per fratrem archidiaconum vel predecessores ipsius de parrochia sic obtentum consuetudine memorata eidem ... in ipso monasterio vel in hac abbatia sibi pactionis huiusmodi prestitum monasterium absque eius interpretatione penitus absolvatis prefatum. Sed hoc ipsi archidiacono silentium imponentes. Quando de premissis constiterit, procedatis eandem inter eosdem distringentes. Adicientes: eius in monasterio suspendendo quam ipsum vel predecessores suos in monasterio ipso vel in eius abbatia huiusmodi constiterit. Sed aliud perpetuum ei silentium imponatis.

Ex concilio ... De officio archipresbyteri. Rubrica.

Ut archipresbyter sciat se esse sub archidiacono, et eius preceptis sicut sui episcopi obedire, et quod specialiter ad eius ministerium pertinet, super omnes presbyteros in ordine positos curam agere, et assidue in ecclesia stare, et in episcopi sui absentia ad vicem eius missarum sollempnia celebret, et collectam dicat, aut cui ipse iniunxerit. Gregorius regesto. IIII.

Ministerium archipresbyteri in eo consistit ut diligentem curam provideat ministerium sacerdotum cardinalium, qui sollempne debent agere officium in consecratione corporis et sanguinis domini nostri Ihesu Christi, ac sacerdos die dominico incipiendo per omnes horas canonicas indeclinabiliter presentes sint, ut opus dei digne et secundum prescripta ab eo cui commissum est provideatur. Et archipresbyter inter sacerdotum cardinalium preceptis sui episcopi obtemperando ne aliquam cedant, aut ... pluralitatem corripiant. Item. Si episcopus defuerit, exceptis hiis que prohibita sunt archipresbitero, provideat cuncta que in sacerdotum ministerio perfici debeant, fontes benedicere, infirmum oleum perungere, penitentes infirmum consecrare, episcopo reconciliare, presbyteris cunctis aliis sacerdotibus minime in sanctis festivitatibus aut ipse celebratorum misse sollempnia et impleat aut ad suam iussionem cui commiserit peragat vel agatur. Idem.

Officium archipresbyteri de urbe consistere quod ibi presul defuerit, vice eius officium inchoare, benedicere populum. Taliter presbyteri in ecclesia dicere missam quam noluerint cantare, vel cui de sacerdotibus iniunxerit. Qui vero episcopus missam cantat, debet precipere sacerdotibus ut induant se vestibus sacerdotalibus quando ad missam procedunt, debet etiam precipere archidiacono ut in sacrario eucharistia Christi presbyteri infirmos non desit, debet etiam infirmis providere et prudenter precipere sacerdotibus ne forte sine confessione vel confirmatione corporis et sanguinis domini moriantur. Confessiones eorum non spernant, quia a fonte renatum recipere communibus sacerdotibus et exiguum pro mansione pontificis magnam nimis adhibere cautionem. Ad christianos quoque faciendos et baptizandos et infantes et adolescentes omnia a sacerdotibus pro mansione eius fiant. Idem ex synodo Ravennensi. Hoc idem.

Ut singule plebes archipresbyterum habeant, qui non solum imperiti vulgi sollicitudinem gerant, verum etiam presbyterorum qui per minores titulos habitant vitam iugi circumspectione custodiant, et qua unusquisque industria divinum opus exerceat episcopo suo renuntiet. Nec opponat episcopus non egere plebem archipresbytero, quod ipse eam gubernare valeat, quia etsi valde ydoneus sit, decet tamen ut sua honera partiatur, et sic ipse matrici preesse, ita archipresbyteri preesse plebibus, ut in nullo titubet ecclesiastica sollicitudo. Cuncta tamen ad episcopum referant, nec aliquid contra eius decretum ordinare presumant. Idem ex libro vii. ordinum. De officio primicerii. Rubrica.

Ut primicerius sciat se esse sub archidiacono et archipresbytero, et ad eum specialiter pertinere ut ipse sit in docendo diaconos vel reliquos gradibus ecclesiasticis in ordine positos, ut ipse discipline et custodie insistat, sic pro animabus eorum coram deo rationem redditurus; et ut ipse diaconibus donet lectiones ad nocturna officia, et de singulis studium habeat ut in quacumque re culpa cerem sentiunt habeant nulla vacet negligentia aut a quo ipse iniunxerit iniungatur. Ex concilio Toletano. De officio sacriste. Rubrica.

Ut sciat se sacrista subiectum archidiacono, et ad eum specialiter pertinere custodiam sacrorum vasorum, vestimentorum ecclesiasticorum, seu totius thesauri ecclesiastici, necnon quod ad luminaria pertinet sive in cera sive in oleo. Ex libro vii. ordinum. De officio custodis. Rubrica.

Custos ecclesie cum ea que ecclesie competunt custodienda committuntur, oportet ut sui archidiaconi

Nisi debilitate aut per aliam qualemcumque gravem necessi-
tatem excusandis causa ante terminum a se assignatum conveni-
rint in vestra non potestis [illegible] sic pro-
cessus [illegible] et pro done[illegible] vices suas committe-
re quod si rescriptum est quod de consensu debitam
sententiam [illegible] cause vestre [illegible] ut sine presentia
eius non possint committere [illegible]. Idem
[illegible] card. elect.

De causis que infra certum tempus committuntur decidende
committuntur hoc tibi volumus cognitum
esse quod si dies prefixus de eorum consensu preterit
propter effluxionem eo expirat mandatum.

Filii qui pro causis committuntur ad certum terminum
venire ante se [illegible] iudicio tuo pe-
re neglexerint si causa fuerit negocium quod
certa certi pena citationibus confirmatur eandem
infligas. Alioquin ipsos pro delicti qualitate et
cause seu tuo arbitrio puniri procures.

Idem archiepiscopo Senonensi.

Preterea super hoc quod consultationi nostre voluisti utrum lice-
at iudici delegato vel ordinario cogere
contumacem ut veniat aut dampnare si
non veniat hoc est auctoritate presentium innotes-
cat quod si [illegible] simpliciter delegatur causa [illegible]
[illegible] auctoritate potest compellere et contumaces cen-
sura ecclesiastica cohercere. Sed si littere commissionis
id non contineant aut per eas mandatum sibi ha-
beant ut accedant [illegible] ex eo quod ei sibi ea
committitur [illegible] ad eum ipsum spectare non
licet plenariam recipit potestatem. Idem
Wigorniensi episcopo.

Quoniam sunt nonnulli qui in duobus causa committitur
et si non apponatur ut vel solus alter procedat [illegible]
cum [illegible] solus [illegible] sui coniudici [illegible]
vices suas potest committere in hac parte.

Idem Lincolniensi episcopo.

Significasti nobis [illegible] quod si iu-
dex ordinarius ad mandatum iudicis dele-
gati a nobis non velit aut non possit [illegible] re-
sistentibus sententiam ab eo latam effectui man-
cipare delegatus iudex causam ex auctoritate sibi
commissa potest executioni mandare et si qui
sibi restiterint eos censura ecclesiastica poterit
cohercere. Idem.

Si qui clerici coram iudice delegato [illegible]
[illegible] conveniunt [illegible] cum [illegible] et

coram eodem iudice [illegible] vel alio modo
ecclesias optinuerunt in quibus certum sit eos in-
stitutos [illegible] hujusmodi nec
possessionem corporalem iudex ordinarius [illegible]
non debet delegati iudicis resistere mandato
violentie [illegible] ipsum [illegible] ut [illegible] eos
in possessionem mittere donec vobis veritas
innotescat. Idem Bituricensi episcopo.

Illud etiam [illegible] quod iudex de-
legatus pro se vel per alium suam executionem man-
daverit [illegible] mandari [illegible] etiam [illegible]
decessit quod semel officio suo functus est.

Idem abbati Sancti Albini.

Consultationibus [illegible] utrum si aliquis
ecclesie [illegible] possessione [illegible] absque iu-
dicio [illegible] spoliatum et a nobis adiu-
dices litteras optinuit [illegible] in restitutionem ecclesie res-
tituatur [illegible] possessio [illegible] iudici [illegible] esse
[illegible] spoliatum ut possessor debeat investiri
[illegible] ecclesiam vel possessionem quam ipse
requirit [illegible] de litteris ipsis aliquam mentionem
fieret [illegible] procuratoris vel alia [illegible]
absentia ne [illegible] prefixum [illegible] iudici [illegible]
[illegible] exhibere [illegible] quod nec-
[illegible] restitutionem [illegible]
coram iudice delegato [illegible] possessionem
et deiectionem suam probare [illegible]
[illegible] contumaciam [illegible]. Idem Carnotensi episcopo.

[illegible] iudex
a nobis delegatus vices nostras gerit [illegible] in
[illegible] maior [illegible]
[illegible] committendum [illegible] si episcopus vel alia
persona [illegible] de iurisdictione illius [illegible]
[illegible] delegatus rebellis ac contumax fuerit
[illegible] potest vel interdicti vel suspen-
sionis sententia a iudice delegato compelli [illegible]
quod si iudex [illegible] negocii [illegible] tempore
[illegible] episcopo vel [illegible] sacerdoti
[illegible] aut [illegible] ad
[illegible] suam [illegible]
[illegible]. Idem Eboracensi archiepiscopo et episcopo Dunelmensi.

Ex parte [illegible] nobis innotuit [illegible]
episcopo [illegible] litteras [illegible]
et archidiaconus [illegible] in ecclesia [illegible] vacantem [illegible]
[illegible] assignaret [illegible] alias ad te Eboracensis
[illegible] impetravit [illegible] de personis [illegible].

IIII

I

Quum in iure peritus ex .I. preterea questionibus cum de-
leg[atus] ab aliquo sub hac forma mandat auctoritate q[uam]
fungor iniungo ut talem deuiteret execu-
tioni si uicet ac te sub mandato apostolico hesitan-
ti ab aliquo non sit fides facta de mandato
sibi executioni teneatur. Si autem sibi damnum
ex hoc timet, cum non de mandato se ap[ostolico] certus ex-
istat, execution[i] non cogetur que mandatur. Idem de-
cano et cap[itulo] ecclesie et abbati sancte Genovefe.
Quum olim abbas et conuentus uirginiacens[es]
sua nobis conquestione monstrassent quod comes al-
tisiodorensis quoddam stannum molendinum et ac-
mul intra eorum construere nitebatur in preiu-
dicium et grauamen eorum et thesaurario ni-
uernensi commisimus causam eandem per quorum litteras
accepimus quod lite sub pretextu eorum contestata
receptis utrimque testibus et attestationibus pu-
blicatis cum sub dicto testium in re processum fuisset
postmodum disputatum et auditis per comitem pro-
ximis quod de dampnis in uerum et rebus
aliis datis sub quibus tenebat deponere uide-
bantur cognoscere non debebant cum nichil extra
eo inter illa de dampnis uicendi haberent. Ipsi
iudices autem interlocuti sunt quod sub dampnis
datis a comite ad eos cognitio pertinebat.
quo audito comes ad apostolicam sedem appellauit
uit. Unde ipsi iudices euocatum et uocatum super
super bursalem procedunt contumaciam eorum cessantes ut
eo absoluerentur et .I. Nos uero sub dampnis da-
tis antequam lis fuit contestata neque ad iudicem
dicere cognitio pertinebat cum uero ex ipso ui-
li de ipsis uicendo haberent nec ad ipsos potu-
it uideri prorogari cum pretiis eorum ad illa
intelligitur solummodo quantum quae in commis-
sionis litteris inueniuntur expressa et per quam
comes publicatis attestationibus intelle-
xit se prius fuisse depositum procurator contra
nos eosdem iudices pronuntiauimus minus rite
interlocutos fuisse ac lege de ui comitem
qui ob hoc ad appellationis subsidium conuolauit
excommunicationis sententia non fuisse ligatum. Idem ....
Quum olim magister B. et B. archidiaconi [et] archi-
diaconatum et possessiones ad inuicem con-
tendentes et I. Unde dictum B. delegatis
uobis non deferentes immo dictis delegatis
sigilla uiolauit eorum et scripta que nobis

fuerant presentanda non erubuit aperire, qui
pro modo in nostra presentia constitutus ad suam
excusationem ..... quod tunc
dicti procuratores ipsum et acta inscrip-
tis minus fideliter redegissent. Unde timens ne
litteras preterea iterum sigilla illorum aperuit
et quia suspicione fuit ad inuentum. Sane si qui ex-
pediret metus uoluisse ut non recepis-
set scripta sufficit. Ut recepta nobis fideliter pre-
sentasset et ostendisset eam suspicionem pro-
sua coram nobis. Preterea cum non caueret de in-
dice qui ex hoc motu concessimus. Si de illo
potius qui ducebat et iudicem suum et iudices sui
at nobis pro eius intentis destinassent de ipso pro-
cessum querentes ubi ipsius fidem non querimus ad
hibendam. Sic ut in eo talis punietur in quo pre-
cauiter contra acta iudicum quae temere uiolauit
ipsum sic uoce debuimus uoluimus excludere ne
iudicem dolus suus ei patrocinium attulisse. Idem
abbati capelle sancte ....
Quoniam dil. fil. M. diac. card. qui tibi et .I. mi-
cio et clerico sancte Agathe archidiacono tuo qui con-
tenta eiusdem inferius sed aliis litteris de tali prolatio-
ne ad apostolicam sedem accessisset sed de illo tibi uestro
fidem ..... concessimus audientiam
apostolice ...... quod cum quidem in parochia sancte
.... in honore sancte Agathe ecclesiam construxerit alexander
predecessor noster eam sub hac abbati sancti Stephani et po-
ni sancti uictoris consilio quam pertinentia sancte M. dif-
finitam summam pertinuit. Cum capellanum
sancte Agathe sancte petri contenditur. Cumque super
eadem ecclesia causa ..... diiscepta-
tum fuisset pro eadem sancte Agathe hominibus
.... magistrum I. bonum canonicum ....
..... in causa decisione adiungi qui con-
cede interesse non posset. Deinde ex cum prescri-
ptis litteris mandabat ut si ambo interesse
non possent mandatum apostolicum exequeris ei
ipse nichilominus adimpleret predictam sententiam con-
firmauit et I. Sinceritas uero ecclesie sancte Agathe
.... posuit ut contentis magistri uices suas
alii delegasset ex eo ad uitare noluit sub de-
legatis sed postea ap[ostolicam] ad uos impetrauit solus
in causa cognitione procederet et I. Quod sub eorum
hoc Bursanum(?) quod forte solus procedere potuit si
in litteris commissionis huius fuisset ....

gesta memorand impedit fuisset cil pre-
dcm J. dudu' et. r. d uel se purgem di-
posset in eid coram ipsi ù requisito fuit
dño sh cui mddm me ipi. q sibimet. r. cond
quo pat. erat. eid scribe ut hec ce-
plem mitt ad debebat de iure y talis
litter q uenim. cil de iudicel mandat lo-
do y uidel. ut me se y eid' litter. p ce-
dm ad debere. ip. dcm sua. r. peny in quor
tm cm in arbitrol cellar. q uinim. q
si inf tm mi. in mill. p sim cm
nd dedem pred ad eoy iudicem redi
vene. ptm. Cum arbitrol cm mg
tm nd ep. r. cmunat de uno cas
dedem y sim. q uinim. ip. p tm. de
rim. a quib nd de lune cu ep. fuit. q
ip. fuit. q. quib fuame. ab eis ad sim. r.
ngare q. pl. ebam. eos. ad. ordm. aud
appl. ar. fed. q. ip. si. et. ar. r. uoce
ut in mitt. pc. dem.
Ur. p. ic. cm. cil. q. iudicent. assignos nd
ple. qm. fortm. q. uocat. ad. se. ch. r. ab. br.
cil. quib. ab. p. ac. io. facendu. sad. quo
ossit. a. q. ad. ple. ar. cm. fac. cm. p. ce
uolum. possim. ad. ip. cmunit. assignu
re. Aliud quo. iudice cui sic. indd
sic. se. sim. quib. expluerit. nd. pot. indi
lugum. ad. quisit. dem. ne. q. uis. cm. min
si. dfendet. fuame. tm. am. fim. ab. ei
um. accedit. ad. uocem. cil. quo. duo. l. ab
eoy. ad. fil. ar. fim. cognendi. ne. si. occo
ne. p. uocatie. neglm. plus. debito. p. roge
cur. dem. alii. sed. gen. ouet.
Pet. g. p. lic. ad. ap. q. q. uenit. hoy. ca. ce. de
epo. londoni. ch. q. decessit. ab. ei. mueu
um. y. mill. loco. y. cmino. tid. per. stu.
pendere. iudicio. J. tuel. qui. t. cmini
ce. dam. eid. m. tronis. ce. uel. ut. fim
tm. nd. dedem. sic. ab. se. re. uolun. p
rogare. ut. sibi. inf. cmini. q. cu. ei. p
dcm. nd. diuer. q. rentem. q. ed. si. su
plonam. y. nd. ed. m. ei. rim. sibi. q. p. mi
gine. q. ad. sibi. p. ad. one. a. re. ei. ad. de
cmini. nd. ual. ei. q. si. ahal. in. dedem
pte. ed. dicit. q. in. dem. J. ei. am. in.
dedem. habet. ad. in. dedm. y. progred. alia

noscat. q. re. uisse. ei. sibi. de. la. gra. in. ded
ad. aud. y. lou. de. uestar. progari. dc.
um. q. c. annul. y. ge. tris. dari. p. on. ssi
in. sibi. ce. ter. delegat. ceden. q. stum. q. e
ca. rem. cand. ù. p. ref. cent. q. sen. ri. ent
in. eam. qu. annul. y. ou. y. ri. den. dilec
ssen. del. q. ad. ab. illo. q. a. p. nq. nd. ce
uer. dem.
uo. delegat. p. ut. arbitrol. y. sic. p. ponit. rei
sibi. q. exempto. eor. ostiū. ex. pt. ue. ā
aliud. de. legat. ne. aut. q. p. o. mitto. si. q
ex. pt. ssim. dem.
nd. ap. sc. mcu. ei. ur. q. uide. n. egocial. nd
p. dmit. q. uib. ead. q. inicem. ssi. iudex. cui
q. ex. offo. ssio. ut. de. allegn. p. cil. q. cl
dem. aud. dacu. alit. de. legat. ur. uel. su
al. cm. de. legat. ro. a. p. nq. id. q. ocat. a. iure
delegand. ualeb. ut. ssi. dem. quo. dicen
dum. e. q. mandat. epi. ut. ed. alib. sua. p. cm
iudicel. mandat. ap. sicil. ex. pt. ssi. m. t. rud
ssi. sib. delegat. ab. ipo. ad. ipm. rel. q. ipo. du. a. p. de
bere. nd. ualebunt. Cl. aud. cui. sim
gur. ur. p. dm. ali. ne. gn. q. ex. pt. ssi. p. de
dum. ut. p. uel. cmittat. ur. hoc. aut. dele
gat. p. ter. q. ssi. n. ssi. dem. fien. ut
ad. ssi. de. p. lat. aut. aut. ali. ut. ir. q. p. dem
in. tudem. cil. in. sui. cib. nd. ussim. ab
dem. p. dic. cui. alia. q. mittm. el. q. le. nde
amur. Cum. sim. a. l. q. uen. ex. de. ap.
auct. tulit. cm. q. uisit. fuit. p. d. ei. re. cm
ep. ssi. ei. re. ut. ab. dile. ab. q. ad. d. spens. t
re. cil. ut. q. cl. q. ri. b. ut. in. unq. e. p. d. ar. l
ceat. ssi. ad. p. hos. aut. demandare. q. nd
ibi. ind. ed. ssi. cm. indssim. pot. q. mit
te. in. hac. pte. Cap. aud. Cum. sic
ssi. q. uis. cl. cm. ecclie. de. Wellen. le
um. nd. q. ue. ei. cm. ar. ep. Bathon.
ep. m. nob. ad. sim. in. ep. ot. m. ssi. q
J. Rog. dni. cum. re. p. ede. ep. ssi. Dam. ssi. ide
ar. ep. ne. p. ot. m. ssi. q. ssi. dem. ssi. ide
ar. ep. ne. p. ot. m. ssi. q. ssi. dem. ssi. ide
ad. ssi. am. ind. ua. uer. ssi. ad. ue. ior. ssi. de. q.
sic. ut. q. ui. p. ro. ui. ca. ssi. a. mei. mis.
gere. q. ui. p. ssi. em. Q. el. ssi.

Sanct. ssi. cm. sup. ssi. ep. ssi.
Jnfirm. ssi. in. mo. cm. ssi. q. ssi. p. ssi.
Judic. ssi. officio. ca. re. ne. pe. ssi.

Nolumus aliquem derogare. Idem in 9. g.

Prefragibili constitutione sancimus ut ecclesiarum
prelati ad corrigendum subditorum excessus cle-
ricorum in capite et reformandos mores prudenter
ac diligenter incendant ne sanguis eo-
rum de suis manibus requiratur. Ut autem corre-
ptionis et reformationis officium libere vale-
ant exercere decernimus ut executionem ipso-
rum ulla consuetudo vel appellatio valeat impe-
dire nisi formam talibus excessibus subsequan-
dam. Excessus tamen canonicorum cathe-
dralis ecclesie qui consueverant corrigi per capitulum
per ipsum in illis ecclesiis que talem habent consue-
tudinem habuerint ad commonitionem et ius-
sionem episcopi corrigantur infra terminum competen-
tem ab eodem episcopo prefigendum alioquin ex tunc episcopus
deum habens per oculos ipsos ut animarum curam
requirit per cen. ec. corrigere non proponat.

Ceterum si canonici absque manifesta causa et
rationabili in contemptum episcopi cessaverint
ad minus episcopi si voluerint nichilominus
celebrent in ecclesia cathedrali et metropolitanus
ad querelam ipsius tanquam sit hoc delegatus a no-
bis talem eos per cen. ec. cognita veritate casti-
get quod meritis talia pene de cetero non presu-
mant. Provideant itaque diligenter
ecclesiarum prelati ut hoc salutare statutum ad que-
stum pecunie vel gravamen non convertant
sed illud studiose ac fideliter exequantur si canoni-
cam velint effugere ultionem quam sic hiis ipsis
se auctore domino attentissime vigilabit.

Idem in eodem.

Quoniam in plurisque partibus intra eandem civitatem atque
diocesim permixti sunt populi diversarum linguarum habentes
sub una fide varios ritus et mores districte
precipimus ut pontifices huiusmodi civitatum sub
diocesi provideant viros ydoneos qui secundum di-
versitatem rituum et linguarum divina vel officia
celebrent et ecclesiastica sacramenta ministrent
instruendo eos verbo pariter et exemplo
prohibemus a omnino ne una eadem
civitas sub diocesi diversos pontifices habeant
tanquam unum corpus diversa capita quasi mon-
strum. Si sic propter predictas causas urgens necessi-
tas postulaverit pontifex loci catholice
presulem nationibus illis conformem provida-
deliberatione constituat sibi vicarium in pre-
dictis qui ei per omnia sit obediens et subiectus.
Unde si quis aliter te ingesserit excessus se no-
verit mucrone percussum. Et si non sic resipue-
rit agere ab oculis ministerio ecclesiastico deponen-
dum ad hiero si fuerit necesse brachio seculari ad
tantam insolentiam removendam. Idem in
eodem.

Illa ceteris que ad salutem spectant
populi christiani per abbatem ubi dei per maxime nos-
citur sibi necessarium quia sicut corpus materiali sic
spiritualis anima cibo nutritur eo quod non in solo pane
vivit homo. Sed ex omni verbo quod procedit ex
ore dei. Unde consepe contingat quod episcopi propter occu-
pationes multiplices vel invalitudines corpora-
les vel hostiles incursus seu occasiones alias
ne dicamus defectum scientie quod in eis reprobandum est.
Omnino non de cetero tolerandum per se ipsos non suffi-
ciunt ministrare populo verbum dei maxime per amplas
diocesis et diversas generali constitutione sancimus si
episcopi viros ydoneos ad sancte predicationis officium
salubriter exequendum assumant potentes in opere
et sermone qui plebes sibi commissas vice ipsorum
compellere ad ipsum sollicite visitantes eos
verbo edificent et exemplo quibus ipsi cum in-
digerint congrue necessaria ministrent ne pro ne-
cessitatis defectu compellantur destitere ab incepto.
Unde precipimus tam in cathedralibus quam in aliis con-
ventualibus ecclesiis viros ydoneos ordinari
quos episcopi possint coadiutores et cooperatores
habere ad solam predicationis officium. Cum enim in audi-
endis confessionibus et penitentiis iniungendis ac
ceteris que ad salutem pertinent animarum si quis hoc
ad implendum neglexerit districte subiaceant ulti-
oni. Honorius iii. episcopo assignati.

Conquerente yeronimo monasterii sancti benedicti
montis subasii nobis innotuit quod contra iuri-
bus episcopalibus non contentus quia in ecclesiis seu capitulis eius-
dem monasterii debes habere a quibusdam clericis
procurationem exigis quas ad dandam procuratio-
nem minime sufficere proponebat petens sibi
pecuniam que est ratione iuris episcopalis competere
in eisdem. Quorum quibusdam specificatis lis fuit legitime contestata
illos autem inspectis probationibus et que ab utraque parte
fuere proposita intellectis decernimus ut in ecclesiis
seu capitulis tue diocesis ad monasterium ipsum
spectantibus has canonicam obedientiam subiec-
tionem.

[spiri]tualibus digniora, et obedientia melior sit quam victime, et auscultare magis quam adipem arietum offerre, non debuit hibernensis (?) episcopus temporali co- [illegible] modo in obedientie vinculum incurrere, et apostolice [illegible] contrive. Idem illustri Constantinopolitano imperatori. Solite benignitatis affectu etc. [Et infra] Admiratur imperialis celsitudo, quod te non sine causa admonitionis verbo in nostris litteris increpare. Hinc autem tue ad munitionem (?) non solum secundum eccleciam (?) [illegible] et logi ... beati Petri apostolorum principis sic expressisse sententiam: Subditi estote omni humane creature propter deum, sive regi tanquam precellenti, sive ducibus tanquam ab eo missis ad vindictam malorum, laudem vero bonorum etc. Cum si prudenter loquentis et eorum ad quos loquebatur ac verbi, quod loquebatur, diligentius attendisses proprietatem, non sic expressisses intellectum. Scribebat enim apostolus subditis suis et eos ad humilitatis meritum provocabat. Nam si per hoc quod dicitur: Subditi estote, sacerdotibus voluisset imponere iugum subiectionis et monebat (?) eos sciret (?) ex hoc sequeretur, quod quilibet servus in sacerdotes imperium exercere posset, cum dicitur: omni humane creature. Quod autem sequitur: regi tanquam precellenti, non negamus quin precellat imperator in temporalibus illos duntaxat, qui ab eo temporalia suscipiunt. Sed pontifex in spiritualibus antecellit, que tanto sunt temporalibus digniora, quanto anima preferatur corpori. Licet non simpliciter dictum fuerit: Subditi estote, sed additum sit: propter deum; nec pure sit scriptum: regi precellenti, sed interpositum forsan non sine causa: tanquam. Quod autem sequitur: ad vindictam malefactorum, laudem vero bonorum, intelligens non est quod rex vel imperator super malos et bonos gladii acceperit potestatem, sed in eos solummodo qui utentes gladio ei committuntur iudicio etc. Potuisses autem prerogativam sacerdotii ex eo potius intelligere, quod dictum est non a quolibet, sed a deo, non regi, sed sacerdoti, non de regia stirpe, sed de sacerdotali prosapia descendenti, de sacerdotibus videlicet qui erant in Anathot: Ecce constitui te super gentes et regna, ut evellas et dissipes et edifices et plantes etc. Preterea nosse debueras, quod fecit deus duo magna luminaria in firmamento celi, luminare maius, ut preesset diei, et luminare minus, ut preesset nocti, utrumque magnum, sed alterum maius. Ad firmamentum igitur celi, hoc est universalis ecclesie, fecit deus duo magna luminaria, id est duas instituit dignitates, que sunt pontificalis auctoritas et regalis potestas. Sed illa que preest diebus, id est spiritualibus, maior est; que vero carna-

libus, minor, ut quanta est inter solem et lunam, tanta inter reges et pontifices differentia cognoscatur. Hec autem si prudenter attenderet imperatoria celsitudo, non faceret aut permitteret Constantinopolitanum patriarcham, magnum quidem et honorabile membrum ecclesie, iuxta scabellum pedum suorum in sinistra parte sedere, cum alii reges et principes archiepiscopis et episcopis suis, sicut debent, reverentiam humiliter exhibentes, eis in dextera parte sedem assignent etc. Ceterum et si non increpando scripsimus, potuissemus tamen rationabiliter increpare etc. Nobis enim in beato Petro sunt oves Christi commisse, dicente domino: Pasce oves meas, non distinguens inter has oves et alias, ut alienum a suo demonstraret ovili, qui Petrum et successores ipsius magistros non recognosceret et pastores; et ut illud tanquam notissimum omittamus, quod dominus dixit ad Petrum et in Petro dixit ad successores ipsius: Quodcunque ligaveris super terram, erit ligatum et in celis etc., nihil excipiens, qui dixit: quodcunque etc. Verum autem imperatoriam excellentiam adhortamur etc. Ut ea que tibi nostra suggessimus, et honesta tua sollicitudo discutiat, cum non solum ad utilitatem ecclesie et tue (?) salutis (?) [illegible] et ne vos meminimus [illegible].

Idem episcopo Florentino.

Per tuas nobis litteras est postulatum per sedem apostolicam edoceri, utrum quis per ordinem subdiaconatus a pontifice susceptum a debita ei reverentia liberetur [illegible] quod si decens sit ut illi quem [illegible] a te inter alios est clericos destitutum, quos benignitatis apostolice collatione ipsius ordinis honoravit, [illegible] eum tamen ab obedientia qua tibi est debitus minime absolvimus.

Idem Constantinopolitano patriarche.

Inter quatuor etc. Postmodum quod ecclesie est sibi post- [illegible] consultabas, quod princeps Constantinopolitane civitatis capitulum (?) patriarche [illegible] respondebant, duplex constitutum [illegible] nec dignum admittendam [illegible] cum [illegible] quibus eadem ecclesia [illegible] ordinem [illegible] nec citati sunt [illegible] per contumaciam se absentaverunt etc. Tua obedientia [illegible] impendi ab archiepiscopis et episcopis regni [illegible] postulasti [illegible] eidem [illegible] exemplo [illegible] Constantinopolitane ecclesie [illegible] inobediens et rebellis, et in eorum absentia clericorum [illegible]

penitar archidiacono vestro sicut alias fecistis negotium
prosequi potestate de mandato capituli sibi facta ut
predicta negotia promouendi. et hoc ad sedis apostolice
beneplacitum. Deum habentes pre oculis.
Quia in causis de quibus non queritur sine
strepitu et figura iudicij debet ueritas inuestigari. et
pro debito officij nostri ad hoc diligenter intendimus.
ne per nostram desidiam aut negligentiam ueritas
occultetur. Ideo discretioni uestre per apostolica
scripta mandamus quatinus partibus conuocatis
audiatis causam que inter dilectum filium nobilem
virum. Comitem Sabaudie ex una parte. et
dilectum filium. Comitem Gebennensem ex altera
super quibusdam iuribus et iurisdictionibus
ecclesiarum. Gebennensis. Lausanensis. et
Sedunensis. et monasterii sancti Mauricii
agaunensis. ac aliis ecclesiis et monasteriis
ad ipsum comitem Gebennensem pertinentibus
ut dicitur. uertitur. Et eam fine debito
terminetis. facientes quod decreuerit
ordo iuris. Testes autem qui fuerint
coram uobis. si se gratia. odio. uel timore
subtraxerint. per censuram ecclesiasticam
appellatione postposita compellatis
veritati testimonium perhibere. Quod si
non omnes hiis exequendis potueritis
interesse. duo nichilominus ea exequantur.
Datum Rome apud sanctum petrum
Nonis Maij. Pontificatus nostri anno
primo.
Credebat autem dominus Sabaudie
quod dominus Gebennensis ratione
temporalitatis ciuitatis Gebennensis
non haberet potestatem ordinandi
in ecclesiis predictis. Dicebat
enim quod ipse habebat in
ciuitate Gebennensi merum
et mixtum imperium. Et
quod ipse habebat in
ciuitate predicta
tantum
Tu qui scrutaris corda et renes ecclesiam
dei nobis concessam quam nulli possessorum
ipsam dono ad unitatem pacis et concordie
tenendam et custodiendam. Archiepiscopus
et archiepiscopatum. Rectores ecclesie de sca Anna
ecclesiam nostram pertinere monstrantur. quia ipsi
nec ipsum ecclesiam nec aliquod monasterium de
ipsa ecclesia ad iudicium ullatenus impetierunt. nec
aliquo iudicio ordinario recognouerunt. quod
quidem ad ipsum archiepiscopum et ecclesiam
ipsius pertinere dignoscitur. Quocirca
discretioni uestre per apostolica scripta
mandamus quatinus partibus conuocatis
audiatis causam que inter dilectum filium
nobilem virum. Comitem Sabaudie ex una parte.
et dilectum filium. Comitem Gebennensem
ex altera super quibusdam iuribus et
iurisdictionibus ecclesiarum. Gebennensis.
Lausanensis. et Sedunensis. et monasterii
sancti Mauricii agaunensis. ac aliis
ecclesiis et monasteriis ad ipsum comitem
Gebennensem pertinentibus ut dicitur.
uertitur. Et eam fine debito terminetis.
facientes quod decreuerit ordo iuris.
Testes autem qui fuerint coram uobis.
si se gratia. odio. uel timore subtraxerint.
per censuram ecclesiasticam appellatione
postposita compellatis veritati testimonium
perhibere. Quod si non omnes hiis
exequendis potueritis interesse. duo
nichilominus ea exequantur. Datum
Rome apud sanctum petrum Nonis
Maij. Pontificatus nostri anno primo.
Cum autem quo[dam] debitum a filio quondam
Petri Petiti ciue Gebennensi ratione
emptionis cuiusdam domus ipsius
ciuitatis Gebennensis ut dicitur
quondam Petro Petiti patri
dicti filii debitum
extiterit. ac
idem filius
ad

sunt asserere non obstante violentia quam propone-
bant illatam cum neque metum mortis nec cruciatus
corporis continet, et ideo non debuit cadere in constan-
tes viros obstante dolo quo se proponebant fu-
isse seductos cum talis dolus non tantum ad decon-
venientem personam earum, sed ad facultatem
earum debeat referri. Si restitutione petita si-
lentium eis duximus imponendum. Greg.
Super eo quod a nobis requisistis, si relevare a vobis sit.
pro violentia quam sibi asserunt arbitrium con-
promissum fuisse concessum, cum non in po-
nitentia probaverint singula quae asserunt, et sententiam pro-
lata de violentia pro rebus et de rebus amissis ipsi
constitue satisfacturum potuit videri. Et per sententiam
aliquod fecit pro personis ac negocium tractare vel
in arbitratione rerum amissarum institutorum
istum declarari et valeri condempnare.

Alexander III. Albanensi episcopo. De decimis in
Requisisti etc. Et quid agendum sit de cognitis
possessionibus laicis sub modico censu concessis
ab ecclesiis, et si certa lesa est et manifeste ap-
paret detrimentum ipsius cum episcopo eius condem-
facte decimam non liceat et ecclesia iure immo-
vis semper deserat. Ideo clarius quod in dampnum ec-
clesie contractum ad ipsius questionis expertem
redire, prudentes est et ne si forte coloni pos-
sessiones suas expensis aliquas suo reddiderint
meliores sumptibus quos bona fide fecerunt
debeant defraudari. Innocentius III. Sancti Georgii
uti venientibus ad apostolicam sedem. Et sergeri abbatis et
se clericis et monachi rodon. ex parte de monasterio
suo et magistro a. pro episcopo veteri. eis dilectum filium
Sancti Georgii diaconum cardinalem dedimus auditorem.
coram quo idem magister pro episcopo proposuit quod
cum monasterium rodon. sit situm in diocesi veteri.
et ecclesie veteri subiectum pro defuncto possidere sub-
iectionis ullis est habere in tempore. Hic cum
occasione eiusdem electionis quam unum fecerunt fra-
tres de eorum assensu ad vacationem episcopi et
eius collegialis omissionis litteras impetrassent. Duo eorum ad monasterium accesse-
runt, quorum adventum intrinsecus presenti-
entes renunciaverunt electionem habitam et se a monasterio
absentarunt. Sed iudices auctoritate apostolica monachis
iniunxerunt ut syndicum vel procuratorem eli-
gerent qui in causis monasterii consulere a-

gerent. Verum se absentes districtius inhibentes
eis ne aliquem eligerent nisi abbatem donec ple-
nius cognoscerent de iure et re sive in albis
electione prout dicebant. Monachi vero et
sinceritatem ad mandatum iudicum elegissent
alterum cum consensu eorum in sibi eodem elige. Prius
fuerunt cum electionem ex parte petierunt infirmari.
Et se ad possidendum restitui quod cum monachi spo-
liatis deinde iudices diffinierant semper
tum cum electionem cassantes eandem suam
dictus magister petiit confirmari. Ad haec fuit
responsum quod licet pro possessionem ex parte mona-
chorum fuisset opositum quod monasterium ipsum
ad ro. ecclesiam nullo medio pertineat, dictum iudices
quod eos procedere minus ratione ceperunt et
plures quam in speciali privilegio predecessorum nostrorum leonis
Gregorii et clementis quod monasterium illud ad ius sedis apostolice
tantum iudicatur spectare pertinere. Intelligen-
tes quod monasterium predictum et si eidem privilegia
coram predictis iudicibus exhibere omiserit ne-
gligentia, eis non tamen sunt eum ius suum suis
presentibus vel pro monasterium ipsum ad ro. ec-
clesiam nullo medio pertinet ne ipsius negligentia
in dampnum tamen ipsum monasterium redun-
daret ad audientiam monachorum restitutionis
rotondi, et eidem autem a monachis sic dictum
concordiam pendente conventu quam
ab eis et reverendum concertaverit confirmandam ducimus non est infir-
mandam. Idem helyensi et roffensi episcopis.
Auditis et intellectis cause meritis in causa que
vertitur inter Wigornensem episcopum et abbatem de euesham
super ecclesiis in valle de euesham quas esse asserunt
ad se lege diocesana spectare. Et abbas autem eas
ad se et eius iurisdictionem pertinere exemptas cog-
novimus evidenter ecclesias illas per privilegia ro.
pontificum ab episcoporum iurisdictione liberatas a tem-
pore quo ab ecclesie. Sic ille locus qui fuit
de vallis de euesham fuerat liberatus do-
natus a duobus regibus. Hoc videlicet et offa liberatum do-
natus et quem bone memorie constantinus liberum do-
navit, sicut in ipso privilegio continetur. Convin-
to episcopo probaverunt pro ecclesie ab abbatibus de euesham
pleno iure possidere ut videntur in eis ius episcopale
legitime prescripsisse, non forte pro causa episcopalem
gloriam ecclesiarum vacantium ut episcopus vacan-
tis subducto prescriptio minime sit completa
et licet autem utrumque sit in eo concludimus.

Compilatis. Idem. Albi et conventum de pigmia-
num tempore. c. ppt. p. ii. Sup. contuersiis que
inter te et magdeburgen. epm et quosdam mo-
nachos vertebantur te promisisti arbitrium ma-
gdeburgen. archiepi servaturum. Et quia legitime
constitit quod fide hinc inde data compromissum est in
archiepm memorate. Nos arbitrium ab ipso
prolatum decernimus observandum. Illud duntaxat exce-
ptis capitulis que contra libertatem ipsius monasterii et
duarum capellarum eiusdem in arbitrio sunt expressa.
Quod si sponte noluerit de iure tamen nequiuit sine
licentia ro. pon. renunciare privilegiis vel in-
dulgentiis libertatis que monasterium illud indi-
cant ad ius et proprietatem. ro. ec. pertinere. Idem
Albi de rechet. et epo sci andree.
Cum dil. fil. Vestre coram arbitris recognoscen-
tibus sit locus postulasti per se ap. explicari.
Nos igitur R. quod licet in iudicio convenientem recon-
veniente valeat is qui coram iudice conveni-
tur coram arbitris tamen reconvenire non potest
cum arbitri iudicare non valeant nisi de his
tantum sibi quibus in eos extiterit compromissum. Idem fi-
lii et fratribus hospitalis sci barth. lucan.
Cum olim sit eligendi in hospitali vestro rectore
et fratribus inter vos et priorem sci barth. lucan. co-
ram iudicibus delegatis ad vertendum et utrique pars
in eos compromittens ipsorum arbitrium se promisit
servaturum sit prolato ab ipsis arbitrio utrimque
dubitatum est exorta. quod petiisti per se ap. decla-
rari. Nos igitur publico instrumento arbitrium con-
tinente diligenter inspecto cognovimus quod sed
forma arbitrii prior sci barth. lucan. tenetur
habere consilium cum familia hospitalis eiusdem et tractare
cum ea de inveniendo rectore ipsum quod dicitur
quod prior sit inveniendo rectore tractaverit cum fa-
milia hospitalis eiusdem et ipsius consilium requisivit non
habet potestatem eligendi rectorem et si alio-
modo eum elegerit eius electio hri debet irrita et in-
anis. Cum hinc cum familia sit hoc consilio et
tractatu prior libere potest rectorem eligere
dumtaxat ydoneum sive concordet sive discordet
familia cum ipso sit inventione rectoris.
Idem in concilio generali.
Contingit interdum quod est auctori. Ad hoc
generaliter prohibemus ne sit rebus spiritualibus compro-
mittatur in laicum quia non decet ut laicus

Pro mundanis arbitretur. Idem pisano archiepo.
Per tuas litteras intimasti quod cum sit executione
arbitrii quod inter hospitalarios sci iohannis et ple-
banum de pisa sit hospitalis sci alludii latum erat
a nobis litteras recepisses. Et plebanus proposuit quod
ad eam tractandam procuratori dederit generale man-
datum non tamen ei mandavit ut sibi mandato spe-
cialiter compromittere posset. Vel transigere sit eo et preterea pro-
curatori iam dictus de assensu canonicorum suorum non fuerat
institutus et non dicebat arbitrium non valere. Sed
tamen cum procurator fines mandati excesserit et arbi-
trium fuerit primum clericum et duos laicos promulgati-
um. Et ipsi de assensu ianuen. archiepi cum eo
compromissa fuerit arbitrium pertulissent. Et sup. quo
fr. c. et R. quod si ex parte plebani arbitrium fuerit rece-
ptum in distincte ratum hri debet ac per hoc iuxta
tenorem mandati ap. executionem mandari. Si
non receptum non fuerit refert utrum fuerit vel non
de observando ipsum pena statuta. Et si quidem si pe-
na fuerit apposita agi potest ad penam. Et si nulla
statuta fuerit sed simpliciter fuerit quod staretur sine con-
promissum procurator ad interesse potest convenire. Quia
iuramento suo se ipsum personaliter non ecclesiam poterat
obligare. Quod autem a duobus laicis et uno clerico di-
cit latum ne quamquam obviare videtur auc. dicti ar-
chiepi factum sit cum [illegible] de qua dicitur compromissum fuerat
delegata. Honorius iii. archiepo coloniensi.
Ex parte tua nostris est auribus intimatum quod vac-
cante prepositura sci conbertini in colonia canonici
eiusdem ecclesie nota sua diviserunt in duos videlicet
h. de villiaco et c. de lombardia et cum quod primo
tractaretur sit electione hi. et preces essent in tua pre-
sentia constitute. Inter demum sit hoc fide prestita
cum promittere curaverant qui cause meritis diligenter
et inspectis ad ferendam diffinitivam sententiam de-
ciem ipsis consentientibus prefixisti. Item prefato h.
ut ab una parte electo sublato de medio supradictis
canonicis inhibere curasti ne tua pendente
sententia procederet ad electionem aliam faciendam
quorum quidam in chronicis b. coloniensis canonicum ele-
gerunt. Die igitur quo prefati sententia debuit in tua pre-
sentia partibus constitutis. Dictus b. allegavit quod pro-
cedere ulterius non debet. Quapropter tibi adoceri a no-
bis humiliter postulanti. Vel R. quod licet arbitrium sit
finitum per mortem ipsius h. prius tamen de prime e-
lectionis meritis debuisti cognoscere quam processus

sui admittitur: et hoc in criminali actione
in civili vero prodit quae eveniunt si locum suum
maluerint optinere manifeste patet quod
solum inuicti si noluerint pacta non prestant:
ut scilicet iudicia subeunt. Cum hoc non sit
ut secularia iudicia sibi detur. Cum hoc non sit
potius tam ecclesiastico collegio presertim sit [illegible]
tum cum privatorum pacto derogatur non potest.
si inuitis licet etiam possint quod tamen caudi
en statuta illicitis pactis iuribus infirmatur.

[illegible] habetur supra ... narratur [illegible]

Idem Velavensi episcopo.

Cum contingit interdum et iuxta postulata tua an
cum aliqui clerici deputati divinis capituli Velavensis
vel aliorum clericorum tue diocesis super excessibus impe-
tuntur sit cogendi coram te vel procuratoribus coram vel
quibus serviunt quod reclamantibus videtur. Cum illi sibi
infra eandem sibi vendicare contendant et illos
excommunicare non valeant vel alias coherciere si
quos tamen quod de tempore ordinarium debitum
de talibus [illegible] [illegible] recursum in aliquo
sit huiusmodi impetuntur quod in tua nostrum diocesi
commiserint si forte hii quibus delinquentes ipsi
deserviunt extra diocesim vel consuetudini
ne super eis vindicem sibi valeant
vendicare. Idem.

Postulasti per sedem apostolicam edoceri utrum sacerdos
aliquis huiusmodi in una diocesi et residens in
eadem domicilium patrimonium ratione in
alia ubi delinquens ab eo in cuius diocesi habet
patrimonium pro delicto ibidem commisso de-
beat iudicari. Et sed respondemus in eum quod officium
seu beneficium propter eadem excepta sint ad ges-
sit. Sed quia presbyter in cuius delinquit diocesi sen-
tentia promulgari potest in eundem. Sed ab eo
in cuius diocesi beneficium optinet erit quo ad
illos executio facienda. Honorius iii. ar-
chiepiscopo decano et archidiacono.

Ex parte B. quondam regine Anglie fuit propo-
situm quod cum nobilem virum W. de [illegible]
castrum Lesges ratione dotalicii pertinens ad
ipsam quo per eum vel eius complices ob iniuria
[illegible] fuit spoliata, auctoritate bone memorie
G. episcopi [illegible] coram nobis [illegible] in eam de-
nobilis excipiendo proposuit quod licet apostolicam
non valeat per eos quod castrum quod guarchis
ubi est eius domicilium principale consistit in
diocesi Rotomagensi quod ultra duas dietas a finibus

remota secundum replicationem fuit ex parte regine
quod nobilis idem Turonensis satis patet quaeriti-
cum non Rotomagensis in diocesi Andegavensi exi-
stat eo quod in ipsa et castellani et reddituum pluries habet
et castrum de quo litteras quod in eadem est diocesi
quod a Turonensi nequaquam ultra xii leucas distat.
idem autem obiectum quod cum dicta regina vel
suum coram domino feudi prestare debuissent
lite apostolicas non valebant quod non fuerant. Ante
mentionem quod domino feudi fuit requisitus vel
et ipse in exhibenda iusticia non extiterit ne-
gligens vel remissus. Turonensis quod eedem littere
falsitate expressa fuerant impetrate. Eo quod
suggestum fuit castrum illud ad eandem regi-
nam ratione dotalicii pertinere tamen nec ab ini-
tio sibi fuerit in matrimonio annis sibi fuer-
it nisi dumtaxat in donatione propter nuptias assignatum. Sed
hoc fuit ex parte ipsius regine replicatum quod
vidua spoliata irrequisito feudi domino spo-
liatorem sive detentorem rei coram ecclesiasti-
co iudice potest convenire cum inter eos vide-
at defendere et [illegible] nobis constiterit dictam no-
bilem citatum et in adventum super his in Andegavensi
diocesi in qua iure domicilii convenire conveniri et ipsam
diocesim a Turonensi ultra duas non distare dietas
vel in eadem litigiosam rem esse non obstan-
tibus exceptionibus aliis quod in petitorio possi-
it in possessorio quod regina quem eundem nobilem
nitebatur locum habere videntur in isto ne-
gocio usque possessorio quod convenit sententiam invitare iudic-
quia procedatis. Gregorius ix. Fratri Paulino
canonico sancti Crucis.

Conquestus est nobis [illegible] quod frater et cre-
bronum tempore ipsius inadvertenter quod in quibus dam
castris et villis ecclesie bonorum competit pleno
iure et in cuius quod possidet simul ac est digno-
scitur per violentiam usurpare presumunt. Et
cum vadere sit iniquum ut ea quod collata sunt
pro remedio peccatorum venerabilibus ecclesiis vel re-
licta aut eis iustis modis aliis acquisita a-
liis usibus applicentur ipse quod a talibus invasoribus
spoliatum et inde sacrilegii sunt anathemati
[illegible] usque ad satisfactionem congruam supponere
[illegible] [illegible] vel [illegible]
[illegible] et cessare usque ad hec et satisfaciendum
de predictis dampnis et iniuriis. Appellatione cessante
[illegible]

minus faciendam. In aliis vero casibus pru-
dentius est attendendum utrum contumax actione re-
ali an personali conveniatur. Si realiter conveniatur,
citatus in rei petite possessionem mittendus ut tedio af-
fectus reus veniat. Si vero reus qui si venerit re-
stitui iudicio sibi prestita cautione de expensis
satisfacere congrua expensis possessionem recuper-
et sic cautionem offerre neglexerit infra
annum actor post annum verus efficiatur posses-
sor. Si presentiare differat ad iure per defen-
sionem legitimam reservatam. Quod si super rebus
mobilibus quis sit conventus qui eas possidet no-
mine alieno dicatur statim in iudicio dominum nominare
certo dato spatio a iudice sumendo eo procedendo
quod notitiam producendo ut vel ipse veniens
ut proprius defendat dirigens suscipiens actoris in-
tentionem excipiat. Si vero post certum induci-
tur dispositum est noluerit adimplere tamquam
lite contestata ex eo die quo possessor admo-
nitus noluit est ad interrumpendam prescrip-
tionem longi temporis contra dominum possessionis intel-
ligatur legitime evocatus et cum ipso in causa pro-
cedatur. In personali vero negotio stabilitum est
ut actor mittatur in possessionem rei actionis
dividenda tribunal ... allegare absen-
tem. Si personali actione servata. Si autem super
personali actione conveniat aut mittendus sit
actor in possessionem mobilium bonorum ipsius
vel immobilium. Si forte mobilia non habeat
pro modo debiti declarari vel in contumaciam
est excommunicandus ... vel videlicet quod
agitur pena quam magis timeri debeat iudex
a principio sit contemptus ad arbitrium meliorem
procedat ut si hoc meruerit contumacia contuma-
cis qui veniens infra annum vel post annum
et audiatur iure distinctionem in alio casu
Istius annotatum. Honorius III. Vercellensi episcopo.
Si heretici vel religiosi p. ii. Vercellensi episcopo et
dicentium germanorum quos episcopus lispiensis
pro eminari et legibus utique cavetur
est confirmatur ut nullus clericus iurare presu-
mat et alii vero ipsi scripserunt ut omnes prim-
cipales personae in primo litis exordio sub-
eant calumpnie iuramentum idque prorsus
veniat in dubium utrum clericus iustitiam
dum prestare debeat aut alii pro ecclesia
delegare. Quia illud constitutionis edictum ubi
clerici iurare prohibentur a Martino Augusto
de constantinopolitanis clericis promulgatum fuisse videtur
id ecco ad alios non videtur pertinere. Ut igitur istius
dubietatis auferatur scrupulus secundum decisionem filii
nostri quondam B. imperatoris cui non alia sint hec
et utique interpretationem corroborant et diu
marchi constitutionem utique interpretari de-
bere decrevimus ut ad omnium ecclesiarum clericos
pertineat generaliter videlicet nam quamquam ubique
ubi decretalis ut canones prima viam legum
sequi oporteat et si non illis prima canonibus
reperiatur clerici non iurare non audeatur dig-
nitate ut totus clericalis ordo a prestando
iuramento calumpnie sit immunis. Preter
ea statuimus principis tenor talis est Omnes
autem utriusque divine et humane legis in-
terpretes ... declarantes et maxime vincti
interdictis dissentiunt non vel episcopi vel presbiteri
vel cuiuslibet ordinis clerici vel abbates vel ali-
quis monachus vel sanctimonialis in quacumque
causa seu criminali seu civili vel
iurando compellantur quibuscumque turbare si ali-
quod defendentibus si expedire erit suc-
cessionis liceat delegare. Cum
nobis hec moderatione ut ex ipso iurando vo-
ce non vel quamquam clericus in quolibet tam suo-
per vel quamquam clericus in ipso scripto suo-
minime iurare audeat officibus aut episcopus
et minimo clero in custodiri debet quod ut si
quis in illa quesierit veniam sibi deinceps
noverit denegari. Idem ordinario vo. co-
mitis et magistro omni bono.
Litteras tuas. Sane. vo. et in huiusmodi casibus videlicet
de ecclesiis decimis et rebus spiritualibus cum agi-
tur iuramentum calumpnie nec dare nec
recipere consuevit. Eo quod talis causa non ex le-
gum dubitatione sed ex canonum equitate
debet decidi. Canones autem
ne sinere debitam decisionem. Canones autem
iuramentum calumpnie in huiusmodi causis religiosis
sunt inducunt. Unde contemptus ne de iura-
mento calumpnie prestando dimittat ad arbitrio
tua discretio remittit procedatur. Ugutius. Augu-
sti per tractandis causis sacramentum calump-
nie non passim fieri prius exhiberi si causa
et principalium personarum qualitate inspecta
quibus per ipsas principales personas quibus per-

Reposuit nobis bituricensis archiepiscopus et burdegal.
archiepiscopo dedimus in mandatis ut se iure
metropolitico in eodem [illegible] provincia sua dicitur bituric.
se habere proposuit ad invicem pro parte predicte contra
gessisse quod eidem tamen per temporum [illegible]
ut per se aut per procuratorem idoneum [illegible] se
[illegible] presentaverit. cumque postmodum personaliter uo-
cati presentavit [illegible] consilio. ad nostram presentiam
accessisset. dictus bituricensis archiepiscopus [illegible]
[illegible] ut in eodem negotio
procedere deberemus. in nostro burdegal. archiepiscopo ad
[illegible] veniens [illegible] in ipso
negotio [illegible] exceptionibus sibi competentibus
[illegible] et defendendo. ac alias faceret omnia
que [illegible] persona erat [illegible]. Decernite
quod archiepiscopo [illegible] procuratorem [illegible]
[illegible] excipiendo proposuit. secundo hoc non tenen-
[illegible] maiori [illegible] dictus bitu-
[illegible] vocatus ab sentire debuit [illegible].
et revocandi domini [illegible] privilegium huiusmodi [illegible]
[illegible] deliberavit consilium [illegible]
[illegible] tam ardua [illegible] requirit. [illegible]
[illegible] in quo ad utrumque negotium [illegible]
[illegible] expediret [illegible]
[illegible] revocatus
[illegible] mandatis
[illegible] revocare [illegible]
tam plenum ut posuisset si voluisset [illegible]
[illegible] et fecit quibusdam [illegible]
modo utriusque negotii in manu [illegible]. Nos vero de communi
fratrum nostrorum [illegible] ad primo venturum festum nativitatis
tis domini dilationem ad hunc tibi duximus
indulgendam. Apud [illegible] compendium. **De feriis.**

R.

Omnes dies dominicos a vespera in vesperam
cum omni veneratione decernimus observari et
ab omni illicito opere abstinere ut [illegible]
[illegible] placitum nec aliquis ad mor-
tem vel ad penam iudicetur nec sacramenta
nisi pro pace vel alia necessitate prestentur.
[illegible] et [illegible] licet [illegible]. Alexander iii.
[illegible] de vespera ad vesperam celebrantur sabbata
[illegible] festorum [illegible] principium et finem [illegible]
[illegible] et diversarum regionum consuetudines
[illegible] et magnitudo dierum [illegible]
[illegible] diebus
[illegible] festivitatibus [illegible]

[illegible] pascha et pentecosten eadem genua flexio
[illegible] debet fieri [illegible] aliquis ex devotione
id facere velit in secreto. Insuper dominicis
[illegible] episcoporum et clericorum ordinationibus [illegible]
[illegible] cum flectere genua possint [illegible]
[illegible] modus requirit. Preterea [illegible]
[illegible] trinitatis [illegible] consuetu-
dinem regionum a quibusdam consueverit in octa-
bis pentecostes ab aliis in dominica prima ante adven-
tum domini celebrari [illegible] si quidem romana
[illegible] ut in aliquo tempore [illegible] celebret [illegible]
[illegible] festivitatem eo singulis diebus gloria patri et fi-
lio et spiritui sancto et similia dicantur ad laudem pertinen-
tia trinitatis. Idem turonensi archiepiscopo.

Licet tam [illegible] pagina [illegible]
diem ad humanam quietem [illegible] deputaverit et
tam cum [illegible] dies [illegible] deputatos
[illegible] martirum
[illegible] ob servanda [illegible] ab omni
opere servili [illegible]. Illud indulgemus ut
liceat [illegible] diebus dominicis et aliis fe-
stivis [illegible] in maioribus anni festivitatibus
[illegible] si allecia terre se inclinaverint eorum captioni
[illegible] necessitate [illegible] post [illegible]
[illegible] ecclesiis circumpositis [illegible]
[illegible] faciant [illegible] Quia
[illegible] nos [illegible]
[illegible] canonica [illegible] declararetur
[illegible] nuptias [illegible] festum nativitatis
tis beati iohannis baptiste minime celebrari debe-
[illegible] ebdomadas [illegible]
[illegible] intelligentes alii vero [illegible]
et [illegible] volentes facere [illegible]
[illegible] festivitatis pentecostes [illegible]
[illegible] septuagesima [illegible]
[illegible] diebus rogationum [illegible]
[illegible] usque ad octavam
[illegible] dominum [illegible] diem pentecostes [illegible] ebdomadis [illegible] illo
[illegible] tempus spacio celebrari nuptias non [illegible]
[illegible] celebrandum ab [illegible]
[illegible]
[illegible] videatur nobis et fratribus nostris [illegible]
[illegible] consuetudo [illegible]
[illegible] legitimo [illegible]
[illegible] usque ad vii dies post
pentecostes celebrari nuptie non [illegible]

Lodouico regi francor.

Iam uō ēdum late prudentiam cūm na
cūm regnū cupiā ad exaū uīm uerpere q
ad finē ecclēsticū pmer ēt delārim ſ. q
ubi ānīm naturāliū ēt ēminaci ēt depe
dere ex illa ſucceſſione uif cūm incepe
nuch aliud ēt cūm diūtē pcellū uitare
negōm ꝛ ſolutione ꝑdam iudicū ordīm
pcurare. ſi fuerit ab ipā regīna ſp hoc
ſtulē requiſit dñs iam dēū ēt uarīlū. ſp
judicio ſuem accepte paciēt expec
cet. Regal. ſic
uy ſpoliatione quecunq; ad diūtē retinend
nem pcenē uō ēt. ā ſp aquet ſpoliatet
ſi eil reddere uīt audiendū ē. ꝑ reſtituēdū
pcend in hac ꝑte negligenci ēt uolenē ur
ipām unrenpcenē uō cogāt ād reſtitu
tuendū ſpoliato ub. Quide. ſpām abagen
do ſpoliatue ab eo ſi in quo exceptiue
opponi regulāt. Regal. ſic. De plus
ouſtium. ꝓuidencie dicā uō pē pcenē
ꝙ pecuniam ꝑ debitum ād ēminū di
ab ād diūtū repetēdi. punic. n. impetum
tal ꝓuſ pcenē ſi ſp pcendue ſua dupe
rint. iudicio ꝙ ſibend tra ꝙ qui re pend
dumꝓuſ ſit cā ne expenſe ād diūtū con
dempnent. qui ād ꝓuſ loco ad uic ēt
cenenē ꝙ eo ꝙ uruntē ad uiue debitaū
ām pbeant. ſi ſtatuto loco ſolueſſent. et
ido a quo ꝓuſ ſpe pcenē in ducē duplū
tui regnū ſcripſer. ſi ei ſi duenē ex
pendē. De quoꝝ dubitare uō ēdum ſp
ēt ꝓuſ pcenē ei aucto uigēnū tbalem
uarīque debēt ꝛ rem in ſpe ul unū pre
cale pter gringūr. re aud. ſi ꝙ ſiuē debi
tel ꝛ ꝙ pcenē. loco uō ei aual ubi uō
gnenē ſolue. ſi aliū quenē compe ād
ei ād diem ul pcendem pcenē ꝙ debeāt.
De ei poſſeſſor. ꝓ
Regal. ſcien ſicue. De ei poſſeſſor. ꝓ
uidencie ſ. legalis ꝓfeſſione dēnde cenāt
cenā uoluer ām. ꝑcenē cūm. ſi uno eode
quid ceo debe eo ꝙ uolū nec noue uiam
d cūm ꝓrem aliquid poſſūt diſſuere.
Clemens. uſ.
Diſtinuē uicēgrad finiunt ſi uideāt de
pueri ut de poſſeſſe ꝓpetare cuius
ſcēne ꝙ ſuis. penam ſumpcib; ꝓcere cupi
enenē de uenē; ꝙ mpcūm audiane. ad eccl
eccleſ pue ꝛ retinēd ad uic tenēt. deuē pueſ
audiane. dreſtabdeſ de poſſeſſe ꝛ ꝙ uil ei
cenē. ſed ēnoſem uīdāy uō uacare hoc ag.
Solauīt. eil hoc ſit in uire ciuili cupūm q uel
ce poſſē fieri ꝓdem. Sluoc. ſp. dreſpond.
ꝛ eam uocāt tb ēnūt
num ſuecriuā ecclī paſtore uacāre. uol q
neiſcenē. uuuil. ꝛ ſicue mozī. ā ſpe ſcī
gēū inuocāri paſtorem unanime elegi
ſtuſ pcenē. ipſuſ electem. a. ſe. ap. q fir
mari. Gui electi quenunciāuī ecclīe ciuitā
til ciuidem ꝙ ſe dūrer ſuam depoſuer ē ape
lam. q. eil in eppy electis ipſi ac pcēſſoꝛ ſel
eoꝝ q ſuecūnt. inſeē. uol eſt uenire uelūs
ꝛ ꝓcluſe ac electem. ꝙ cedē ꝓmupſtuſ. ſp
ob hoc uō q firmari ſi. uſ firmari pocunt
poſtulabāt. pedis. ſ. ap. ſe. ap. q ſuecūnt
mandnoſum ꝓtencia celebē uerūtāq
ducti fuit. ꝛ eoꝝ depēdis publicatis ꝙ ei
nonecoꝝ ꝙ celebē. a ſe uīt uocāt ſuecūnt
nenē ſuam. q. ad eoſ cā ſpectauer electi fuc
ficiem. dicebāt. ꝙ ꝑhibīl. pte electoꝝ ui
electoꝝ omniū. alterence. q ꝙ dēū celebī quoſ pro
duxēnt. ꝛ ipſi. allegandem ſuā. q electi pon
tificem ſue ēlē debēnt plenius ꝓbaui
ſtent. ꝙ ꝑ q ſtrue dicebāt. eoſ electoꝝ ſui
cenē eſdē. quā ecce ſuecue ultimo fuue
dicce ꝓſidāt. eil cenonias curbed. ap
ecce allegāt. uocem q. q. ſuſ hūſte. ei
gendi. Slor. ſ. ām depe he uidīl ceſ
tef uīoſ ū ꝓhibendi celebī uacāroſ ec
cenūt. arīq. ad uſuſ fidē. arrelādi uel
ſue cyam audiroꝝ. uacāntes. ꝙ negli
cenā. q day modo altruere cā q ebſt
ꝓbare uolenē uel electuſ. ſi. dd uoſ
ſpectare. ꝙ ad uſuſ ſtrue ꝓuider. ꝙ
celebī uō ꝓuſ. ad uſe ſiue ſuſ electeſ obſer
ſiue. ꝙ ſi cenū eſdē. electuſ; de quib; ꝓ
miſſum eſt. eſi ꝓpenē. affiere uner. ꝛ uo
cem hūſte. ei gendi. Pinū dm electem e
ſi eſdē. q dicenē. ꝛ excluſe decenē
irretractandū. electoꝝ ſepe dd in eam. ſi
poſſūt eam. q. ad. q cpoſſūt. uocem ha
bēdam. reducenē. Cony. q uu ſue

ꝓuſ pcenē cenſi-rempe. ē. q. q. loco.

sit actum per sententiam contra super hoc quaestionem reportaverit
nisi ei non ad(?) aliquo iure de ipsius ecclesie
tum novit potestatem. G(regorius) regensi episcopo.
Licet iniuriam et cetera. Cum quibus est — De restitutione spoliatorum — Gre(gorius)
vos pro ultimis certis ei campum ecclesie
bonis, irrationabiliter occupatum, quod si ita
est, quamquam ad omnem contentionem possit ei debi
erit violenter ablatam restitui, non quod evenerit
diacono ipsius ecclesie consentiente illo contraxerit
se legitime probatum dictum campum eidem ecclesie
iuris et iustitiam inquirere. Et si hoc probatum
fuerit, hinc dicendum est ut alia intentione discere
par aliquando vel ei ablatam reddat. Alexander III.
Wigorniensi episcopo.

Sollicitudinem curet per animum quo tempore h. renuntiavit
et ecclesie. Et si tibi constiterit eum spoliatum quod ecclesie
renuntiavit postea eum vellet alterius pro iure de iure
suo et renuntiatione sponte facta, antequam restitu-
tus fuerit non admittatis quod non est iniuste quod spon-
te iuri suo renuntiavit qui renuntiat spoliatus
si vellet eidem h. quibus intendit se probare quod
violenter predicta ecclesia fuerit spoliatus dum in possessione
esset sine tempore non spoliatus. Idem.

Accepta querela per clericum quod violenter ecclesia fuit spo-
liatus vobis dedimus in mandatis ut si hoc constiterit
eam sibi restitui faceretis, quo cognito prefatum
est ab adversario id non debere propter eo quod spontanea
voluntate coram archiepiscopo Cantuariensi apostolice
sedis legato ecclesiam abiurasset. Et ideo mandamus quatenus si vo-
bis constiterit quod prefatus per illos metu vel vi coactus
ab sponte suum prefatam ecclesiam tali abiurasset
ei super hoc perpetuum silentium imponatis. Idem
Wigorniensi episcopo et Herefordensi archidiacono.

Audita querela clerici quod per personas ecclesie de Lincol.
super ecclesia sua depelleretur indebite molestatur
Londoniensi episcopo et tibi fili archidiacone dedimus in manda-
tis ut si vobis constiterit quod predictus alterius ecclesie pro
sonatum haberet vel iuris ipso sponte per litteras
firmavit se memorato clerico super eadem ecclesia concede
de cetero non moveret ab eo molestiam super hoc opere
ceteris eiusdem. Et quia non vobis plenius constiterit h.
predictum non solum ecclesie alterius personatum habere sed et
spontanea voluntate ecclesiam de qua agitur
perpetuo abiurasse prohibuistis eidem ne de ceteris
super hoc de cetero molestaret h. autem eidem h. nu-
cius possessores litteras impetravit secundum alia

continentes quod non obstantibus litteris a parte alia impe-
tratis revocari deberet si communicanti ecclesie in ea pro-
tectis idem nuncius ad vos accipiunt veniendi
quod non intellexisse nec intelligi debuit ut re-
vocare eas quod per vos sententia ecclesie auctoritate litterarum nostrarum si
vocarentur quod prius est auctoritate litterarum restituendum est. Quocirca
quod presumptione vel violentia sine auctoritate est. Quocirca
sententiam contra per vos latam ad posteriores litteras recepit in
occasione ipsarum vel earum revocare temptaverit
et si quam sententiam ipsam aliquo litteris subvenire studeant
id sine apostolica obstante revocare si non post receptionem se-
cundum litteras latam fuerit sententia ea non obstante
nuncius revocare ipsam appellatione postposita procedatis. Idem
Bituricensi episcopo.

Pluries tibi iniungimus contra illa quae videlicet cum dicatur se
violenter de possessione electum et adversarius dicat
eum non fuisse canonice institutum. Sed prius de vio-
lentia electione quam de canonica institutione agi
debet. Ad quod patet quod est secundum rigorem iuris restituendus
Idem Exoniensi episcopo.

Item cum quis dicat se de possessione electum violenter per
adversarium clam possessionem intrasse et adversarius
contra obiciat ei ut cum alia intentione replicat
non occurrit vobis quod illius obiectio admitti debeat
vel principaliter cum in hoc quaestione retardari quod
cum ante adversus eum quam restitutionem agere non possit.
Cum eius principalis actio existit innumeris. Idem de cetero.
Conquerente vobis B. clerico accepimus quod Sarisbur.
ipsum ecclesia de Oberfor. idem sine iudicio spoliavit.
Quod nos iam non decet honestate tuam clericos tue
iurisdictionis sine manifesta causa et rationabili suis beneficiis
spoliare quibus regendis per iniunctionem consulere.
Quocirca sit ita prefato clerico prefatam ecclesiam cum reddi-
tibus in perceptis restituas et in pace eam possidere
permittas restitutione autem facta si quis adversus eum
super prefata ecclesia proponere voluit coram Exoniensi episcopo dele-
gato a nobis per te vel per sufficientem responsalem cum
eodem B. ordine iudiciario poteris experiri. Idem.

Ex transmissa nobis. Et ideo mandamus quatenus si vobis constiterit quod prefatam
mulierem predictum militem legitime desponsatam fuisse et
ab eo cognitam ipsam ei restitui faciatis et recep-
tam cum sufficienti cautione quod illi non debeat ali-
quid mali inferre. Si autem capitali odio eam in-
sequitur sponte quod maritus de ipso diffidat aliqu-
am probe et honeste mulieri usque ad causae cognitionem
custodiendam studiosius committatis in loco ubi
vir vel parentes eius nihil mali possint violen-

eius periculis denegandam. Tertium proposuisti in quo etiam videntur angustiis quosdam iudices delegatos a restitutione viri quaesita iudicio esse uxorem dimissam et per nimios consanguinitatis opponebat spoliare ac perterriti coniugem denegabant et mandantes prius restitui talem spoliatam et postea de matrimoniali causa cognosci. Verum autem asserendo incestuosum esse in coniugio perseverare. Et ipsi timorem incestus in animo gerentes verum cum et vinculo restitutionis optentu quod consanguinitatis sit notoria nec exigere debitum nec quod etiam solvere tenetur cum si secus egerit aedificet ad gehennam, sed nec consanguinitatis consensus secundum quod coniugio quod non movetur. Secundo vero asserendo per auctum claruisse fuerit a quo est similiter quaestionem utrum mulier quaedam quidam viro petenti qui uxorem repellere excepto tandem consanguinitatis obiecit. Prius erit de lapsu dicto consanguinitatis agendum quam de matrimonio. Ceterum prout ex forma intelligi ab tempore receperunt prius probata prius causa quod primum prius est cognoscendum de ipsa quaestione dissimilis articulum procedatur cum in utrisque casibus restitutio deberetur secundum canonicas sanctiones. Consultationi autem ultimae non incongrue duximus respondendum, quod divina lege prohibitis restitutio nemini est concedenda, quoniam constitutio de iure quidem humana restitutio locum habet consequenter cum in illis dispensari non possit et in illis gradibus dispensari sic legis. Et multum dispensatur unde non peccat qui in hoc articulo ad mandatum esse reddit debitum coniugale. Illos autem illam de praedictis causis ad praesens reprobamus, nisi cum quidam eorum ex nostra responsione novimus aliquid per iudicium generari quamvis praeceptum tenetur. Praeterea mandatum ad possessionem spirituali vero clericis ad petitorium refertur. Porro cum inter aliquos consanguinitatis habetur notoria praeceptum in gradibus quos lex divina prohibuit non possit haberi ratio sit mortali peccato communis quamvis autem quod non est fides peccatum est et quod sit quod aedificat ad gehennam. Restitutione in talis casu ad iudicium et restitutio spoliato eo illa quod deberet non debet iudicii obedire sed potius excommunicationem humiliter sustinere. Si vero causa difficultas occurreret uterque perplexus quod si velit iam reddere debitum etiam opponere et si quandoque reddere non debet unde quod separetur et consensus impediri et utriusque lapsus separatur. Cum inter se contrahi matrimonium coniungi non possent et ideo alia cum alio matrimonialiter copulari. Praeterea non melius vero quod non opponitur consanguinitatis perterritum ex gradibus divina lege prohibitis et probanter ostenderit incontinenti parte. In ceteris sive ad iudicium restitutio sed ad maiorem cautelam mulierem receptio quod talis obiectio maliciose non fiat secundum illa quo ad commixtionem carnalem magis quam restitutio refutanda. Donec autem firma constituti est restitutio refutanda donec veritatis probationibus et diffugio ceterorum examinetur utrique melius talis expediri quam maxime alii impedito quod sine probationes ingenium paratas sed dilatandae expectabit longiorem. Praeterea sumptis quod causa si sit in eiusdem ecclesiae suae tamen tenere plenius recessit ad instituendum plenariam restitutionem ad consensum compellit quantum est ipsa coniugandis contrario de huiusmodi tollere donec probationes ostenderint spiritualis et non absolve pretia sed etiam esse absolutus sed autem quam si petenti restitutio illi mandatur sub debito ipsius tamen receptis probationibus procedatur quod debitum est plenissime. Si vero tanta sit viri saevitia ut mulieri trepidanti non possit sufficiens securitas provideri, non solum non debet ei restitui, sed ab eo potius amoveri. Alioquin si sufficienti sit ab eo praestita cautione securitate praestita profecto videtur quamvis ante esse cognitionem restituenda marito.

Idem Wigorniensi episcopo.

Ex parte tua nobis fuit propositum quod cum I. tempore quo nupsit, sicut filio proponebant ipsa constitutam prius sicut filio H. senescalli eius vix septem annorum matrimonio voluit copulare ac eadem consensu tamen et dona eadem ipsa ex quo ad annos nubiles pervenit matrimonium nolens habere quod a principio suo quod hoc fieri procurant assenserit. Episcopo iubendi alii licet causa postulavit et cum quod non consentiret aliquando postulavit ipsa mulier cum minor esset possibilis matrimonii procuratorem constituere ac ipsa iam a mulier restitutionem sibi prius fieri postulabat restitui necesse quam debeat inter potestatem virum seu possessionis quomodo destituta non praesentem tamen obedientem quam non processerunt sed

in gradibus consanguinitatis

mandato ut videlicet possessionem quam continebat luci-
... ecclesiam habuisse tempore mote discordie prius
restitueret eidem. et ut eidem possessionis resti-
tutio plene fieret ac libere sicut eam habuit an-
te tempus supradictum. quorum preceptum ad factum aliquatenus
non restitutum. eo modo quod licet presbiter ut presbiter personaliter
dicebat in facto mandati eorum subdiaconus
ipse adimplere nequiverit. quia non potuit fa-
cere tibi restitui possessionem castrorum de quibus
non continebat eidem. nec est quod tu ipse dicebas as-
sumptum et pensionum possessionem potuit restitui
quia eam non fuisse spoliatus fuit tamen in modo
predicto quia debuit facere ut pristinam possessionem
pensionum et afflictuum quam per eorum concessionem
continebat te in castris predictis habere tibi dimitte-
rent plene ac libere sicut ecclesia tua illam
habuit tempore mote discordie. quia cum idem ecclesia non
potuit in pristinam castra ipsa omnino dimitterent
quia illi detinentibus castra et munitiones vel cas-
trorum manibus dictas pensiones recipis et af-
flictus eas plene ac libere habere non posset.
cum habebas ab ipsis castris eadem minime de-
tinebat. eo quod quamdiu ea detinentur in eorum
potestate relinquitur te non admittere ut repulsa
eam velint. huiusmodi ergo diligentius auditis procuratoribus
hinc de facto utrorumque ... iniuria iudicantur.

Alexander iii. Wigorniensi episcopo. De dolo et contumacia. Rubrica.

Ad hec contingit actorem ... cuius interest ... in possessionem causa rei
servande propter absentiam partis. dum iste et per eius
dolum sive potentiam actor non possit rem ob-
tinendam nancisci. ac imminente fine an-
ni reus ne possessionem amittat debitum of-
ferat expensarum. Quomodo sit pena intolerabilis
permissioni non parent iudicent a nobis tua fra-
ternitas requisivit. eo quod dicentes quia in ecclesiasticis
personis et negotiis rigor et subtilitas iuris non
requiritur. sed conniventiam super hoc non predictis
parientes. ... et cum reus per contumaciam (?)
non modo se astringit. Idem abbati de Evesham (?).

Ex litteris tuis accepimus quod ... Zacharias ... cum nobis ... monachos de ... et
canonicos ... de ... et vi...
dixerunt committendam ... canonica citati legi-
time se contumaciter absentarunt. nos ... mo-
nachi ... ob contumaciam adverse partis ...

sessionem rerum petitarum mittendi intuitu
tum religionis tum causa agere cum eis volentes pos-
sessionem ... et ... ut sic saltem contu-
macia affecti tedio sententie iudicio cogerentur. tandem
monachis ... sibi restitui postulantibus ca-
nonica ... ad ... penitus exspirat-
se eo quod ad anos iudices ... impetrarunt
a ... iudicare ... videbantur. Quoniam igitur ... po-
... sibi non sunt ... ...
... ... in ... posita
... ... dicebat ... quibus ...
nos attendentes maliciam et dolum ... ...
... debere ... ...
... non obstantibus prioribus ... ...
... quas ... hoc monachi ... ...
a canonicis restitui faciatis. Idem Exoniensi
et Wigorniensi episcopis et abbati Hereford(?).

Quoniam ... ... agitur de ... ...
... ... nobis ... episcopi et Londoniensis episcopi
commisimus ... ... Verum si ad vocari
... ... legitime citatus ad presentiam ve-
stram accedere ... iudicio vestro parere contemp-
serit. aut ... ... de Anglia recesse-
risse dicitur ... relinquerit quo
certus ... venerit ... ...
non ... ... ad domum ... ...
... receptis testibus ... ...
... ad presentiam ... procedatis. Urba-
nus iii. de novo loco et ... ...

Pro ut nobis ... Reum qui contumaciter a presentia
iudicis recesserit ... ...
... ... nobis ... die ...
... se ... conspectui ... ad
... non habet ... malicia ... re-
... ...
... decimas de quibus ... ...
... ...
... ... et contumaciter
... ... recessit ... ad ...
... ... malicia semel ... ad ...
presentiam ... ...
... ...
... ...
... ...
... ... ad iudicem ... possessionem servan-
... ... Illud
sui.

iudicandum. Idem.

[P]roponente quodam ut asseruit se quondam in uxo-
rem legitime accepisse quam cum vellet tra-
ducere quidam mandatis sedis apostolice exhibi-
tis legitime probare intendunt ipsos tertio consang-
uinitatis sibi invicem attingere gradu. Quid vestri-
que a nobis quid agendum sit cum quidam alius pro-
bare velit quod predictam probationem mulieris
canonicis testium et personis publicationibus non con-
se consanguinitatis gradu attingere. Respondemus quod si tam
de eis probatum fuerit. Idem. Ang. ... archiep. presb.
Post consecrationem et. Cum quis per litteras iudices
ordinarii quibus sanctum est dominus probare contra
nos conscientia quam sibi excommunicatio erat cum ostium
per eum cuius sibi ipsum causam super conventio-
nem non diximus admittendam. Idem
abbati et conventui Casensi.

[I]n presentia bone memorie S. sancti Adriani diaconi cardinalis et
fratres vestro syndico constituto coram ipso fecit
proponi quod quidam A. frater ipsorum condere testa-
mentum ... filium suum sibi heredem instituit
et procurator ut si absque liberis decederet ad eos bo-
na devolverentur ipsius. Unde illa que de bonis ipsius
vestrum monasterium detinebat sibi restitui
postulabant et petebant nos super hac a sua
molestatione compesci. Sed syndicus ipse pro-
posuit ex adverso quod predictus A. monasterio vestro ob-
tulit se et sua. Unde universa que habuit continere ad
monasterium devoluta quare universa que ipsi de
bonis eius invaserunt restitui monasterio ve-
stro petebat et super ceteris silentium illis imponi.
Ad hec autem per alteram replicatum quod dictus A. oblatio-
nis sue tempore fuit minor annis et a sua penitentia
quod servare in firmamento fecit postquam adolescen-
tiam revocavit et. Unde cum filius liberis decesserit
super ex testamento per illos ad ipsos devenit hereditas
devoluta. Sed syndicus subiciebat contra quod
licet dictus A. de monasterio suo fuisset egressus ei-
dem postmodum se obtulit humiliter et devote.
Et quamvis de contrahendo oblationem suam veniret suo in
testamento firmavit. Quare cum constet quod idem A.
bis monasterio vestro obtulit se et sua, vero ex
adverso probetur quod utraque oblationis tempore fuit
minor annis probationem vestram super illa exceptio
non probata non elidit. Cum et si prime oblationis
tempore fuit minor annis secunde tamen maior po-

tuit extitisse. Praeterea cum constat ... in-
nor annis duobus potius ... intelligi-
tur et quia minor est quatuordecim annis et qui viginti quinque an-
nis solent minores etiam annos ... inter utrumque dubium
dubium non nocebat cum si viginti quinque annos tene-
bat donationem in testamento firmavit. Sed et si te-
nere per eum fuerat A. dictus ... intellige-
retur non erat sine herede decedere qui monasterium
sibi heredem instituit. Hoc monasterio non no-
cebat et. Dilectus filius I. sancti Eustachii cardinalis auditor
dedit quod syndicus vester intentionem suam plene
fundavisset et quod nichil sufficiens fuisset ex ad-
verso probatum cum et si ostensum esset per testes
quod A. sine oblationis tempore fuit minor annis an-
nis tamen prime vel secunde oblationis tempore minor fu-
erit ... non fuisset expressum.
De mandato vestro sententiam protulit et predictos G.
et B. silentium imponens super hiis que a monast-
erio postulabant eosdem ad restitutionem il-
lorum que de bonis predicti A. propria temeritate in-
vaserunt condempnavit. Nos quod sententiam ip-
sam auctoritate apostolica confirmamus. Idem.

[L]icet causam que inter ecclesiam Ravennatem
et comitem Faventie super iurisdictione honore ac
districtu in villa sancti P. et castro Auoli que de-
...i ad se spectare dicta ecclesia proponebat et
[C]oram nobis ... publicatis syn-
dicus Faventinorum proposuit se velle in ipso
nas testium ex predictis procuratoris quondam o-
biecte a se probare predictos esse assertione ra-
fi non debere. Super quo in colloquendo de eo mili-
ipsum ulterius audiendum cum ... meri
suum super eis in nullis litteris comprehensum re-
tres vel ponere non curavit. ... Nos tamen post
... testes non ... [illegible]
testium quam si negocio principali. Post hec
idem obiecit in testes predictos quod corrupti
fuerant dicens ... quod tali exceptio non solet
ante sed post sententiam perpetuam ... et ubi cre-
dent fuisse ... exceptionem ... ex co-
gitatam maliciam ad impediendum processum
negocii obiecisse ... causam nolumus autem ...
... declinare magistrum G. et C. ... precipimus
ut testes ... exceptio ...
Faventinorum ducere proponendos ... mense
recipere ac examinare curaveris de sin-

quod dissidentes existerent pro saniorem iudi-
cem arbitratione debitam castigetur ne pro-
tempore formam processu non attento legitimis
in eo documentis constiterit. Honorius III. ar-
chiepiscopo Lundensi et eius suffraganeis.

Ad nostram noveritis audientiam pervenisse quod sa-
cerdotes et clerici Dacie lege regni pro quantitate ne-
gotia probatur tenere in interdicta
criminibus quam probari testibus fide dignis pos-
sint legitime quae eos reputant in contesta-
tione si se sic huiusmodi purgare valeant quodammodo.
Et infra. Volentes igitur ut hoc pestis contra omnem iuris
peritiam extirpetur, auctoritate apostolica quod in his probatione ne-
gativa dum tamen possit affirmativa exigi ad
illos probari nequaquam audiatis. Idem Au-
rel. et Lauden. episcopis.

Cum causa quae inter Columbiensem et Egyptianensem
episcopos super suarum limitatione dioecesum inter nos
dignum committendam quorum quod ceterae dimissiones
quam pro libros antiquos vel alio modo melius pro-
bantur, nec non testes famam et consequentia
alia ad iniuncta in negocio procedatis.
Idem episcopo et archidiacono Senonensis.

Causam matrimonii quae inter G. et B. pu-
ellam Senonensem quae se iungit et monacham
profitetur noscitur agitari. Et infra. Quod eandem puel-
lam ponatis interim in illo monasterio quod
intravit ut ibi secure valeat commorari donec
iudiciali sententia quid agi debeat decla-
retur receptam postmodum non solum pro bonas
viri quas inducere voluerit contra illas quae
ad investiganda signa virginitatis ex parte
puellae fuerint introductae. Sed et alias
aliquas hoc negotium contingentes quas pro se inter lau-
dunt producendas et quia ut dicit canon sae-
pe manus fallitur et oculus obtectum volu-
mus et cetera ut ad hoc honestas matronas pro-
vidas et prudentes de prudentiae cautela ad in-
quirendum utrum dicta puella virginitatis privi-
legio sit munita. Gregorius IX. episcopo Cre-
m. Magdeburgensi et decano Misnensi.

Cum bonae memoriae H. Firmus acta originalia
dicantur apud priores iudices remansisse
et quae eadem omni diligentia requiren-
tes ipsa si potueritis inveniri et si quas pro se du-
xerint legitime proponenda in scriptis

redacta ad nostram praesentiam remittatis
aliquin eum non revocetis in dubium de contesta-
tione litis super statum pagamentum monasterii
et ambos dum spoliationibus etc. alioquin eius
sententiam de bigamo episcopo recipiatis personam pro-
bonas de novo et audientes si partes audi-
re voluerint de qua omne contentum certum quod sit
inveniretis primum causam sufficienter instructam
ad nos remittere procuretis. Ex concilio
Matiscensi. De testibus cogendis vel non.

Placuit sancto conventui ut testes non conducantur
pretio et ut aliquo quodvis modo fideles in testi-
monium admittantur ac nullus testimonium dicat
in causa. Gregorius Iohanni defensori eius in Sicilia.

In nomine domini et infra. Quod autem dicit episcopus quod se absente
et invitum sunt testes exhibiti nullius momenti
et invalidum constitutione novella quae de
lege noscitur est constituendo ne nouella quae de
testibus loquitur inhibita ne postea obiciatur eis quod
pro unam partem gesta sunt oportet ut testi-
monia dicturus illo admonitus a iudice aut de-
fensore venire et audire testes si non volue-
rit venire et non ex comitatu illi quamvis necessitate ve-
nire non possit, testimonium sibi testibus vel illis et vallere. Et
quod sive ex utraque consentiunt si ipso praesente
quam fuerint eductae ad movendum esse semper
praesentes in instrumento ad audiendos testes veniat quod
admonitus ut ad audiendos testes veniat quod
quae hoc omissum est necesse est ut legem
actum est non habeat firmitatem. Idem Sabino
defensori Sardiniae.

Si aliqua de persona nobis Epiphanii presbyteri et
facinora nuntiata est necesse est ut cuncta dili-
genter inquirere ut seu mulieres cum quibus
peregisse dicatur seu alios quos de causa aliquid
scire credis huc festines adducere quatenus di-
strictione liquide possint quae vera sunt a-
perire. Paschalis II.

Si omnia negotia principaliter persona dicatur licitum
de re sibi nota rectissime sua causa est pro certo tu
ad hoc tuo teste non efficiuntur duo testes ad hoc
tu duobus efficiuntur tres quae pater et offendi-
tur dum tum dictum si proferuerit in re sua tunc au-
diatur et infra. Sed quod si tu non audieris ad
hibere tecum unum vel duos testes ut in ore duorum
vel trium testium stet omne verbum. Item Aubi-
affirmat dicens ego sum qui testimonium perhibeo
de me ipso et testimonium perhibet de me pater meus.

Super eo quod quesisti utrum testes sint reprobandi in causa criminali vel civili quibus ab adversa parte crimina ponuntur obiecta ... quod si ad hoc sint convicti vel confessi de criminibus vel dum tamen non sunt convicti in testimonium non debent admitti. Idem Salernitano archiepiscopo.

De cetero laicos in accusationem vel testimonium contra clericos in criminali causa non esse admittendos ... nisi forte suam vel suorum iniuriam prosequantur ... et tunc ad testimonium vel ad accusationem possunt admitti. Idem in eodem.

In causis ecclesiasticis vel civilibus ubi consuetudo non debent testes produci ... adhiberi quedam sollempnitates que in legibus inveniuntur expresse et singulorum testium confessiones publicari ... disputari. Idem preposito et canonicis Cambrensis ecclesie.

Cum causam que vertitur inter ... et archiepiscopum ... in presentia ... commisimus. Quoniam igitur testes ... producti ... archiepiscopi testes ... nos de ... testium ... interpretari voluerunt ne de ... ... post ... ... sedem ... Idem episcopo Placentino.

Intimavit nobis ... utrum recipiendi novi testes sint ... ... in causa ... testibus renuntiatum ... ... et ... testibus ... ... receptis ... petitione ... ... aliquid novum proponere ... tibi duximus respondendum quod in appellatione ... si nova contingit emergere capitula ... aliquam ... volunt novos testes inducere vel per iam receptos aliquid approbare eos credimus posse recipi. Si autem novis ... ... receptis ... ... recipi.

Licet ... testium ... Idem Eboracensi episcopo.

Significavit ... clericus capellanus et alios ... de testibus suis ... ... testium ... vel ... ipsi non ... ... ut si testium illorum publicatum non est ... ad renuntiatum testibus eos qui sunt ... et alios ... ... in testem recipere non ... Idem abbati et fratribus de Marturi.

Causam que inter vos et plebanum et clericos Sancte Marie de Marturi vertebatur ... nobis committendam. Cumque ... in eorum presentia constituti et testes ... renuntiatum ... et ... publicare ... per ... ... in medium ... ... renuntiatum ... ... mandamus ut ... ... testes ... et eorum attestationes publicare ... ... recipiant ... nonne a nobis ... ... in ... ... dilectum ... ... plebi in hac ... impedimentum ... ... concordia vel iustitia mediante decidatis. Idem Florentino episcopo ... ... per ... ... ad ... ... Idem Novariensi episcopo.

Personas ecclesiasticas ... si ... ... legitime ... ... testes produci ... possunt ... si ... testes ... ... Idem ... in testimonium admittantur.

Iudei sive Sarraceni ... testium ... ... iudeos in omnibus ... ... christianos ... ... recipiendos esse ... ... christiani iudeos nolunt in hac parte ... christianis ... ... hoc ... Idem Marsicano ... episcopo.

Super eo quod a nobis tua devotio postulavit utrum ... ... ad testimonium producantur ... ... honore ... nobilitate potentia vel honestate ... ... et ... ... admittendus. Super illa vero quam fecisti ... ... consanguineos ... ... consanguineos ... ... consanguineos non debent ... ... =

dicat quod se invicem consanguinitatis attingant, si il-
lud antea est firmatum non debet sic prolatum matri-
monium dissolvi. Idem.

Licet universis etc. et infra. Quia non est licitum alicui
christiano et multo minus clericis contra inimicos ut
esse sue [illegible] quam legitimo testibus fuerint com-
probata. Quia cum inter nos et Sarracenos iudeosque e-
misceri quod in quibus cum christiani et in quibus conci-
ci non minus quam duorum vel trium virorum qui sint
probate vite et fidelis conversationis testimonium admit-
timus [illegible] in ore duorum vel trium
testium stet omne verbum. Quia licet sint quidam esse
qui plerumque duos exigant testes nulla ecclesia quam
unius cum testimonio quantumvis legitimo contineret.
Idem firmatum episcopo.

Illud etc. Quandam nobilis tunc [illegible] ad
legitime copulans sibi cum eam fere in domo
per septennium tenuisset consobrinam patris eius ante-
quam eam duceret se asserit cognovisse, ad quod pro-
bandum testes de familia sua produxit tres. Re-
spondeo ut si res ita se habet pro illorum testimonio ipsum ab
uxore nulla ratione dividi patiaris, non enim quod probar(i)
actus audiatur nec probare est utique vite et opinionis
de quibus nichil nisi esse quod debent pro aliquo
perierunt. Urbanus III.

Cum venissent ad presentiam nostram magister et nobis
exposuit quod Lucius papa predecessor noster causam que inter ipsum
et Albertum de [illegible] vertebatur commisit iudicibus
sine debito terminandam etc. et infra. Sed si sententia illo-
rum iudicum non obstantis canonice prolatam eam
auctoritate apostolica confirmemus nec appellatio illa impe-
diat que interposita dicitur occasione [illegible]
post ea egit et [illegible] et testes dixit producen-
dos. Volumus quod alias sive quibus testes pro-
ducti fuere et publicate depositiones eorum vel re-
nuntiatum fuit testibus hinc inde nullus alius ap-
pellans pro eodem recipitur sed tenorem ip-
sorum mediante iustitia terminetis. Si que
non fuerint super quibus vel testes non fuerint pro-
ducti vel non renuntiatum eisdem audiantur si-
que hinc inde posita fuerint finem debitum im-
ponentes. Clemens III.

Series tue nobis aperuit quod cum inter
filios quondam nobilium tunc [illegible] con-
iugii [illegible] etc. et infra. Predictum accusabat testes
produxit legitimos qui consanguinitatem inter

predictos esse firmiter asserebant in primo gradu
ponendo duas personas, sed iidem etc. et infra. Dicentes
illos fratrem esse et sororem. Pars autem opposita id esse
falsum dicebat, nec fratrem esse et sororem. Et ad corro-
borandam assertionem suam tam testes ostendit
quam publicum instrumentum. Unde quia pars accusan-
tium testes illos non recipiendos esse proponit,
et tu non esse consuetudinem ecclesie tue affirmas
ut post receptos testes qui consanguinitatem
sed formam canonis comprobant alii ex opposito ad-
mittantur presentem paginam. Respondemus quod si non est alia
non canonicum quod obsistat non obstante illa con-
suetudine in hoc tuo genere contraria testes recipe-
re non omittas. Celestinus III.

Preterea cum quis accusat aliquam cognovisse
an sint testes interrogandi de visu an sola vi-
de fama sufficiat. Aut si ipsi viderint testibus cre-
dendum qui se carnali copula coniunctos fuerint esse
si de visu nichil affirment. Respondemus quod si testium que-
rela de visu reddatur et de auditu et presumptio-
nem violentam sine fama convenienti [illegible]
de alia legitima ammonitione suffragetur standum
est testibus [illegible]. Cum enim circumspectus inde[x]
atque discretus motum animi sui ex argumentis et
testimoniis que rei aptiora esse conterit confirmabit.
Innocentius III. Consulibus et populo Beneventano.

Cum a nobis etc. et infra. Canonica et civilia iura testi-
tes districtius inhibent ne unius iudicis quantum-
cumque sint auctoritate credatur in causa sive se tes-
tamenti sive in quibuslibet aliis contractibus quod agitur nec
receptum eorum sine testium ammonitione sufficiat
obtineat firmitatem, cum ei possint debeant
duorum vel trium vel testium bonorum testimonia preva-
lere. Similiter in omnibus fere apud ducem. Idem Tuscie.

De testibus etc. Contra et infra. Respondemus quod si testes Sepe
inducti sunt ad exceptionem dilatoriam so-
lum modo probandam cum super ea causa ante
domini veritatem super principali nec debent audiri
nec cogi testimonium perhibere in posteriori super quo de-
ponitur non inveniatur. Cum vero non ad probandam
exceptionem peremptoriam ab altera partium
inducuntur veluti post super principali negotio
forte deponere fecerit. Et cogitur super
toto negotio dicere veritatem sacramento eos pro-
culdubio obligari. Ad id sunt sine dubio tenendi
cogendi si forsan sufficienter producti testium

Primpcio sed fuit ut rem illa aquam retinet ut
dño nec retinil fuit publicatio dem hely-
ę. retinet epc. et archid hauarine.
mitatus in pmeria mil pcm aceu magri. P.
positus q cum decimas et capla eboracen et ci
uitat. gen. ut. ad ed pmeg ut ipm rone archi
diac. ad rechemond. caudice gr cuilibet
magro. q. cu archid. rich. ed. ut. dns ip eo
pro. ap. ad hoc inq. dem. fol. mand. ad q. pdc
Et ad hoc ut sit retinendus fuit quidam
imperialis memoratus ho. renocatus ut dicit
retinet. ri. jurata pbitant pdc. h. ut fuit
hanc dep. et q. dam retinu ap. ri. et pre
dic. pcuisse et fuit ap. endat. nd et dic. bat. q
nd uh. ecc. fuit et nd uch. fuit et q. unt e
tunc archiep. et eidem. P. arch. et. ri. fol. e
ad ipe no tunc fuit cum dicit. ad q. mi
nu. q. fuit redum. pbo. retinet. q. se coram epo et decano lincoln. ere
fili archid. delegat. iudicib. pduxisse. arrestat. ri
bz. ap eum dep. fuit. q. fecunt. alio. q. eo nd ob
stante. q. retinet nu. coram nd. alib. ipse ere fili
archid. fuere pduct. pdict. h. q. uch fuit
ad retinendum. ad. ut retinet. dem.
Presentium auct. transmissum ut q. quis pt. dep. der
retinu publicetur. ad obtinendum. impetrand. eccl
et cure tenend. in ecclesiis ordinand. exp
et cure tenend. in ecclesiis ordinand. impetrand. ecc
tur. q. ad hec ex malicia nd procedat. fuit in
tus publicandum. ut fuit. pretinuit. ul. ostende
parte. et. pt. publicandum. dixerit. q. obtinet
impetrand.
Certum cum quis pt. dand. retinu
se nelle pt. publicand. eum retinu. dep. dimus re
pelle fuit. pretinuit. fi. de. pred. dicit. de. ei
ciu. nd credatur.
de loua. et. hebd. epc.
Jmit. pmeag. ri. cum. g. hinc plee. in. nd. fuit
retinet. in. nd. pturbet. pduct. q. nd. fecit. dimit
ti. ad. dic. pentinet. in. quib. dam. obtin. retina
redd. dicit. ex. q. dam. milite. nd. dem. cui. resp
cere. nd. spondet. ri. ad. retinu. fuit. rem. et. ad
ipm. dep. fuit. quib. pcuit. hinc. inde. ri. fuit. ut
ex. quib. motif. animu. sui. q. uent. iudicem.
fuit. ad re. q. ri. retinet. in. mag. pduch. eid
hone. testimo. et. testimand. fuit. ex. hinc. fuit. cui. con
stet. retinet. in. monachos. de. retinu. archid.
nid. pauciores. p. archid. fuit. am. p. plentat. fi
nid. retinet. ex. pte. monachor. pduch. tunc. e
minencie. fuit. ne. eop. auct. anoy. minu. fu
mitrendum. pretenda. ab. imp. etende. archid. ab di
uarie. colidem.
dem. pm. fi. fuit. am. hac. ri.
Et. mag. do. c. et. mouco. pnc. mue.
am. nisi. lucas. qm. dep. dnu. retinu. nec. q. mu
nicip. et. of. lucas. p. elect. fuit. facere. ut. obtentum. fi
de. audiri. fuit. et. fama. ad. sp. dict. fi. qui. fuere. in
dep. et. p. dam. retinet. fuit. ut. dn. ut. ad. ut. p
pcunt. illa. legitima. p. probare. q. ub. fuit. mo.
quidem. et. ect. dr. p. et. ille. et. in. dn. retinet. nd. fu
erunt. recepti. p. ap. ob. ne. lauc. ut. femine. in
cilli. recipere. archid. p. ip. m. nos. ut. tunc. re
gl. arian. obiecta. nd. remanent. in. dicta. fa
b. q. retinet. fine. lauc. fi. femina. ad. dic. pa
p. dnc. fi. qui. ad. hoc. fuit. p. hand. in. duct. reu
pitat. legitti. et. examinent. pendent. et. ecclia
rec. dille. mp. fi. qui. eos. impedire. p. fum
ptu. fuit. restitu. p. hoc. tunc. ut. in. deu. dere
stitut. ubi. pbitant. fi. fame. obtin. irregular
tatem. vel. nd. est. p. dicta. in. dicta. eidem. el. ct
p. gardem. et. monitam. de. obiecto. p. eu. et. nd
est. magnif. et. de. ut. p. ecclia. cum. et. luc.
p. bidet. reu. d. lacu. nost. hone. fame. p. dam. q.
recepti. p. hig. ut. et. ei. mu. quos. se. ei. dut. ut. b
se. obtectu. repellent. si. nd. ut. regulariter. mi
pediu. tum. fuit. p. bid. ut. nos. p. mu. obtentum
nd. p. dict. p. gardem. in. duct. um. nos. eum. ap. id
rone. luc. ecc. dm. ouere. ut. audeat. q. pre
mis. cap. ut. eligi. um. de. dno. nd. dicit. ut. ci
ce. celebre.
Archipbm. lucas. mil. q. fi
cribum. qu. pd. pzedec. eleci. in. dict. nob. fb. no
mine. maiorit. pre. capli. dem. ut. ut. um. et. q
p. arrestat. ut. et. pdc. longe. in. ab. ce. pzem
capli. nd. fuisse. q. fi. am. p. ut. ut. ab. ut. fb. ut
ficio. de. ut. dut. et. ed. fuit. ut. dos. in. um. mete
ame. in. dulgen. cam. oprim.
dem. dulleg.
epo. et. decano. p. fi. de. rei. ebora.
um. olim. archid. in. ut. et. ad. ut. ut. et. archi
epm. sp. bitu. in. ut. et. ecce. p. fi. ut. q. dem.
et. fi. q. ut. p. ut. dicit. pdm. archid. p. ut. ut
cdem. legitim. am. repellere. ut. et. ab. q. dudo.
prit. si. pte. fi. et. ut. p. cautionis. cit. ad. lo
cum. et. rum. et. p. dom. et. in. q. nocti. et. fi. ut. ut
legitte. pred. et. et. quos. archiepc. in. anglia.
et. q. of. archid. dic. in. pduc. dos. et. dilla. re
epc. p. ut. et. fi. archiepc. et. ut. legitte.

distinguitur et in suo testimonio unanimiter con-
cordant se accepisse a suis maioribus quod depo-
nunt et credere ita esse. Cum nec testes sufficiat
aut [illegible] deponant se vidisse personas per
successionem in uno [illegible] graduum contineri per quos
consanguineos se dicunt. Cum laboriosum est [illegible]
statum hominum dimittere copulatos [illegible] coniunctos
legitime quos [illegible] difficile separare. Honorius
iii. [illegible] dioc.
Per tuas nobis litteras intimasti quod cum causa que inter [illegible]
[illegible] canonicos sancti Petri ex parte una
et G. [illegible] ex altera [illegible]
[illegible] tribus mensibus post testium publicatio-
nem elapsis testes suos postulabat interroga-
ri [illegible] hoc de ce-
tero audiendum [illegible] interroga-
ri [illegible] audire postulasset [illegible]
maliciose vel negligenter fuit preter missum.
Idem [illegible]
Licet dilectus filius [illegible] dioc.
presbiter [illegible] procuratoribus burgensium episcopi et cleri-
corum sancte Marie de castro [illegible] dedimus audi-
torem [illegible] que procuratores ipsi proponere volue-
runt audierit diligenter [illegible]
[illegible] testium productorum [illegible]
[illegible] dicere proponebat [illegible]
[illegible] recipiantur testes quos [illegible]
[illegible] testes duxerunt producendos [illegible]
rursus [illegible] replicare [illegible]
[illegible]
[illegible] ad reprobationem testium aspira-
re [illegible] producendi [illegible] et sic dein-
ceps [illegible] licentia tribuatur [illegible] diucius
prelati contingeret. Idem preposito et magistro [illegible]
et [illegible] canonicis.
Presentata nobis [illegible] archidiaconi petitio contine-
bat quod cum inter ipsum et quondam B. predecessorem suum
ex una parte et capitulum [illegible] ex altera su-
per [illegible] ecclesie [illegible] idem archidiaconus pro-
[illegible] cancellarium
[illegible] et magistrum [illegible]
hoc arbitros elegerunt [illegible] suscepto arbi-
trio adeo in negotio processissent [illegible] testi-
bus et depositionibus publicatis receptisque allega-
tionibus [illegible] redactis in scrip-
tis sigillorum suorum impressione signatis arbitri

preferre debebant [illegible] unam
se [illegible] et alius in archiepiscopum [illegible]
[illegible] assumptus qui dixit [illegible] xii. dierum et a-
plius ab eis [illegible] cum predicto B. solo [illegible] arbi-
trari volente [illegible] arbitrium [illegible] dis-
[illegible] actum fine debito terminetis
[illegible] capitulo [illegible] ut [illegible] recipiant de-
[illegible] testium quos
[illegible] testes
[illegible] in eodem
[illegible] eidem capitulo [illegible] testium [illegible] in-
dicti. Idem Pennensi episcopo.
Nuper nobis a [illegible] supplicante innotuit quod cum
ipse [illegible] minorum [illegible]
[illegible] idem [illegible] professione fecisset
quosdam sui ordinis testes induxit [illegible]
fuerunt [illegible] hoc [illegible]
[illegible] testimonio [illegible] religiosus
existat [illegible] deposuerit in alicuius preiudicium
cum debes [illegible] Idem [illegible] et [illegible] capitu-
[illegible] capitulo [illegible] ac
[illegible] capitulo [illegible]
[illegible] testes quos abbas et monachi
sancti Martini [illegible]
[illegible] monasterii [illegible] producendos
[illegible] diligenti
[illegible] solet et debet in receptionibus testium ad-
hiberi. Gregorius ix.
Cum clamor validus [illegible] archiepiscopum
[illegible] simonia et aliis criminibus [illegible]
[illegible] episcopis dedimus in mandatis ut super
[illegible] inquirerent diligenter. Sed [illegible] capitu-
[illegible] simonia [illegible] deposuerit
[illegible] declarari [illegible]
[illegible] eosdem diligenter et tam eorum quam
aliorum [illegible] receptis testificationibus sub sigillis [illegible]
fideliter referentes. Idem.
Testimonium eius qui ab adversa parte crimine oppo-
sito [illegible] criminali causa [illegible] in civi-
li [illegible] si in ipso crimine [illegible] si non sit convictus
de crimine [illegible] infamia [illegible]
in causa civili [illegible] cum de crimine [illegible] agitur
[illegible] in criminali
[illegible] accusator
[illegible]
[illegible]

hic plus [illegible] admittitur [illegible] aliud hoc [illegible] est [illegible] actu fine [illegible] est [illegible]

debeas violatores. Illos quoque testes, qui fuerint nominati, si se
gratia, odio vel timore subtraxerint, per censuram ecclesiasticam de-
bes appellatione remota compellere veritati testimonium perhibere.

Honorius III. Albanensi et Eugenio magistris B. Caudi-
lensi filiorum ... capitulo ... Senonensi,
parte una, et episcopo ... ex altera, procuratoribus
invicem presentia constitutis. Et quia testes qui fuer-
unt producti, propter crimina sua, si se gratia, odio vel
timore subtraxerint, per censuram ecclesiasticam cogatis veritati
testimonium perhibere. Idem episcopo Bononiensi et magistro B.

Venerabilis frater noster archiepiscopus Ravennas proposuit quod
cives Ravennates ... quidam clerici ecclesie Ravennatis
quidam presumpserunt contra libertatem ecclesie contra
eum in detrimentum eius ... dantes eis
quidam pecuniam contra ... et ad hoc celanda
se astringentes vinculo iuramenti. Unde humiliter sup-
plicavit ut cum eidem super hiis et quibusdam articulis
nobis duximus committendam, et ipse intentionem
suam probare non possit nisi testibus civium predictorum,
providere ne pro testium defectu periret sua iustici-
a dignaremur. Ideoque mandamus quatinus per censuram ecclesiasticam appellatione re-
mota cogatis illos quos videritis compellendos, ut ab
huiusmodi iuramento absolvant, quos idem archiepiscopus ad
testimonium veritati duxerit producendos, eos nichilominus,
si se gratia, odio vel timore subtraxerint, districtione
simili compellentes ad perhibendum testimonium veritati.

Gregorius IX. De fide instrumentorum.

Si scripture autenticum non videmus, ad ex-
emplaria nichil facere possumus. Idem.

Scripta autentica, si testes inscripti de-
cesserint, nisi per manum publicam facta fuerint, ita
quod appareant publica, aut sigillum autenticum
habuerint per quod possint probari, non videntur nobis alicuius
firmitatis robur habere. Idem.

Ex litteris vestris accepimus quod cum causa que vertitur inter ma-
gistrum B. et A. presbyterum de Arabitona auctoritate de-
mandato nostro sit ... commissa,
prefatus B. litterarum sibi copiam fieri postulavit, que
cum eas argueret falsitatis, quia in narratione
facti abrase sunt ubi scriptum est nomen parochia-
num, dicitis quod per abrasionem illam iudicari
eas falsas non possitis, nec ... suspecte. Presertim
cum et ... in possessionibus ... et
in narratione facti si error aliquis est, possint in-
venire abradi. Idem Eboracensi archiepiscopo.

Accepimus litteras quas abbas sancti Augustini contra
archiepiscopum ... et ... Cum privilegia non inspecta

non valeant, argumentum falsitatis et difficile sit et
periculosum ea apostolice sedi exhiberi, precipimus
ut vel exhibeantur eidem archiepiscopo in claustro
predictorum fratrum vel in alio loco congruo et securo, vel
ad ... presentiam ... inspicienda. Si vero
nec venire nec ... sufficiente ... Ipsum ...
et ... imponatis ... ipsa ... ar-
guendi. Item ... nolumus ea privilegia
vacillare. Sed precipimus ... que ...
... monasterii ... inviolabiliter obser-
vari. Et iubemus ut archiepiscopum in inspectione
privilegiorum xii hominum ... faciat ... contemptum.

Clemens III. Abbati sancti Facundi.

Contingit interdum ut dicatis quod quibus cum aliquibus
litem habentes privilegium vestrum ad usus vestri cogi-
mini plenius exhibere. Unde accidit quod occasio-
ne unius capituli super quo questio movetur privilegia ...
... Per ... quod cum super ex-
hibendo privilegio, indulgentia seu instrumento
fueritis requisiti, presente iudice aut aliquibus
prudentibus viris deputatis ab ipso, audiente
parte contraria tantummodo recitetur, ita quod si super uno
tantum capitulo questio fuerit, illud solummodo rescribatur
et adverse parti copia fiat. Innocentius III. Mediolanensi.

Cum dilectos filios abbatem sancti Donati ... archiepiscopo
de Scozula et B. procuratorem tuum super diversis
articulis duxerit in nostro auditorio litigantes,
petebat siquidem abbas nomine monasterii sui
a prefato procuratore tuo nomine Mediolanensis ecclesie re-
stitui monasterio memorato possessionem Scozule cum
honore, districtu et iurisdictione loci prefati, di-
cens hec omnia ad monasterium pertinere. Hoc ipsum
dicens de bonis que habentur in urbe ...
et tenent res monasterii ... et de quibus
monasterium optinuerat in iudicio possessio-
nem per sententiam episcopi ... Hec omnia petebat cum
omnibus fructibus inde perceptis, salvo moniali
... Contra gens ...
re omnia que premissa sunt ad suum monasterium
pertinere. Primo per privilegium Liutardi co-
mitis quondam episcopi ... qui monasterium ipsum
fundaverat ... premissa sunt donaverat
universa. Secundo per instrumentum sine ...
quondam Mediolanensis archiepiscopi ... delegato de
Lodovici imperatoris ... monasterio ...
a prefato Liutardi nepotem qui ... monasterium
molestabat. Tertio per privilegia Roma-
norum

poterit intelligi per privilegium illud donatam sed con-
firmatam. Cum ergo legitimas successiones quae me-
rito ex alia causa in eis fieri non possint, ut debe-
ret, et in eum. Et infra. Cum igitur privilegium Henrici
confirmatorium tantum quo ad illa quae deduc-
ta sunt in iudicium sit principale non censeatur
nec accessorium, quod ex eo ut ob id dignoscatur esse
securitatem. Et infra. Per instrumenta non locationis non est in-
tegre probatum quod petebatur ad plenam probationem cum
ad probationem rei propriae sibi ad defensionem non
sufficiat sola locatio. Et infra. Cum autem super hu-
iusmodi fuisset diutius litigatum quae legitime pro-
bata non fuerunt, quae petebant ad monasterium
pertinere, ab impetitione ipsius procuratorem
cum nomine suo et mediorum eorum sententialiter duximus
absolvendum, quam cum ostensa sint iura petentis,
convenit quod eum qui petitor est iudicari.

[Q]uoniam super his et similibus quid agere debeatis contra
cruce signatos qui dicuntur se ab apostolica se-
de sive absolutione sua innovata cum sigillis
reportare, cum eis super impedimentis expeditionis
fuisse de levi credendum, ad quod respondemus quod si qui talibus
literis indigentes utuntur qui providas et fideliter
eorum plenius novitis hoc modo scribimus ut super
impedimentis expeditionis in quibus diligentius
intuitive statuant quod illos quos animarum suarum salu-
ti et succursui terrae sanctae magis noverint expe-
dire, prudenter ne quid in fraudem non-
nullatenus in singulis. Sed si talles pro suppositione
iuramentum aut sufficientis expressionem literas non
sollicite caveatis, sed etiam si nec sola dubitas sed et contra
constitutionem imperialem cavere nolunt impetrantes
et eis non obstantibus ad non exsecutionem con-
pellatis. Item idem Bolonien. episcopo.

[P]astoralis et infra. Auctoritate praesentium duximus statuendum
ut cum aliquid decretum de qua iudex vivo dubi-
tat allegatur, si eadem iuris causa sit, quod non sedem
eandem non metuat iudicare, cum non tam ipsius
quam iuris communis auctoritate procedere videatur. Unde si iuri quod
sit dissona sententia non iudicet, sed superiorem
consulat. Item idem episcopo Sanctae Andreae et abbati de
[Q]uum dilectus et infra. Ad sedem apostolicam Broteh-
duxerunt Bridendus quod et utrius(?) ipsi post instrumenta et
postea publicationem attestationum usque ad dif-
finitivae sententiae calculum exhibere, aut quasi sit in
causa conclusum. Super tertio vero articulo dicimus quod si confirmatum

do ... pro se optinet approbatum ut instru-
menta illius regis fidei adhibeatur vos ea se-
cure poteritis admittere. Praeterea cum super dicti
rex tamen fuerit honestatis ... ipsius iustitia
maxime auctoritatem ... impugnabis ... Idem
[Q]uum Iohannes Hemelat a ... Et post. cum dilectis(?)
... clericus coram eundem dele-
gat(?) et in audientiis nostris proposuisset et cum quod ipsi
... et cum idem I. clericus libras viginti pre-
pretio domus quam eidem vendidit teneretur et ... debita
quos debeat non solum compensare tandem
cum super hoc et quibusdam aliis articulis inter vos a
... diu fuisset litigatum iudices attestationibus
publicatis testium ... ut eidem
praedicto domus possessionem vacuam traderet et recre-
dentibus ... Et infra. Cum autem ab ... ad
nostram duxerit audientiam appellandum et vos eam ...
praedicto I. clerico et appellantibus ... dederunt audi-
torem ex parte tua fuit propositum super dicto domus
venditionem non pretium sed condicionalem procu-
rasse ac ... ad conditionem ip-
sius ... sufficientibus ad hoc probandum induc-
tis quod et si non eum causam pendebat cum ex-
pectatione depositi ... se ... fuisse con-
tentum ... in eadem domo celebri
... c. lxxx libras ... pretium filiae ... con-
videlicet adiecta condicione ut tu domum ipsam in
perpetuo libere haberes et post obitum tuum
... Ioh. nepotibus rema-
neret. Cum conditionis domus ipsius eidem I. pro
... pretio vendidisti ... moratus ... cen-
tum ... possideres per annum non mensis et diem quod
venditio facta fuit. Idem testes se dixerunt in
nunc recordari. [Q]uia vero I. venditionem
non conditionalem sed puram proposuit exercisse
ad hoc probandum publicum exhibens instrumentum et
per tabellionem quorum qui confecit instrumentum in
uno ex testibus in instrumento conscriptis ad id pro
bandum induxit. Et infra. Porro cum dubitatum fuis-
set utrum utrius debeat probatio praevalere
pro parte fuit praedictum quod et si ... unum ap-
tinentem instrumentorum fidem et deponentes testium
multorum exsistendis non ... in negotiis monu-
mentis debet esse innotuit ... plurimum pro
... testium depositionibus praeferendum. Et infra. [Q]uia
hoc autem idem I. ... videtur quod cum inven-

ff per ... debet ... et a ... causam tradere

Inventi

... non ... sed ... tenere ... de tempore

ullus dubitat q̄ iust iudicium nocens ꝓbē
fugere q̄ damnari absolui q̄ est. Ino
cens quer. confiteri. u. de crimib; quib⁹
se ꝓbē fugere iudicia dilationib; putat.

Regoī monulfa.

Nomē būdicū q̄ nos fama arcessimus
ebu. t demonul habet. Audit. hec ego de
monul nō heo. duo quippe ei illaī sūt
unul negauit. Item recenda gestis.

Idem magimo epō.

Mandari celestia efficacius gerimus si ea
cōfidēs honesta p̄cantamus. p̄ quae si cons
tat sedat ꝑtacue rei uocē. ap. te nunciare
decernimus. q̄ ad loca ecclesiarum h⁹ ꝑsonē
gressū dilexerit inde uerā. a delictis suis. q̄d de cle
sesuri rua gubernē ꝑsumat. Idem
nolumus. si. alterius uero. si. in ordinatione
alterius. t langoby. nabet. ē. ino. uicinoꝝ. ecclie
ecclie. t ꝑbeamus cognouisse. Idem
uanno. si. laīe te. su. uicinio nō po
ꝓpe
runt. quod ad nos nil longe quo ꝓcurent.

Regē. sp. oleo.

Scribam est nūs. ducē legē uocat. q̄ ꝓtul
dasse. t negligenter apparet. q̄ huc uegli
gentes. Lege. usq. decimo octauo.

Nuā utile uō est. q̄ h. ꝑdurā. ecclie. t.
capellano. q̄ celebrent. t ab eo. eidem ecclie. re
cepte. uicariam. ꝓuideat. ne si. hoc ꝓbēs
recipiat. h⁹ est fama loci. uō h̄eat. ut ecclie
ꝓbē. appareant. de quib; utile uō sit. q̄
debeat. deseruire. apū. quē. q̄ cingit. q̄ rebus
corrupti. sticle. inducat. ad. hūc. ecclīm

Ꝑpendimus. Idem. iamuch. archiep.

Illud quaq; nob⁹ inuenire. q̄ est quedam
mulī. lulla. q̄. r. annos. tute. eandem. ecclīm
scienē. cohabitauit. t ab eo. fuit. carnali. co
pulā. nec ipse. allegat. sua. est. uxor. ideo
uir. eam. uendicauit. in. presentia. ostendit.
publice. instrū. in. quo. se. de. quadā. uoluī
uant. t. q̄. se. ipsa. ei. donauerit. ꝑ. mul
cale. ecclīa. est. apparet. mīs. uō. instrū. illd
allegauit. iudicium. ut. eius. dōe. remandare
et. ꝓcē. ecclie. ꝓ. uice. ab. amicis. ei⁹
rogate. scpe. ut. eam. desponsaret. si. despon
saret. nec. desponsauit. se. q̄am. fornicē
allegabat. Cui. aūt. nō. i. impedo. inter
t. quib; dam. ecclīs. qui. uō. dant. eam. a
nullo. deferatur. eam. q̄am. q̄ habet. uxorem.
ꝑ. nisi. de. mone. q̄ay. que. panet. ueniunt
se. annos. de. nullo. dicebat. Cum. q. nulī
dubitare. fama. uicinie. magē. deb; attendi.
si. fama. loci. est. q̄. uir. q̄am. in. ecclia. t. in. alia
sic. uxorem. tenuit. et. nūli. sit. manifi. t. fami
ne. q̄. iuncti. in. diuidi. non. ut. q̄. ecclesiastice
reuocent. cogenda. est. nulī. ut. eidem. uiro. af
fectu. ꝑbeat. q̄. uigilie. pleriq; si. q̄. ꝓpter
iuitū. ab eo. q̄. cum. filia. qui. offa. sunt. si
desi. ad. implendū. Idem.

Vidi. cue. sacramē. receptus. nob⁹. in. uocat. q̄
cū. proximus. esset. p. t. ab. a. mīre. q̄. p. uxor
receptus. pedes. separa. a. celebret. nūli. p
diuersum. redeat. ut. uir. alleg. et. q̄. ꝓtes
nisi. cū. predē. uiro. q̄. ꝓbat. nūli. q. lingue
ma. uiri. eidem. sodum. est. sola. nudum. est. nu
da. in. eodem. lecto. nō. cubet. sed. ut. debeant. t
cendue. ut. eam. cognoscat. q̄. uide
rint. nullī. secus. locū. t. archyal. ad. hoc. ei
modis. t. hoīes. electi. ꝑ. consilio. r. dēs. q.
ex. h⁹. uisa. uel. t. dei. sufficiat. q̄. ecclīs
pot. sua. diocesi. ꝓuideat. ita. quod. ut
nus. ecclesiam. habet. maneat. sua. diocesi
sua. nisi. sine. spe. quāti. rem. augere.
credo. loco. q̄d. si. nob. Quesit. si).
F. c. precū. expletis. ad. uiuendū. sponsum
in. ām. p. uita. desiderii. q̄ desiderat. ut. q̄ad
hoc. ad. quoy. sūd. impediendū. ne. pecū. sp
sponse. p. uiuente. se. ad. uiuendū. cū. alī. pos
uirum. ꝓ. ouebat. a. qua. q̄. duci. cessat. dice
runt. se. ꝓ. eo. ēdere. q. nulla. dē. uiuentis. ex
cūtr. q. cubina. ad. incestū. q. est. in. simī. u
dant. q. p. uana. t. nemoza. uat. q. in. uā. plac
est. ualuisset. cessatio. uicinie. se. sīc. hoc. rece
pisse. t. credere. dicebant. ad. malicia
cūdūcere. q. nimis. sufficiens. credibilis
et. p. bat. q. eidem. nulī. allegabat. ram. q̄
q̄m. uiuentis. uiuentis. astricti. se. ecclīs. q. sicli
simus. q. se. uiuentis. carnali. copulauerit. h⁹
uiuentis. nollet. ab. ea. q̄m. de. ꝓpinquitate. sepa
ri. sol. aūd. q. dei. sunt. iudicia. ecclie. q. p. ter. q
cū. hoc. ad. dictū. secundū. h⁹. ꝓtestatē. q. plib⁹
manifestū. cū. uiuentis. credimus. ut. nūl
manifi. nō. q. uigilemus. se. q. uiuentis. sponsalibus

michi aut per se aut per litteras aut per nuntium ad- eorum dampnum manifestabo. Papatum Romanum et regulas sanctorum patrum adiutor eis ero ad defendendum et retinendum salvo ordine meo contra omnem hominem. Vocatus ad synodum veniam, nisi prepeditus fuero canonica prepeditione. Legatum apostolice sedis quem certum esse cognovero in eundo et redeundo honorifice tractabo et in suis necessitatibus adiuvabo. Apostolorum limina singulis annis aut per me aut per alium certum nuntium visitabo, nisi eorum licentia absolvar. Sic deus me adiuvet et hec sancta evangelia. Urban. iii.

Nisi episcopi clerici sint et forte minus ecclesiasticam rem [illegible] sunt dispensatio sibi [illegible] compellantur.

Alexander iii. lingonen. episcopo.

Debitores ad solvendas usuras in quibus se obligaverant cogi non debent. Si non de ipsarum solutione iuramentum [illegible] cogendi sunt quod reddere iuramentum et eas usurae solvere fuerint creditores ad eas restituendas sunt ecclesiastica severitate si necesse fuerit compellendi.

Idem eboracen. archiepiscopo et eius suffraganeis.

Ad nostram noveris audientiam pervenisse quod cum pro quibusdam heredibus certam summam pecunie mutuasset quidam ab eis possessiones et redditus recepit in pignore ipsos iuramenti religione astringens quod sibi ille donec solvant pecuniam nullum ei gravamen inferrent. Hec autem de possessionibus illis et redditibus ultra sortem deductis expensis recepit. Cum ergo frater archiepiscope eum pro hoc excommunicationis vinculo astrinxeris [illegible] recepta a predicto per sufficientem cautionem quod inde debeat parere mandato absolvatis eundem. Deinde debitores eius qui predictas possessiones et redditus contra iuramentum [illegible] suo subtraxisse dicuntur, si autem ita est [illegible] cognita veritate eadem [illegible] nec sibi molestias inferant [illegible] nec ei pecunia persolvatur, cum autem ei pecuniam [illegible] nos ipsum ad restituendum [illegible] deductis expensis ultra sortem recepit [illegible] et si commoniti non fecerit in eius [illegible] reducatis eundem.

Idem senon. archiepiscopo.

Si vero aliquis [illegible] [illegible] religione [illegible] [illegible] ipsi [illegible] sibi retinuit [illegible] nos [illegible] voluisti [illegible] eorum [illegible] debeat [illegible] quod non est [illegible] contra iuramentum sunt [illegible]

hec esse sit et servatum [illegible] statuimus nec nos aliena dare materiam volumus veniendi contra iuramentum in animarum ne auctores periurii videamur. [illegible] aliqui in a. v. ec. [illegible]

Idem. [illegible] ecclesie receperint quod clerici qui coacti ministerium ecclesie ad [illegible] de [illegible] absolvimus beneficium meruerunt et ad conscendam [illegible] eorum qui ecclesiasticos viros ad [illegible] illos compulsant [illegible] sunt in eadem ecclesia ministrare.

Idem Cardicen. episcopo.

Ex rescripto quod vobis est presentatum innotuit abbatem canonicorum [illegible] quoniam [illegible] hoc presentes abbas quosdam ex monachis obsides dedit qui de observanda quondam conventione [illegible] ut si ipsi deficerent alii monachi eorum loco in obstagio ponerentur. [illegible] monachi fidem non servarent abbas dedit eidem G. et L. uxorem fideiussores qui sub fide promisse [illegible] tam abbatem quam monachos [illegible] ipsius monere curetis ut sic iuratum eius quem fecerat [illegible] adimpleri. Alioquin abbati et monachis ingressum [illegible] ecclesie et in [illegible] eidem usque ad condignam satisfactionem inhibeatis divina officia celebrari.

Idem londonien. et Wigornien. episcopis.

Querelam R. canonici lincoln. accepimus quod cum W. clericus ei duos bizancios nomine ecclesie de [illegible] annuatim se soluturum interposito sacramento firmasset per biennium ab ipsa solutione cessavit [illegible] qui sunt [illegible] si vobis constiterit memoratum W. contra iuramentum suum non necessitate set voluntate ab eiusdem pensionis solutione cessasse ipsum a predicta ecclesia removentes eam predicto R. restituere minime differatis.

Lucius iii. Wigornien. episcopo.

Tua nos duxit fraternitas consulendos cum [illegible] religiosis [illegible] religione constringunt [illegible] pensionem solvendam [illegible] aliquod beneficium [illegible] solitam pensionem [illegible] ab eis [illegible] quam antiquam pensionem et solvant non augebunt [illegible]

Ceterum iustum est ut clerici pro periurio quod

irreprehensibiliter observetur, consulimus et monemus ut
reprobatam monetam que a legitimo pondere
fuit defraudata, alia sub nomine patris tui moneta
cudatur, quam ad legitimum pondus reducas secundum
eundem statum quem tempore patris tui habuit meliorem, ita
quod antiquam monetam que ab illo statu falsata non
fuerit, cum ea pariter expendatur, per quod et dispendium
vitari poterit et iuramentum servari. Verum si mo-
netam ipsam in probatione iuramenti credebas a
legitimo pondere diminutam, et tua sic hoc con-
scientia te remorderet, tuum confiteri peccatum et
satisfactionem iniunctam tibi pro illicito iuramen-
to studeas adimplere. Idem consulibus et populo Tudert.

Cum excepres ad ap. se. consules urbis vestre huius que ad
nos de nobis sepius referuntur, et cum monere curavi-
mus et aliquotiens aperte convenire, cum ij appella-
tionibus interpositis ad se. ap. teneamini humiliter
et devote deferre, cum et leges et canones per se summam
huiusmodi appellationis non denegent, a quibusdam nos sen-
tentias appellationibus suspensas executioni mande-
tis. Cum hinc de consules nobis exposuerint, quod
cum aliquam manere ut in vocationem ad omnia consu-
lantur, firmant proprio sacramento, quod sub vinculis
et plegiariis secundum nostre civitatis consuetudinem
iudicabitur, et infra xxviii dies quod iudicaverint
exequantur; unde salvo huiusmodi iuramento nos non posse
sententiis appellationibus deferre dicebant, quia non nisi
minus iudices secundum leges quam consules urbi secundum con-
suetudinem vestre civitatis iudicare videntur,
et non sint iudices contra leges, sic et consules contra con-
suetudinem possunt; sed dum consules a quibusdam ap-
pellationibus ad nos interpositis deferatis, cum predictum
iuramentum nos excusare non possit in quo
debeat intelligi ut ceteris exceptis, cum quod
postmodum S. Lateran. ad se. ap. a sententia audiat
appellavit, sententiam ipsam duxistis executioni man-
dandam in possessionem rerum de quibus quod tenebatur,
appellantes ad victoriam inducentes no-
lumus et quod possessionem ipsam restituatis ei-
dem. Alioquin noveritis nos episcopo vestro mandasse ut vos
ad id censura ecclesiastica compellat. Idem
Pisano archiepiscopo.

Ad nostram noveris audientiam pervenisse quod cum I. et
B. Petronii usuras non modicas persolvissent, iura-
mento firmatum quod nec per se nec per alium super-
dictas usuras repeterent, ut ab eodem iudice
seu etiam sententiam. Post huius depositionem conveniunt
eundem, condidit testamentum suis preceptis heredibus
ut omnibus qui probarent se dedisse usuras eidem
ipsas eis restituere procurarent. Unde cum predicti
I. et B. usuras repetere non attemptarent propter
iuramentum et heredes predicti propter eorum negligentiam
satisfacere de usuris. Quocirca per penam contradictis per sus-
pensionem in ecclesia proponi facias ut proponant ut qui sup-
premo noverint veritatem procedant ad testimonium per-
hibendum; et si per dictum testium vel alia documenta
tibi constiterit defunctum predictum illis ut usuras
quas ab eodem receperat restituant, vim
faciens etc. Censura ecclesiastica compellas. Idem Neapolitano archiepiscopo.

Ad nostram noveris audientiam pervenisse quod ante quam
per extorsionem talis fuit publicatum interdictum,
tum quod in omni causa debet ordinem iudiciarium
observare. Cum autem sacri canones ca-
nonicas in manifesta actione non indigeant
nec in eis est ordo iudiciarius observan-
dus, cum de in aliis observari, neque tu quod
sub tempore premisso interdicti habebas et invenire
ut per ea nemines contra canonicas sanctiones alio
quam non interdictum sed periurium potius crederetur
ser. ne aliquid contra ipse servandum. Nos interdictum
tuum benignius interpretari volentes ita quod
constitutiones canonicis instituit S. et. due. per anti-
quitatis manifestis et in notoriis idonee
interdicti premissi ordinis iudiciarii quod in his
non servari per omnia ipsa ratio non postulat et
requirit. Unde videbatur sub certo intuitu de or-
dine iudiciario processisse ut in premissis non per
omnia ordo iudiciarius observetur. Quamquam et sed
approbatum intellectum possit recte intelligi
quod interdicti ut in omnibus causis ordinem iudicia-
rium observares in illis videlicet in quibus est ordo
iudiciarius observandus. Sic quidem facies et interdicti
tui tenorem servabis et instituta canonica
non obmittes. Idem iudici Calaritano.

Ea te credimus discretione vigere ut intelligas
per te ipsum quod bonus non remittitur sed augetur
cum eum quod nec ipse inde solvit quod alii ex debito
est prestandum. Sane cum archiepiscopus Turritanus
a te nomine nostro iuramentum fidelitatis sicut a
nobis mandatum acceptat exegisset, illud prestare
vel eius in manibus distulisti, asserens quod pi-
sano archiepiscopo salvo ap. se. honore sit prestitum

si tamen per exceptionem opponatur probanda illorum criminis
exhibenda est. aut quando criminosus per sententiam diffinitiuam
tum sicut canonica institutio declaratur re-
bet absque ulla infamia uel suspicione uel ma-
nifesta macula inferendo testio requiratur
est. Clericus si sola crimina de quibus alios crimine conuicti uel
confessi fuerint testibus obiciuntur a testimonio repelli
sunt. quasi sicut Stephanus papa iiii. et alii pontifices insti-
tuerunt. non est credendum contra alios eorum confes-
sioni si prius se probauerint innocentes. Certum
si de criminibus ad solam exceptionem obiectis
testes conuicti uel confessi fuerint pena ordinarii
a iudicari non debent. cum accusatio in ipsos sed uer-
ordinem non procedat. sufficit enim si appellando te-
stimonio repellantur. preterea ubi crimina que eis
obiciuntur causam de qua agitur contingere non uidetur.

Innoc. iii. archid. Richemond.

A nobis ex parte tua fuit quesitum utrum is qui ex-
communicato in locutione uel actione scienter communicat
excommunicatum ipsum a sua possit accusatione re-
pellere. cum ille canonem hunc replicet contra eum.
Nos quidem inquisitioni tue taliter respondemus quod ipse ab accusatione
illius poterit remoueri. cum prius a canone fi-
delium sit exclusus. Sed si non a sacramentorum

Idem Lond. episcopo.

tantum participatione remouetur.
Cum ecclesiastice prohibitionis obstaculum et iura quaedam iaceo
bus faciant preuenire illius de quo presentium .c. pro[illegible] ij. no
sit inuestitus pacifica possessione gaudere. cum
exceptionem illam quod prefatus i. in alia ecclesia
beneficium possideat ei non possint opponere.
qui sibi uaria beneficia in diuersis ecclesiis optinuit.

Idem episcopo Helyensi.

Pastoralis. et infra. quia per dilatorias exceptiones ma-
liciose non numquam causarum terminatio proroga-
tur. inquisitioni tue respondendo decreuimus ut infra
certum tempus a iudice assignandum omnes dilatorie
proponantur. ita quod si postea exceptione uoluerit ali-
quas opponere quas non fuerit protestatus illas tamen
audiant. nisi forte aliquid de nouo sibi competere
exceptionem fuerit. uel si is qui uoluerit eam oppone-
re fidem faciat iuramento se postmodum ad illius

Idem monachis sancti Edm.

notitiam peruenisse.
Cum inter abbatem et conuentum de Argentolio
ex parte una. et nobilem uirum G. de Mall.
diocesis [illegible]. excitata fuisset materia questionis co-
ram nobis ex delegatione nostra quod teneretur
permutatione ipsius nobis iniuriam uolentes decli-
nare iudicium eo quod duos ex uobis habebat su-
spectos. promptaque monasterii allegantes pro ea-
dem uobis cum esset uinculo excommunicationis astrictus
exceptionis huius beneficium interdictum et infra. Iurisdicti-
one dignum reddendo quod per eandem nobis legitima
defensio in iudicio reseruatur. et maxime in
dicis recusatio. cum periculosum sit coram suspe-
cto iudice litigare. ac suspectis iudicibus. sed ap-
pellatium de certa causa non committitur. unde in talibus
non excommunicati fauor attenditur. sed equitatis
iudicantis cum non debeat claudicare iu-
dicium ac satis uideatur absurdum si auctore
impugnante reo defensionis copia dene-
garetur. quod sic condempnaretur innocens ab-
soluendus. porro cum excommunicato qui in causa
absolutionis existit non sit uia denegandum
sua uero indici debeat eidem appellationis
remedium si contra iustitiam condempnetur.
quatinus in uno eodem que negotio alia legi-
tima sibi habeantur suffragia non uidemus.
certum non sit in recommendatione sentimus
nisi in defensionis remedium sustinetur. ad i-

Idem.

mpugnationis materiam extendatur.
Cum uenerabilis fr. n. i. Sabinensis episcopus coram
dil. f. n. B. tit. s. Anastasie presbytero et P. s.
Lucie diacono cardinalibus et quibusdam aliis pr
curatoribus nostris concessimus auditores. ecclesiam
sancti uiri cum suis possessionibus et pertinentiis pe-
cuisset asserens eandem ad se in spiritualibus et
temporalibus pertinere. idem episcopus intentione
fundauit per hoc sic uidetur quod si dictam ecclesiam du
dum fuisse ecclesie Sabinensis subiecta eam cum
non posset esse uendicare quando per pertinere
contra communem sancti monasterium optinebat.
ad hoc probandum producens instrumentum in
quo continetur priuilegium fuisse uidebatur quod theo-
dosius episcopus consensu sacerdotum assensu pre-
dictam ecclesiam sancti uiri cum pertinentiis eius
et rebus aliis in Sabinensi ciuitate monasterio
concedendam. ad hoc episcopus proponit memorati
tus intentionem suam per hoc uisionem esse
fraudatam. cum enim per huiusmodi uidetur se-
dictam ecclesiam ex permutatione sancti per Sab.
episcopum optinere confiteri per confessionem uidebatur
se credere quod dicta ecclesia que permutationis

Decte inxpō fīne hamūd ⁊ gueurus de eadē
pelād nob̄ ſignificare curauerūt ꝙ cū inter
ipſū ex una pte ⁊ ꝓcurē ⁊ gueurū de altera
pollūt ex altera. ſūp quibꝫdam decimis ⁊ reb̄
aliis ꝙ quib̄ quidē ꝓcurē hūc ap̄ cōram aliq̄
ſūi iudicū ⁊ eius collegis ſuccēſſ. ap. qđ ūtere
⁊ ſpē ad nos ex cauſſicōtū ꝯſuetudīne appellauerūt. ac uicissim ſuum ad. ap. mutuo ꝓſequendum. ꝑtes iudicet ꝑ uos eiſdē uter
excēſſ ſuā in eadē. ſtetūr. ꝙ uter ſūr. ap.
ꝑtes ad ſcā uenerūt de excēſſ cardue ꝓcūratorē uicium ad ꝓcurē de angle. ⁊ hūc quidē
cer hēre ſū impetrāt. ⁊ ꝑ. ꝓ. ad uīā ex eo ſe ap
pellāte ꝓcurēt ꝙ ipſi iudicet excepcōem ex
cōmūnicat. ꝯdē qē ipſe ab eā ꝓcūrāt. ad
mittē deberēt. ⁊ ad ꝓcurē de grey. ⁊ hūc
quidē iudicē uīā ſū hoc uti impetrāt. cauſa
quib̄ ex ꝑte ipſius fuit excepta. ꝓ dēm ꝓcurē poſt. ap. legitimā. dcā fuīa. uīa fuīt
⁊ cui⁹ excēſſus defenſionis appellatiōe ꝓcurē
dīnoſcit̄ mēmorati iudicē excepcōem ꝓcurē
ſic ue nec debebāt. admittē uolūtēſ. eī dcās ꝓcūr de grey. ⁊ iudicē ſūi eandē excepcōem ꝯtēdēt. eandē. ipſe uīam ad
dūxerūt appellāt. quo dcō. ſūp. ⁊ ſi eī uti rōnabiles uīe fuerūt. deberēt. qua de ꝑte hūc appellatiōem uenīēs ꝓcurē ꝓſequi. ⁊ eandē uīam ꝓſequi
uolēs. ad ꝓcūrē de grey. ⁊ aliud ne⁹ hūc ſ. dirēctā cēnoratē ꝓcūrē
ꝓcedat. ſūp. dcās ſūi ſcīnarū papien. ⁊ nucerīn. ſpōſitō.

Ignifīcāt̄ nob̄ capitū de cannāto. ꝙ cū
ꝓ. in ſūi archipbīm elegiſſent. mediol.
archiepē ꝓfectur⁹ ꝯ ſibi eidē remanē
ꝙ firmare. ꝙdam. eiſcm. in archipbīm ꝙ
ſuum. ecclē ſuāde. ⁊ ſue ipſe ad. ſe. ap. ap
pellauerūt. ꝓpoſito ſūi ꝓcūr. cāſa ſūp hūdi
mūr. quālit̄ qu eidē ipſo ꝙ firmand. ⁊
ꝓmūdand. mīſ eligendi ad ipm capitū ꝙ ipſe
ꝓcur ad ſcām ab imperatōre ab ſuum. ⁊
ſūa ꝓcūr ad. ſe. ap. appellauerūt. cāſa ipām uo
bīs oꝓtuere ꝓcurēt. ⁊ ap. ꝓcūrāt. excepcōne excēſſ appōſit. ꝙ capitū mēmorat̄ nos ſ. unū. ꝓnūc ad. recipiendū ex ꝙ ꝓcūr
excēſſ appare. ap. ſecūt̄ ne appellatiōi nō
debeat. quē excēſſū. eī ordī legitimā
defenſio exercēdi⁹ in iudicio reſtituēt. ꝓ
ad uām nō ex cognitōe ad ꝓcurē eiſdē.
ꝙ eam decernīt. ꝙ ꝙ dcm capitū ordīn
iudīm appellāte ⁊ ſ. ap. ſi eſt uti excepcō
ne ꝑſōe obſtante in eodem negō procedat. excepcōem excēſſ ordīnarī. ſūp. dem. ꝓcurē ꝙ uenīt. ⁊ uolūt. ſuum omittēs. in ꝯtē
ꝓtē uīe oppōne minime ꝓhibēt. ꝙ eſt in
hac excepcōne ſtandū obſeruandū ne quis
in ꝓcēſſ aīe ſue excēſſū cōtēte cognīt.
qui ſi eam omiſerīt. ut auctor uidet̄ ⁊ ſūb
tūb. ⁊ hodē ineſſe ſolet. nimis ꝓpe ſūb
duc. Excēſſatus aūt ꝓcūr. ⁊ ſi hꝰ excep
cōnē oppōnē uoluīſſet. ꝙ ſi hꝰ excep
cō nō oppōnē uoluīſſet. eſt. ofō iudicī
repellendus. dem.

Dūcto eo ꝙ iudicem ab oluēs. ſūm ꝑſōe
ee uel rem petītam. ab ipō ſ. dolo deſeruī
poſſidere. ſi eam modo poſſīdebat. tūc ꝑ
tem dēmo rei iudicate excepcōne non
obſtitur. dem.

Cūabilem. ſ. ꝙ. archiepm uarbo ſ. qm audi
ens. ꝙſtificauerīt ꝙ ſtandū ad. ap. ſe. appel
lauit ad nos ſ. appellōne ſua. nīſ. uti. ꝑſōe. repu
tauit. ⁊ ſi ex cauſſ. aliq. ꝑſōe impētī. recēpti
uuelo fūr. excēſſ. ſtrictus. de quib⁹ mend
us nō ꝑtem. ad ꝓcūr ꝙ eandem uīam. appel
lādam ꝓcūr. dēminus. ad mittend. qm
chil excēſſatus appellare ꝓdēt. ſi nō poſſet
appellōnem ꝓſequi. ⁊ ſ. ex hac uīa. impētre.

Ex ꝙſt. affirmatiuo. De ſcriptis.

Dicit ur. ſi quis ſūm. aliq. locum. ad
catholicam unitatem conūerſus. ſi eum
ꝑtinentium uellit repetere remittit ul
tūr. ab eo nō repetēt. ſi ꝙ ipſum ꝓtinuꝰ
fuit. ſpē qm poſſet repetē. ⁊ recuꝑ. ſi ꝯ
nō fuīt. nō ꝓcūdicet iuſticī eccē. ſ. nec
ar. eſt locus accepto. ex nō die unī. cuiuſ
repetere. Ipſum ſi fuīt. ſpē ad catholi
cam fidem. ꝙ dm. ſuū fuīt. nō ei ꝓiu
dicet ꝓtinuꝰ ipſe ſ. ex. quo die ꝙſtit eſt
hēat. ꝓtinuum poſtea repetendi lo
cum. qm ad ipām catholicam ꝓuenebat.

Ex regiſt. ꝙſt. ꝓtinue. patrimue.
nob̄ ꝓdēt. ⁊ ſ. ſuch. conſtitudo. ſheb. ad
ſcām. ſtrepitū nō ſcīm. nos uelle de cāis
ꝓpinuis ꝓtinere. nob̄ ſcripſiſſe meminiſ

premoy. dioc. gluerunt. ad uestr. noti. ep̃o pro
bitat. ut si quid ei obponi cont. fuer. ꝛ gram. ex
ap. huic ꝛ ei grauit. fuer. pnuntiet. aliqua
uolunt. ꝓhibere. aliquos ab alio ꝙ in alie
rum. pcipe. ei. catholicos iustificandi. ea iube
ram. sicut. ei. ex. ꝓcepim. sicut. in. pximo. dc̃
pitat. ꝙ. alqꝫ. ip̃m. pro. u. ꝓsperamus. contri
uerl. ad. obtinend. pnil. ele. p̃. y. q. suoy. pre
pnil. ad. ex. ecut. derogarum. cum. de. ipis. nil
lam. fecim. mentionem. ꝓsertim. cil. ipe
dcm. pnil. ut. con. cessim. calnl. intimet
nib; ad. sonum. no. ee. ꝫ. ꝙ. nil. legatorum
nec. obstare. poss. ꝓscripti. qm. idem. ab
ip̃o. in. suum. sibi. dum. opponebat. qd. si. cessi
mat. erat. ꝙdo. ab. alex. ꝑ. pnil. in. imper
ur. iuri. ꝓscripti. renunciasse. uidet. ꝑ
sertim. cil. coram. nob. pnsilio. uto. ste. ubi. q
sue. intenti. ui. dr̃um. ad. hmc. articlm. qꝫ
dicit. Si. ad. unum. q̃libz. unat. erit. ꝓmp
tus. si. erit. in. ꝓstando. post. imperium. ip̃i
pnsilio. bonam. fidem. ad. huc. ꝫ. ideo. sed
canonel. ad. ꝓscripti. Item. in. 9. ꝫ.
bonam. unde. q. ad. ea. ex. bona. fide. pce
dit. si. modo. ut. dicit. distinuit. ut. ulla. ut
leat. absq; bona. fide. ꝓscripti. cum. etiam
ea. q̃m. cum. q. q̃libz. se. obligauerint. ac
q̃libz. ut. dicit. q̃ que. absq; ut. dicti. ꝓ
cato. ad. pos. obligatum. unde. oportet. q. a
ꝓscripti. in. ulla. ep̃ali. pre. ei. ꝫtate. con
stam. aliene. Ego. Gregor. de. sancto
cyriaco. q. legesl. ut. canonel. ubi. dicit.
delati. uel. ad. sde. appellatiõe. suf
pend. non. potel. ceal. substinere. ubi. iure
ungarium. ꝓnũciat.
Item.
sdeles. sua. determinare. ꝫ. equitatem. co
uenit. Trigon. Idem. iuniori.
Non. potest. quidam. aliquem. de. torto. gra. du
ci. nisi. ubi. ex. cessit. cum. cessi. sacerdotl.
sua. ch̃monere. Leo. ep̃o.
Quę. ꝙ. ꝓ. mo. dem. ecclesiarum. unde. er
ga. dubitabel. fuerunt. distinxit. ut. a. quo. sen
tencia. roborent. ꝫ. Lex. u. eccl. archiep̃i.
Decreto. nouit. q. si. statum. a. nob. latum. p
ꝓximum. p. alios. ꝫ. executo. in. mandati. ei
status. inuenerit. ut. ab. executal. execu
tou. de. cetero. negd. cognoscendi. si. delin
quęs. que. inciderint. ad. se. ap. oportebit
um. aliquis. est. ad. iudicatl
possessio. ut. iustitie. est. dari. ꝓsignoza. nisi
corpali. possessione. teneam. Idem. eidem
ep̃o. Ug. archidiac.
Asm. nob. ꝓsentium. sua. ul. simplicitate
monstr. q. cum. quidam. miles. legitime
despondisset. ꝫ. carnal. copla. eet. ꝓsecuta
me. eos. scandalum. est. ꝙ. orum. cui. occone
debitum. ei. libertatem. cil. negauerit. ut. ad. il
hoc. molestum. ꝑhiret. q̃nem. mouit. quod
ei. ut. sibi. eam. in. uxorem. reciperet. ne. e
tiam. apte. studio. ꝓcurabat. ducere. uxo
rem. ꝫ. ad. eam. uirum. cupiebat. agere. di
lium. dem. uirum. studio. uir. ueniente. fu
erunt. in. mutuos. inimicos. ꝫ. ut. ei. noluerat. ꝙ
minus. ca. ꝓtracta. ducere. quam. dilexi
at. ꝫ. si. nob. constitit. eos. ꝓ. iudicium. ecce. il
lustre. legitime. separos. ecclm. q. deceptio
nis. fictaril. sicut. uirum. ꝫ. uxorem. in. sue
per. manere. Idem.
Cum. causa. que. uertitur. int. uos. ꝫ. q. ꝫ. ad. ul
cos. sit. domo. quam. ei. ab. archiep̃o. ut. ue
dita. ad. exhibl. ꝫ. se. ap. legam. de. tam. finit
posit. ap. ad. uos. int. positum. ꝫ. ꝓceptril. in
ducat. sin. uf. terminu. cui. sit. e. ꝫ. ad. ea
ꝓsequendam. ꝓfectum. ut. ad. ar. ꝓuental. q
re. sibi. am. ꝓferent. ut. em. q. mc. q. ꝫ. ꝫ. a. ꝓce
dat. am. dom. sed. ut. uerosimil. crimtant
q. sic. ut. dicit. ad. iudicare. cum. dict. dem
cum. ei. sit. ad. uos. ꝙ. ap. delati. litig.
esse. delegant. a. nob. sibi. am. qꝫ. uos. sp̃ci
forma. canonis. sed. eandem. q. sic. ut. dicit
sicut. ꝓfectus. legitur. ecclm. ꝓnunciga
uit. sed. aud. q. si. decreuerit. ep̃s. ut. dict. ut. eo
sic. ut. dicit. ut. ad. minima. sit. auctoritas. ut. ad. q
cil. uertatur. aut. leges. ꝓtendat. ꝓscriptum
sibi. am. reuocauimus. ꝫ. uos. ab. imperitudine. ab
solueret. eop. uob. ꝫ. ecce. ut. ne. dom. ad. iu
dicium. ut. sup. dcm. Item. eisd. archiep̃o
sterc. cetil. ꝫ. Item. cui. aliqua. causa. ap
re. ꝓmierit. ꝫ. sibi. ferri. aliqua. etiam. e
uacuari. oportet. ut. ei. debz. ei. sibi. q. si. qui
tatem. ꝓmeat. ut. ei. sibi. am. ꝫ. q
ceat. ut. dicit. ut. ei. obtendit. ꝙ. cum. int. ꝫ.
ep̃. ut. sibi. am. qd. matrimoniu. ut. teneret. ꝫ. eam

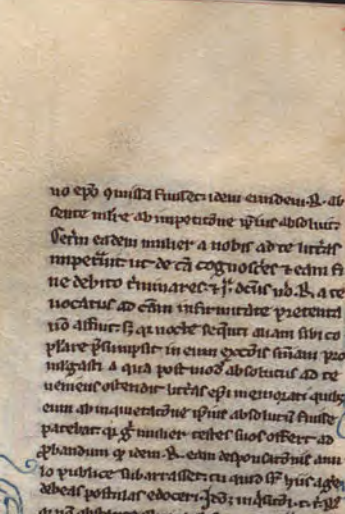

aue alijs obediam remittet̃ maiue dilectu
ultr. eiꝰ filiꝰ cum nulla fuit appellatõe iu
pensa in eum t̃ulit iudiciarium .ff. quod
forte ded iudex nisi ro donatiuũ nõ sit e
plinius in tertio. nec consuetudo hꝰ
tũ pũit. que de ipis edictum .t. ou grauem
acceperunt arcendenel cũ q̃ q̃rit ad
hũc grauel ipsũ iuꝰ ex filia ꝓ fuit ꝓ
dñi in rem extulit iudicium .t. ꝯ de
iuꝰ gratiosũ tam fuisse ultra ꝑtes
rum sermonib; ꝓcuratore que ꝓbum
tur nec pa- ofilia celebrari dilimus
ur de hꝰ tũ. si ꝓcuratiq̃ ꝓ ꝓ esse fuit
fidei tenet .t. obedientiam ꝓtestet alia
si ꝓ nomine. Idem consq̃. nouam de milit
aritum que nec uso .t. a. edictum
si ꝓ habenda no ap. ecde uerebat laud.
qđ de consulti petium ꝯ dñs nec ꝯmitt
dam qui ꝓ nobile comit̃ dem. a. dilectꝰ
tam filiam ymitgraue .a. qua fuit ad
nem dñm appellatum .ff. uocet ex pre
sul .a. fuisse ꝓ ostium q̃ comit̃ ꝯmitt
mandari nõ debet esse similem ꝓmitti
ne fieri ꝓ uerebatur debat ꝓbabi
it q. cũ iudex minus ad filiꝰ ad mul
probandũ fidem in eligat .t. qđ similꝰ
conuictus in quem .t. eidem iudici de ci
petium assensu fuisse causa communi qui
ur sententiam ferret̃ post examinꝰ
rem causa absentia ꝓ fuerit ꝓcl
sentiꝰ sententiam ꝓtam cui minus con
firmare. Idem gloꝝ ecce.
uod ad consulendum .ff. quod postu
tabi utrum ap. elio sit deferendi qui pu
gandum in dubio filiꝰ sententiam .t. ad p
filiꝰ recipiendum terminꝰ compescue
puel. ꝓ dies ut. amplius nisi comẽdetur
recipiens .t. ad diem uenerit confessꝰ
appellauit causam non exprimens. appel
landi nec sit locus nisi ꝓ gratiosa sisti
prende .t. executorium sententie .a. cuius
probatione .t. ꝓ gratiosa minuerit ul
erit decendum dicit̃ effugisse ecclie du
ximus. Vnde ad ꝓcum post .x. dierum
spacium sententiam in ac. ren transfer
ndicere qui ad ꝓnocandum .t. baldus
ustri id compositi ad recurrit appellandi
filij adeum deuegatur cum per hoc unde
atur per interpretedum uirtꝰ late sen
tencie punite. presertim ubi non reddit
causa appellandi sit. ideo ipsius executi
onem sententie ideo conuenit retardari
licet. ad hoc. Ad quidam quadrimestre ꝑs
tradu abus sit. sententiam. quia id dicitur
procib; ad unumquẽ. a cedere in medio .t.
prosequi. et qui ab unicis spontꝰ recipe
terminꝰ licentiosam impunitate sibi pretẽ
et debet cum ex hoc indebitus sibi amplia
ue beneficium contemplat. unde cessat ad
audiendum appellantẽ nisi forte aduersus
cum executionis modus commode exce
darur. Idem decimo .t. concelle. e. cano
nico londoñ.
Recur nobis turonatis. quod cum causa q̃
iuret .h. filiꝰ .t. .a. presbyter. sup. Il ꝯmu
ci modus uerebat ipse filiꝰ. per annos fu
gere existendi nobis cõmitti fuisset .t.
rebuerit huiusmodi ꝓbibere potuisset filiꝰ.
predict aduersarius se non uenerit. Vndecr
cum alia nuce sup hoc conuenerit fuerit .t
sentencialiter. absolutꝰ quod offendere non
ut. duxy testimonio ex quoꝝ depositione
continet. q. magister .a. nuce. qđ iudex non
absolutꝰ. abimpetrandum filiꝰ huiusmodi
uerum. et ecclm omnium ꝓbis qui nude ꝓ
cum fuerit cum de causis que iudicem no
uare solent. ad sententiam ꝓferendã
uchyl dixerit. quid teneri sit. ꝓ. ap. du
ximus consulendum. cum aut in pluribus qui
sit in quibus copia prudenti habet̃ id mont
existat. q. omnia que iudicem moneat. non
exprimant. in sententia ꝓferendis nobis
esse. Vt. quod cum ex depositionibus testium
predictum sufficiat. audiendo suo pro
tarum ꝓter auctoritatem iudiciariam poc
cium debet omnia legitime ꝓcessisse.
Idem pastoreꝯ. ep̃s .t. alijs legion.
num sup controuersia que inter dilectꝯ. epm
de monasterium celle none ep̃s sit. ex una
uerebat. ꝓ ep̃s diuersis sententie late
fuisset. nunciis ouetꝯ ep̃s. per eos ouetꝯ
ecclam lectam. gratiam consolationis ad qđ

ud ẽm cal ꝯ predict iudicib⁹ obtenti fuisset
ea ꝑ hec gr̃ia infringatur. Alioq̃n eam
iudicib⁹ imputet cal sub pretext nouay
inhouitatis uel ud debeant in transmu-
tẽ pay iudicat rerum t firmit̃ habe t ꝯ
tinã obtinãdet eled aliq̃d uob ipi minꝰ
fidelit̃ faluo mee dict̃ honꝰ exhibere.

Item decimo ꝯpo ꝯ cetuell⁹ ꝓhib⁹.
ut aut me uel dep̃m ꝯ monachꝰ uꝝ
ãbacẽ. sp̃m ꝯ ꝑsone monachi ẽ electe ne. ẽ.
aduc ꝯ ꝑcutiendi ꝓcium iurisdictiõ⁹ exer
nos. q̃ y consuetudinem ꝓhib⁹ abolere
uidem ẽpm ẽ ꝑ ꝓhibem obedire in eodem
monachi ipius ꝑsone recipiendi decernim⁹. ad
dictam. dm ep̃m. uim. nec. ẽ. ꝑ. u. subtractam
monachi plenariam exercitium decrim⁹ fue
los. t ipius iudicib⁹ decernim⁹ mandand⁹ ne
cpo u q̃ possint obedire recipere ꝙ ꝑ ꝓhi-
bitione aliquid obicer. ꝙuer. sp̃ electione
monachi sibi silentium imponẽ ꝓcurarent
t. Iudicib⁹ aut cam subtractam remittẽ
tib⁹ q. cognouim⁹ effectu dare cpi tenet cl
tertiam eidem ad iudicium mittẽ gãti no
uabili ut. ibidem habeat cam. sp̃m ipe dict̃ po
testatem. nã cl ut. ullum ꝙ nec. ap. se. p̃iudici
um gr̃iet. quoniã si quidq̃ fuisset. subtractũ
ꝓdquã minuti ꝙ ꝑtm monachi. alegẽ
fuit. in iudicio ꝓsecutum. t. ꝑ. cuius. seu
reuocatu ge illud inutili. reputabit si ud non
fuer. ꝙhibui. pretex ꝓhib⁹ de nouo repe
pedi ud deber. sua restituti. Item sce
marie de cast. t uall. sclere albis.

Item. j. t. a. canonici sci dionisii remi. et quoꝝdã
pre canonicoꝝ eidem ecclie nro apostatã reuoca
uit. q. abbat eop sp̃ dilapidatõe ymmo ꝙmo
nia. t. bonis. dam. aliis. cumul. erunt. multiplicat.
infamiã nos cathedrã. epi. t. ecclesiã de
dimisit. in mandatis. ut. ad eccliam ꝓdictã ac
cedẽtes cum in capite. cam inuenerint cor
rigant. corrigenda. t. facturos esse. q. dictum. da
mnum. ꝙ. iudices. aud. abbat. t. canonicoꝝ in
tendit. recipientes. ab eodem. de. damnis. ꝓue
ꝓhib⁹ eccle. per. sibi. dam. remouit. correctione
mihoꝝ dilata. cam. cum. ud. potuim⁹. expedi
re. a qua sibi. cl. ꝙcessit. ꝓdc. abbat. ad no
stram. aud. dam. appellauit. ꝓ. quo. dem.

sibi. dam. reꝓbandam. cl. q. iudices. fuer. ud. sibi
in ud. negõ. ꝓcellebant. cl. q. in. dict. cl
ꝙrarent. ge. ipi. recipientes. dep̃m. ꝯra
ꝓhib⁹ nãme. publicat. uer. ostensis. eisdem
ad sibi. dam. ꝓcede. ꝓsumpserunt. ẽ. q. ud. de. 9
ꝙrarie. articlis. uob. ud. ꝓnunc. fieri. plenã
fidẽ. ap. ẽ. si. uob. ꝓbet. q. in. ꝙtrariet. fue
runt. quoꝝ. ꝓbat. a. iudicib⁹. in. dict. recepti
q. aliaꝰ. ꝓbare. hoc. uob. in. cam. est. t. cont
dcã. iudices. secun. cam. in. cl. q. aliaꝰ. ea. ꝙ
bant. ud. cont. sibi. dam. ꝙ. cultum. uos. in. eam
cel. possessm. coy. in. ꝙ. ud. usq. ꝑ. dcam. sibi. dam
ꝓ. ꝓbat. cultum. ꝓbatis. articlis. ꝓcedat. si. ab
eos. ꝙ. in. ꝓtrariet. fuisse. in. quantum. ꝓbare
uel. licet. de. hoc. ꝙ. stante. appellat. cl
illoꝝ. uices. ꝙ. huic. deputat. fuisse. ꝙ. quib⁹. fuit
ud. aliaꝰ. amotus. ut. ꝑ. si. aliqua. ex. huic. de
politis. est. cl. ꝙ. aliaꝰ. dcã. fuer. sic
ficiẽt. obstendi. ꝓcessit. ꝙ. dm. iudices. ꝙ. in. ꝙ. ad. dam
mens. q. in. ad. dam. ad. eum. ud. debuim⁹. ꝙ. in
ratoꝝ. ad. amoti. uenit. cl. ꝙ. dm. de. dicta
re. dicenda. ex. statu. ꝙ. dm. dom. recepi. ꝓ. nunc
runt. ut. ꝙ. dm. dcã. ex. aliꝰ. fuer. posse. h̃ri
ad. aliam. nãme. ꝓcedẽdum. ꝓcessi. tm. cl
tunc. ꝓbatum. ud. est. eos. ex. ꝓtrariet. fuisse.

Idem. de. h. de. castro. martini.

Item. r. a. b. tunnay. ad. dam. q. uenit. eo. q.
dicẽt. epus. unum. ud. esse. mingat. ꝑcii. q. ad
capitulo. ꝙ. iudicet. qm. ex. hoc. cognoscebat
re. in. ꝓ. ex. gen. dampnabilem. eu. timeat. ne
eos. sua. de. nouo. et. infinita. bona. rebus
dom. ad. finem. ad. se. ay. impetitio. nos. aut
ecclesiam. q. nulla. fuit. ut. minima. ꝑa. minima
uolumꝰ. re. ꝙ. sibi. dam. ꝓdcm. infamiam. ud
dyand. q. ꝓcuratoꝝ. dcõe. fuerunt. Item
t. cognoscendi. ꝯtra. dcõe. ꝯfirma
dom. sua. que. tacta. est. audiendi. delegandi
de. dcõe. cultodi. ut. cam. sicut. de. iure. fu
erit. faciend. ꝓfirmare. ut. infirmare. cura
rent. ut. si. ꝓ. eo. ord. q. si. unus. ex. delegatis
iudicib⁹. qu. cam. sibi. am. prelime. excedi
uinc. est. publice. innodatus. ex. sua. facti
fuit. sed. ꝙ. ex. plenitudo. iuris. ꝓbet. aut. ex
alia. iusta. ca. cam. sibi. am. q. iudex. ordinau
dam. ipa. cultodi. de. ipius. ei. dcõe. cultodie
nem. cognoscendi. Legit. ep.

ca-si nedex cognouit cum ad audiam ro-
pon. appellasse. Dehinc q. queritur si actio
li iudice aut iudicium ut post ad ipsum
audiam suum appellatum an hi appello reue
ar- reuer- quod in hac quo suum nec ipsi
iur-dum sibi ecclie. in aliis ud si de questio
dine eccle remeat- sed ut ingressum ecclie
ad reuerend. dem. ylebanu bellac cui mandat
p. pdue. ff. cum si appellonem de Abar.
hennio ut positum elapso a sua ge uel q
bant. p secum ud esse dum ut p. recedem ip
sius p. impedimentum uel absente omissis uo
luntate q. nullatenus debeat pudicium ge
nerare. dem Gregal. epo.
Quamuis ff. Ceden cum aliqui eam gregr
libi. ap. pecuniis ad dia. p. post excedi
nem eius arripuit ad sed. ap. uenerdi ud
minus potest ut negd ibi sue fecim procedere
q. sit excedentem ut arripuit ud est aliq
remus procedat. dem.
Nec eo q. sollicitando eua dilui- prudentie
rue dupne Prudens q. si de aliq excepcio
ad quatuor q. rende appellonem fieri gen
gate eidem exceptoni esse uidet ipsi eden
dum. si quis capitur ea de ulla communi non
potest ei uicinoni si excedat. dei. aide adu
la p. de facili suggestione ut ap. prosequi ut
est sibi ff hoc dicendu. dem.
Dappellonibz q. minus est iur- potest uolu
mus ee reuere q. est pro qua causa lesa est
siam ud minus est qui si q. uacantibz fieri
debeat dum. dem.
Nup eo ff. Jacet cum olim ad post hanc ge
ne imploranda ne fiat post singli statuta
tribuerunt appellandi. Legit aut Gelas. ad
ap. in causis aut siluam ud ad minus. In
cisi quoq; ecclesiast. ubi appellonis remedium
tollit sicut appellonem uel recusationem ud est
siam dum defendi. Ait- nup ff. ut dei
dendi. quatenus ex tunc eminus incipit ea
rum dei ordinis- uel ecclesiast.) dem.
Quesitum ad nos q. cum clici se gerentes ab a
liquibz de multitudo ut aliis est locis qui p
petunt ad sed. ap. appellare ff. e. c. ff. si eap
excessus publicus ud sit p notorios eos ec
cen. q. peti al' ne nisi ff. quemlibet ap. nisi po
stium plebem. si publicus est p notorios ap
publice obtinet ud prehendat quin eos ex
cludat ordinet ud ipsi sicut sicut predica
tos arcuit eminari donec possit mutuam si
militudinem. dei ut ei. ap. ff. q. specim si
populetur. dem arthonensi.
Quidam nos ff. e. c. Com. e. dupne Prude
dum q. si aliqui quos manifestis sint p no
torium uprozem aliud decisse aut indecis
se manifestis uolentes sic cum appellauerit
eos appellonem ud est ab eo uenit debeant si est
mihi dictum uerequa. que ud sint. prudere
debet ne quod dubium est pnotorio inde
sint. Quod aut qui appellant a pze
sentia sua cogit debet nisi ff. q. uenientes ap.
ut postquam. q. aliqui aut iudices cui. ap. re
uggestum est. mihi nisi. Spera. de
q. est oppidum ap. sc. recurrunt
p. ap. sed ne arripiunt ad sua ris eos. ap.
ut postquam cognouerunt nec ad pmenda
nisum accedunt nec pentalem nihilominus
cum sub tenebris. Quod nisi. sit sed repa
rasse in nocuu. ap. prumpunt. p. ne ad
nos arripiunt uenendi. ut sic eos sollu
cendum eq. quibz imponunt ciuitatem
ne. con. s. Pe. ut si quis deprehensus fuit
hoc ep. statuit ut nullus ad sedem. ap. ei ut
deferat. necp. ob id eum ibi quisquam p
minare. p. oual. ap. decretum ecclesiam qua
tibet minus. undent ne ad deplorandum
cui. ap. nullam si ad remouendum. Qua
men non resistit cognoscit. de eboy ar
d. gloriam nudum. B. pleb. uenit sepissi
me epo enisenano. p. p. sed sustinuit eccl.
cuiam. p. ipsi eam quisquis audiam. qui
ad obiectum eum nam uicer. B. pleb non
dat. ecclesiastici de mire de sed ecclia se
cerunt. Ambo. Jobz. q. ff. Post. Pleban. p
eo q. post excedentem. ge. ap. sedem di
uina celebrant- nisi. Ait- nup ff. ut dei
dendi. quatenus ex tunc eminus incipit ea
rum ecclesiastici ordinis nu quo eccle
siastici. Ad eccl. archiepo.
uy remeam ff. Quia nos q. sicut nobilis ut
si eos potest qui ad nisum audiam appellat
ne barb. sua. dat. eam licetur sibi recipi
mare eo de quo appello est ut post sicut pre

[H]umiliando. priusquam c. c. Ver. quod si contingat ad te querela peruenire, in ordine iudiciario tibi licebit. [I]dem episcopo et archipresbitero de Bonon.

[C]onsuluit nos tua fraternitas. Con. rubr. c. Re. quod si generalis appellatio interponatur ab omni grauamine quod sibi posset contingere, huiusmodi appellatio tenere non debet. Si uero si ab aliquo iudice sub omni grauamine quod in una causa sibi posset inferri, cum huiusmodi appellatio sit generaliter interposita, appellationi eiusdem ab eodem iudice deferendum. [I]dem [illegible] episcopo.

[C]um parti [illegible] essemus tuas petitiones admittere, tua fraternitas dilectus canonicus olim appellatione legitime proposuit quod cum ad eum uocationem [illegible] accedere impedimentum [illegible] sententiam promulgauit. Tua fraternitas [illegible] nominatus [illegible] Iacobi firmiter asseueraret quod in legatione regis esset et ideo non potuisset ad uocationem predicti canonici accedere. canonicus contra asserunt quod non in legatione regis sed in calumpniam ecclesie tunc ulterius iuit [illegible]. Nos uero attendentes quod te non decuit contemptum opponere appellationem ad uocationem uenire legati percipimus quatinus [illegible] persona uel per uicarios ydoneos appellatione remota conspectui nostro te presentes, in nocentiam tuam si poteris ostensurus. [I]dem Cantuar. archiepiscopo.

[A]d hec tua fraternitas. preterea de hiis qui iurisdictionem [illegible] ecclesie subtrahunt iudicio et postea appellant, id tua prudentia sollicitudo ut eos seruare quod iuraturi ut [illegible] infra dies post appellationem interpositam iter arripere ad ipsam prosecutionem compellas. [I]dem Cantuar. archiepiscopo.

[Q]uestioni autem tue qua nos consulis utrum appellationi illius sit deferendum qui sicut moris est, generali interdicto absolui meretur, et antequam ei mandetur aliquid uel mandato aliquo recepto causa subterfugii appellauerit. Respondemus quod appellationi que in iniuriam eius debeat derogare non est in aliquo deferendum. sed statim erit in eandem reducendus sententiam quam donec mandatum susceperit uel sine de[illegible] tum pro posse suum prestiterit debet firmiter obseruari. [I]dem [illegible] episcopo.

[P]orro de hiis qui ad appellationem appellant et postea sub [illegible] uia contumacia [illegible] se dum conueniuntur appellatione tuentur, duximus respondendum quod eos appellationem non debere tueri in sua iniquitate quominus eorum excessus canonica censura puniantur. [I]dem [illegible] presbitero cardinali.

[C]onsiderauimus in presentia nostra abbe sancti Beli ex [illegible]. presbitero pro controuersia que pro electione cap[illegible] ecclesie est suborta et [illegible] dicitur [illegible] si archipresbiter appellationem et denuntiationem excommunicationis ad uotationem pre[illegible] et prouisionem et finiuerunt cum canonicis et plebanus cum assensu eorum qui electus uel maioris et sanioris partis pro[illegible] in capellanum et pastorem elegerunt, non obstante appellatione predicti archipresbiteri. si ipse presbiter appellationi sue non detulit electionem de presbitero facta auctoritate apostolica confirmetis. [I]dem [illegible] archiepiscopo.

[P]roposuit nobis [illegible] clericus uester quod sepe contingit ut cum aliquis super aliqua causa appellauerit in aliis causis in quibus non est appellatum subinde recusatur. Ad quod consultationi uestre taliter respondemus quod licet pro illa appellatione non minus teneatur in aliis super quibus non est appellatum respondere, uidetur tamen a quo appellatur quia illi omnino suspectus est eum non debet ad respondendum super aliis compellere nisi per continuam adeo certum et manifestum quod ipso actu [illegible] sit dampnandus. [I]dem Cantuar. archiepiscopo.

[Q]ua fronte nos consulere uoluisti non uidemus cum dicatur ordinem iuris peruertere iam [illegible] non in ecclesia sicut est canonicum et honestum, non etiam in palacio uel in camera tua, sed in camera regis contra debitum iuris et pontificalis officii dignitatem episcoporum electiones dicaris confirmare. tua fraternitas. Sane si aliquis pro contumacia uel alia causa qualibet interdicto uel excommunicatione tenetur astrictus et offert se ad iustitiam de hiis pro quibus sententiam ipsam incurrit, iudex eum ne in excommunicatione decedat absoluere potest, et si pars aduersa ne absoluatur appellationis obstaculum interponat, ab ipso tamen ante absolutionem sufficienti cautione recepta quod iuri in presentia romani pontificis uel eius ad cuius audientiam appellatur si maluerit absolutus uel coram iudice cui causa delegatur iuris parere et quod iustitia [illegible]. [C]de hiis autem qui contrahunt se in [illegible] excommunicationi uel interdicto suppositos [illegible] dicunt et si hii qui huiusmodi sententiam protulerunt ad sedem apostolicam duxerint appellandum. [I]dem in concilio Lat.

[R]eprehensibilis tua fraternitas. presenti decreto statuimus ut ne prelati nisi canonica commonitione premissa suspensionis uel excommunicationis sententiam proferant in subiectos, nisi forte talis sit culpa que ipso suo genere suspensionis uel excommunicationis penam inducat, nec subiecti contra ecclesiasticam disciplinam in uocem appellationis erumpant. [S]i uero quisquam pro sua necessitate crediderit appellandum, competens ei ad prosequendam appellationem terminus prefigatur, infra quem si forte p

sequi neglexit. tunc ecclie libere sua auctoritate
uti. Si autem quoq; negligens aliquis appellationem
ad eo qui appellauit fuerit ueniens qui
appellat uenire neglexit. si quid grauius ha-
buerit operteret ut ea recognitionem ha-
eat expectaturus ut hoc tantum remaneat de
crimine in quo examen diuinum ad finem quod ap-
pellat. precipue ubi hoc in religiosis uoluit
obseruari. ne religiosi eis pro aliquo decer-
ni fuisse corrigendi contra legitimum ecclesiasti-
cum capti disciplinam appellare presumant. ut
humiles ac deuote recipiant et pro salute sua
fuisse eidem intendant.

Idem.

Ad hec. ait. Cum ab eis aliqua causa fuisset appel-
lata fuisse ubi appellauerat. ad eos debuisse
uenire. ut ap. inspectis gestis pleniorem
uiam posset equitatis. aut si aliquam periculum ar-
bitrio huius se ultionem iudicem eligit
qui possitum me eos uocat diuinere ebem.

Idem. Ibid. epo.

Precipitur ad nos. q. cum. &c. ecclie tue canonice
ne in ea residentiam facere monuisset. in ap
pellandi prorumpit. ait. Cum aut. fratrem
dominum nostrum. ut. ibidem. ait. cum iudicio nostro ad ea
dem ecclia ualeudinem fuisse. ut. ait. eminus. ap-
pellauit. pleniorem se ire ad nos ut ipse. ut
eum ibidem ubi alium honestum ydoneum eccl eum
in eccla prestituis. quamuis ei ea de causa ille
allegat. unde possit congrue subtrahi. q. si
fecerit. &c. alia ratione ad simplex neglexit. ut pre
bendas sua quiet. amouit. alii ydoneo conferat
concedat.

Idem.

Ostendit. nos ei. s. ut eum sic appellantis defend.
a rege fuisset pro iudicii ut posset ut manda
pia dimittere. ait. Non conuenit. ut ap-
pellantibus ab obseruatione dei debeat obuiare.

Idem. iunc epo.

Ad hec. fuit. sic allegauit. ait. q. nuper si ei quidam
appellauerit. ante quam procedere ceperit ut delega-
tus causa. quam ipse ab ipsa qui appellauit
reponit. silentium. nullum ab ea. ap. debuit
sic fuit. deber. ap. deferre. si. si post. contra eum
fuit. debuit. ad illum pod ecclesiam q. mandat. de
re prose. ait. Certus si. pleni. denos. poten
ti. sicut euidenter est manifestum. quae ipse nouit

plem reddere. ad. ea. ap. appellauit. et ipse etiam
ap. deferre prompsit. cum ei iuste esset uetitum
eorum obtentu. et etiam excessu. Christi de
rum ab ea. ap. uenire. appellare. deu.

Quia nonnulli. ait. aliqua publice infa
mia publice repti aut exhibiti. debent in ea
nonica examinari. prelatus cedere uoluit ap
pellandi. ad sedem. fidelitatem. Idem.

Ad aures nostras. ait. appellauit. ad presentem. ap
pellauit. generali prohibitum. ne quem sup
ad sedem. possessorem. ex eius ecclesia trahere
iudicio delegatum. Idem. ad eos. epos.

Audiam nullus nouit quemlibet. q. cum. tamo
nos. epos. Gilbertum ecclie sancti Iacobi tamocen. mo
nasterii. molestauerit eundem idem. pluribus. ex eccla
sibi. nec procedat. ibi electus. licet. ait. post
pluribus ex simplicitate forte ibidem. ap. ad sedem
fuerit. ex eis potestatis. se. sua nec procedat. ibi
mulierit. ad debuit. sit causa cognitione aliqua
sibi. adimpuari. q. si ex eis ei. ibidem. sibi
dem. presentet. esse in eundem. ibidem. nullo. debuit
ei. ad. reuerti. Idem. de archiepo. et ageg.

Accepta. conquestione. canonicorum. pro. epo. ait.
ad. deber. ad eos causa remitti. ut. ait. ei. con
sulerentur. a quibus. nolens. appellauit. Idem. ueni.
ait. epo. linc. epo. epo.

Ultimo. s. ex postulatis. ibidem. ait. ei. mandauit. ad
si causa fuisse delegandi. dicens. qui. q. inquirat
fuisse. simul. qui. ibi. si. inspectis. aut. ibidem. ne
gocio. adhuc. ei. simul. ut. ex. alia causa
uisa. suspecti. si. delegatus. ad. in. nullo. potent
recusare. quamuis. ap. ne. fuisse. ei. negotium. de
legatum. Idem. nouicen. epo.

Ad hec. quia. tibi. indecens. aliqui. ei. ait. appellare
de. deus. illud. obseruare. q. prompsimus. quod. in
hoc. ecclia. seruando. fuisse. uoluit. si. uoluit. si. o
uerit. si. q. si. eum. potest. ap. ex. ecclesiam. ad. possit
se. impedire. ait. ad. ap. eos. ei. ait.
suppositos. declinare. Clement. iii.

Quia. ecclesiarum. q. ei. quidam. electi
nem. in. ecclesia. accepimus. q. ei. quidam. electi
delegi. occasione. iudicii. ei. q. uelle. se. obstrua
re. dicitur. innoci. epi. iudicii. ordinarii. fuisse
causa. reuocabili. cognitionem. eiusdem. ait. q.
si. si. si. q. si. ei. ait. de. eius. a. praefato. epo. ad. ei
am. quidam. appellare. no. ait. ap. ad. nuntiandum
gliscit. etiam. ut. a. quamuis. ut. iuste. dempta

cione porrectam. aliquibus ipsum ad presens esse
audiendum remiserit. ap. re. cuius iudicio pe-
titum. Idem.

Porrecte nobis tue littere demonstrarunt quod cum
in tua presentia causa cuiusdam matrimonii
ventilaretur in qua plures viri consanguinitatem
invicem opponebant et plures testes ad se. ap.
appellasset. nec ap. suam prefixo termino fuit
prosecutus. per modum ea ventilata. ap. quam fe-
cerat. tu in cause cognitione procedens
de parentela testimonia recepisti. Unde quia
ipsius partem per appellantem postulas utrum ap-
sue auxilium perdere valeat edoceri. Re.
quod qui licet ius inter detentum laxat q. postea non venit
nec prosequitur. appellationi derogatum appellaver
suam. ap. nec fuit prosecutus auctoritate tua
libere possit uti. tamen quia idem appellavit contra
sententiam eius licentius in eadem causa appellare
secundo antequam dico ne tua se forte exemptum
presertim cum hic ad separationem matrimonii
causa vel favorabilis intencio unius pereat.
Alexander. iij.

Porro requisiti fuimus si quis iudex pro-
tulit interlocutoriam sententiam nisi Sempronio infra. xx.
dies satisfecerit excommunicatum vel suspen-
sum aut interdictum esse cognoscat. ille in-
fra terminum medio tempore appellans ad diem stan-
tutum minime satisfecit. utrum ille a talis li-
geretur sententia aut interponere. ap. tutius esse
cum iudex aut nobis quod hanc sententiam. ap. obsta-
culum debeat impedire. Idem.

Secundo requiris cum plures articuli in una
conquestione ponuntur in uno cum contingat appel-
lationem expresse nomini nec appellatio
teneat si de aliis fuit appellatum. Inno. iij. et. c.
Re. quod cum sedis beati Gregorii. illa intendem
deserviant tantum sit una intentio ut de omnibus
articulis qui in conquestione ponuntur iusticia
sibi conservatur effectum. in omnibus appellatio
intelligitur interdicta nisi enim inter est utrum
inhiberetur primo aut secundo medio an in fine
cum sicut utriusque vivis argumentis nos docet
ea que in principio ad medium et ad finem.
illa ubique in medio ad finem et ubi principi-
um sepe referri contingit. Tercio postu-
las edoceri. xx. q. c. et ubi quod cum aliquis iudicet

apponit se ipse suspectum suspectionis causa
coram eodem iudice allegare tenetur. sem-
per ut in aliquos vel valde remotos co-
veniant per eundem iudicem debent cogi co-
ram quibus si causa suspicionis vel omnium
competentem probata vel fuerit tunc demum
auctoritas sua iudex utetur quod si coram ipsis causa
suspicionis fuerit probata esse cognitionis sup-
sedere tenebitur recusatus ipsa namque
non dicitur quod suspecti et inimici iudices esse
non debent. Idem.

Ut lite defendendum. ap. illius quod adversarius
de expoliatione post. ap. legitime interposi-
tam sibi facta paratus est in continenti quan-
tere nos duximus quod tuos milites consulendos.
Re. quod cum in eo puniendus sit in quo deli-
quit qui appellationi deferre neglexerit beneficio
se reddidit in ap. indignum. Innocentius. iij.
illustri regi Francorum.

Novit ille qui nichil ignorat quod per preba-
tionem sententiam contra eis non edidit sed potius pu-
blicatam nec fuit dictatoris ipsius sed verius
executor. Unde cum secundum ius ab executoribus
appellari non possit nisi forsan modum exce-
dat excessum nos et in litteris super hoc directis
ad ipsum. ap. curavimus obstaculum inhibere
ap. ab eo interponere non fuit deferendum de-
suspicionis aut obiectu licet enim tibi
minime suspectus non fuisset credamus tamen
et si fuisset ipse. ap. interpositam ab eo desi-
stere debuisset ad quod non eius motu sed
nostro potius precepto processit. Idem.

Sepe contingit quod cum ad iudicem audiendum
appellatur ipse defectum partis alterius uel pro
se negat pro vivaciorem sponcione appellatore
interpositum prosequeretur ut forsan quod proui-
licia sibi mandatum procuratorium
occultaturus licet que de facili potuit
examinari et remaneat indecisa. cum fre-
quenter utrum quod moveatur cum ab nos pro-
videns nemine excusetur et in dubium sit
quando de levi posset partibus precavimus quo
vero non licet in lat. q. fuit consuetum.
ut si in quorumque negotio aliquis appellaverit et
eo qui appellatus fuerit veniente qui ap-
pellavit venire neglexerit competentem

illi faciat recompensationem expensa-
rum ut hoc saltem timore deterritus un-
quam alterius non facile quis appellet quam-
tum per contrarium hoc inchoatum prorogatur per
sonti decreto statuimus ut si hec appellatio
in audientia recepta ut a parte fuerit approbata
post terminum appellationis per sententiam editam peremptorium
nitens optineat, ita videlicet ut ex tunc ab sen-
tentia procedatur ac si peremptorie uoca-
tus ad iudicium extitisset. quod si forsitan non
fuerit prouocatio in audientia recepta nec ap-
probata non fuerit cum constiterit legitime prouo-
catum inchoatum eam integrum uolumus
optinere saluis constitutionibus de prouocationibus
post sententiam prorogatis quibus ap. suas prosequi
non currentibus post terminum appellationis prosequende pre-
fixum iam manet sententia que fuerat appellatione
suspensa. quod si alicui contra citationem peremp-
toriam posset absente procuratore obiici aut hoc
ualeat allegari. [S]i quis autem contumax ap-
parueris tacita ueritate litteras impetrauerit
et citatur impetrantis et penam contumacie
non euadat hoc autem in litteris siue iudiciis
et exequendis uolumus obseruari. [I]dem
clemonensi et cenomanensi episcopis.
[C]onstitutus in presentia nostra archidiaconus clare-
montensis nobis exposuit quod claremontensis decana-
tu uacante quidam canonici in episcopum uoca-
sua consuluerunt et episcopo cum quibusdam aliis
expressit contradicentibus in eundem archidiaconum
et quidem decanatu. xi. canonicis pro ipsum ap-
pellantibus ne quis assumeretur preter assensum
omnium in decanum consuluere eius procedo. predicti
per se cum episcopo medio consentirent eidem. Sed
marcelli presbiter cardinalis tunc apostolice sedis legatus prefatis
illas confirmationem faceret non ut appellationi inchoatum
sit derogaret. Sed ut instructam consistenti-
dentes ad nos causam sibi auditis et sciri ab partibus
ambobus examinationem delegauit ipsius
et mandauit eidem ut partem contradicentem
electionem decani citarent ad ipsum contradi-
ctoris sue causam in eius presentia ostensuri.
et ipsis intellecto quod post assertionem cardinalis quod
sub ea forma fuerat appellatum ne sine as-
sensu omnium procederetur in electione decani
et appellantes appellationem infra annum non

fuerant prosecuti necerunt post quod biennium ex-
cessi indigentes cum sicut uis infra tempus legi-
timum simplicem uicarium ad sedem apostolicam destina-
tum sic potuissent saltem semel procura-
torem ydoneum destinasse nec tamen peremp-
torias exceptiones ex eorum parte propositas in-
decanum sub silentio preterire. Quia uero nobis
constitit archidiaconum sedis episcopi ex quo unico potuit
renunciasse et predictum episcopum processisse ad e-
lectionem ipsius preter nutiso procedit sed quibus
ne procedere in illa declaratione uoluntati
ex qua uincit archidiaconus proponit esse auctum.
et sibi decanatu silentium imponentes. alio
quam nominationem seu electionem tali sedem de-
alio et qualiquid fuerit secutum ex ipsa denun-
ciemus irritum et inane. [I]dem cancellario aroen.
[C]onstitutus in presentia nostra decanus sancti
saluatoris et cantore metensis et in metensi
episcopo intimauit quod cum saluatoris prepositura
uacasset die electionis prefixo per predictum et f.
et o. sacri in uirtute obedientie ac tibi aut
predicto canonicos admonuit ut secundum deum
et iura conscientiam suam unum eligerent de du-
obus in quos partes uidebantur occulos extendere
se que eorum magis esset utilem et ydoneum
reputarent. decanus autem cum duobus dia-
conibus subdiaconibus tribus dictum cantorem in prepositum
tum nominauit. cantor uero ipse quem cum ceteris
presbiteris fungitur et custos cum scolastico
magistro b. sacerdotibus leuitis duobus et subdiaconibus
.v. te concorditer elegerunt. cuius electionem
cancellarius amatori et simoni pre capitu-
lo cum de persone tue honestate con-
staret predictus episcopus confirmauit et
cum tibi uellet dominum et inuestituram
porrigere necesse mortis decanus ad sedem
appellauit. contra te impotentiam allegans
dumtaxat ponendo te in partibus illis quod
penitus impotentem in quibus prepositure
possessiones existunt ad dominum quod alia tibi o-
biceret in presentia nostra que tunc in presen-
tia indicas uoluit subpeditare explicare. Hoc
quia constitit euidenter illam appellationem que
fuit expressa non fuisse rationabilem aliam
autem tunc non expressit et si dixit idem deca-
nus quod alia uellet obicere coram nobis

chor in eccl[esi]a Sarum in quo tempore fel. ap. ex-
tit[er]at et probabilit[er] causat ad nos legitime in
p[re]sen[ti] fuisse voluer[unt] p[re]tendere ius ut tria
mihi vsure decimas reducendo[?] ut fuer[unt]
medii tempor[is] consuetudinar[ie] inter assignandos
eisdem. Item dn[u]s aug[ustinus] tit[ulo] sce. [illegible]
tit[ulo] sce. [illegible] post[ea] monachos cant[uar] eccl[esi]e
mihi retulit[er] quer[ele] p[ro] causa que int[er] eos et
priorem et monachos cant[uar] archiep[iscop]um
hinc capella de Lee ut ecclesie ab ipsis ad se ap-
tinere[n]t idem archiep[iscop]us post mor[tem] prioris
in eccl[esi]a sce[n]d[a]m fuisse[n]t[?] [illegible] cum aut-
phus sit ad se ap. sed p[re]dicte dn[u]s mihi verbo
ipsi p[ro]dam causam ad eccl[esi]am ro. pertinen-
bus mentionis ad se ap. p[re]nocta. ap. si ecc-
ia debet[?] excidi mihi ro denuncietis ei
teneri. Item eod[em] die
[illegible] officii[?] diligencia[m] [illegible] questionis int[er]
eccl[esi]a[m] inhibet ap. mihi per scriptu[m] fructuosa cui in
hibiti[on]is tenor[is] sequit[ur] arcendendi et per appel
lac[i]onem frustr[an]eam et inde similiter inhi
bens negocium ad debeat impedir[e]. Ve. q
quelibet p[ro]nocati mihi litigie remoti que
a me ad me indulget expresse. Et si appellans
fuer[it] frustr[ati] mihi inde p[ro]nunciem p[ro]ut supi
us potest emendari. Cum causa
tionis quid ad ep[iscop]i per ap. legitimam audi
at[ur] in quo ad aliq[ue]m dn[u]m archiep[iscop]um exim
e potuer[unt] consuluit[?] vos int[er] si quis ep[iscop]
cui sibi in diocesi alter denuncia[ti]onem
ipius ab eo tang[ere] mihi rationabili[ter] timui
gerat in eo casu in quo ad sua[m] appello iu
dic[em] obtinuisse[n]t[?] cuncti[?] p[ro]ducere eo q[uo]d p
appellacionem hu[iu]smodi exercitium videre
tur ded[u]cere[?] denuncialis ipse denunciare possit
eundem ad ep[iscop]i excellentiam[?] [illegible] dicti
ep[iscop]i solut[ione] [illegible] V. q cum execut[or]
nem executio secum fuer[it] exercitatus
per denuncia[ti]onem ampliat[ur] ad ligatu
ipsum exercitium denuncare possit ut ab
mihi cuncte[?] illi p[ro]ponenti ecclesiastico
sibi hymnis cui eccl[esi]e quamdiu denegatis.
Item eod[em] die
Vocatus fuit dn[u]s pastoral[is] officii[?] [illegible] Sance
cii sicut recepimus duobus coram suo ep[iscop]o
begwinth[o] alt[er] eor[um] ad se ap. appellauit ep[iscop]e
appellationem reputans grauamen ipsum q[uo]
cohercionis minis modum qui coram
me[tropolitano] de ep[iscop]o sibi petit[ur] iuris[dictionem]
exhiberi. asserens q[uo]d post ap. legitime ad
nos int[er]positam ipsum exercuerat et pe
tens se ad eum simpliciter in quo fuer[at] ap. ep[iscop]e
a me[tropoli] reduci denuciari videl[icet] ab[so]lu
tum ad diacesi[m] [illegible] q. ap. ad venerabile
obiecte[?] q[uo]d ipsum videbatur eandem [illegible]
[illegible] et inquisitionis [illegible] V. q[uo]d me[tropo]
litanus de ap. ad nos int[er]posita cognosce
ordinis ad alter[um] nec de hiis que post ap.
fiant in nouarii dum modo de aliis cog
nosci ad possit[?] nisi de ap. pri[us] cognoscat
ut de hiis que ap. causam contingere dignos
cunt in quo casu si me[tropoli]t[anus] ad cognoscen
dum p[re]fat[us] int[er]ponere differe[n]t [illegible]
tere ep[iscop]o possit[?] ap. huiusmodi[?] quolibet
tum ad ordinem qui de ap. cognoscit[ur] [illegible] per
tinet[?] prudenter corrigere q[uo]d cum ipsum tue
ritis attemptari si uis notorium existe
re et mandari ep[iscop]i indebitum fiat[?] ut in
ultimum cui ad venabat[?] [illegible] obedire
ac per cohercionem et ligat[ur] eundem[?] [illegible]
cum legitime p[re]nocatis post archiepis
copi me[tropoli]t[ani] declarare [illegible] ut
ordinabilis[?] [illegible] quatenus [illegible] in
pecuniam cum aut[em] ex[ecu]tor[is] qui appella
tis[?] int[er] p[re]sentem formam coram archi
ep[iscop]o deponit[?] [illegible] ap[u]d eum me[tropoli]t[anum] ad
cognoscend[um] de causis p[ro]pter int[er]positam
ecclesiast[icam] [illegible] appellationis [illegible]
tare tradere videat[ur] si sed ut[er] verbo ap
pellationem se velle p[ro]sequi p[re]stitit[?] ad ea
tenaciter ad [illegible] percuss[it] [illegible] int[er]
dictus. Item eod[em] die et anno [illegible]
[illegible] fil[ius] dec[an]i Roffen[sis] ad magist[rum] [illegible] Mas
ton[ensem] ep[iscop]i penitentiar[ium] in [illegible]
ales idem magist[er] opponit[ur] q[uo]d cum dict[us] ep[iscop]
[illegible] dominus dei in qua dispositionem plena
riam op[er]ari dignoscit[ur] decernere fuerit
in [illegible] municipant p[ro]pter eo q[uo]d [illegible]
eidem dominus que furtive subtrahit[?] resti
tuende [illegible] [illegible] q[uo]d ab eodem ep[iscop]o
ordinem fiat[?] [illegible] huiusmodi[?] [illegible]
defui[t] decernit ep[iscop]m monuisse[n]t ut [illegible]

id diffinitiuam p eodem suum p nūciū.
que bñ fiunt p iudicat delegatos a sē ap. cō
firmatos. ℈. ℣. Si uero aliē que semel ꝛ iō
appellauit. tūo uocem ad nos. ap. emittens
p se uel collegē cognitionem ipsius sue a
nob obtinuit delegari. ℈. Cum q; .B. sūd. ap.
in comissis. duos card. sūi. ap. ad nos ēre o
mnia uniq; ꝑ a nob dirē audirent. nec loca
ne sue illos ad ꝓuincie de quor tūo appel
lare. nos ꝓcedere p se uel collegē deuinul
mandarit ut in negō ipō ne quaqm p cedē
arrogantiā ep̄i dem magro .C. archid.
Zoffegn canonicū.

Dilā filiū ꝛ quenul de laicu rubeo cōiugatā
nobis perdilē in monast̄io uner. ℈. ℣. Exp̄ pdcō
hoūc ꝛ quenē sue decipiendo apostolicum ip
sū omissō diocesano ep̄o fuisset ad archiep̄i
appellatum ad q; gradatim sue appellatiōis
cā ip̄a de iure procedē nō debebat. Si qz offic
archiep̄i ip̄i ꝓceptionem admittere denegā
bat ip̄i ad mātū audiam appellauit. ℈. q
bei. ap. ℣. sūas ꝓpositiōes ap̄llō literis in eor de
mūdent penis nō cruciet. Regnū. ℣.

Magro sūt. h. ꝑbi. cant. g. andrē. mgnifi
cꝛpect. q. dēt de cōsēsū nob sue diod.
Oblata querela q; ex nobilis mūi dūd de
lubio sup quibusdam cens ip̄am uxē sibi
suoq; cognat iudicij; auct̄ sua ep̄i fuisset
mcitatus eisdem in iudicium ip̄os ꝓcepi
sset plenius q; cum ipse de quib; in ꝑ
dicto .A. gebatur ꝛ predec filiu eius sub po
testate ad curiā ip̄ius mūis e ꝓpa
uenit cum iam .A. seda uota emisisset ip̄
huic nō reuelat ei ipōz nōie quoz cuīa
de delicto dicebat. Quare. ℣. q. dēs iudex hac
ꝓceptione neglexit. uicheniū ad hoc ꝓ
pellabant. eisdem ip̄i seruicia ip̄ gnuan
nisi audiam appellauit. sed. q. ℣. si est. ini
tiatus in ordine. aliquid post. ap. sibi ꝛue
nerit attemptatū. audiant hinc inde ꝓpo
sita. ℈. Dem magro ꝛ fris. de mandē
strimoniū. ℣. Postea. ho spitalarius ignō
minie. ꝛ nō stat eis copia de inquisitōe
ꝓcessū ad nos relatā dem cōmunistis. nos
cum uno legitimū statuēdū uel ꝛ
cui relatum sit indexquibus pollicē

dicū iuxta rōnis. ap̄ acta. ꝑ uisa. ꝛ ꝓ
cessum edere teneamini. Dem archiep̄o
Archid ꝛ .C. cant. ꝺ. ꝺ. ꝺ.

Significauit nobis. ep̄o nō obediēs ac
cepisse q; cum decimas ꝛ obuēcōes iuxta
ip̄ius ep̄i ꝙ dicebant. sibi ꝙm iuxta illius
decani ꝛ capli predecz cariusset carue
uende nō debere coram nō. auct. ap. con
uenisset. peremptis tandem decano ꝛ capi
tulo nominatis nūdiebz ofm̄ implendo
ut cum idem ꝙm post carue uendā carue
in stall. illis uenda fecisset. q per eum ip̄
hoc fecit fuit restitutus ꝑ sūm ip̄i reuocaret
ꝓ ꝓ ip̄ius sue ꝓpositum. q cum ip̄e pre
tertim nō fuisset. ip̄e negō ꝓcurari loci
ip̄ius actio hī nō habebāt. addicens q; ea
de causa. q cum eq̄m dār iudicib; ad
iungendum. ip̄o negō ceruī dies ceruī
fuisset. ꝛ ip̄um ad illam diem sibi ceruī fie
fer iudicium coydem. pluēs diem ipm ac
tudere petem. adūsum in tali implorādue
abbēs q; stulti petim nō debebant. ꝛ ap. ip̄i
nō audiebant eundem in am audiam ap
pellauit. ꝛ licet procuratorem suum. ℣.
annū ad hī. ap. misset. postea dm. q. ip̄i
cum dēs procurator ut credit̄ cucurrisset
ꝙ in hybernem ip̄ius ep̄i. nō ad ip̄i fi hoc ad
dm iudicē ceruī rōnē suspecti. ut ad
ip̄ius dēs ep̄e uri nolue. ut ad se procuri
pedē nō obstante. lapsis. annis ad ꝓsecuti
nem ap. ad mitti. ꝛ dep. q. ℣. si de mandā
ne hī ꝛ premissis cāis. ap. ut ceruī alēt ꝑsue
rit. reuocato in irritū quicq; ꝑ ap. hī inue
niet attemptatum in am dēm negō ip̄e ꝓ
ponit quemcūq; iudicū. ꝛ ℈. Dem
ſſe posita. ap. ex causis probabilib; nō sufficiat
appellatum ꝑfare. q ex eā hī pnouocāt. eam ꝛ
decane. est uerum. mīl hoc se offerens ꝑbi
turum nō fuisset. ad mīlle eisdem quos per
mittit si nō recipiamus. ap. hī audire nec
ab audiendo ap̄ostolice se ꝓsequendue ap. per
procuratorem ad impetrandū ꝛ ꝓcedendum
ꝓcuratorem iudicē impetitū licet par
tes ꝑ se uel ꝑ procuratorem secundum iu
dicium sibi hoc a se. ap. recepe sit paratā. si
le demāt. qui uocem. ap. emittit. cui nō de.

debet executioni mandari. Vnde licet
per vos confirmata et ad maiorem rei
euidenciam litteris confirmationis tenor
compositionis in sextus ipsam tamen remittere
obseruare occasionem friuolam preten-
dentes tamen ex eo quod in litteris uerbum confir-
mationis iuxta stillum ro. ec. procedit tamen
quia clausulam consueta s. sicut sine pre-
uitate prouide facta est in eisdem litteris con-
tinentur et j. ad q. si premissis ueritas suffra-
gatur compositionem eandem ad imple-
re curetis. Idem uniuersis abbatibus ac prela-
cis et conuentibus et clericis in constantinopolitano
diocesi constitutis.

Sua nobis patriarcha constantinopolitanus questione
monstrauit quod cum quidam uirum sumen-
tes occasionem ex eo quod j. presbiter card. tunc
legatus quibusdam aliis ecclesiis et clericis in
spiritualibus et temporalibus contulit monaste-
eorundem ipsi patriarche obedire recusant
et ei de iuribus patriarchalibus Rudere in sue
presumptionis ad iutorium inducentes con-
firmationes collationum huius ad se ap. impe-
tratas. Con. ergo nolumus uiri que diocesanis
debeantur per collationes siue confirmationes
predictas minui siue ledi. ad q. occasione huius
non obstante ipsi patriarche reuerentiam
et obedientiam exhibere curetis eique de iusti-
ciis suis integre Rudere.

Explicit liber secundus. Incipit tercius de
vita et honestate clericorum. Ma.

x fornicat[ur]

Sicut ad extirpandam, et infra. Clericos vero
in sacris ordinibus constitutos qui fornicarias habent
studiose monere curetis, ut a se illas removeant,
et eas ulterius minime admittant. Si vero acquiescere
contempserint, eos ab ecclesiasticis beneficiis usque
ad satisfactionem condignam suspendatis. Et si eos suspensos
in presumptione permanserint, ipsos ab eisdem beneficiis perpetuo
removere curetis. Idem Ebor. archiepiscopo.

Super eo quod asseritis a presbyteris fornicariam detinentes
hoc ab officio suspensionem, et infra. Porro si liberales aliquos
habes clericos qui eas secum non continent, nolu-
mus illas sine presbyteris. Idem Lond. episcopo.

Si autem clerici tue dioc. sive in sacris ordinibus sive in
minoribus constituti fornicarias detinuerint, non eas a
se ad tuam commonitionem a se dimiserint, eos
de certo contemptu licentia tibi et eccl. eos vel eorum possessionibus
ab ... spoliare, officio ipsos et ... omnino in-
dicto. Lucius III.

Vestra duxit devotio inquirendum, et infra. Aliquando vero de ...
audiat missam sacerdotis quem scit concubinam in-
dubitanter habere, et aliud vero de ... non potest aliquis quem
... pollutus divina polluere sacramenta, que
purgatoria cunctorum contagionum existunt. Quod
sequitur ... sacerdos sive quilibet ... communicari ...
possint, communicare quando ab omni sacerdote ...
que omnia in ... fide sumuntur. Ceterum aliud est
crimen notorium, aliud occultum. Notorium distinguitur,
de quo presbyter canonice condempnatus, occultum quod ab
ecclesia toleratur. Ceterum aliud est crimen quod noto-
rium ... per ... de ipso est canonice condempna-
tus. Aliud est pene occultum quod ab eccl. toleratur. Item
aliud est arbitrium ab officiis abstinere ut ...
de licentia ... ad ... fun-
...: atque aliud ... tamquam in fornica-
tione iacentium, ... sine dubi-
tatione ita quod renuntiatis a clericis ... per ...
fornicarium ... nec ... concu-
... licite divina ministeria audiant, et
alia recipiant ecclesiastica sacramenta. Innoc.
III. ... episcopo.

Tua nos duxit, et infra. Consulendos si de clericis publice
concubinas habentibus ... quorum de ...
... difficiles ... nec apparet quod eos
legitimus accusator credendum est testibus bono-
rum virorum ... quos nunc ... dinoscuntur. ... g.
conc. v. e. ... quod si crimen eorum ita publicum est

ut merito debeat appellari notorium, in eo casu
nec testis nec accusator est necessarius, cum huiusmodi crimen
nulla possit tergiversatione celari. Si vero publicum
non est, non evidentia facti ... in eo casu ad eorum
condempnationem eorum sola testimonia non sufficiunt
cum non testimonium sed fama ... iudicandum.
Sed si de clericis ... ut ex ea
scandalum possit in populo generari, licet contra eos
non apparuerit accusator, eis tamen est canonica
purgatio indicenda, quam si prestare noluerint
vel defecerint prestando, eos canonica animadversio-
ne debetis punire. Idem pistoriensi episcopo.

Ad nostram noveris, et infra. Cum clericus ... quod
non ... ut forte de illis
personis existunt in quibus natalis ... sed ...
pertinent seu criminis suspicionem. Gregor. IX.

Quesitum est de clericis in fornicationem prolapsis
... pertinent audiendum.
Si eorum sit officium ... peccato quo a se ipsis
... sit suspensus non tamen debet in officiis conti-
nere ... ad alios ... non esse sus-
pensus in peccatum ... notorium per sententiam seu
confessionem factam in iure, aut evidentiam
rei que nulla tergiversatione celari non possit. Alex. III.

Si qui clericorum infra subdiaconatum ... De clericis coniugatis. Rubrica.
constituti acceperint uxores, ipsos
ad relinquenda beneficia ecclesiastica et retinen-
das uxores ... compellatis. Sed si in subdiaconatu
et aliis superioribus ordinibus uxores accepisse noscun-
tur, eos uxores dimittere et penitentiam agere de commis-
so per suspensionis et excommunicationis sententiam compel-
lere procuretis. Idem Exon. episcopo.

Diversis ... provideas attentius ne deinceps clericus
coniugatus ad ecclesiastica beneficia vel ad sacros ordi-
nes ... aut ad administrationes ecclesiasticas admitta-
tur ... forte castitatem ... promiserit ...
cum et virginem habuisset uxorem. Idem
Vercellensi episcopo.

Quod a te ... clerici infra subdiaconatus ordi-
nem constituti qui continere ... non ...
non volentes uxores accipiunt, ecclesiastica be-
neficia canonice debeant spoliari. Id volumus
teneri quod cum simul voluntatibus et carnalibus
desideriis ac ecclesiasticis diuinis obsequiis vacare
non debeant ob inmunditiam suam ... ecclesi-
asticis sacramentis indigni ... ecc

nu militum communi debitur. Et hoc ꝓbat
querela que resistit in loco contra eidem p se
non valeat exercere. Et si aliquis actum fuit et di
recepit q̄ Carol⁹ remouet accepit. Annuatur et
cum debitis largiendi potestate ꝓcurr.

Alex. iii. electo Cantuar. archiepo.

Licuit et nobis q̄ cum nuper. Quia sic statuit
ut ꝓbone etiã eccl̃ie ut beneficium eccl̃ie q̄ cum
q̄ que residet in loco et curam eius q se valeat
exercere ut nisi ad eccl̃iam ꝓcurri se possit af
firmant: set efficere obediunt. Cum q̄ ruba
accipienda sint consuetudo etiã ꝓcurri
sunt nõ ad mitra et annuli portant ad mo
neri. nisi forte de licentia Pape Romani
suor⁹ ut studio literis ut q̄ alias honestis
causis arrogãt eos ab ep̃o nec particulari
debz et applibus diffugium si contigit
dempserit de deri sint de rectum. Ex
Statutum eccl̃ie et ꝓcurri. Quidam Abbas
duas abbias gubernabat. Literis sibi ep̃i nõ
debat. recipe. et ꝓ eo recepit ab. q̄ ap
mandata. Idem.

Quidam clericus. R. presbyto accepit q. b. ob
cui ab eo q̄ eccl̃ia sua de qua nec necessaria
sue poterit accepe annuarium unius ecclie
sue cogãt allegat beneficium illud
in eadem eccl̃ia sibi fuisse collatu. et si. frater
e. q̄. q̄ si ē q̄ dic. b. habet eccl̃ia
ei beneficia sufficientia ut q̄ eidem eccl̃ie si
deserunt sibi si ꝓcurri beneficio dimit
tum si alio impediuero. ap. Ad nos. Idem.
e cert. et. si. statutum ne canonicis
donec in eccl̃ia cui sunt divina subtra
debeat ut auferri q̄ de eccl̃ie beneficio
debet nõ forte sine ut actually. et nõ q̄ locue
runt. Absentib; exhibi. Quidam clericus.
Ex pte vestra nob⁹ fuit ꝓpositu⁹ recitatu q̄
eccl̃ie vestre decimas q. in quibus gallis canis
sibi ꝓcurri hereditatem eleg. tam q. ex. in
spacio eccl̃ie vestre nisi ꝓpositum hec nequa
q̄ et nolumus ut eadem eccl̃ia decimis ofi de
fraudet. q. et scribatis eis q̄ sibi ibid⁹ obsti
ut decimas debeat q si nacti⁹ venire nolu
erint eligendi. aliu qui p eccl̃ie vide vale
at et possit. nob⁹ ex hinc accidimus hiis
facientem. Nuper. ep̃o magn.

Quam archiepc⁹ vestre mentem
ꝓpositu⁹ recitatis ab
eccl̃ia mag̃n. nec iam vite quadruennii ꝓpen
cui redierit et literas et vestras nec recitat. et. dic. v.
q. et nisi forsitan redierit vos et nec mentem a
recepcione ꝓfectum ꝓpositum nob⁹ ꝓdonetis
archiepc⁹m eligatis. Idem ꝓpositus et ꝓcurr
Lincoln. salutem et. dilectis nob⁹ in
concellar sibi nuper et sacerdotem ꝓfectus
nendi accedere assensu cuius si dubitat Wadend. q
pe. fin. q̄ go remque fuisse ꝓbaret et redierint ad
illud possunt eis vestre ꝓcurri dum nõ nob⁹ fuisse nulla
impedimenta detrimenta. Idem archiepc⁹. ꝓpc.
Exhibite nobis ex parte vestra quod cum se fraudu
lenter absentarent. nec ad ꝓsentia mandata
re ecclesiastica eadem facias publicari. et si nec
curauit obedire et ut. vi. mensis deferuerit
eccl̃ie eis debeat nisi voluerit. quo eos et predicti si
nodo ꝓ suspensionis et excommunicationis sententiam ad nu
am obedientiam venire appellat. q si nec sic
illos malicia poterit emolliri eos. b. et. sic
sistanne ꝓbz eand. ap. se. le. a spiritualium ammi
nistratione removeatis. quibus ꝓsunt eccl̃ie de
plenis sicut. prudenti pdonetis. si. in eos de
darduis sententiam nõ ꝓ malignet ut eis ut inde
recedat si expediat faciatis. cogi possitis.
Idem Alexio decano. eps.
Ex parte. fidelium pauperum. et. Quod cum
eis nuper dum esset in
dulterium. ut in absentia sua papiam fructus ꝓben
darum suam acceperit licentia se ad sua cum
reuertur ut castella in quibus ullus ē ut nuper
rensi exercium studiose ut eisdem ꝓbendas su
arum fructus sunt ostendi. ad quos. spectant. et
is qui hoc fraudem committere eis fructus et obsu
nem debeat ꝓdecimum imponi. ꝓfectum
in iudicium. ꝓcurr nõ debe. Monach.
nul. ꝓcubio de valentia.
Ex parte vestra fuit ꝓpositum q̄ tempore quo recepti
eis ꝓdecim de valle. ꝓfectis de facienda re
sidentia sufficiens. et. si. postul. et. et. q̄ si
te nõ absentando in fraudem ꝓsolebe cue ea
fideles ꝓsistis. eis ex hac causa debeas reti
dens ꝓ utilitate nõ incert. De emptis inter
vos dilect. magist. odo. et. si. nõ obstante
obiectione q̄ ge ab ipsum eccl̃ie cui est vos
de emptis fructus ꝓbende sue assignatis

Idem archiepō lincoñ.

Sl̄e eccl̄ie t̄ſ. fēm religiatūe a.W. q̄dam canonico laudunēſi de pbenda ei⁹d̄ eccl̄e q̄ permutationem pbendar⁹ ſ. h. cum ſtetimeſi canonico aut̄ ap. aſſign̄ debebat magr̄. p. y landuneſi. epūm de pbenda fuit⁹ in methenſi eccl̄ſi quo ceſſante magr̄m epūm t dēm h. gerouſiū ab orbe fuiſſe p. c. ſpūm. p. y. omia reſtituta fuiſſe t ſ. Quę deo ep̄o dedit in mandatis ſi doneꝫ idem magr̄ in eadē eccl̄ia fuit pbenda le eſſe in aſſecutū illi alia pbendam aſſignare p̄ſumat. q. fuere p̄ſumptū ad vtrum decimū er ſit dubiū. decer. q. ei⁹ ut q. pbendam ei⁹ de ſe nō poſſunt aſſignari cum eſſe de cure p̄ſulig uer ue pbendam alia fraudulent⁹ uſus ſit aſſignatōe. Idem epō t cauē. eor̄ naceſſ.

Cum tam dudum t ſ. dm epūm ab. p. ſuccuiſſet. cantuar. ſ. de bituric̄ ſdam ob certa fuere mitanda ut dēt⁹ cam dignitatē epūm pbenda rum ambrōnē t alia ſue uicium cui nō fuerit impuneꝫ ꝑ̄ dilectū ſ. hec ꝓcurat dignitat̄ vel alia pbenda⁹ aut aliquid aliud p̄tendat q ad exhibitionem eiuſ ſufficiat immediate ſ. m. et ſ. alia dēa pſone ſue cum ipona eiſ ab impetitōne ip̄ius ſuccieſ. ecclia ab ſolutū vel eā mlier p̄ſentia⁹ coluerit⁹ ſi deducta fuit⁹ in iudiciū exigente iuſticia ad debeant⁹ coſtare. Idem archiepō t epō ſ. Ciuſdē fil⁹. e. canonicuſ lincoñ. Noñ.

Poſtq̄ ꝑ cā de mandato cel. ꝑ. p. y. lincoñ. epō q̄dam pbendam aſſignāe eid⁹ in eccl̄ia lincoñ. q. e. ſpūm ab eodē recuſato ꝓpter hoc ſ. ad inſtanciam y tenuiſ. archiepī t epī p̄nestin. ap. ſd. le. t auct. ip̄ius cel. mt eum t epm t canōicos lincoñ. opoſuiſſe ut eccl̄ie. q. ipſe ab eis recepto in canōicum et ocello ſibi ſtallo t in choro t ꝓcuret cione aſſig dūmoꝫ idem fructus pben de ꝓpe ad deſer. in loco ꝓprio. ſi accedē t ſ. Cum q. dem. r. in canōicum recepi cionē⁹ ad obtinē⁹ in theuti⁹ ſuaci tunitu expectare pbendam hac. qal. ad ſe dubium obtinare. ſ. ſed eiuſd⁹ lator illicito regiuno q. eſt hactenus approbatus et q. inde in dignū ut receptus in canōicum pbende be ficio deſtituer⁹. ap. d. dē epm t canōicos ut ei pbendam eiſ ſe ſtatuat. oportune ſi dif ferentur aſſignare. ap. p. appellat⁹ ſi neuter⁹ a dem pretioſe cotidianas q. fuere in eccl̄ia uacantes ſibi diuinitus ne aſſignā.

Idem epō burnen. t ue ſtituti⁹ deuoto t ſ. Cum ſepe contigat q. ad una pbendam duo eligant ꝑ imperi tiam electi⁹ ꝑtingat ſ. ſ. accenden⁹ vel q. ſi duo unam pbendam ecclie⁹ illud ſit ꝑtinat⁹ q. pbendaꝫ unius ſed neꝫ alterius ꝓpter ſuſpicionē. Alius ꝑ hac ſtituti⁹ pbenda ſit expectatiue. Alius ꝑ hac ſtituti⁹ pbenda manuere. ut d. e. ſ. q. eſt ſ. ſed de regre ſus penitet⁹ eſt cuiuſda. Idem.

Cū ſcūt⁹ ſit. ꝓuidi⁹ t honeſtū eſt⁹ tam qui ordi nationē fecer⁹ q̄m ill⁹ eccl̄a quos ſibi ꝓ ordinē ꝓpetens ordinandos ſi tam ualde ſuſpectus ꝑ exem pli pniciem h̄eant. q. ꝑ poſt ceteros ꝓmotionē ordinati eſt⁹ eccl̄a unū de duob⁹ electi⁹ ut ꝑ ſede h̄eat ꝓpetens hoc ꝑ ſuos delegatos ſcd⁹ ſuſpiciam ut de ſe ſit⁹ q. aliq̄ ordinatum eſt⁹ q. ꝑ reliquos ut ſe ꝓ. ſ. de reddit⁹ capell⁹ t xl. de ꝓuentib⁹ ꝓpatui ꝓcurat annuatim. hoc ſcd⁹ ꝓuiden tiam ſuſtigui⁹ ad ꝓpetum exarbitri. ad finē cū inde delegatoꝝ fuit⁹ q. ꝓmiſſum quo duc. ſibi ꝓtenuo do q. miſſum ſe ꝓbauit t uerit⁹ hoc ordinatiōe fieri ꝑ q. h̄ ordinari ꝑ. ab epō⁹ eſt⁹ recepta ꝓpt. ſ. licere ꝓpe. t epm de ꝓuentib⁹ ſuis ꝑ ecl̄ie ꝑdic. ad quod ꝓpetione ꝓcum ſ. ex tenſione iudicium ꝓuiſionem h̄ q. h̄ere. ſ. ſ. eam hoc ad h̄ ordinatio modūmō ſtamus ue ad pbendam. xl. lib. ad digni eiſ ꝓcurat ſ. ꝓpona ꝓuiſ manere honō ra. ne forte eccl̄a ꝓuentu⁹ alia⁹ indeb⁹ ſit ſe ad ꝓcurat⁹ ut. q. ad ꝓpe defuncto ſuccē ſe. ꝓuiſ. ad pbendam. xl. lib. minime ꝑ tinere. Ad uacaē epō t alib⁹ uacaē. ro ullo ꝓtenſione t ſ. burdegil. archiepō

mandauimus ut magistro P. in aliqua ecclesiarum suarum
uel ei expedire cognosceret competens faceret beneficium
assignari. Qui dictorum ex. delegatorum compescentes qui de
canonis et capitulo sanctorum Aniani mandauit ut
ipsum admitterent in canonicum et in fratrem. Cumque
idem reluctarentur canonici ac indulgentia
ad quadragenario canonicorum numero ei oppo
nerent, archiepiscopus cognouit illos in elusionem
mandati nostri indulgentia concessa eis uti reue
rentur, absentem praedictum magistrum de prebenda et cano
nica sanctorum eiusdem inuestiuit. Quod dicti executores mini
me excessus assignantes et ideo per predictum archiepiscopum
de memorato magistro auctoritate nostra facta est prouisio,
de firmitate uolumus optinere. Quocirca si nobis constiterit
predictos canonicos indulgentiam quam habent de
certo canonicorum numero non seruasse et aliquem ultra
constitutum numerum in canonicum aut contra recepisse,
cum legem nobis imponere non debeant quam
ipsi negligunt obseruare, latam in ipsos excommunicationis
sententiam a predicto archiepiscopo tamdiu uideritis sublata
appellatione obseruandam, donec sepedictum magistrum
recipiant in canonicum et ei quod ad canonicatum
pertinet, stallum chori et locum capituli ei studeant
assignare. Idem Bisuntino archiepiscopo.

Tuis quibusdam litteris nos duximus in minoribus ordinibus
constitutos de patrimonialibus bonis habentes unde
possint congrue sustentari, et sunt de quibus ecclesia
sticum beneficium asserunt dum modo in aliud cano
nicum non obsistit, ad sacros postis ordines pro
mouere. Idem episcopo Lincoln.

Accedens ad apostolicam sedem et cetera. In quisitioni et cetera. R.
clericus absens pro aliquo uel alius in ea pro ipso po
test de beneficio ecclesiastico inuestiri. Idem
Trecensi episcopo.

Dilectus filius P. sancte Pudentiane presbyter cardinalis cellario
Trecensi et R. penitentiario suo auditore concesso
idem cellarius proposuit coram eo quod cum in ma
nibus archiepiscopi Remensis tunc apostolice sedis legati
de ecclesia prebenda G. nepoti suo in Trecensi ecclesia pre
bendam quam ibi optinebat libere resignauit
dictus legatus prefatum G. et eundem cellarium in ca
nonicos Trecensis instituit et ambobus capitulum
Trecensis stallum in choro et locum in capitulo et
idem archiepiscopus suspense prebende fructus dumdem
dos concedit assignauit, donec idem G. integre
esset prebendale beneficium assecutus et quorum

receptionem penitentiarie generalis predecessoris nostri
in constitutionem nostrorum predictis tunc agentis postmodum
approbauit. Dictus quoque cellarius sectionem et
euangelium in ebdomada sua legisse dignoscitur
et tam decima quam ipsi clerici et alios negocijs
uiri ceteris sicut canonicus Trecensis interfuit
et domini quamdiu per capitulum memoratum optinuit
et quod non nisi canonico consueuit assignari. Tu
non quoz cum ad eandem accessisset ecclesiam consideratur
cum eis canonicis aliis ad consilium receptus et
tunc non alii canonici ad consilium admitterentur et
eidem canonicis sed prebendis non mouisset prouenimus
quemadmodum ipse petiit ut eum ad ipsius sed hoc mole
statione indebita conferre dignaremini. Et ipse
rectori cuius proposuit exposito per eum uenerandum spirituale
ius quod uacabat tibi dominus infinitum duos canonicos in
sistere ipsorum legato non licuit nam si duo
uiceam habeant prebendam id est quorum unus concessit
quoniam utriusque prebendarum sedem. Sin non duobus
quoniam uterque prebendarum receperat sed ex scriptione
receptionis uni cum prebenda daretur licet in eis
alius quorum liberum generaliter remanent preterea licet in eccle
sia qua non est certus numerus prebendarum ullus et uacatio
in qua non est certus numerus prebendarum uacet et uacatio
ne in canonicis quamque possit assumi cum intelligitur
tunc id quod dam iuris eligi quod ex electorum assensu
de nouo creatur et cum electo in canonicum ualeat
et desinit cum defuncto. In ecclesia quoque cum determina
tum habet numerum prebendarum uno discedente indi
uiduo uite uacature duo simul eligi non pos
sunt ad illud eo quod hoc spirituale ius diuidi seu
communicari nequit inter eos. Quamquam inter dum hu
ius quos spectat electio de communi consensu augmentare
re ualeant numerum prebendarum quamdiu spiritua
le ius de nouo creando et forte statutum ali
quod obuiaret quod esset iuramento firmatum uel esset
sede apostolica confirmatione accessisset in clausula prohibi
tionis adiectum ut si quando contra id fieret non ualeret.
Ipse quam institucionem prefatam ullam fuisse dicitis
set ut institutionem prefatam ullam fuisse dicitis as
serit penitentiarius cum in Trecensi ecclesia certus sit prae
bendarum numerus quod capitulum uel legatus augmentare
re minime intendebat uel ius aliquod de nouo
creare. Unde dictum cellarium ad restitutionem con
cederet. Quod ratione predicta institucionis tenebatur seu
omnem quam ratione predicte institutionis tenebatur seu
tenuit consuetudinis ecclesie prebenda
ipsa uel eius parte silentium imponentes ita quod
pro hoc predicto G. ullum preiudicium generetur cum persi
tenent alios actu regularis alius non obsistat. Idem.

ap. [illegible] alia que decano et capitulo Eboracensi suo
privilegio nostro [illegible] ordinandi eandem cano-
niam seu prebendam liberam esse decreuit ut [illegible]
[illegible] ydonea et honesta persona cum archiepiscopo
vacante in ecclesia Eboracensi prebendam vel dig-
nitatem duxerit conferendam secundum antiquam ipsius
ecclesie consuetudinem presentaret decano et capi-
tulo. et cetera. Et si quis contra consuetudinem hanc in ipsa
ecclesia per aliquem introductus nec persona non
pro canonico haberetur. quod si archiepiscopus infra terminum
legitimum secundum formam prescriptam personam ydoneam
[illegible] liceret decano et capitulo auctoritate apostolica [illegible]
[illegible] constitutum conferre. Cum igitur in litteris ar-
chiepiscopi directis capitulo de decano memorato nullam
[illegible] haberet per cuius debebat manum in capitulo in-
[illegible] eius mandatum exercere quod decanum et cetera. ipsius igitur
[illegible] ydonea capitulo responsio
[illegible] archiepiscopi donationem ad eos [illegible]
[illegible] quam indulti sibi privilegii devoluta.
[illegible] de [illegible] [illegible] unanimiter contulimus
[illegible] eiusdem de ipso et sollempniter [illegible]
[illegible] nec tempus prefatus archiepiscopus re-
[illegible] eandem a te [illegible] et recep-
[illegible] archiepiscopi [illegible] quam ar-
chidiaconus [illegible] concessionis
sibi assignatam per sedem apostolicam petiit confirmari. et cetera. Cum
[illegible] archidiaconi [illegible] sibi per Eboracensem archiepiscopum
[illegible] concessum et quod in institutione sua per
ipsum [illegible] [illegible] archidiaconus
[illegible] non potuit nec debuit in aliud [illegible]
[illegible] memoratum [illegible] regulam
in archidiaconatus [illegible] [illegible] diximus
silentium imponendum. [illegible] decreuimus ut [illegible]
[illegible] per archiepiscopum de te [illegible] effectu [illegible]
[illegible] ut aliquo p-
[illegible] aliquis qui uenit [illegible]
[illegible] ordine [illegible] iudicia-
rio [illegible]. Idem canonicis [illegible]

[illegible] prebende. et cetera. Cum [illegible]
te [illegible] ecclesie [illegible] receptum fuisse [illegible] re-
[illegible] tuam [illegible] nec ap-
[illegible] non [illegible] nec ipsi [illegible]
[illegible] hoc tamen opponere posse de iure.
[illegible] de consuetudine [illegible] rece-
[illegible] decreuimus ut [illegible] se-

[illegible] ob [illegible] prebendale beneficium [illegible]
ecclesia conferatur. cum ex quo receptus est in ea
non [illegible] non debeat carere prebenda. Idem
episcopo et magistro [illegible] canonico [illegible].
Litteras uestras accepimus [illegible] clerico nostro [illegible]
[illegible] ut eum de prebenda uacante [illegible]
[illegible] quam diceba[tur] ad donationem nostram fuis-
se [illegible] devolutam cum
[illegible] apostolica investire. et cetera. De [illegible] autem
[illegible] coram nobis [illegible] quidam simplex est
nominis eiusdem ecclesie de ipsa in maiori ecclesie
canonicus est electus et postmodum [illegible]
[illegible] in ipsa ecclesia [illegible] in [illegible]
est assumptus. [illegible] prebendam [illegible] detinens
quam in ipsa ecclesia tunc habebat. [illegible] allega-
bat [illegible] ex consuetudine [illegible]
in eadem ecclesia plures prebendas haberi. et cum archi-
[illegible] ipsum [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] quam p-
[illegible] illam ei de canonicorum [illegible]
[illegible] nobis dubium [illegible]
[illegible] cum aliquis de prebenda una eligitur ad
[illegible] incipiat an
[illegible] debeat adiudicari [illegible]
[illegible] prebenda illa di-
[illegible] et debeat non uacare. [illegible] uoluimus
[illegible] si est [illegible] prebenda illa et si non de [illegible]
[illegible] uacare uolentes [illegible] decernimus
[illegible] difficultate [illegible] cogi
[illegible] clerico memora-
[illegible] cum de [illegible] uacauerit
conferre [illegible]. Idem episcopo et archipresbitero [illegible].
[illegible] ecclesie [illegible]
[illegible] in ipsa [illegible] annos
[illegible] episcopus [illegible]
et amplius [illegible] quod [illegible]
ibidem investiuit credens sibi hoc ex [illegible].
licere. [illegible] firmam non esse
[illegible] ad Mediolanensem archiepiscopum recur-
[illegible] canonicos [illegible] ecclesie
[illegible] ordinauit et in corporalem possessionem prebendarum
induxit capitulo eiusdem ecclesie [illegible]
[illegible] exceptis [illegible]
[illegible]
[illegible] ecclesia non [illegible]
[illegible] prebende nec canonicorum [illegible]
[illegible] intelleximus [illegible].

III

III

III

possint. ñ̄ aliquā reponē aue. ep̄is uel q̄
d. aurel. z̄ ille. ille. ē q̄ de illis
cernere arbitret. ēē illor. eis ꝑ ꝑdictū iure
ꝑt̄ concēde sub. annuo censu. reuocādi a
quib; suo uel ꝑ eorum alia ꝓ labore q̄ hactē ꝑtit
ꝑtē nisi sōre nunc. quo ꝑ mil. fuerūt. ēdicere
nunc possunt. Alias ad maiorem ecc̄e utilita
tem cū eodem labore z̄ honore conferen.
lemens. ñis. uniuāl. archiep̄o.

Sequa z̄ Sancte ecclesie. a nob̄ ꝑ postea
tu redacte regulāre decimarū. z alia
rū. de ex̄cū loci. q̄ uenerūt. quor. p. c. c.
nū. z dicm clausū. q̄ retinuim. ad manus nr̄as
al. remisi. z sic ꝑ eorū usum exceptis ner
alis. infeudant. de meis. sunt. archiep̄i
intelligendū. de eis cum q̄ tenebāt. fidelis. ꝑtē
ac. ap̄. q̄. mch. abeuare. ꝑtitat. alienabat. cēl
bat. possit. diuersum ꝑ intuenie. cue. q̄ inf.
d. ē. q̄. sue. intelligat. ē de illis. sū. nd. ue. nd
alienat. ꝑticul. ecclesiarū. mannis. possint. nd. q̄
ecc̄e. q̄ que. mouil. sunt. uenerāt. q̄. mis. cuiusq;
rei. de. bona. ruoy. ul. diuoy. q̄ ei. q̄ sine. z. alie
na. alienādi. sū. quarūdā. libra. q̄ ecclesiarū
fundatores.

Idem. exon. eps.

Audiui. multa. uolūt. p. quidam
de. canonic. exon. ecc̄e. q̄ eā. ꝓdia. eidem
ecc̄lie. ꝑtinentia. in. dampnū. eius. impe
rium. lacerāt. iniuste. z. ꝑ. d. q̄. si. ūm. ei. q̄. illa
rum. lacerāt. ꝑdia. nd. ullā. legitē. reuocāre. pos
sint. z. q̄. si. eadem. ꝓdia. nd. alii. reuocarī. ꝓ
hibēre. nō. q̄uis. nullā. hāy. lacerādi. ꝑtē. ac
ter. ad. suā. ꝑceptionē. nl. ꝑtemptū. in. ꝓiudicijs
refundendum. ay. re. spectat. Iluoc. ñis.
archiep̄i. uoniā. regal.

Possessiones. ad. mensam. eiusdē. ul. ecclī. ꝑtine
rē. alienare. nd. debēt. aut. ecc̄lē. mutare. ne
mo. nisi. manifestā. q̄ilibet. ecc̄lē. ul. laicā. as
signare. De. archiep̄i. martir. z. ꝑdon. nūcup.
d. nullū. nō. nisi. q̄uenisse. ad. eius. q̄ ecl
esiā. monasteriū. depōsitū. ecc̄lē. honōe. nūc
ne. debitoy. abb̄. z. q̄uēt. eiusdē. nullā. ꝑ
dam. necessitate. coacti. b. laico. ꝑ. ecc̄lē. uel. ꝑ
feud. illi. q̄due. ꝓ. archiep̄i. q̄. idem. sex. q̄ agnitū
libertatē. sanc̄e. ꝑ. q̄nq; ecclesie. ꝓtegē
tur. q̄. nd. diligēter. effectū. manuteneat. z. ꝑ
humanū. suppleat. ut. feud. predicti. ecc̄e
mus. ad. ueriorem. monachi. reuocari. ꝓcurēt
cuius. idem. laicus. ꝑmo. anno. de. ꝑfus. q̄uenit
us. ꝑsonam. ꝓpriā. tractatum. z. post. multos
annos. cumpsit. eius. fructus. z. ꝑ. quo. dei. ꝑ
si. ꝑdem. monachum. in. ueritate. euangelie. do
cendum. in. ecc̄lē. dei. laicum. ut. ꝑcuniā. d
ꝑm. q̄. ex. hoc. ꝑtemptū. fecit. z. q̄. ut. ecc̄lie. ip
sius. monachi. ꝑtendūt. notorie. ꝓbent. illud. z
quentū. ꝓcepit. fructus. ꝓcepit. sibi. ēē. debe
ant. z. p. labore. ꝑ. ꝑtemptū. feud. eidem. mona. ꝑ
dimittat. ut. dum. z. q̄uēt. q̄. ꝑtē. apellauit.

Idem. in. concil. gēnāli.

Cum. laici. q̄ibus. religiosi. dispōendi. de. reb;
ecc̄lē. nīl. ꝑ. attributi. ꝑtēt. quor. ꝑ. ꝑtēdi. di
uer. necessit. nd. auc. impendi. dolemus. ind
huc. iam. ex. illa. refrigescēte. caritate. ne. q̄. non
in. monasteriis. ecc̄lārū. ubi. ante. nd. erāt. sē
pe. ꝑ. h. z. ꝓcepta. celarent. multos. ꝓuilegus. in
uasorum. nd. frenandi. sue. q̄ structuribus
ui. penit. destruend. uib; impugnare. nd. sol.
de. alienādis. feudis. ac. aliis. ꝓsumā
decret. ꝑ. iustis. parēte. uindēdum. ꝑ. z. de
mortuariis. nec. nd. z. alii. q̄ uari. ꝑtitā. an
nexa. ēt. uident. ꝑ. mouere. ꝑ. cūdo. Volentes. ꝑ
ꝑ. hui. in. dempnitatib; ꝑsule. ecc̄lē. ac. tēp
ris. ꝑmissis. ꝓuidē. ꝓuidend. z. uendend
uel. ꝑ. feudoy. sū. aliay. rerum. oy. sū. legend
prechiay. ecc̄lē. assensu. plurimū. accēde. q
destruend. ut. destructis. dicta. possessiones. nd. ullis
pacē. uindēdum. caeri. ꝑhibēre. gens. der
mutuū. nd. reuocē. ꝑtemptū; z. cen. cc. com
pellendis. Ne. z. gen. earchiep̄i. Ne. pecunie.
e. pecunie. ut. redenabunt. fēlē. a. rectoribꝫ. ne
ecc̄lē. te. sine. q̄. successor. pena. ꝑ. sui. obli
gēt. ꝓuis; ut. fed. ꝓoy. dilectis. nep̄ibus. ꝑ
cipiunt. ut. nemo. successor. ad. cessoris. sui
pena. sit. obligatus. ꝑ. sine. y. uindicie. sit. ecc̄le
sium. ut. ꝑ. ad. cessor. d. rect. ecc̄le. ut. dñ. ablat.
distrib. ut. ab. eo. ad. ius. eiusd. ecc̄e. reuocen
tur. O. regol. ꝑ.

Retentum. urend. concedit. ꝑ. dū. puer. ꝑ
ecclīm. solute. q̄. ꝓ. ob. tū. eius. cum. ecclīa. ꝑ.
nd. z. ꝓcedentib. aut. cum. ꝑm. alienari. gen. q̄
alicui. hac. reuocatione. uoluim. q̄. q. ꝓ. quend
nem. ꝑ. nd. uoce. rem. alienam. fuisse. dño. ꝓ

Adere uoluerint fatigari. | Innoc. iii. epo paris.
Ad nram noueris audientiam puenisse q cum q.
dam clerici ab eis mutuu recipe uoluissent ꝯdingen
re prinouerint q usurarios ebdam posse
in possessione queuerit domos t olivas recepit
ab eodem tieto emptionis. cu reua ꝯgetus
usurarius agere ꝯ eos q ꝯdiritæ debitum
ꝯtimuis intellicumqꝫ a septennio usqꝫ ad no
uemiu dare legaliter uncias denoꝝ quo
ad dimidiam uisi pcu ꝯtingebat aut domos
destruxeret t olivas ꝯ fraus t dolus ꝯ
cu procurari nō debent. ap. q. si res ita se h
instrumentis uenditionis ꝯfecto in fraudem
usurarios nō obstante pdicm
ad restituendas domos t olivas ei ad q de
iure hereditario iure deuolui. cu debitor sit
ut uissi cum eis ingressis p penam i lar
gitur usurarios p unsgulatm. ap. re. ꝯpel
las. | Idem epo t archid ui beneu.
Cum causa q int ꝯconomus monasterii sci mar
tini de monte ꝯtina pte ac cunctos bielien
ses... ex alia uerteba sunt ab dnis
ut nob ꝯtinuisset monasterium
uendicione uili dimidiam uisi pcii decep
tum fuisse sñando decreuimus ut pdicti ei
uel aut recepto pcio possessiones restituerent
uel aut supplemento iusti ꝯsiderent le
gitime uenditionis ꝯpe iusto pcio defuisse.
Gregorius nouus.
Si uenditor pt mit iustu ꝯ se iudicium
quis omisit ut rem uenditam sibi defendere
niciare ut ꝯtumacie affuit ꝯpe sine
ꝯ eiusdem uiu sua laca fuisset de eui
ctione ut sancto legitias agere nō ualeat.
| Clemens. iii. De locato et conducto. Rbr.
Ex rescripto litterarum tusculani. epi nob
innotuit q cu ciuitate bononiensi. epo sue
legatione intramissa. t ꝯ constitutionem fcam
ab epo portuen. ap. se le. t ab epo pdicto tus
culano. post modo confirmatam uidelicet ut
nullus magistrorum uel scolarium se conducendis
aliorum hospiciis in leoniem ut p iudicium
illorum eum audeat hospicium queuere. nisi
p pus ꝯ sititer ꝯpe qndam elapsum ut inqui
in hoc sui fauorem pstiterit t ꝯsensum. cu
dem portuen. epo sub excommunicatione p ꝯhi
buit t alr sub pena anathematis idem dec
uit obseruari. tantum ee decreuimus t auct
ap. ꝯfirmauimus statuentes ut a te fr epe
t tuo quolibet successore hoc singulis an
nis cum audita magistrorum atqꝫ scolarium rec
tet. | Honor. iii. abbati et conuentui sci petri
de prelis. lexou. dioc.
Uestra nob relatio declarauit q cu ad firmam
dictus uris dare ꝯsueuistis decimam t r.
diussi auou epoꝝ statuto ꝯtrio nō obstante ne
dicti decimas ꝯuenit illius libere locare po
testis cu quibꝫ eode ure ꝯcedem potius sua
melioꝝ ita tn q hi locato ad feud ut a
lienatorem nō uideat extendi. | Gregor. ix.
Propter sterilitatem sufficientem magno in
ꝯmodo ꝯductores uino rei siue ecce colonii
seu casu fortuito ꝯtingente colonus ecce
cuiꝯ ut ea est pensionis remissio facienda.
nisi eo ubertate pcedentis uel sequentis anni
ualeat ꝯsilibus ꝯpensari. | Cum mutuo in q
domat
lino in habitare uel edificare potius si necciens q
cu nō innuebat locatoribus eque ꝯposita
remissa sibi p residuo tpe pensione q i iu
de ronabilr amouet si puer se fuit ibi ufus
tus ut cu ꝯinoui p biennium nō solui sit
sibi sufficiendi cessi nō p iudic. | Idem.
Potuit emphiteota eccie pmittus uel sint ei
q nuciato ꝯfirmi sibi ab aliis offeret si
uolte se dimit ꝯmite ut denunciatos mis ꝯpi du
orum mensium spacium sit elapsum meliora
conet t ius sibi ꝯpetens alius uendere qui
ab emptione hi nu ime phibent. emphite
ota quoque sectis ꝯsumendo ut cessando in solu
tione canonis p biennium. a celeri satisfacto
ne postmod sibi ꝯsulere studuisset inde po
tuisset expelli nō obstante q ei ut canonis
solute nō ꝯfuit uisicatum. cu in hoc casu
dies statuta p dno interpellet. | Ex gest.
ap. silat. De rerum permutatione. Rbr.
Si princeps uoluit rem immobilem i sal
locus pstare t accipe ab eis aliam immobile
eo q modo de qui uoluntate pmutationem
ꝯtrahere liceat eis hac facte scta ronabilr
id exposcat t res quam pmitit maior fuit
uel equalis ꝯmanca sanctione si hac pmut
gaua. | Ex gest. belue.

illos propriis in sortem minime computandos. Idem
ar. a servitio in quo tibi et ecclesie tue pro feudo
ipso tenetur, inutilis sit immunis. Idem ar-
chiepiscopo Mediolanensi.
Ex parte tua nostro est apostolatui reseratum quod sepe
dubitatum, utrum cum contingit vassallum tuum
decedere et ad te feudum ipsius redire, feudum illud
alii liceat tibi dare, cum iuramento tenearis
astrictus non infeudare de novo regalia. Item quo-
situm, an si vassallum tuum feudum alienare con-
tingat, an ipsius filium vel consanguineum alte-
rius eiusdem feudi de ipso valeas investire. Alia
quoque dubitatio continebatur, utrum feudum alienatum
requiras, quod per te facile recuperare non potes, nisi
possis alicui laico in feudum illud concedere, qui per il-
lum recuperet et in feudum per ecclesiam recognoscat.
Responsio: In primo quidem casu feudum decedentis libere sine
heredibus expedite concedas. Ac in secundo filium vel
consanguineum alienantis investire. In tertio fe-
udum alienatum ei potes licenter concedere pro quo
eam eccl. valeat revelare. Ex conc. Remen.

De pignoribus et aliis cautionibus.

Nullus presbyter calicem vel patenam vel vestimentum sacerdotale aut librum ecclesiasticum tabernario vel negotiatori aut cuilibet laico vel femine in pignore dare nisi iustissima necessitate urgente presumat. Gregor. Savino defensori.

Lex habet ut homo liber pro debito non teneatur si res defuerint que possunt pro debito addici. Alex. III. Exon. epo.

Ex presentium latoris insinuatione accepimus
quod sacerdos ecclesie de S. calicem argenteum et
medietatem unius breviarii eiusdem ecclesie pro
sua necessitate pignori obligavit et ea morte
preventus minime recollegit. Unde quoniam indignum
est ut eadem ecclesia res suas per quas sacramenta
ecclesiastica deputata sunt taliter debeant deperire, man-
damus quatinus clericum quem asseris filium esse qui ei successit in
one ipsius presbyteri vel diligenter moneas et
compellas ut ea recolligat et restituat ecclesie
incunctanter. Innoc. III. G. elect. et b. cap. Pis.

Illos vos credimus sane doctos virgine et si. Sane
in litteris vestris nobis quod cum quererit in .h. et b. fi-
lios G. de causa que inter vos et G. Albam. et H. ber-
ter ipsius ex altera super quibusdam terris per eas pro
sortis et magnorum terris libris pignori obligatis
tis nobis duximus committendam et si. Ex parte p-
dicte G. et sociorum eius fuit propositum coram quod idem
p. et b. petebant ab eis non esse pignori obliga-
tas sed pure venditas sicut in litteris unde con-
fecto continebatur presentibus. Unde .h. pro se
ac fratre suo firmiter asserebat terras non esse pu-
re venditas sed pignori obligatas. Cum venditi-
onis predicte talis fuit adiecta conditio ut si a quo-
cumque usque ad duos proximos annos pretium tu-
pro displiceret G. pro se vel ab ipsis usque ad annum unum
in tempore illo perceptis fructibus computaretur in
ipsis dare deberet. Unde quia ambiguitas inter partes sit
et absolute venditio an prefatus contractus pignus
debeat iudicari. Ad quod dicimus fuit intentio con-
trahentium et ex forma contractus venditio non ap-
pareat contractus sed pura cum frus possit pro conceden-
te resolvi. Ex duobus tamen que in pacto fuerunt expres-
sa, videlicet quod fructus percepti debeant in solvenda
pecunia numerari et quod infra summam receptam
tempore solvi debeant pro solui contra ipsum emptorem
presumitur vehementer presertim cum usuras
consueverit exercere. Idem epo Aquinati.

Ex litteris tue fraternitatis accepimus quod cum quendam virum
R. et A. mulierem tibi duximus committendam et si.
Si quid probatum est quod pro facinore a marito p-
dicte mulieris commisso eo fugam petente cum
sit mariti prefatus videlicet R. quondam ipsa mulier licet
minus iuste a regio vicario capti fuerint
et de ipsius mandato bonorum suorum deliquerit
facta est distractio et soluta pecunia in carcere de-
tenta a marito mulieris inviatus fuit et rebus suis
spoliatus, sed quedam possessiones illius tenes eiusdem
R. remanserunt, quas idem de mandato cu-
rie retinuit soluta pro eis pecunia in certam
predictorum quare emptore aliquis pro possessionum minima
ad eo extraheret pro se non mulieris contradictione
dotis instantius petebat sibi restitui vel
in possessiones que mariti fuerunt ex officio delega-
tionis induci et si. Ad hoc quidem si tibi constiterit ex his
que in presentia tua fuere proposita et probata, quod
mulier dicit viro dedisse in dotem et predictum R.
de bonis suis alia possidet cum mulieribus suis
minus inveniri, eam dotibus debent preferri cum
sit in iure quod pro maleficio viri pena remanere
non debent in dotem cum et bona viri mulieri
pro dote tacite obligata cum suo honore trans-

II

De dotario

diversis etiam conferendo. Unde cum grave decre-
mentum sive de possessionibus sive de proventi-
bus ad episcopalem mensam vel cathedraticum ec-
clesiarum pertinentibus in conferendis portione condi-
te collationem possit legitime revocari nisi pre-
scriptione vel alia exceptione legitima hec actio ex-
cludatur. Nam et si prima facie presumatur quod col-
latio quinquagesime vel centesime partis grave non
inferat detrimentum quia etiam non solum si sepe set et
si semel id fiat ex variis circumstantiis depre-
hendi potest immo valde dampnosum quod depre-
hendi potest ex ostensione rei quam ex pensione an-
nuis statum cognosci. Sic quinquagesima vel
centesima semel aut successive debet cum gravi ec-
clesie dampno conferri. Quando in tantum videtur excessum
sit dampno sive ecclesie possit amplius et quam per quin-
quagesimam vel centesimam partem necessitati al-
dius ecclesie subvenire quamvis per se non debeant sum-
mam excedere actione proficiat per quam in
... largiri volentibus est occurrendum de-
ficiens tamen autem post et in minori summa et ope-
ratius providen. Gregorius IX.

Propter eius ingratitudinem in quem liberalis est con-
tra donatoris persona de rigore iuris est po-
test revocare. Si forte in ipsum impias manus
iniecerit aut sibi atroces iniurias seu graves in-
tulerit aut sibi dampnum vel in re periculum inferre pro-
curaverit dampnum vel iure periculum inferre si
simpliciter quam ad donatoris ... hoc tacuit
non extenditur successores. Ex concilio Arel.

Inuestigandum est si nichil **De peculio clericorum.**
patrimonii habens presbiter qui provectus est ad ecclesiastice
ordinem post ea emit fundi cuius iuris sint. quia
ad quem ecclesie in habens promotus est eis debentur que
clericorum auctoritate. Ex eodem.

Presbiteri cum diocesani tenentur de his que sibi emerit ad
ipsius ecclesie nomine scripturam faciat aut
ab eius ordinatione discedat. Ex ep(isto)la ... ff.
Ut nummos quos presbiteri res quas post diem ordi-
nationis acquisierit ecclesie proprie relinquat. Ex
Placuit ... est ut si aliquis conc. Toletano.
presbiterorum de redditibus ecclesie vel oblationibus vel
... fidelium alieno nomine res comparaverit quasi
eas nec suo iure nec alieno nomine proprie fiunt
... facte de facultatibus ecclesiasticis de quibus
sacrilegium est et preterea inde furtum quia sa-
cras oblationes asportabat et furabatur.

Ex conc. Turonensi.

Si quis clericorum dans agella vel vineolas in terra ec-
clesie sibi fecisse probabitur sustentande vite causa
sua usque ad diem obitus sui possideat. Cum vero post
decessum suum ecclesie restituat. nec testamentum
aut successionis iure cuiquam heredum proheredum
ve relinquat. nisi forsan cui episcopus prerogativus
ac prelatus ecclesie largiri voluerit. Gregorius.
aut sub d. **De testamentis et ultimis voluntatibus. Gre.**
Quoniam ad nos relatione pervenit quod .I. Arela-
tensis ecclesie quondam testamento in actis munici-
palibus ... heredem instituit ecclesiam suam
sibi suo nutriendo heredem instituit ecclesiam suam
in residuis quatuor hortamur quod ut sollicite
hec discutias et quicquid ipsum huiusmodi patiuntur
super pretio persona debita in integrum parari nisi hoc
solum quod eum ab ecclesie ordinem provinciam huiusmodi
contulit quicquid vero ecclesie ante ipsius consecratione
... ordine
secundum fuisse cognoveris vel inepnuis ordine
...dem episcopum acquisisse in eius ecclesie dominio con-
servet. Idem.

Quia ingredientibus et I. Gabina abbatissa quarum
est ... quondam abbatissam monasterii sui post ipsum
regendi suscepit officium quod dicto testamento legatis
quibusdam relinquisse dicens eam usque in diem
obitus sui non in divisis secundum monachalem
sed in vestibus quibus utuntur loci illius presbiteri per-
mansisse sicut et illa que ipsam fecerat abbatissa
et hoc pene ex consuetudine licuisse et postea eam quod
cum et presbiter abbatissa ordinata et monasterium
sibi presidens per annos plurimos usque ad obitum perman-
serit constitutam ad culpam forte ei proveniret
qui eam sic esse permisit non tamen potuisse penitus
dicimus monasterio irrogare. Sed et res ipsius
eidem loco ex quo illud ingressa est abbatissa quem
tenentur est de iure quod ... Idem.

Nos quidem et I. pervenit ad nos. G. de Stelinco
migrantem suprime voluntatis arbitrio mo-
nasterium precepisse fundari cuius desiderium
a ... religiosa femina Theodosiana eius heres per
... cum obitum et hortamur ut eam congruentes
ac ... et ... annum monasterium per viri ...
debeat ordinare et cunctis sed voluntatem
defuncti sub altercatione construere quod si infra
predictum tempus in loco quo constitutum fuerat seu
si ubi non potest et alibi placet ordinari quo cum
implere neglexerit tunc propter edificet et omnia

nfirmo mutuo ducitur, quemadmodum distribuantur parochiis decedentes. ¶ Quando vero aliquis in diversis ecclesiis villicis possidet diuidantur inter villenciam et ecclesiam ofertorium et mortuarium. ¶ Item ibi de benignitate. ¶ Ieiunia sanctorum quatuor temporum ita sunt ordinata ut in ebdomada pentecostes ieiunium celebretur. ¶ Item ibi de benignitate. ¶ Ieiunia sanctorum quatuor temporum ita sunt ordinata ut in ebdomada pentecostes ieiunium celebretur. ¶ Item ibi de benignitate. ¶ Ieiunia sanctorum quatuor temporum ita sunt ordinata ut in ebdomada pentecostes ieiunium celebretur.

In nuptiis. Sed est quedam consuetudo in quibusdam partibus quod sponsus et sponsa in nuptiis suis ieiunant et hoc ideo ut per ieiunium et orationem a deo impetrent ut in prole benedicantur. Et hoc non est contra prohibitionem canonis. Nec est contra prohibitionem canonis. Nec est contra prohibitionem canonis. Nec est contra prohibitionem canonis.

Ieiunium. Sed est quedam consuetudo in quibusdam partibus quod sponsus et sponsa in nuptiis suis ieiunant et hoc ideo ut per ieiunium et orationem a deo impetrent ut in prole benedicantur. Et hoc non est contra prohibitionem canonis. Nec est contra prohibitionem canonis. Nec est contra prohibitionem canonis. Nec est contra prohibitionem canonis.

Ieiunium. Sed est quedam consuetudo in quibusdam partibus quod sponsus et sponsa in nuptiis suis ieiunant et hoc ideo ut per ieiunium et orationem a deo impetrent ut in prole benedicantur. Et hoc non est contra prohibitionem canonis. Nec est contra prohibitionem canonis. Nec est contra prohibitionem canonis. Nec est contra prohibitionem canonis.

In nuptiis. Sed est quedam consuetudo in quibusdam partibus quod sponsus et sponsa in nuptiis suis ieiunant et hoc ideo ut per ieiunium et orationem a deo impetrent ut in prole benedicantur. Et hoc non est contra prohibitionem canonis. Nec est contra prohibitionem canonis. Nec est contra prohibitionem canonis. Nec est contra prohibitionem canonis.

Ieiunium. Sed est quedam consuetudo in quibusdam partibus quod sponsus et sponsa in nuptiis suis ieiunant et hoc ideo ut per ieiunium et orationem a deo impetrent ut in prole benedicantur. Et hoc non est contra prohibitionem canonis. Nec est contra prohibitionem canonis. Nec est contra prohibitionem canonis. Nec est contra prohibitionem canonis.

BIBLIOTECA NACIONAL DE MADRID

dorem ffin et dedar dnum t. Joam archiep
eodem retradet relin. sibi ad vitre vñ inpñ
bi relinq; cert bona sua adiecens ut al
rbeht t. Golofer. ffili gerhard. murb eidem
inpñbi succedet. si alqs ibi mortue
mortuo vel q; vestiture. extorsit inpñbi
tum eñ ordin bonif eidem relicht. a pñe
tiue lombardico eundam. p. nole reddide
runt. t filium q; eo suscep ueñ reddi sine
libis & dehnesta. eñ bonif vdeny. p. nole
matreuf & fr bes. ausfico eñ p vsde ty
pice. qui erat alia mulier. ppter. eñ ne
t filio of suscepit ex eadem diem clausit
extimum. Post mod ne alrebeham. t
hil & q; una pre ac filios eidem. p. t inf.
etiosé coy ex alia fuy bonif pñs cur
ad vestre fuscepim. macta q; ne
cotary. G. iudice fuscepim ad minuem ie
rgatre. coram quo alrebeha. t filius eñ bo
na eiusdem ramisci etiaffin ex eñ fide. et
missi ut sibi curiose sibi debita peterent
extorte huoy. p. pdi. q; ad vñ dicentes q;
obligat. ut annalis pñtes usu capio p
dre. t longi temp silencia diuturnitas. Ite
allegabat. q; de bonis mis etiam clera
mihi restituit. ipe. vestia adelasie uxor
eiusd. ipm. ffra. q; rebell. note mihi ad
re etiam ad omia deducende. Dictus
vñ iudex suspdm minerii eiusdm note
pupillay ut restituebat bona mihi ra
q; dempnauit. vestia clere. primo deducta
ipm ad vestre, nisi filio dñi auenar de sch
eiusdne ipm ffrem. mihi cui ad
hitrenus cognitile. deducta quoq; vestia
adelasie ipa. p. nendar. suspdo p
cepit. idem iudex. t de hui rebz illat. dcis
deducendis. de quib deduci potuit. sed
ruscami. q; iuendum ei eiusdem deduc
pterea. ffratrem perebell. idem iudex in
iunxit ei. t quib. ex rebus restituere
q; actus etiam deducte ponit. ipe. q;
ps. ab illa lia q; nocatur. ipe. Cui ad
coram. G. card. dia coñ. audiegt. a nobis
q; cello fuit. dicaut. lingard. ipe de man
dato vñ ipm. suspdi iudici. ni eo q; dñs
vestia clere. t vestia adelasie utrq; inter
deducendis. pmissum. ut ipm. ad
legitie. pmittunt. dissimiet se illat
eidem deducendis. ne legitia pond iniu
riose debuit. alrebehe illi sic. salua iuris
dictione eidem. deñ. ipm. vestituere. idem ni
deq; eidem restituendam. ipm. ad ffrem
ne eundi. ita. vidit q; fructus de bonis q;
sit a tpe late. gat. precepit. a. p. pdo. t filio
eius. pdo. mortuo. ad dcte q; rem. ne ei
qui si fuscepim. ad ffrem. t fructus &
eo vdne alia deduci nulli liat. Quocirca
discretioni fraternit precepim. q; mandet
ipm. ut vñ je adicte ipm. in legitimo
ad petitione. legitime ipm. ut
del; et q; ei. sibi debebat. ab ipo restitui. de
cendam eidem. t. q; restituendam vel
deduci liat. eñ ut de hui rebz de quib
fuit exhib. q; dicto dñi. ipm. ut
eiusd. fieri ni eo aut. q; p. vestia. iudex q
dempnauit. minerium note pupillay. a
rebidm restituendm alrebehe ac ei bo
fructibus ipm. ipm. ipm. q; firmatum. ffler
q; eiusd. eidem. ipm. ipm. tenet. q; dem
mue. ap. q; firmatum. regol. ipo.
ipo. magistro.

Tum nob. r. Jurisdictione. p. vñ alii rum
religiosi. ipm. clici seculares. t laici. pecunia
t alia bona. q; p. manus eoy. ex restitutos
decedentium debit. in usus pios expendi
ad dubitatur. Aut utilit. aplectere. Cum q;
in omib. pia voluntatib. sit. p. locay. qd
prudent. ut. sed defuncti voluntatem u
tilit. procedat. licet. t acceptanda. id q;
cugrente. diocesa. q. t. executoris certi
tudo. hui. ut bona. qd fidelit. t pie endere
in usus pios expendenter. mo. q; apostol.
auctoritate. petunt. ipm. Deny.
hes. ab. qd. intentus. hoc modo ut pios
siue hedicatem. restituerent. si. alibi. ipm.
malis. moueret. ea. ei. pone. mortuo
si. quibsdam. bonis hedicatis. essit. in ex
arbitrio. conmutet. quod duo reliquo
mortuo. p. ut. ex forma. quo. missi. potuit
procedent. ordinario. ipm. q; ueri
ps. hui. licentiam. exhibendi. quoq; ut?

Fiat. autem. dante. nato. ut. creatore. &
redemptore. & dante. nato. qui. ut. natus. &
arbitrio. sequat. ipsa. certa. pars.
Quod. debitabis. & reddere. cadet. ipsa. &
Quod. de. fallentibus. & plegiis. ipsa.

Assumpto. & adiuncto. dño. ipsa. ordinario. ipsa. dissimet.

De his qui infirmitate vel similitudine cum
suis bonis ad religiosa loca se transferunt
ut ibi vel ecclesias a quibus receperunt sa-
cramenta parvula relinquentes. hoc tenore volu-
mus prudentie vestre innotescere quod si in egritu-
dine ipsi ad religionem transeant dum-
modo de egritudine illa decedant de bo-
nis suis ecclesiis ipsis a quibus assumpti fue-
rint canonica debetur portio. Si vero
ad religiosa loca se in sanitate transtu-
lerint de his que locis ipsis contulerint cogi non
possunt aliquid prescriptis ecclesiis impertiri. quia
liberum est eis tunc bona sua non solum re-
ligiosis sed et aliis locis pro arbitrio conferre per-
sonis. Idem.

Certe tam diem obtigerit nobis est intimatum
quod de insula quadam parochianus suus post-
quam ad nos fecit in sua ecclesia sepeliri et cum
[illegible] contra [illegible] ut memorans ecclesia
[illegible] parochiani corpus restituat. Et
[illegible] cum eisdem
[illegible] et magistro B. canonicis.

[illegible] sit et [illegible] ad audientiam nostram perve-
nit quod abbas et fratres sancti martini laudun-
[illegible] quendam corpus cuiusdam mulieris
que in [illegible] voluntate disposuit ad eam
dem ecclesiam sepeliendum. deferri monachi vo-
lentes [illegible] ipsius violenter
et in sua ecclesia sepelire minime dubitave-
runt. [illegible] si ita est inveneritis prefatos mo-
nachos compellatis ut ossa prefate mulieris
et [illegible] que ratione sepulture ipsius receperunt
memorate ecclesie cum integritate re-
stituant et de cetero similia non presumant.

Lucius. III.

De more vero [illegible] quemadmodum [illegible] liberam habere de-
beat sepulturam nobis videtur quod nulla sit hac
[illegible] et [illegible] sit facienda distin-
ctio [illegible] in [illegible] eciam [illegible]
[illegible] ad eum [illegible]
pertineat in quo [illegible] dissolvitur a lege vi-
ri. Certum autem [illegible] quo magis nolumus mi-
nores filios valeant sepelire non invenimus
a sanctis patribus diffinitum. et ideo ea de re certum
diem [illegible] relinquendum. Idem
[illegible] et capitulo [illegible].

[illegible] quodam capitulo [illegible] continetur
statuimus ut si aliquis parochianorum vestrorum a-
lium contingit eligere sepulturam de [illegible]
ipsius [illegible] vobis portio relinquatur. Alexander III.

Certificari voluisti a nobis quomodo illa
clausula que in privilegiis solet apponi salva
iustitia illarum ecclesiarum a quibus mortuorum corpora
assumuntur intelligi debeat. ex porro [illegible]
[illegible] articulo [illegible] tua [illegible]
[illegible] leone [illegible]
[illegible] ecclesiam [illegible] medietatem [illegible]
fore consentimus. illos esse presentes ut [illegible]
[illegible] responsum ut sicut beatus [illegible]
[illegible] in suo sensu [illegible]
[illegible] consuetudine regionis [illegible]
[illegible] mediocritatem vel [illegible]
[illegible] pro locorum diversitate [illegible]. Idem.

[illegible] et [illegible].

Si [illegible] presentia [illegible] fore [illegible] fra-
tribus templi et [illegible] hospitalis [illegible]
[illegible] alios [illegible] hospitalis
[illegible] quosdam parochianos suos quorum duo e-
[illegible] annos [illegible] receperunt ad [illegible]
[illegible] sepulturam [illegible]
quod cum [illegible] privilegiis qua [illegible] indulgentia
[illegible] hospitalariis [illegible] presbyteris
[illegible] ad [illegible] sepul-
turam [illegible] eligerint sepeliri si
[illegible] in [illegible] relicta [illegible]
sunt [illegible] accipere solum [illegible]
[illegible] de [illegible] parochia morientium ec-
clesie parochiali [illegible] de equis et armis
[illegible] ad subsidium terre sancte de-
[illegible] sunt ipsis [illegible] et [illegible]
[illegible] deducere [illegible]
[illegible] hospitalarii [illegible] parochi-
[illegible] ecclesie [illegible] sepulturam
[illegible] eos elegerint sepeliri [illegible] parochial-
[illegible] de [illegible] debi-
[illegible] in [illegible] relicto
[illegible] de equis et armis [illegible]
[illegible] et hospitalarii [illegible]
[illegible] dolo [illegible] inductus
[illegible] ad [illegible]
[illegible] ipsis [illegible]
[illegible] solidorum [illegible]

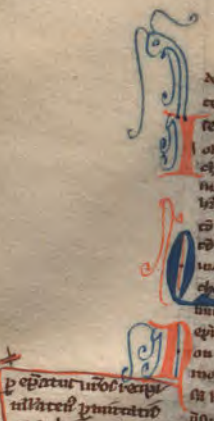

debet hic licet sacramento firmare voluit eo
tenore velamen sibi imposuisse ut deponere pos-
set. Gregorius. Auche. Sabbat.

Iohes frater etc. presenti visione. ut neque mona-
chum de monasterio in monasterium temere
migrare liceat nec eorum aliquid peculiare quicquam
habere. Sed si hoc presumpserit monasterio quo ab in-
tentione conversatus est sub abbate sui regula competenti cor-
rectione reddatur. Gregorius. G.

Quia in insulis dura est congregatio mona-
chorum pueros in eorum monasteriis ante octo deci-
mum annum suscipi prohibemus. Alexander iii. archi-
episcopis et aliis ecclesiarum prelatis galliam constitutis.

Non est nobis dubium etc. Universitati tue quod quidam
monachos et conversos cuiusdam ordinis post professionem
sine licentia abbatum suorum de monasterio exire
presumpserunt et cum moniti celeriter non redierint
eos regendi compellatis. Idem magistro Ricardo
Cantuariensi canonico.

Ad nostram noveris pervenisse audientiam quod heremite
de monte Fol. quosdam priores se dixerunt
in tantum quod quidam suasionibus eorum assen-
sum prebentes statim religionis habitum in
ipsorum monasteriis susceperunt quorum unus tunc no-
mine statim penituit quod habitum induisset
etc. quo circa quod si constiterit quod prefatus tunc ante
consummationem quatuordecim annorum susceptum habitum de-
posuit aut si post quatuordecim annorum habitum ipsum
sine probatione susceperit etc. tredecim deposuit
eum ab impetitione predictorum heremitarum denuncia-
ret absolutum et eam quam post quam exivit in-
iuravit accipere in uxorem libere posse conducere
si alia causa rationabilis non obsistat. Idem
Helyensi episcopo.

Super eo quod quesitum fuit de clericis qui religionis
habitum susceperunt et ante professionem ad priorem
statum sunt reversi. Respondeo quod si austeritatem reli-
gionis ad quam migrare noscuntur servare vo-
luerint ad minorem religionem sunt co-
gendi transire. nec amplius in ecclesiis seculari-
bus debent assumi. nec contra votum quod domino fe-
cerunt venire prebentur. Verum si ante susceptum
huius habitum positi in probatione recedere noluerint
sed regulam bene vendicti non videntur prohibiti ad pri-
orem statum redire quod videtur precipere ut in eo-
dem veste in qua veniunt revertantur.

Idem Ambianensi episcopo.

Sane de canonico qui in ecclesia Amaciensi profes-
sionem fecerat et fugerat ab eadem et in mo-
nachum a quodam abbate receptus. Ad hoc tamen sig-
nificamus quod si locus ubi nunc permanet ma-
ioris religionis quam ecclesia Aromacensis existit
ipsum in eodem loco cum pura conscientia remanere
permittas. Alioquin eum ad priorem ecclesiam redire
compellas. Idem Belvacensi episcopo.

Significatum est nobis etc. quod si in veteris quod
G. non fuisset a parentibus oblatus et infra quatuor-
decim annorum etc. ecclesiam voti penitentiam a religione re-
cessit ab illo voto professionis quod fecit denun-
ciet absolutum. Si autem a parentibus fuerit oblatus
seu quatuordecim annum compleverit cum religionem
intravit sive post quatuordecim annum professionem
a se prius factam ratam habuerit eum ad eandem
religionem transire compellas. Clemens iii.

Cum inter etc. utrum ea que infra discretionis annos
a parentibus monasterio tradita habitum religio-
nis inducens benedictionem acceperit et exiens se
postmodum cuidam militi copulavit ad mo-
nasterium redire cogatur. Con. c. c. Respondeo quod cum
iuxta Col. concil. consuetudinem monachi aut
prima devotio aut propria professio faciat quod
quid horum fuerit alligatum tenebit reuer-
tendi ad sedem adiecti penitentiam interdicto. non enim
videtur illa monastice professionis a se posse
iugum excutere cum eam non constet evidenter
contradixisse cum benedictionem acceperit quam non
nisi in etate discretionis recipiunt quod velan-
tur preterea si rati habitione sequenti et si
eam quam contradixisse constiterit quod ante gestum fuerit
roboratur nec obloquitur quod de presenti ii. leonis pp. con-
stitutione per contrarium sensum non sumatur ut puel-
le que cruciate parentum ipso virginitatis habitum
susceperunt ipsum possint sine prevaricatione deserere
cum de ea possit intelligi quod in etate nubili nos-
citur constituta. Cum ii. quod liberum arbitrium habet in
electione propositi sequi parentum non cogantur vo-
luntatem. Idem.

Porrectum ex parte tua nobis petitorium continebat
quod i. canonicus Atherontensis infirmitate
gravatus votum ut fieret monachus se asse-
rit emisisse. Unde metuens ne voto descen-
deret non completo iunctis manibus tibi se reddidit

Per epistolam nostros recipi
nullatenus permittatis
Et si quis ex eis sine licen-
cia abbatum suorum.

III

go filiam de medio q[uo]d[a]m ciuis tuscie
lium possit & offerre. ¶ De causis arcendi
uos sup hoc & de cruciata de hoc sumpto
sum[m]i pont[ifi]cis bre sed cruciat[us] signo assumpto
p[ro] infirmitate ut paupertate ut infirmitate
aliam eam eorum nō possunt uel nolunt ad
implend[um] eis sit dubitatione remittis sig
nandis ut eos qui signati cruciat[a] as
sumpsit ab incepto impedimento uel
exercendo non appellat. Sol. nisi ma
tre ecc[lesi]a. q[uo]d debilet magis diuertu
defectu affectu ad ydeam accedamus eis ut pos
nam uel nō possum[us]. Nisi mendicare cogā
mur. Nisi forte nobiles sim[us] & magnates
qui sunt sed expensis bellatorez ad du
cend[um] ut arcubalistar agricole qui de labori
bus suis sibi possunt ad hoc nec[essa]ria & sub
sidia ecc[lesi]e ministre. Omnis nō miles ecclie
p[ro] hereditate possidemus & pauperes nihil
habemus ut sine opprobrio. Unde ad hoc
distinguend[um] inc[ipit] nisi qui equalem & ec
qui pecuniam impedimenta cum ad omen
hab[et]. q[uo]d pmissi indulgentia ei dño. sed ic
est redempcō iniunctorum ac ei facil
ter penitenci. q[uo]d possunt aut q[uo]d ecclie
ecclesie expensis ydonay. Poca conuenti
eo labore in subsidium ecc[lesi]e sed ministrādi
expensis & ydoneis q[uo]d ne possunt ad imple
re. ¶ Pur sus inc[ipit] nisi qui p defensione
ecc[lesi]e sue eorum pugnando mitt[er]e eum tenun
& est quib[us] p clarissi redime suos. Omnis nō
pugnando mittunt[ur] ad hoc distinguē
dum. q[uo]d ecclia pmissi ut sue ecc[lesi]e sue & sui
& ecclia sedes ut sui labor minuti & sed interē
dum eos nouerint ut pensentur debet
accendi. Sed si quis hoc nō noluerit &
in uerit ad pugnand[um] admittit hinc ad eun
dum nec tunc & redimit eorum q[uo]d exp[ens]
sas si timere q[uo]d & de penitente qui p de
bilitatem nō pot[est] ire in manu pugna
dum[m] impleē tenet ualer melligi nō aut
de illo qui admittit sit imperitus. Q[uo]d bellan
di potentia ei ad eund[um] ¶ De milib[us]
aut hoc dom[in]o abstinendum ut si remanere
nolunt uiros suos sequantur certe nō
ut fugere sunt domesti & sed sunt expensis
possint duce bellatores uoni redimere
& uenire. ¶ Idem ei dem.
Et multa que solicitudinis p[ro]uidentia &
exercitii circa ordinem tuā
sē negoc[ium] circa lignum crucis dominū
nostrū ihesū xp̄m. ad mala q[uo]d[a]m & nō
in eadem & nisi obtinere prudēter ut pos
sim plantē quibus hic nō sed futuris expedit
absolute hoc. qui ego sum[us] de hoc nō
misit consuetudine requisitis. Ad hoc g[ra]t[ia]s. Q[uo]d & ?
q[uo]d sic ordine nisi nec ordinē ad fidē & ad
quos ecclia quā. ei hostes exercend[um] mate
mus explicite & sub cōi modo nec hoc gre
diendum in cumbr qui sit hac mandata re
cepturus. A deo. sicut. Sic g[ra]t[ia] est mihi
bium. ab obstat. c. c. requisitus de iudic. re
ligiosis hoc inconsiderate dim[itt]i. Ibi re
ligiosi nocent hui qui ecclie religionē
stitum sit cepturi quoy ydoneo sunt
& ung[ue]nti an esse qui sic dignitate pre
ceptum. Sic religione debite. Sic pmissa
sum ad nocendū. Nisi nec exercend[um] ydo
& p. sic ap. & ep[isc]opus delegat. ¶ Sed q[uo]d
tis nec. & si. quis nouerit sit mutat
ad pugnand[um] admittit. ac ab hinc ad eund[um]
liter & nec redimit eorum & sum[us] ex
pensis. Et alius accepi debeat. nec nō mi
& magnates qui sunt. Nisi o strenui &
milites sicut possint ab hoc bellatores an
nimazel ecclie nō ministrū hi. Apprehendit. Verū
si ad pugnā. nec nō nec & sic ordinē. Ex ordi
nem ibam minuti. Inferie. Et ordinē
ecclie. Et ecclesiam ubi & & debilet & nō pot
magis ut defectu sit. ad cultū ecclie ac
ordinem & & admittit pot. nisi. Et ordinē
uniet. ad pugnand[um]. pur. & si. & se pugnare
nō possint. nec nō nec & sic. ad & & ma
tenet pugnand[um]. & pot. sine defectu & nō
remanere & ¶ Et. nec sicut potent milites
remanē nolunt. & & de ill[u]s melligend[um] & &
uideri & & ad pugnand[um] & pmissum nō sint
uiros nisi & altrim[en]t. & in causis quos
necessitate pli. causa nec sit impediat
ecclesiastici uiri. Ordinē. Alterius & pugna
dum & pmissum nonne sine nolent. & & pu
sumt sine ad impē. nec nisi & & nec &

suscipiunt similem sententiam in legibus; disci-
plinam. Ceterum dominus ille pro decimis in
stitutionibus ad irrefragabiliter se constituerunt
uestris quod hactenus confirmare et uelletis pos-
sessionibus uestris que a uobis canonice possidentur
non recepit sic se in auxilio religionem uestre ecclesie
apponit ut eadem modis gaudeat se in societatem
uestri ordinis et uestre iam professionis assumptum
sic et in perpetuum scilicet etiam in se recepturus
uestris institutionibus confirmatis. Quesi-
uit quidam canonicus regularis qui [illegible] est
a uestris moribus agens licet a priore suo qui
tunc erat pro regulari laicus habitus fuisset
uite religionem et hec dicens clausule ex sententia
et sint inter alios fratres canonicus reputatus est
r. e. [illegible] quod ille canonicus non tunc fuit [illegible] se
putem professionem. Cum ergo si sit in priore se-
cundo petere de ipsis prior dignus est ecclesie
si autem cum forte contingit in similibus est agen-
dum. Innocentius iii. Plebano S. Johannis.

Quod dei timorem pre oculis habeas ex fructibus
tuis colligitur euidenter cum opera que facis testi-
monium perhibeant ueritati. Sane sicut ad
audientiam nostram te referente peruenit cum
fratres plebani religionis causa fratribus secundo
fecisti plebaniam religionis causa fratribus se-
cum bonis permissione de tua concordia fieri
ut uit in professionem conuertens sollempniter in
illis professionem emittens susceperunt prochiani
habitum religionis assumentes; et prochiani
plebis eiusdem attendentes te sanctum laudabi-
liter a florentino episcopo impetrauit ut in
posterum [illegible] hec esse p. possessiones per capitulum se-
cundum apostolicum amisisse quia iam de prochiani a
uobis uaca habentes fuerunt postulatione presi-
denti de licentia fratres sed fratribus nostris
uisitationis facere; unde in latere quod
de monachis clericis sed singulis parochiales
capellas per ecclesias prochiales ponit ecclesiis
et c. ap. cum illud de canonicis fratribus [illegible]
non canonicos quam et si a fratribus monachorum conse-
cratis non pertinet se in unum de regule cum in-
super tamen laycon et per antiquos canones
et monachi possunt ad ecclesiam prochialem
regimen in prebendis ordinari ex quo de-
bent predicationis officium et prochialem
exercere sic animarum curam possunt
ut exercens plebani officium si quando ter pro-

de unum canonicum regularem ecclesie habeas ad
canonicum cum in bonis que dei sunt et regularium
obseruantie cum consortio [illegible] fratrum pater
ante. Idem abbati et conuentui Sublacen.

Cum ad monasterium Sublacense pro ui-
sitationis officio cum monachorum nostrorum
institutionibus et statutis. Prohibemus quod districte in
uirtute obedientie sub obtestatione diuini
iudicii ne quis monachorum proprium aliquid modo
possideat. Si si quis aliquid habet proprium totum integre
resignet. Si uero post hoc inuentum aliquid habuisse
deprehensus fuerit regulari monitione premissa
de monasterio expellatur nec recipiatur ulterius
nisi penitentiam secundum monasticam disciplinam fecerit.
Si uero ad mortem inuentum fuerit in morte quod
proprium cum eo in signum perditionis extra monasterium
[illegible] quemadmodum beatus gregorius
narrat in dialogo se fecisse. Unde si quid ad
necessitates fuerit dispensandum non permittat illud ab
abbate specialiter ut secundum aut cellarario assignet.
In oratorio uero refectorio et dormitorio
continuum silentium obseruetur. In claustro
quoque certis horis et locis secundum antiquas consuetu-
dines monasterii laudabiliter obseruandas. In
refectorio uero nullus unquam carne uescatur
in quibusdam sollempnitatibus si cum aliquid fuerit
consuetum contineatur extra cum abbate pauperibus re-
fectis ut extra refectorium edant carnes cum in
... Per diem per monachos uendere [illegible] adiuuentur studiosius
obseruanda; et nec extra refectorium uel in refectorio
in hora esum carnium edant sibi licet, quod
ex indulgentia possit abbas interdum aliquos
fratrum uel omnes uel illos qui necessitas postula-
uerit conuocare ubi sicut decet secum uelit sua me-
dicis et plenius exhibere. Ut autem delicatis
cibus quam infirmitate indigeat aliquam
medicinam ne seorsum in camera sed omnes infirmi
sint in infirmitorio quod necessaria ... sibi ...
et in alias recipiant expetent, ut si qui eorum de
bilis fuerit aut delicatus ut non possit co-
mmunibus cibis contentus sic ei prouideat sit conuenienter secundum
aliorum ut si abbas ut [illegible] in refectorio
in mensa ... specialem cibum aliquid competentem ut
aut cum illum si cui se faciat apponere de-
quo ipse illi faciat pietanciam per subtrac-
tionem narrat. Taceat autem ad agenda

monasteriorum et observantiam regularium dili-
genter inquirant et tam in spiritualibus quam in
temporalibus corrigant et reforment ea que in-
venerint corrigenda. Ita tamen quod monachos re-
gulam excedentes abbates loci corrigi faciant eis-
que iniungi penitentiam salutarem. Visitatores vero
provideant regularem et apostolicam institutionem non sed
nativam sive consuetudinem que quasi lege [illegible]
libus iam certius violentur. Ipsi vero visitatores
monachos quos contumaces invenerint et re-
belles visitatores modis eosque nisi regulari cen-
sura percellant. Abbates pro qualitate delicti non [illegible]
do rebellis ob eius contumaciam vel [illegible]
ciam [illegible] quin etiam morbidam [illegible]
aut abominale ne inficiat sanas oves. Si
non abbates in corrigendis visitatores visitationem
mandata et regularia instituta se ipsis sub
monachis invenerint fuisse negligentes ip-
si monentes et corripiant et si. primum aut publi-
ce in capitulo generali [illegible] vel aliis in ex-
emplum. Quod si abbas non exempti fuerit aut
visitatoribus nimis negligens et remissus in-
ventus eo loci diocesano denuntient sit in mora et ip-
sum deo fidelis [illegible] ut ad ce-
teros [illegible]. Si autem dilapidator inventus
est taliter ut sit abbas amovendus per diocesanum
quod si sibi visitatoribus denuntiatum fuerit
amoveatur. Quod si noluerit sive per eum a regimine
abbatie ac monasterio prudentem virum [illegible]
ministrari idoneus qui capitulo [illegible] do-
nec ipsi monasterio fuerit de abbate provisum [illegible]
Sic autem episcopus hoc adimplere noluerit vel neglexerit
visitatores vel presidentes capitulo generali [illegible]
episcopi se. ap. non dubitent intimare. Hoc etiam
dum dum exemptos abbates fieri precipimus per
visitatores vel presidentes capitulo generali [illegible]
ipsorum se. ap. reservata ita ut abbas quem a-
movendum viderint [illegible] visitatores vel in
capitulo presidentes ab administratione suspensio-
ne ministratori idoneus monasterio deputent [illegible]
illorum que excessus et alia que visitatores [illegible]
da capitulo presidentes nobis denuntient per fide-
les nuntios et prudentes quibus de eorum [illegible]
latione abbatum visitatores quomodolibet [illegible]
ministrent expense sufficientes. Sequentes
res autem visitatores procurant per visitatores

terorum vestigia diligenter et eorum negligen-
tias et excessus referant sequenti capitulo generali
ut ipsi clamam publice debitam penam portent
vel de abbatibus presidentibus generali capitulo precipimus
observari. Precipimus quoque ut in illo mo-
nasterio ad providendas de certo recipiant abbates
monachi clericos seculares nec hii qui iam re-
cepti sunt locum vel vocem in capitulo habeant
cum in refectorio seu claustro sibi ne[illegible]
care quidam seu monachorum certibus in parti-
ne se miscere presumant. Quibus beneficia sibi [illegible]
sis competenti quesierint honeste opportuna ob-
sequia in monasteriis fideliter impendentes nisi
ab ipsis in spiritualibus et temporalibus exigitur in ipsis mo-
nasteriis vel verbis in curie. Si qui non tamen aut
visitatoribus invenerint fuerint communi per diocesanum
vel non exemptis et per visitatores vel presidentes
generali capitulo in exemptis beneficia priventur
eisdem. Hec autem omnia et in monasteriis que non
habent abbates priores si possit vel non in monasteriis
monialium quo ad articulos [illegible] et monasteri-
bus congruentes precipimus observari. Gre-
gorius Victori archiepiscopo Neapolitano. De religiosis domibus ut episcopo sint subiecte
Monasterium autem ad basilicas que dedicata-
da est de qua civitatis episcopus [illegible]
[illegible] fundaret baptizatur in [illegible]
et ad cuius [illegible] annua devotio-
ne convenerunt [illegible]
[illegible]
cet cum per huiusmodi quod [illegible]
primum. Item Agap. episcopo [illegible]
Quia monasterium quod [illegible] basil-
ica [illegible] de solemni [illegible]
monasterio [illegible]
[illegible]
[illegible]
nos [illegible] ubi non episcopus [illegible]
[illegible] monasterium [illegible]
[illegible] diocesis [illegible]
[illegible] locis ordinationi disponimus ut [illegible]
singulis episcopis in violata serventur. Et precedentis
et sinodochia et alia [illegible]
similibus locis per sollicitudinem episcoporum [illegible]
diocesis exercitur ad eorum [illegible]
cum ordinaverit. Mag. xi. ar. xxiii. cap.
de his [illegible] et si locus ad hospitali

siui sub pretextu exemptionis iuris tam hactenus licuit non
habere eam non duximus examini committen-
dam mandantes quatenus si constiterit abbatem ad sedem apo-
stolicam spectare in eum suspensionis sententiam proferatis
et in monasterium interdicti sententias curetis le-
gitime appellatione remota. Si vero monasterium a iure dioce-
sani episcopi eius esse exemptum ex non obstante quod abbas
ab eo circumventus preter fratrum suorum assensum-
ei obedientiam repromisit cum fratres et dolus ei
preiudicari non debeant indicentes illas sententias
revocetis quas si abbas in exemptione probatione ne-
defecit nec legitima se potuit prescriptione-
tueri licet probare se asseruerit privilegiis apostolicis
sedis. Nonnulli tamen monasterium indicentes auream
ecclesie Wiacensi cuius dioc. est fundatum singu-
lis annis pro ratione appellationis deficientis si non
eo in probatione appellationis deficiente si non
bis constiterit de exemptione vel legitima prescrip-
tione tamen abbatem quod monasterium ab impe-
titione episcopi absolvatis. Idem in eodem generali-
Ne nimia religionum diversitas gravem
in ecclesia dei confusionem inducat firmiter pro-
hibemus ne quis de cetero novam religionem
inveniat sed quicumque ad religionem converti volue-
rit unam de approbatis assumat. Similiter qui volu-
erit religiosam domum de novo fundare
regulam et institutionem accipiat de appro-
batis. Illud etiam prohibemus ne quis in di-
versis monasteriis locum monachi habere presumat
nec unus abbas pluribus monasteriis presidere.

Urbanus tertius. De capellis monacho-
rum et aliorum religiosorum. Rubrica.

Insinuatum ubi monachi
habitent et ubi monachi non resident scilicet capellani cum presbyteris curam
regant ab episcopo pro consilio monachorum in amo-
tionibus ita ut ex solius episcopi arbitrio eorum
ordinatio eius qui deputatus et totius vite pen-
deat quemadmodum. Innocentius III. archipresbytero et
decano Cremon.

Dilectus filius abbas ecclesie Sancti Sindici ab yconomo
sancti Laurentii de Piscaria in servitiis habe-
re capellis et similibus subiectionem postulat
possessionum et pertinentiarum intercedebat. Sunt
enim ecclesia sancti Laurentii sit in parrochia una sine
debet de iure eius per ecclesiam in predictis omnibus
subiacere quia nec privilegium exemptionis habet nec
prescriptionem qua se possit allegare cum illa ecclesia

sed civile prescriptione sic preterea dicebat legi-
time exhibitum. Predictus enim coram c. iiii. p. y. se
dicit utrumque et predicta ecclesia quod vertebatur ap. Da-
bit eius ecclesie fuit sponte confessus quod ecclesie sancti
Zenonis servitium et subiectionem debebat cum pro suis
rebus sicut ille dicebat tempore ad capellas vocante
ipsum quando venire advocabat immediatum predicte-
rit cum iurare pacis predicti presbyteri se vocatum
fuisse ad capellam et confessus. Vero predictus p. n. ex
eius ad capellam quo se obtulit et cum Scolasti-
cam hocmodo iure proferens ecclesie sancti Laurentii
revelerit curauit sic ut libera facultatem pro li-
beralitatem quod ad servitium et subiectionem et postea
ueniens quo ad capellam ut noluit syndicum propo-
nere. Ad hoc yconomus sancti Laurentii ex-
ad non audiens ex eo quod nulla media ad ec-
clesiam romanam pertinebat cum eius monasterii
monialis filie et quasi subiecte sine medio ut in-
ter monasterium cuius diximus subiectum in congrui
rectius ut regulares sollicitudinis suppositas pre-
videns ut usque hodie non inveniretur et destitu-
tam eodem ultimo excepimus et s. Nos igitur audientes
breuis yconomum sancti Laurentii syndico vero in
lapso et servitiis condempnamus ita ut per hoc
ecclesie romane nullum preiudicium generetur et quod sen-
tentiis super dictis pro quibus predictum in multitudine
aut et destitutione et capellano yconomum ipsum ab in-
petitione syndicati predictus absolvimus super
dictis non sine hiis perpetuum silentium imponen-
tes. Honorius iii. episcopo Vener.

Ex parte tua fuit propositum et abbas et conventus
monasterii Venetie dioc. ordine habere a sede apostolica
servitium sibi esse concessum ut in singulis ipsorum pos-
sessionibus singuli monachi moreentur si pluribus fuit
vacantibus singuli monachi qui in eis commorentur obtinent
vel superiori corporis cum ideo autem obtinent
et in laicis q. de quo nulla mentio est in litteris
mandatis p. r. lr. per quas litteras ab apostolica sede non
credimus emanasse quod si per ecclesiam quidem fuit
sententia emanaverit nolumus per hoc derogari
in generali superdicto. Idem Lundegavensi archiepiscopo.

Ad audientiam nostram pervenit quod non nulli mona-
chi lege diocesana subiecti in quibusdam
parochiis habitant solitarii que ut vitam gerunt
gratis predictorum quoque ipsorum abbates seu priores in-
vite ipsos ad claustrum revocent faciente in
ipsis ecclesiis deservire per clericos seculares ut=

nitius possit esse monitis. cum que de re non vac-
cante sua essent cum quo laicus sine auctoritate episcopi nemi-
ni post ecclesias dare licet religioso loco presentationem
non sine consensu libram habeat facultatem. Cum vero
ius patronatus ecclesie vacantis religioso loco
contulit et aliquis sine presentatione sua eandem
loci fuerit in qua ecclesia institutus eius sed in ri-
gorem iuris est institutio irritanda. Idem

Querimoniam et infra. Absurdum videtur omnino [eidem]
ut ad singulas personas sed persona ac commu-
nitatis presentationes ecclesiarum ordinandas moveantur et
inconsuetudines ecclesiarum ab advocatis ut aliis
presumantur. Idem archiepiscopo eboracensi.

Cum laici episcopis vel scientibus aut non consentientibus
ecclesias clericis concedunt in quibus habent ius patrona-
tus et postea pro munere ducti alios ad easdem episcopis
representant et illi ad eorum presentationem de facto in eis-
dem ecclesiis ab episcopis instituuntur eorum debet
institutio stare qui auctoritate episcopi sunt instituti.
concessione potius quam ulla est vacationis non enim
licet laicis clericos in ecclesiis presumptione pro-
pria ordinare. Idem albinus et clericis per

archiepiscopatum eboracensem constitutis.
Quicumque ius patronatus et infra. Ex donatione laicorum
non auctoritate diocesani episcopi et consensu absque nullius iuris
aliquis sibi ecclesias vendicare presumat vel ven-
ne tali acquisitas vel legitima prescriptione subs-
munitas aut diocesani episcopi habere possunt consensu
Cum enim laici non possint in alios ius quod habent
transferre huiusmodi concessiones irritas penitus esse
censemus. Idem lingonensi episcopo.

Si non ordinario alicuius ecclesie ad tuam iurisdictionem
pertinentem spectat et ex concessione laicorum de iure pa-
tronatus inter se disceptantium prorogatur sicut
est licet appellatione remota in eandem personam donec in ipsum
ecclesia que residentes ab eo qui ius eiusdem
patronatus. Idem hospitalariis.

Cum sicut religiosis et infra. prohibemus ne cum donatione
feudorum emptorum alienatione acquisitorum vel alio
modo ius patronatus acquisieritis in ecclesiis pa-
rochialibus episcopo ius parochiale inconsulto presu-
matis. Idem.

Ex insinuatione. o. clerici accepimus quod cum
h. ei ius patronatus quod in quadam ecclesia
habebat libere contulisset eam quidam cum ipsius
assensu occupavit et detinet occupatam.

et infra. Si est ita eum deteneret ut eandem
pro eo clerico retineant per eum ubi ordinandas
modo pro compellas. Idem adonosensi episcopo.

Consuluit nos et infra. Cum sanctuarium dei iure
hereditario teneri non possit nec decet aliquem
fundatis vel clericis ecclesias appareant fundatas sui
sustentari, vel clerici ecclesias apparentibus fundatas sine
iure patronatus auctoritate detinuerint aut laici filius vel
aliquibus alius concedant easdem. Idem.

De iure non patronatus et infra. Aliquid et infra. illud iusque
patronatus commune eius sit vendi ius patronatus
per se spirituali annexum quod tibi illud intericit
esse decernas. Idem.

Nullus laicus decimas aut ecclesias aut quocumque
ecclesiastici iuris est sine concessione sui pontificis
monasteriis vel canonicis offerat et sancte episcopus
improbitatis vel avaricie cum consentire nolu-
erit. non. pon. vi. licet et consentiendum est te-
tius licencia offerat. Idem.

Significasti et infra. Si episcopi post presentationem suam
presentationes personarum ad ecclesias a patronis earum
pro ecclesiis sibi commissis ad episcopi fuerint persone
idonee quas ad eas vacantes presentatione
[ad] domini conde. Idem abbati sancti alberti.

Consultationibus et infra. Si aliquis clericus ab ordina-
rio iudice in ecclesia fuit institutus ad presen-
tationem illius qui eiusdem ecclesie debebat esse patronus
et postea ius patronatus alius evicit in iu-
dicio institutus non debet ab ipsa sibi hoc re-
moveri. Si ei presentatoris sive ille qui eum
presentavit ius patronatus ecclesie possidebat
eum ex hoc ei qui de iure debet habere nullum in-
possessione prejudicium generetur. Si vero non possidebat
si tamen eum debat esse patronus eum non esse in iure
te posset ab eadem ecclesia removeri.

Idem eboracensi archiepiscopo.

Suggestum est nobis quod cum ecclesie quondam de as-
sensu domini fundi auctoritate eboracensis archiepiscopi esse
sub p. eboracensi concesse et assignate sint in
prebendam canonici de novo burgo con-
cessionem illam irritare tentant et concee-
donationis quam sibi asserunt prius factam.
Cum licet in donationibus ecclesiarum requiren-
dus sit et expectandus patronorum assensus
quod cum ecclesie sine auctoritate invenitur pontificum
canonice concedi non possunt significamus quod
prior concessio si consensu patroni et auctoritate diocesani

Ius patronatus transire facit novus heres
res permutata venditus donatus que.

...et quando procurationem debeat praestare. Ex conc. Lat.

Cum apostolus dicat se ac suos propriis manibus decrevisse exhibendos ut locum praedicandi auferret pseudoapostolis et illis quibus praedicabat non existeret onerosus, grave nimis est et dolendum quod quidam fratrum et coepiscoporum nostrorum ita graves in procurationibus subditis existunt ut interdum pro huiusmodi causa ecclesiastica ornamenta subditi compellantur exponere et longi temporis victum brevis hora consumat. Quocirca statuimus quod archiepiscopi parochias visitantes pro diversitate provinciarum et facultatibus ecclesiarum quadraginta vel quinquaginta evectionum numerum, episcopi autem viginti vel triginta, cardinales viginti quinque nullatenus excedant. Archidiaconi vero quinque vel septem, decani constituti sub ipsis duobus equis contenti existant. Nec cum canibus venatoriis et avibus proficiscantur, sed ita procedant ut non quae sua sunt sed quae Iesu Christi quaerere videantur. Nec sumptuosas epulas quaerant, sed cum gratiarum actione recipiant quod honeste et competenter fuerit ministratum. Prohibemus etiam ne subditos suos talliis et exactionibus episcopi gravare praesumant. Sustinemus autem pro multis necessitatibus quae aliquotiens superveniunt ut si manifesta et rationabilis causa exstiterit cum caritate moderatum ab eis valeant auxilium postulare. Cum enim dicat apostolus non debent filii thesaurizare parentibus sed parentes filiis, multum longe a paterna pietate videtur si praepositi subditis suis graves existant, quos in cunctis necessitatibus pastoris debent more fovere. Archidiaconi vero seu decani nullas exactiones vel tallias in presbyteros seu clericos exercere praesumant. Sane quod de praedicto numero evectionum secundum tolerantiam dictum est, in illis locis poterit observari in quibus ampliores sunt redditus et ecclesiasticae facultates. In pauperibus autem locis tantam volumus teneri mensuram ut ex accessu maiorum minores non debeant gravari, ne sub tali indulgentia illi qui paucioribus equis uti solebant hactenus plurimum sibi credant potestatis indultum. Ex eodem.

Prohibemus insuper ne abbates episcopi vel alii praelati novos census imponant ecclesiis nec veteres augeant nec partem reddituum suis usibus appropriare praesumant, sed libertatem quam sibi maiores servari desiderant minoribus suis bona voluntate conservent. Si quis autem aliter fecerit, irritum quod egerit habeatur. Alex. III. Wigorniensi episcopo.

Praeterea illi qui ignorante episcopo aut sua pensionem augmentum de ecclesiis eis quadam illusione solvunt ut recipiant eis defunctis in receptione pensionis non sunt audiendi, si pontifices aut alius qui de iure id facere potuit auctoritatem et assensum suum hoc non intervenisse constiterit. Non enim simplices sacerdotes vel clerici possunt ecclesias quibus praesunt auctoritate sua praesertim post decessum suum efficere censuales. Idem Wintoniensi episcopo.

Ecclesias quas de novo episcopi de manibus laicorum eripiunt praeter cathedraticum et iura ordinaria ecclesiis imponunt exactionem prohibemus imponi. Idem.

Innovamus et cetera. Si quis alicubi novas pedagiorum exactiones sine auctoritate et consensu regum et principum aliquo modo statuere praesumpserit, si quis autem contra hoc fecerit et commonitus non destiterit, donec satisfaciat communione careat christiana. Idem Cantuariensi archiepiscopo et eius suffraganeis.

Cum clerici et cetera. Ad hoc quod clerici quidam cum religiosis collusione facta contra auctoritatem diocesanorum episcoporum ecclesias quas tenent eis constituunt censuales ut post decessum eorum eedem ecclesie per representationem eorundem religiosorum ad filios vel nepotes clericorum ipsorum possint transferri, percipimus ut si qui inventi fuerint facere talia eos a perceptis ecclesiis non differatis appellatione remota removere. Idem.

Ea que de avaritie et cetera. Cum autem per [illegible] sicut eidem denariorum collectione per archidiaconos fecerint ecclesias vel parochias non graventur, si secus presumpserint id quod inde mittit [illegible] auferetis a nobis. Lucius III.

Significavit nobis E. rector ecclesie de [illegible] quod cum A. monachus de [illegible] ad regimen ipsius ecclesie fuisset electus, de solvendo eis annuo censu decem marcharum quas predecessor eius solvere consueverat, postmodum episcopo diocesano ne ipsum censum monachis solveret [illegible] plus gravaret quam ecclesia ante fuisset.

Collusio est inter actorem et reum fraudulenta [illegible] ab alio in iudicio superari.

impositus imperpetuum ordinis nostri deputetur. Et infra. Quo-
circa si per sententiam canonicam ante praelatus
et non de novo impositum fuisse constiterit prae-
latus ecclesiae utriusque sententiam sibi declaratam relaxet
Si vero census sit de novo impositus sine auctoritate
episcopi hoc factum fuerit sine nostro eorundem monachos
ut citius [illegible] absolvant. Actum [illegible] compel-
las. Idem Remensi archiepiscopo.
[illegible] Et infra. Sane cum viri ecclesiastici et monasteria
bonis suis procurationibus quae ab eis exegit
contumacia ueteri et infra. alias sed procurationem
[illegible] procurator sicut ex litteris quas portavit
aperit sed hoc diutius longaevum et infra. Sed cum
procurationes ipsas in aliis monasteriis tuae pro-
vinciae asserens tibi sine contradictione persolvi
cas praedecessoribus tuis in monasteriis bonorum
exhibitas per testes idoneos probavisti, in
utrisque mandamus quatenus tuam iure-
gentis et praedecessorum tuorum consuetudine admi-
nari. Cassum monasteria supradicta condempna-
nimus ad procurationem sed facientes eos [illegible]
tuis successoribus exhibendam. Alexander
[illegible] ad modum et infra. ecclesiastice personae [illegible]
ecclesias vacantes contingit nec alias quam
ad ipsos regimen volunt vocare nisi an-
nuum censum ecclesiis illis imponant
aut veterem contra consuetudinem laicorum augmen-
tent [illegible] ad ipsius solutionem instituendos
[illegible] fideiussoria cautione
exigentes et infra. [illegible] quaeramus consuetu-
dinem contra consuetudinem praedictam [illegible]
[illegible] consuetudinis [illegible] attemptatum in
irritum revocantes [illegible]
[illegible] nominatis [illegible]
[illegible] faciant absolui.
eos qui detentoris contra formam canonum [illegible]
venire praesumpserint canonice puniren-
tes. Innocentius III. abbati et conventui [illegible]
Quanto carior et infra. Accepimus quod ab
ipso domus vestrae primordio de fundatoris
voluntate processit ut fratribus vestris provenirent
procurationem unam annis singulis [illegible]
exhiberet cum nec retineatis ab eis [illegible]
[illegible] procuratio debeat ipsis exhiberi. Cum
[illegible] fratrum et servientium paucitatem
tali procuratio non [illegible]. Sed [illegible]

etiam excedunt nisi eorundem quod ad procurationem
[illegible] quatuor marchae sufficerent quae una
sit consueta et infra. Indulgemus quod ne ultra
[illegible] mensuram in procuratione ipsa fieri
[illegible] praedictis fratribus obligati. Si expensis quae
consueverunt sufficere sunt contenti si facientes
[illegible] excesserint quod sine gravamine [illegible]
[illegible] fratribus vestris ad solvendum debitum pro
[illegible] exigendi possit [illegible]
[illegible]. Idem [illegible] mediolanensi.
Cum instinctu [illegible] et infra. postulasti [illegible]
[illegible] quod cum omnes ecclesiae legatis et nunciis apostolicae sedis
procurationes impendere teneantur ab eorum
[illegible] exceptas
nisi forte per sedem apostolicam [illegible]
[illegible] longissima
procurationibus obsequium non impenderent
[illegible] sibi [illegible] locum
[illegible] quod nos [illegible] pastoralis solli-
citudinis [illegible]
[illegible]. Sane in huiusmodi exigendis eum mo-
dum et ordinem volumus observari ut
nulla ecclesia ultra vires [illegible] gravari
[illegible] considerationem. Si vero de consuetudine
[illegible] legatorum et nunciorum [illegible] expensas
[illegible] faciendas [illegible]
[illegible] volu-
[illegible]
[illegible] procurationes sibi debitas postulare [illegible]
quod si exactus [illegible] fuerit [illegible]
[illegible] ab aliis restituet. Clericis
[illegible] in necessariis exhibendis parentibus [illegible]
[illegible] requisitus [illegible]
[illegible] attemptet nec [illegible] ministros
procurationibus obsequium si noluerit recipe-
re [illegible]
[illegible] et infra. Idem
[illegible] episcopis.
Ex parte [illegible] archiepiscopi [illegible]
[illegible] Iacobi [illegible]
[illegible] mensuram [illegible]
[illegible] qui [illegible]
[illegible]
[illegible] cessat [illegible]
[illegible] ab eorum [illegible]
[illegible] mensuram exhibent [illegible]
[illegible] et infra. Cum [illegible] ad [illegible]

non sit ecclesia nisi de dote eius unius fiat co-
concedendo liberalius ad dotandum predictam eccle-
siam manus munificentie tue ad hoc quo
debes fortius inclinari ex debito iam teneris.
Honorius. Regensi. et Astoricensi episcopo.
Aqua per episcopum benedicta ecclesiam reconciliari posse
per alium quam episcopum non negamus per sacerdotes sim-
plices hoc de cetero prohibentes fieri non obstan-
te consuetudine provincie Bituricensis. que dicenda
est potius corruptela. que licet episcopis committi
[illegible] que ordinis [illegible] cum episco-
[illegible] non potest inferioris gradus clericis de-
mandare. quamvis mandantibus episcopis si recon-
ciliatione fieri est. habere nisi per eosdem nisi
reconciliari nolumus. Idem eidem.
Ecclesiam non consecratam cuius parietes fuerint humani
sanguinis effusione pollutam aqua per sacerdotem
exorcizatam lavari ne divine laudis or-
gana suspendantur. est tamen quin licite fieri
potest concedimus. Ex concilio Agathensi.
Presbiteri mane matutinali
officio expleto pensum ser-
vitutis sue videlicet primam
et tertiam. sextam. et nonam.
vesperamque persolvant ita tamen ut
horis competentibus iuxta possibilitatem
tem aut a se aut a scolaribus publi-
ce compleantur. deinde peractis horis et in
firmis visitatis si voluit exeat ad opus
rurale iciunus ut iterum necessitatibus
peregrinorum et hospitum sive diversorum commean-
tium infirmorum atque defunctorum succurre
posse usque ad statutam horam per tempus quadra-
gesime propheta dicente septies in die laudem
dixi tibi. qui septenarius numerus a nobis im-
pletur. si matutini. prime. tercie. sexte. no-
ne. vespere. completorii. tempore nostre servitutis
officia persolvamus. nam de nocturnis vigi-
liis idem propheta ait. media nocte sur-
gebam et cetera. ergo his temporibus laudes creatori no-
stro super iudicia iustitie tue referamus.
Ex concilio triburiensi.
Quidam laicorum in consuetudine habent ut per
singulos dies audiant evangelium in
principio erat verbum. et missas peculiares scilicet
est de sancta trinitate. et de sancto michaele.

De celebratione missarum et sacramento eucharistie et divinis officiis. Rubrica.

et ideo statutum est in eorum concilio ut unusquisque ha-
beat nisi in suo tempore et nisi aliquis velit
per reverentiam sancte trinitatis non pro aliqua devo-
tione audire. Et si voluerint ut sibi misse can-
tentur de eodem die missas audiant pro salu-
te vivorum et pro defunctorum. Innocentius III.
Wigorniensi episcopo.
Consuluisti nos. Respondemus quod excepto die
nativitatis dominice nisi causa necessitatis suade-
at sufficit sacerdoti semel in die unam mis-
sam celebrare. Idem archiepiscopo Bituricensi.
Consilium nostrum requisisti utrum in die-
bus profestis in quibus ad honorem sancte ma-
rie virginis et sancte crucis missam celebrare
contingit hymnus angelicus et symbolum pro-
fessio fidei debeat decantari. super quo de
fratrum nostrorum consilio respondemus quod cum missam sol-
lempniam in honore beate virginis celebramus
hymnus angelicus et symbolum decan-
tatur. licet in missa que pro festo decantatur
ut iusta commemorationem et sollempnitatem
diffinita ostendatur. unde te deum laudamus
regulariter dicimus quod dicitur in laudi-
bus matutinis. Idem eliensi episcopo et magistro
roberto de [illegible]. Ex tua nobis quod semel sa-
cerdos unus pro sumendo debeat post susceptum
accepit eucharistie sacramentum. si cum
eodem die aliam missam debeat celebra-
re. pro eo quod iterum perfusionis acceptio
celebrationem aliam impedire.
Idem. I. quondam archiepiscopo lugdunensi.
Cum marthe et cetera. quesivisti quis forme
verborum quam ipse christus expressit cum in corpus
et sanguinem suum panem transsubstanti-
et mutavit illud in canone misse quam eccle-
sia generalis adiecit quod nullus evange-
listarum legitur expressisse. Cum enim in
evangelio sic legatur accipiens calicem gra-
tias agens benedixit et dedit discipulis su-
is dicens bibite ex hoc omnes. hic est enim
sanguis meus novi testamenti qui pro
vobis et pro multis effundetur in remissionem
peccatorum. in canone misse sermo iste
videlicet mysterium fidei inter verba
positus invenitur. Unum cum non evan-
gelista quilibet hac divisione deberet minis-

Ter in natali misse debent celebrari.
quod prima naturam christi signat generatam.
altera nativitatem designat gaudia christi.
tertia iam forma quod lex fiet cur de regimine.

presbiter indecenter communicaret se in mor
talli crimine obstructum. multas sollempnita
tes quod posset sine necessitate simulate incer
tum est sine sacrilegio celebrare vel celebrando
se fingere. et sic per consequens multos
graues corpus xpi. primum et quasi rem mo
do puram communicet. deus prohibeat
dicendum non debeat. propter quod sine dubio
abhorrenda remedia quorum sunt grauia
quamuis leuia. quia peccatum sine
reputatur si indigne percipiatur. sine quo si se in
gerat vt culpa ad nos sine non videtur
offendere. et sic secundum illud primum sic
sentire. cum ille in sumat misericordie ad
medicinam. vbi non est sanitas. non sumat
iudicium. et sic non decipiat se astringit.

Item per oppositum. ergo.

Si quadam vice epla dicitur assensu se legere
illud esse euangelium quam dicendum di
de peccatum mortale. si mendacium videlicet cuius
tribue aqua sine sanguine. Item de tale expo
nunt aqua. et humanum defectum mendacium
significat. sed sic est. ergo cum sacramentum
sanguinis xpi. quandam similitudinem gerat
sanguinis xpi. non videtur esse sine sanguine
quia aqua sine sanguine non habet
similitudinem. ergo sacramentum non habet
veritatem. et per consequens non est sacramentum
quia sacramentum est signum rei sacre. Item
dicit augustinus. vera sunt que certum de
monstrant. sed sunt quedam certum demon
strant per hoc quod videntur et videntur que
non sunt. ergo non omne quod videtur
esse. et per consequens non omne quod videtur
esse vinum. et per consequens non omne quod
videtur esse aqua. et sanguis. per hoc
videtur quod sub specie vini non sit vinum
Item ad idem per hoc quod dicit augustinus
quod nullus christianus debet dubitare quin
panis et vinum quod in altari consecratione
dominica fit corpus et sanguis christi. sed
sub specie vini non est vinum. ergo non est
sanguis christi. Item ad idem per hoc quod
dicit augustinus. quod nullus christianus debet
dubitare quin panis et vinum quod in altari
consecratione dominica fit corpus et sanguis
christi. sed sub specie vini non est vinum
ergo non est sanguis christi. Item ad idem
per hoc quod dicit augustinus. quod nullus
christianus debet dubitare quin panis et vinum
quod in altari consecratione dominica fit
corpus et sanguis christi. sed sub specie vini
non est vinum ergo non est sanguis christi.
Item ad idem per hoc quod dicit augustinus.
quod nullus christianus debet dubitare quin
panis et vinum quod in altari consecratione
dominica fit corpus et sanguis christi. sed
sub specie vini non est vinum ergo non est
sanguis christi. Item ad idem per hoc quod
dicit augustinus. quod nullus christianus debet
dubitare quin panis et vinum quod in altari
consecratione dominica fit corpus et sanguis
christi. sed sub specie vini non est vinum
ergo non est sanguis christi. Item ad idem
per hoc quod dicit augustinus. quod nullus
christianus debet dubitare quin panis et vinum
quod in altari consecratione dominica fit
corpus et sanguis christi. sed sub specie vini
non est vinum ergo non est sanguis christi.
Item ad idem per hoc quod dicit augustinus.
quod nullus christianus debet dubitare quin
panis et vinum quod in altari consecratione
dominica fit corpus et sanguis christi. sed
sub specie vini non est vinum ergo non est
sanguis christi. Item ad idem per hoc quod
dicit augustinus. quod nullus christianus debet
dubitare quin panis et vinum quod in altari
consecratione dominica fit corpus et sanguis
christi. sed sub specie vini non est vinum
ergo non est sanguis christi. Item ad idem
per hoc quod dicit augustinus. quod nullus
christianus debet dubitare quin panis et vinum
quod in altari consecratione dominica fit
corpus et sanguis christi. sed sub specie vini
non est vinum ergo non est sanguis christi.

Dum missas [illegible]

Dol enim et [illegible] referimus quod totum quidam mi[illegible]
nores [illegible]elicia [illegible]m et [illegible]ntem [illegible]ecclesiarum [illegible]
nellarum [illegible]et [illegible]ruas et [illegible]consuetudines [illegible]
arum [illegible]de [illegible]aus [illegible]ecclesiis [illegible]ferre [illegible]mediente
[illegible]ocent [illegible]exercendum et [illegible]compus [illegible]residui [illegible]
[illegible]unsuret [illegible]uxerad [illegible]diuinum [illegible]officii [illegible]ad [illegible]generi
[illegible]animum [illegible]generent [illegible]ciuerunt [illegible]eo [illegible]modo [illegible]quo
[illegible]ciuitas [illegible]sine [illegible]copia [illegible]manuum [illegible]fiunt [illegible]et [illegible]alii [illegible]qui
[illegible]solempnia [illegible]missarum [illegible]uice [illegible]celebrant [illegible]ferre [illegible]ad
[illegible]nos [illegible]et [illegible]debuissent [illegible]merito [illegible]esse [illegible]promptiores [illegible]et
[illegible]dum [illegible]celebrant [illegible]missarum [illegible]solempnia [illegible]sine [illegible]
[illegible]fugis [illegible]et [illegible]intenderunt [illegible]exercui [illegible]collocutio-
[illegible]nibus [illegible]uacuis [illegible]dum [illegible]audiret [illegible]ad [illegible]indebitos
[illegible]terminos [illegible]effundunt [illegible]aures [illegible]intentas [illegible]ad
[illegible]pertinentes [illegible]ad [illegible]finalem [illegible]et [illegible]huic [illegible]similia [illegible]
[illegible]pena [illegible]subpensionis [illegible]uolumus [illegible]subiacere [illegible]
[illegible]precepimus [illegible]in [illegible]uirtute [illegible]obedientie [illegible]ut [illegible]omnium
[illegible]horum [illegible]nullum [illegible]presumat [illegible]aliquis [illegible]et
[illegible]ne [illegible]deus [illegible]dedit [illegible]studiose [illegible]per [illegible]celebrentur [illegible]et [illegible]de-
[illegible]uote. [illegible]

Nomen [illegible]

[illegible]aue [illegible]cum [illegible]olim [illegible]sit [illegible]ille [illegible]in [illegible]curiam [illegible]sacerdo-
[illegible]tum [illegible]sua [illegible]indignatione [illegible]gratie [illegible]exacerbetur
[illegible]dicentes [illegible]quod [illegible]sacerdotes [illegible]eucharistiam
[illegible]a [illegible]laicis [illegible]magistri [illegible]mundi [illegible]et [illegible]legis [illegible]lator [illegible]
[illegible]nouissime [illegible]collocauit [illegible]dicens [illegible]hoc [illegible]est [illegible]corpus [illegible]meum
[illegible]quod [illegible]pro [illegible]uobis [illegible]tradetur [illegible]hoc [illegible]facite [illegible]in [illegible]meam
[illegible]commemorationem [illegible]

Sacerdos [illegible]

[illegible]debet [illegible]populum [illegible]sibi [illegible]commissum [illegible]docere
[illegible]et [illegible]plebem [illegible]suam [illegible]ut [illegible]quicumque [illegible]missam
[illegible]celebrauerit [illegible]deuote [illegible]missam [illegible]audiat [illegible]
[illegible]et [illegible]nouissime [illegible]ut [illegible]celebrante [illegible]missam [illegible]
[illegible]et [illegible]nouissime [illegible]ut [illegible]celebrante [illegible]missam [illegible]
[illegible]dem [illegible]facientes [illegible]cum [illegible]primum [illegible]poterit [illegible]confiteantur
[illegible]quia [illegible]indecens [illegible]uidetur [illegible]ut [illegible]populus [illegible]mundo [illegible]
[illegible]lamine [illegible]fruatur [illegible]presbiter [illegible]manducet [illegible]et [illegible]non
[illegible]uicissim [illegible]ipse [illegible]cum [illegible]populo [illegible]

Presbiter [illegible]

[illegible]debet [illegible]populum [illegible]sibi [illegible]commissum [illegible]docere
[illegible]ut [illegible]quicumque [illegible]missam [illegible]audiat [illegible]deuote
[illegible]

Presbiter [illegible]

[illegible]debet [illegible]populum [illegible]sibi [illegible]commissum [illegible]docere
[illegible]ut [illegible]quicumque [illegible]missam [illegible]audiat [illegible]deuote
[illegible]

Nomen [illegible]

[illegible]dem [illegible]uenisse [illegible]ecclesiam [illegible]presbiter
[illegible]cum [illegible]uenerit [illegible]ad [illegible]altare [illegible]quod [illegible]primitus [illegible]respon-
deat [illegible]populus [illegible]et [illegible]cum [illegible]omnibus [illegible]et [illegible]cum [illegible]tuo [illegible]spiritu
[illegible]negligentes [illegible]obseruare [illegible]ymmo [illegible]contemnentes [illegible]quod
[illegible]ymmutauerit [illegible]de [illegible]ecclesia [illegible]et [illegible]ritu [illegible]quod [illegible]
[illegible]a [illegible]sede [illegible]apostolica [illegible]non [illegible]grauentur [illegible]dicere [illegible]missam [illegible]
[illegible]a [illegible]quibusdam [illegible]celebrentur [illegible]

Nomen [illegible]

[illegible]cum [illegible]sacerdotes [illegible]sedulo [illegible]diligenter [illegible]

re [illegible]studeat [illegible]unam [illegible]inde [illegible]missarum [illegible]cele-
brare [illegible]sufficeret [illegible]sed [illegible]unde [illegible]scripsit [illegible]ce-
lebrate [illegible]digne [illegible]unam [illegible]die [illegible]dicit [illegible]
dili [illegible]in [illegible]ecclesia [illegible]sponsum [illegible]adtexens [illegible]in [illegible]qua
[illegible]residentia [illegible]officium [illegible]missarum [illegible]solempni-
A [illegible]debeas [illegible]celebrare [illegible]de [illegible]archiepo [illegible]missay.
[illegible]et [illegible]mediat [illegible]in [illegible]cuius [illegible]ymo [illegible]olentes [illegible]abusus
[illegible]indebitos [illegible]quos [illegible]in [illegible]multis [illegible]ecclesiis [illegible]de [illegible]aqua [illegible]pro
[illegible]sacrificio [illegible]offerri [illegible]de [illegible]uino [illegible]et [illegible]sed [illegible]uidubitabiliter
[illegible]et [illegible]sacerdotes [illegible]ecclesie [illegible]generale [illegible]plus [illegible]uino [illegible]de-
[illegible]uino [illegible]offerri [illegible]de [illegible]aqua [illegible]pro [illegible]cuius [illegible]
[illegible]ad [illegible]fraudem [illegible]ecclesie [illegible]et [illegible]ad [illegible]grauamen [illegible]
[illegible]et [illegible]pacifici [illegible]dem [illegible]ego [illegible]uxori [illegible]

[illegible]reuit [illegible]quod [illegible]precipimus [illegible]generaliter [illegible]quod [illegible]si
[illegible]excellitur [illegible]plena [illegible]ecclesie [illegible]sed [illegible]magis [illegible]de [illegible]uinea [illegible]
[illegible]in [illegible]amicitiis [illegible]offerri [illegible]debet [illegible]quod [illegible]sedum [illegible]die-
[illegible]hostiam [illegible]et [illegible]calicem [illegible]ad [illegible]altare [illegible]in [illegible]pluuie [illegible]ser-
[illegible]uentes [illegible]et [illegible]ipso [illegible]ingressu [illegible]missay [illegible]solempni-
[illegible]una [illegible]celebrante [illegible]plumbum [illegible]sic [illegible]sub [illegible]ecclesia [illegible]
[illegible]interim [illegible]quia [illegible]sedes [illegible]ecclesie [illegible]malicam [illegible]dei [illegible]plebi [illegible]
[illegible]subiecti [illegible]ecclesiastici [illegible]ad [illegible]quibus [illegible]officii [illegible]ce-
[illegible]lebrationem [illegible]exc [illegible]et [illegible]offensionis [illegible]minuendi [illegible]offi-
[illegible]cium [illegible]quod [illegible]sacerdotes [illegible]aquam [illegible]sacrificio [illegible]

Nomen [illegible]

[illegible]cum [illegible]quidam [illegible]ter [illegible]in [illegible]aqua [illegible]mittitur [illegible]in [illegible]nomine
[illegible]patris [illegible]et [illegible]filii [illegible]et [illegible]spiritus [illegible]sancti [illegible]et [illegible]dicit [illegible]ego [illegible]baptizo te
[illegible]in [illegible]nomine [illegible]patris [illegible]et [illegible]filii [illegible]et [illegible]spiritus [illegible]sancti [illegible]non [illegible]est [illegible]puer [illegible]bapti-
[illegible]zatus [illegible]quia [illegible]dubium [illegible]est [illegible]an [illegible]puer [illegible]dem [illegible]
[illegible]baptizato [illegible]simul [illegible]baptizentur [illegible]hinc [illegible]inde [illegible]
[illegible]multi [illegible]si [illegible]baptizati [illegible]sit [illegible]ad [illegible]de [illegible]reliquis [illegible]
[illegible]dubium [illegible]si [illegible]baptizatus [illegible]sit [illegible]ego [illegible]baptizo [illegible]de
[illegible]non [illegible]est [illegible]

Simon [illegible]

[illegible]audet [illegible]ecclesie [illegible]cautus [illegible]celebrem [illegible]ecclesiasticum
[illegible]fidei [illegible]principem [illegible]ad [illegible]per [illegible]sedem [illegible]rebudat
[illegible]intelligere [illegible]qui [illegible]cum [illegible]dicunt [illegible]non [illegible]possit
[illegible]dicere [illegible]ihesum [illegible]est [illegible]respondisse [illegible]nullatenus [illegible]
[illegible]cui [illegible]est [illegible]christe [illegible]filius [illegible]dei [illegible]unus [illegible]et [illegible]solus [illegible]
[illegible]missi [illegible]exemplo [illegible]ne [illegible]debeat [illegible]fides [illegible]euangelica
[illegible]quibusdam [illegible]quasi [illegible]nescientibus [illegible]
[illegible]cor [illegible]penitus [illegible]mouetur [illegible]nostrum [illegible]respon-
[illegible]dere [illegible]alterum [illegible]cum [illegible]quod [illegible]mundi [illegible]baptizati
[illegible]offerri [illegible]qui [illegible]mundum [illegible]plumbum [illegible]quod
[illegible]papa [illegible]innocentius [illegible]quem [illegible]sedi [illegible]
[illegible]sacris [illegible]diligenter [illegible]

Salue [illegible]
In [illegible]

opus misericordie peccatoy et ruge eos in
veritate me. de penitentia. Ipsius pe
des lauare phibemur dimissa sunt ei pec
cata multa quia dilexit multum. nō ē p eam
eatem et mentitur crimina dimittuntur
punit qui ē sensum ē glenda et cate
catem nō hōr ē sentiendū. ē cate
catem nō hōr ē sentiendū. ē glenda
nō ē nō lauādus pedū nō dimittit inbapti
smo. Ad id dicē. q. baptis circūcisionis
succedit. ibi. cui ut in illam dampna
tam. Nō sim intendimus ē apostolus allegā
bat legem cui erat circūcisionem cum
baptis succedendum. qm dicit
ad galat. si circūcidi nihil xps uob mch pos
dit. cum gō circūcisio cum admixtō ceri
monie pertineret ad baptis ne baptis qui
cessit loco ipsius. ē grauidat eū ecclie
cum nisi ab eo cui baptismi ministeriū
incumbat celebrat cum ad illud est. qm punit
glendus sicut cū sit dubitatione qualis mo
dus actus et alabatur anima cui spūm
cato cōmicti nō hōr phibit de ipso dū
xit nō indubitate nosse mentē celebrā
ti. qui veniat ad baptis. sed qua ipse ē. nō imi
bit in regnū dei. ab glendatur. si sic erit
nec ecclesiam excludit. Cauē ēt notā
dū. est. quōm punit homo dū adeat baptis ad
mitti qm ab eam videat cōmicti qualitas
dubitat in hunc pōt modū. Quicūq; de ue
ē lege prius de ipso suo. ē hoc celebrat nō ue
ritate ēt mentē est. nō imbibit in regnū
dei. qm. ē si ou grauat culpa remittebat ē
cōmissi ministrum. ē dampnandus ē
celum intrabit. nec ēt qui mendacio ad regn
mit celū. qui ad magnum xpi bñ
ficiū; obsequium. ē ē sacramentū baptis
xpi sanguine rubricatū ecclia remittit
uitatē predicā. ē ad regnū celoy cuius
sanguis xpi sanguis ei debet. sed multe
rietates reperiuntur. dubie. cui ne unā
si punit peccare quoy rōnabile timoy nil
meritis magnū. qm. ē xpi misericordia deus
qui neminem vult perire. dare remedia
procurauit. ad salutem. Cecby ex
ui inde p; cum p deū sacerdos ne cui ingē
tugendū est cui ni de ad vitā. cui inde

nisi penitentiam peccay cui de punit nō posset
intelligi qui peccō nō ouginādi reatum.
Sili. et illa duce ēt sūmenda. qui ēo dif
ē baptizatus sūt. ē eos nō possunt ēdere
punit. ē adulter. debit hoc eoy duce. ē nō illi
genda ē de adultel nec ad alios punit. ē ad
alios sedā claudā referat. qm nō illi
geodam. q punit ēdere nō ē vtilem ē ē ei
tum ēdi. ē suscipiunt in baptō. Sicut ē
lā milit libā sed eōdem vtilem ē dubi. nō ad
actum ē ad aperiendum recludē. Illud
nō q opponebat nō ducentibus duc. cir
catem alabat nutrebat punit ut pote nō q
lenda enda nō vtilitati ecclie ad gendum
abstinere. cum ipse hoc inc doctores theologor
ēd refutent. alic allenenter. ē ministrē baptis
punit quidem remitti ēpm. Sz gradū nō
gferri. nō vtile dicendo. ē dimitti peccm. ē ca
catez in studi hēndi illac quo ad hirum nō
ad celum donec pueniāt ad catem adul
tum. Cerum quidam ex pte soldane in
uenisse ēdunt. vidam ad illud rōnes argumē
tantes. ex eo q. ē dūc punit in baptō peccm ori
ginale dimitti. q. in adulto dimittendo ut
amittendo peccm. ē baptizatur. ideo nō di
mittetur. Cui ei nequē sequamur nec ut
glendamur de cunctis idem in scriptis indicand.
hoc nō dūc distinguendū. q peccm ēt duplex
originale. ē actuale. q originē. q ab ipō ad
sequtū q̄hūtur. actē. q. quotiēs cōmq q sequtū
originē. q̄ q. sine q sequtū q̄hūtur. nō q sequtū. p
cōm remittit sacramentū. actē. nō q cōm
sequtū q̄hūtur. nō q sequtū minime relaxatur.
Sz ad hoc sīr. sic nō dimittit origo. pec
catum actuale. ideo dimittendū. quod
dūc qui ēdem baptis ē nouit. ē hō hoc peccā
nō q̄ pte ē. q̄ cōs dimittat. Pēa peccā
rigidā pēt ēt cōtenta misericordē dei. ē
cuare nō pena pēt ēt. gehenne. ppetue
cruciat. Si ē punit dimittebat. alicui al
eb nō dimitta: relax nō cātem misericor
dei. q̄ origi. dimittitur. ē cruciatē in
gehennā. ppetuo q̄ retinetur dimittit actē.
Sz hoc cruciatū impositibus ecclesiastice pe

nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non
intrabit in regnum celorum. dubitare non debes illos suum
non iste baptizari in quibus non solum iterum ... pre-
dictorum eorum aliquid est omissum. [I]nnoc. III. in g[enerali]
[L]icet grecos diebus nostris ad obedientiam [con]cilio.
sedis apostolice revertentes fovere ac honorare
velimus mores ac ritus eorum in quantum cum
deo possumus sustinendo in hiis tamen illis de-
ferre nec volumus nec debemus que periculum ge-
nerant animarum et ecclesie derogant honestati. pos-
quam enim grecorum ecclesia cum quibusdam complici-
bus et fautoribus suis ab obedientia sedis apostolice se subtra-
xit in tantum greci ceperunt abhominari latinos quod
inter alia que in derogationem eorum
impie committebant si quando sacerdotes lati-
ni super eorum celebrassent altaria non prius sacri-
ficare volebant in ipsis quam ea tamquam per hoc inquina-
ta lavissent. baptizatos etiam a latinis et ipsi
greci rebaptizare ausu temerario presume-
bant et adhuc sicut accepimus quidam hoc
agere non verentur. volentes ergo tantum scanda-
lum ab ecclesia dei amovere sacro suadente
concilio districte precipimus ut talia de cetero
non presumant conformantes se tamquam filii o-
bedientie sacrosancte romane ecclesie matri sue ut
sit unum ovile et unus pastor. si quis autem
tale quid presumpserit excommunicationis mucrone per-
cussus ab omni officio et beneficio ecclesiastico de-
ponatur. [E]x con. apud Compendium. De pr-
[S]i quis presbiterum ordinatum deprehenderit bito non or-
se non esse baptizatum baptizetur dinato R.
et ipsum ordinet. [I]nnoc. II. episcopo Cremonensi.
[A]postolicam sedem consulere decrevisti ... unde
presbiterum quem sine unda baptismatis
extremum diem clausisse significasti
quia in sancte matris ecclesie fide et Christi nominis confes-
sione perseveravit ab originali peccato solutum
et celestis patrie gaudium esse adeptum
asserimus incunctanter. lege librum octavum
Augustini de civitate dei ubi inter cetera le-
gitur. baptismus invisibiliter ministratur
quem non contemptus religionis sed terminus
necessitatis excludit. librum etiam beati Ambro-
sii de obitu Valentiniani idem asserentis
revolve. [S]opitis ergo questionibus doctorum
patrum sententias teneas et in ecclesia tua iuges pre-

ces et hostias que deo offerri iubeas pro presbitero
memorato. [I]nnoc. III. Ferrariensi episcopo.
[V]eniens ad sedem apostolicam I. lator presentium no-
bis exposuit quod cum ad sacrum sacerdotii ascen-
disset comperit tandem quod non fuit secundum formam
evangelii baptizatus. unde nos eum rite fa-
cimus baptizari. contra quem super ordinibus suscep-
tis quidam in eam declina-
verunt ut cum baptismus sit fundamentum
sacramentorum ante susceptionem baptismi non
suscipiatur aliud sacramentum quia non fundamen-
tum non est superedificari non potest. porro contra-
rium videri posset nam et quis non solum per sacramen-
tum fidei sed per fidem sacramenti efficitur particeps
dubio membrum Christi et quam ipsum habet in quo fundat
mentum presertim quia aliud poni non potest preter id quod est
ipse superedificari posse videtur sicut saluti fieri
opera sua et aliis ... alia ecclesiastica sacramenta cum illis
non sit grandius nec de novis nec de veteribus
sacramentis quod baptismus sit fundamentum
illorum quia et sacramentum coniugii et eucharistie
... non baptizantis recipi possunt. preterea sa-
cramentum ordinis non solum pontificalis sed
sacerdotalis et etiam levitici quod institutione sua per-
cessit baptismum ... quod forsitan videretur quod ante
baptismum hii quidem possent rite conferri.
maxime hiis qui baptizati credunt. [C]olumna
...concilii apostolici compendium legitur contineri quod si
quis in presbiterum ordinatus deprehenditur se non
esse baptizatum baptizetur et iterum ordinetur.
illos tamen ... in hoc dubitabili casu quod
tutius est sequi te dicimus ... singulos or-
dines iterum ad sacerdotium promoveri perveniret
et per interstitia eum in sacerdocio ministrare quia
non intelligitur iteratum quod ambigitur esse factum
nec male de sacramentis sentiri cum aliud non
religionis contemptus sed articulus necessitatis
excludit et certe de illo qui natus de christianis pa-
rentibus inter christianos est conversatus fideliter tam in-
olevit presumitur quod fuerit baptizatus ut hec
presumptio certitudine sit habenda donec e-
videntissimis forsitan argumentis contrarium
probaretur. [I]nnoc. III. in generali concilio. De cu-
[S]tatuimus ut in cunctis stodia eucharistie et cri-
ecclesiis crisma et eucharistia smatis et aliorum
sub fideli custodia et clavibus ad sacramentorum R.

[L]arga dei pietas veniam non dimidiabit
aut nichil aut totum te lacrimante dabit

nulla conditione ad relevandas utilitates
et necessitates communes, ubi laicorum non sup-
petunt facultates, subsidia per ecclesias duxerint
sine coactione conferenda; predicti laici humiliter et devote
recipiant. Contrarium actione ipsi in-
prudentiam eorum quorundam Romani pontificis prius
consulatur, cuius interest communibus utilitati-
bus providere. Quod si nec sic quorundam ma-
licia contra dei ecclesiam conquieverit, adicimus ut con-
stitutiones et sententie que ab illis vel de ipsorum
mandato fuerint promulgate inanes et
irrite habeantur nullo unquam tempore valiture.
Ceterum quia fraus et dolus alicui patrocinari non
debent, nullus vano decipiatur errore ut
infra tempus regiminis sustineat anathema
quasi post illud non sit ad satisfactionem debi-
tum compellendus. Nam et ipsum qui satisfacere
recusaverit et successorem ipsius, nisi satis-
fecerit infra mensem, manere decernimus
ecclesiastica censura conclusum, donec satisfecerit competenter,
cum succedat in onere qui substituitur
in honore. Idem in eodem.

Quia plerique clerici ut pro commoditate aut servi-
tio prelatorum vel aliorum plus-
culum aliquid impendant, legato vel alia
exercere que ad eos non pertinent, et in corporis
damnum et lucri secularis, ne adimant quedam
possessiones in subsidium, id decreto sancimus ne
hi clerici qui si quis forte presumpserit et sic
exercitia relinquat et tamen cogatur clara
presbyteri et simplicibus. Quamvis autem cum hoc sit depo-
sita si negligens fuerit in hoc exerci-
tio, et inde consequatur ut ius beneficii retinere non
debeat. Gregorius IX. Rothomagensi episcopo.

Ecclesia in qua divina mysteria celebrantur
ad hunc non exstitit concessa usum ut
publica communitatis admittat ac ob-
stantibus divinis officiis in illis est seminarium
quorum iurgiorum. Idem Tolosano et Narbonensi
archiepiscopis.

Immunitatem ecclesiasticam [illegible] nonnulli
imprimis secularem suorum excessuum pro defensio-
nem ecclesie optime convertere homicidia
et mutilationes membrorum in ipsis ecclesiis
et cimiteriis committere non verentur, quia
nisi per ecclesiam ad quam confugiunt, credunt
se defendi, nitantur fiducia committe-

re in eis. Cum tamen in eo in quo delinquit puniri
quis debeat, et frustra legis auxilium invo-
cet qui committit in legem. Ac quod publice
videretur tales non debere gaudere immu-
nitatis privilegio, quo faciunt se indig-
nos. Ex concilio Maguntino. Ne clerici
vel monachi secularibus negociis se im-
misceant.

Multa sunt negocia secularia
de quibus pauca perstringimus, ad que pertinent omnis cu-
piditas, et quicquid plus
iusto appetit homo. Turpe lucrum est
usuram accipere et dare pecuniam
in negocia seculari, conductiones
secularium rerum pro pretio aliquo conducere,
vel lites vel rixas amare, in placitis secula-
ribus disputare, excepta defensione orpha-
norum aut viduarum, conductores aut procura-
tores esse secularium rerum, turpis lucri gra-
tia ioculatorem vel ioci secularem diligere,
aleas amare, ornamentum incompetens pro-
posito suo querere, in deliciis vivere velle,
gulam et ebrietatem sequi, pondera iniusta
vel mensuras habere, negocium iniustum exercere.
Nec tamen iustum negocium est contradicendum propter nec-
cessitates diversas, quia legimus sanctos apostolos ne-
gociatores fuisse, et in regula beati Benedicti precipitur
quatenus opera manuum negocia monasterii com-
mitti, non tamen et venandi et
aucupandi occasione aves sequi ad venandum. Ceterum
omnibus quibus licet ea sequi, ad venationes et aucupia clericos
ut sint in talibus visi non debent, nec iudi-
cibus et sibi huius vitiis attendendum, non enim
et monachis omnino contradicimus de quibus aut-
em hi monachi nemo militans deo implicat se ne-
gociis secularibus. Eugenius papa III in concilio.

Sancimus ut episcopi, presbyteri, diaconi, subdiaconi, monachi vel laici
adversus eas et clericos decimas ecclesiarum qui in ecclesiis eorum procuratores
ministri fiant, nec in rebus eorum pro ceteris
cubant. Quod si presumpserint ante lapsum
presbiterum ad ministrationis sue peculiari
occasione ipsius ad ministrationis suos peccuniam
quam cum deprehendantur in fraude indignum
est eius ab ecclesia sibi subveniri, et sicut consilio quos constat ita
ecclesia solidatum [illegible]. Honorius III. [illegible] in ecclesia Parisiensi.

Non magno opere antiquus hostis in-
vidia et superbie tumore est quod in angelis in-
vidia est sub inde tentamenta quorum obtentu
cras se more solito conflictu [illegible]
languescentium fratrum considerandi conspectibus
ecclesiastice religionis fidelius prevenit regu-
lares quosdam ad legendas leges et consec-
tationes physicales ponderandas de claustris suis

Explicit lib. [illegible] Incipit [illegible]

In fra spacium prescriptum destiterunt
hec extendi volumus et appellone [illegible]
firmiter observari. Ex [illegible] tributino.

De sponsalibus et matrimonio.

Quidem nobilem mulierem de sanxoni-
a lege sanxonum uxorem duxit. Cum quod
[illegible] uterque legibus sanxones et fran-
ci casatus est quod eam non suam et non fran-
corum lege desponsaverat dimissa quod illa a-
liam sibi duxit dissimulavit. Sed hoc sancta sponsa-
lis ut ille [illegible] ei magnifice legis [illegible]
[illegible] et a sancta coniuge separet et ad pri-
orem redire cogatur. In noc. [illegible] epo. [illegible]
[illegible] hu qui de matrimonio contrahendo
pure et sine omni condicione fidem dederit
commonendi sunt et modis omnibus in-
ducendi ut fidem observent [illegible]
[illegible] Si autem se ad invicem admit-
tere noluerint ne forte de [illegible] inde
coniugat ut talem [illegible] ducat quam o-
dio habeat. Videtur quod ad instar eorum qui
[illegible] fidem contrahunt
et postea eandem sibi remittunt hoc pos-
sit in paciencia [illegible]. Gregorius
[illegible] qui puellam [illegible]
[illegible] duxit [illegible] fragilitate [illegible]
[illegible] complere non potuit [illegible]
[illegible] dubia sunt [illegible]
[illegible] debemus [illegible] honestatem
[illegible]
[illegible] dubitationem [illegible]
[illegible] puelle [illegible]
[illegible] dividas ab eodem. [illegible]
[illegible] apostolicus [illegible]
[illegible] papiensis [illegible]
filiorum [illegible] dare vellet uxorem [illegible]
[illegible] aliquo casu [illegible]
[illegible] non posset alteri filio [illegible]

re generat eandem matrimonio copularet con-
[illegible] autem a filio [illegible] sponsalibus quidam
consanguinitatem inter eos esse iuramentis in-
[illegible] firmavit. Ideo [illegible] eandem
dare alteri filio [illegible] sed quia scrip-
tum est ut sponsam [illegible] non pos-
sit [illegible] eum suum implere [illegible] non per-
mittas. Sed ut [illegible] agat de illicito iura-
mento [illegible] Idem [illegible]
[illegible] qui [illegible] iuramento [illegible]
se aliquas mulieres ducturos et postea eis in-
cognitis dimittunt [illegible] ad [illegible] alias
[illegible] hoc [illegible] ignoverunt [illegible]
[illegible] ipsis [illegible] est amplius in
[illegible] ad alia vota se [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible]
quoniam [illegible] Idem
[illegible] epo.
De [illegible] in iuncta [illegible] viro [illegible]
[illegible] sit [illegible]
consensus [illegible] nobis [illegible]
[illegible] Idem cantuariensi archiepo.
[illegible] de hoc autem quod consulunt quid
debeat observari [illegible] aliquos sponsa-
lia contrahunt nec intelligit alter quod alter [illegible]
[illegible] quod [illegible] est [illegible]
[illegible] ad id faciendum sunt [illegible]
[illegible] quo cognito si alter non intellexit quod
alter [illegible] ad [illegible] intelligentiam
recurrat [illegible] ut [illegible] in-
[illegible] solent recte intel-
ligentiam generare. Idem vigorn. epo.
[illegible] maxime si est in [illegible]
[illegible] aliquando
sibi [illegible] in matrimonio copulare.
Idem [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] eam ab eo [illegible]
[illegible] uxori [illegible]
[illegible] quoque [illegible] andree [illegible]
[illegible] fidem [illegible]
[illegible] quo [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] uxorem [illegible]
[illegible] sibi [illegible]
re.

debes absolvere et ad alia vota veniendi
dare licentiam tribuendi. [I]dem episco-
po lundoniensi. [E]x litteris tuis accepimus quod [c]um eo
puella Adam annorum .xii. annorum vel circa
fuit et desponsata cuidam puero .x. vel .xi.
annorum et postea procedente de voluntate parentum
post quam de sua sicut asserit ad domum
patris pueri adducta, licet nolens et invita in-
vis parentum impulsu moram fecit per annum
et amplius et tandem inde recedens ad do-
mum patrum est reversa et cetera. Cum autem dictus
puer nondum ad .xiiii. annum pervenerit nec ad eam
unde carnaliter accessisse probatur. dicimus quod. Re[spondemus]
quod si puella conveniat ut donec compleat
idem puer .xiiii. annum exspectet in dispo-
sitionem exspectandi ei sed si eam quamprimum acci-
piendi alium virum liberam tribuas
facultatem. [C]lemens .iii.
[D]uo pueri .V. et V. matrimonialiter coniuncti
fuerunt. puella non .vii. annorum attingens
et cum simul per tres annos manserunt
cum patre puelle sibi habens eam sponso et
ipsam alio nomine copulavit cum quo per
.vi. annos quasi permansit. ipse non est reversus
quia eandem credebat eam alium virum
habere illam. sed cum prius fuerat desponsata
prior autem sponsus ad annos discretionis
perveniens a predecessore tuo contrahen-
di cum alia licentiam petiit. qui quam-
dam nomine .S. consobrinam prioris in uxorem
accepit et cum per aliquot tempus existentem
eam. ut ipse fatetur carnaliter non cog-
novit. licet ea se ab eo cognitam as-
serit. cum autem prius memorate .W. eam
induisset a secundo viro reducimus per nostram
sententiam. Verum cum eam prius desponsatam
agnovit ut .s. neptem suam cum d[ic]imus
et .d. Wilelmum [filiam] suam desponsatam re-
duceret qui postmodum pervenientes contra-
hunt eum. et quid super hoc faciendum sit
postulatis edoceri. Verum quia capitulum impedi-
re prima extitit. tamen autem Wilelmum et W. nisi
non fiunt et sic idem primam turpiter illa aliquo
tamen aliam duce in uxorem. tunc se-
cundum. s. dicit consobrinam mulierem se
inscius eam cognovit. Sed non. [et cetera]

cum eadem. scilicet propter publice honestatis iu-
stitiam remanere in ad primam habere regre-
sum quia alteri fuit legitime copulata et cetera. Si
non vir sit captus mulieris et .W. dicat se non
cognovisse prius .s. dum praedictam aliam suo
vir posset ducere in uxorem et .s. viro le-
gitimo copulari post separationem non prohibendo
propter scandalo. verumtamen ad episcopum est prima invitanda
ad .s. non legitime contrahere ipsam. s. ab eo suum
prius sed aut cognitam extitisse inveniret in-
venire alio dabitur licentia contrahendi. re-
manebit quoque Wilelmum cum eo. Respondemus quod .s. ad
episcopus predicta contenta quamque sola optione sua
[illegible] matrimonio et non requisito dimisit.
[I]nnocentius .iii. p. et r. Quidam malabraice
[D]e dissolvendo quod fecit fidem in[ter] .j. et .s. et .s. ac
[c]usatione et puella super consanguinitate propo-
ta perfectus .j. multas exceptiones proposuit
per quas videbatur nos ab accusatione in absolvi-
tenore. et Interloquendo pronuntiavimus in-
venientem et puellam non nisi non sponsa-
lia fuisse contracta. contra quod puella vero
ad sepe dictum pervenisse quod extra non accto log
habeat eum non esset quod posset legitime accu-
sari denunciari cum poterit consanguinitatis
in medio dicere. inter contrahendo ad denunciatio-
nem quod legitime plura dum tamen aliqua
talis exceptionibus non solum perierit et asse-
verandis. Ille vero quoniam in puellam inde
attemptatur ante appellationem in medio ne in negotio
de novo procedatur in dicta domini Alexandri de
causatione celebratione et in ipsa ordine iudi-
ciario procedatur quod si contra interdictum in
praeiudicium ipsius aliquid fuit attemptatum
in irritum est deducendus et in statum debito re-
vocare. [I]dem episcopo Albanensi.
[T]ue nobis exhibite littere continebant quod qui-
dam filiam suam circiter .xii. annorum
dam nobili desponsavit qui ...
etatis incuntis contemplatu accedente et quia
non nobis constare non potuit. cum et tamen et
cum puella contra eum viro contrahere despon-
sari condicit circiter .xii. annos ha-
bat vero nec prudentia tamen in illa sup-
plevit etatem. Respondemus quod si puella non volet non
etiam contraxit eum sepe fuerit vir desponsa

si a modo in tali casu duxerint appellandum.
eis in ecclesia publice interdicat ne ante deci-
sionem cause aliud contrahant. Nam et si con-
tra interdictum ecclesie ita publice factum presumpserit
venire. Nam tam presumptuose contractum
poteris irritare. Innocentius iii. Mutinensis epo.
Quas dudum. Et si de consuetudine diu in
mutinensi obtinuit civitate ut si quis
iuraret aliquam et circa carnis copulam des-
ponsasset si consequenter desponsasset aliam
et cognovisset. Primo cognita adiudicare
tamen uxorem non quam prius existit desponsata et si
sic uxor turpis sit per se quam non contrahit uxorem
et ecclesia mutinensis. Cuius debeat habere et serva-
re quod bene petit sedem et suam in ecclesia sequi ut
dicit et docet. Mandamus de cetero contrahendis ista
te volumus observare ut postquam inter legitimas
personas consensus legitimus intervenerit de pre-
senti qui sufficit in talibus iuxta canonicas
sanctiones. Et si solus defuerit certa in quo co-
hitu celebrata frustrantur si persone iuncte le-
gitime cum aliis postea de facto contrahant quod prius de
iure factum fuerat non poterit irritari. Ex
concilio Africano. De condicionibus apponendis et dis-
ponendis sub condicione nolle
aliquam desponsavit et eam re-
linquere voluit diximus quod frangatur. Ita
condicio et desponsatio irrefragabiliter teneatur.
Gregorius epo. Coletano.
Cum sit proprium et sic. Hoc. Pro illa consensus est diaconi
quidam manumisse duo mancipia sub hac
condicione ut monachi fierent et in eo monasterio
ubi ipse fuerat permanerent adiciens ut si aliquis istorum
contra facere servituti iterum subderetur atque ut
ex hiis hec condicione despecta monasterium
deserviisse et se inter clericos sociasse tu quoque si
ita est reperies sic te exhibe ut ille mo-
nasterium desinendi sit facultas et manumi-
ttentis voluntas non valeat preferri.
Alexander iii. Panormitano archi.
De illis autem et sic. Si vero aliquis sub hiis verbis iura-
mentum alicui mulieri prestiterit ego te ac-
cipiam in uxorem si tamen mihi donaveris reus
periurii non habebitur si eam sibi volentem solvere
quod sibi dari petiit non acceperit in uxorem
nisi consensus de presenti aut carnalis sit inter-

Teos sub secuta commixtio. Idem.
Verum con alicui ecclesie possit quelibet interposita
condicione donatur a donatore donum postea revo-
cari non potest nisi forte sit tali condicione collatum quod
ea cessante debeat revocari. Urbanus iii.
Super eo vero quod postulasti utrum ille qui in quadam
mulierem consensit si pater eius sine prestaret as-
sensum sit ad consumendum. Nam consequenter
quod consensus sub dicti non possit qui in alie-
no iudicio vel arbitrio reservatur ac condicionem
ipsam canonicam non impleat in statuta. Nam
voluntas post patris primo modo intercedat ne
quamquam cogendus est ad nomen contrahendum. Item
Alexander iii. Respondit quod sponsalia interposita con-
dicione contracta ipsa non impleta si consensus de
presenti intercedat vel carnalis copula subsequatur
dissolvi non debent sed firmiter observari ne
quamquam est nostre diffinitioni adversum consensus hic
non sit de presenti habendus licet per verba de presenti
evidentius exprimatur. Ut in alieno arbitrio
non habeat sed habendo consistit. Innocentius iii. Mali-
ter cuius nolens in tumulti quod contra
quidam mulier p. nolle ii. postulaverit iniurium
asserens inter se mutuum consensum de presenti
et carnalem copulam accessisse ut ipse quamvis
contracta sponsalia et carnis copulam non negaret
asserebat se tamen illam in uxorem ducere
non teneri quia sponsalia inter eos sub hac condicione
fuerunt contracta si pater et patrius sponsalibus consen-
tirent. Sed ipsa quam cito noverunt et sponsa contra-
dixerunt et sponsus. Cum inter replicaverit et hic
fides prestita fuerit ab utroque sub condicione prescripta
non tamen sibi fuerit a patre viri vel patruo aliquid
contradictum et ante tempus contradictionis expressum a testi-
bus et postea dicebant inter se carnalem copulam
accessisse et sic. Con. Et est Ra. quod coniugando a-
stet quod post contracta sponsalia carnalis est inter
eos copula subsecuta pro nullo est presumendum
de quo videntur a condicione apposita recessisse.
Item et si probatum sit quod postquam pater vel patrius
viri contradicto sponsalibus idem vir matrem
illam carnali commixtio cognovit non est
tamen aliquid probatum quod ante quam ipse cogno-
visset eandem pater eius et patruus contradicere
curavissent. Gregorius ix.
Si condiciones contra substantiam coniugii inseruntur

Scito quod ut modus est si condicio quod causa.

post per mansisse. licet se eo nuncium fecisse as-
seratur. et coactum cum metu regis eam penitus
tunc iterum. tandem attendentes quoniam non tunc e-
misit eo dimisso de penitus consilio. per inde
publice fuit in matrimonialiter copulata. de quo
nunc suscepit filios tempore procedente .iii. Nos igitur
attendentes quod in emissione voti Christo per vos
sit nulla aut iudicium coactio affuisse. quod
patientia et presentia tantis fuerit peritus
eius ignorantes et quod bibisse quamdiu permissum
qua fuit et violentia extorta. ab eo ignorantia
sit illis vitalis suffragium. ponemus infirmum
ad mille dimissa religionis habitu residendam.
et observandam quod vovit moniale et induce prece
et ut ea opus fuit per cor. ec. cohercere. De eo
qui duxit in matrimonium

Alexander .iii. albanensi episcopo albano.
Propositum est nobis quoniam quidam quam prius polluit
quondam uxorem habens sibi aliam vel per adulterium
vel in fictam copulavit. sed prima mortua per
matrimonium dissolvere a te vel et cetera. licet antiquis canonibus
habetur. ut nullus copulari matrimonio. quam prius pol-
luit adulterio et illam maxime cui fidem dede-
rit uxore sua vivente. vel que machinata
est in mortem uxoris. quia cum per se tamen nichil est
est in mortem uxoris quia eam prefata mulier
in facie quod ille aliam haberet uxorem vivente.
nec dignum est ut prefatus vir qui scienter
et contra canones venit lucrum de suo dolo
reportet. Con. c. et. Sic. quod vir mulier divortium per
tempus. Con. r. et. Sic. quod iuris divortium pe-
tentem recipere non sic aliter fecerunt sepa-
randa.

Item albanensi de fontibus.

Significatum nobis. o. audegam. et si. ad. a. u. q.
fratre quidam. o. contra ius illam fuit quod non
sponte in primam consensit nec post sanctimonialem
tamen ipsam carnali cognovit. Nos
hoc non dimittens quid ad aliam quam prius in
uxorem accepit redeundi liberam tribuas
facultatem. alioquin sibi nec ad fidem red-
eat sub invitatione anathematis inhibeas
nec ei licentiam ducendi aliam uxorem.

Idem .bar. episcopo.

Super hoc vero quod quesitum an liceat alicui contra quod
habere ad matrimonium quam uxore sua vivente sibi de
facto matrimonio copulavit. c. Sic. quod si adultera
est in mortem uxoris aliquid machinata
sive dedit fidem quod ea defuncta hanc
duceret secundum canones ab eo consortio prohibetur.

Et sic habitis proprio observanda. Quamvis
ex latere circa in similitudine accepi .ix.
uius quod ex uxore sua in adulterio deprehensam
de cuius accessione audivit ad scire. quod primos
suscepit habitum monachalem. sed deus. et aliqua
aliam decedit. aliam si digne et plures suscep-
filios ex eadem. et si. c. c. t. Sic. quod illos debet
adiuvare separare. idem ubi vir indictum ei de
adulterio prima aliam duxit post .ii. uxorem.

Idem.
cum habet uxorem legitimam .
a. nomine .i. lacte prevenit c. m. adulterium
perpetuum quod si hoc fuisset in vir uxorem
adulterium adulterium et primos uxorem cum
tempore vivente legitima contra. Iam. habere
et ipsi dum constituere per amplius. decimum per dum. a.
de prima luce subdubitata. memorate .i. quoniam
fecit adulterum per decimum est moratur. de quo
filios procreavit tale quam dum consultus. c. simp.
ut separent eos et eis defuncta prima conveniat
ad iudicium. pro certo conveniant suos animo
processit et tamdiu publice in adulterio perman-
serunt ex deo gratia post animos sententiam in gene-
re scandalo perturbarunt.

Clemens episcopus Leo
pp. statuit ut nullus ducat in matrimonium. quam pol-
luit in adulterio. et quod hoc prius possessum fuit
post adulterio. quamvis si fides adulterio promissa fuisset adulterio
ut defuncta legitima eam duceret in uxorem
contra eadem et vivente qui matrimoniale necesse
moechus ad habere presumpsit et sacramentum fuit
tamen violare quod utrique commune vir est ut
intercessit religio murmurata. eam. grave. iii. q.
etiam. Cum ob decretales et vera sunt quoniam
suscepit publice penitentia ac perpetuo sine
spe coniugii permanere. nec ad eas. i. et a.
quamvis affinitas ut fuit inducenti quod de
communione consanguinitatis adiuvent ac per filios
susceperunt. cum intemperatis plus ipsa susceptae
magis eorum crimen extinguetur et diminuatur quam
peccatum non minuatur. sed augmentur sollicitudinis
ut eius interim. ut vitat. habitus sue salutis
eis suppetunt facultates necessaria ministrent.

Innocentius .iii. episcopo potentino.
Significasti nobis quod cum per. cuius spolium sic
dam mulierem dupliciter legitime in uxorem. ea
relicta quandam in ecclesia adhesit et. cum eo
uxor ipsius esse vivam vivisse carnis ignominia.

IIII

III

III

IIII

gnūc tad iudicem qui fuit in illo tpe ā
iudicabunt & iudicij ultionem. Z faciet
ay; dicūt qui possunt loco ꝑ eligit dr
ceptus ay cor suum qui aut suplicium
uolent. C obedire sacdotis imperio ā eo
tpe minist. dño deo eius. Z de ceb iudi
cij mentet. C Same q de rebus minꝰ
ler scās inꝑcrēt q. vi uocabili q̄libꝫ
ur. q̄ libi dēnt in uno reb. debat ob
seruari. locut. q. ꝑ eligit dño ap. se. q
cqz uoluit. q. q. petrus urbem fugiens
crucifer uolens eū dñe ad loca ꝑa eli
gēs reuocare inꝛrogauit ab eo dne ā
uadis. Vndr uenio romā. iterū crucifig
q̄ inde fugit. q se dēn ad loca ꝑa. Z
reuisit. sinul. sacdotes lemuel grās
sidē usq; ad uos sunt lemuel exercuē
ne sacdotal officij coadiutores existūt.
Jc uos sp eos sacdos. ad unde existit. cui
dā de nup in petro. dr. q. lugubris sp ert
rā est. so. Z rebus. el uictus sui. q̄ sacdos
dos uictui sed ardiem mel. obtenit. ad
unde unoy Z mox ruoy.
dubitat. iudicā. p̄mū nr sanguinē
Z lang. p. q. annale milli. Z cuilc. ulc
mil nr lepꝝ. Z lepꝝ. q. ecclīa cū ex
annale uocat. q. eo sui cū. Z cū
q. ad uc. q. rebus cum ecclīa q̄m cū
le unquā; est aliquid suū. difficile. Z am
big. ad unde est. se. ap. recedendum ē
suam qui sp bene. q. rempsit. obtinere.
mox sepultꝰ. q. credit suam. uelā mā
nul. a sione fidelium separari. p. nul. Z
ne plenitudiem ꝑfecte exponier. ad cog
eb. os scribent. aut. uelent. q̄n ang. sc.
iudicabit. nr. q̄uo mag. stātia.
ger. q. q. suus sepe dñi. regis. de pub. an. suū
legitimū. ab unde dubitat. q. q. nul. ad
ponend. q. cū cum lege mo. sapiēt. q̄n cū
nomen. uolem. suū. ꝑfecta. ex. ad uitā. de
cebat. recitando dño. q. manarez. q. su
ru. ultā. ad decimā. grādem. in cedā. q
uerbum. canone. ub. uertunt. rādet. ad
sacros. adiet. q. mo. ut. sc. arth. aut. legi
b. ad sol. respondb. eo. ā. sacerdote. q
ua. s. negamus. Z. q. uis. q. ad. numera

pectū. nunc ad quorum. ad mutrend.
Idem. p. Z. V. cauem. benne.
C eccle. bretty. ut. ay. nob. in. notur. q
est. C. in dua. ꝑdecessorem. q̄dam. V. ma
ri. sui. lib. Z pupillo. suo. retinu. potuit
rer. ut. adisa. ꝑtendem. et. uterq. eccles
de. q. eo. q. p. manū. q. sui. in duc. de. duā
o. generū. allēbat. Z. sucellegentes. q. ea
ꝑdi. V. uidem. q. sui. in. facie. cēte. q. in. ā
q. q. alium. lib. in. suo. uitā. copulasset. du
cit. in. processu. Z. dil. q. q. ouinx. q. sui. le
gitimā. p. uenerē. dēn. V. sucepit. q. eod
ipsum. uocem. q. sui. pocē. decimauit. meum. a
fec. V. legitim. repunuerē. I. de. q. ēt.
an. dēmus. Z. Cedm. q. lem. de. infidelium
q. uncrorum. ut. rum. qui. cēd. cēo. ut. uti
ou. q. sed. optimo. te. ul. o. p. uitali. ge
p. uunt. affectu. post. fidem. receptā. v
cruc. recepta. publica. suadente. legi
mam. uolui. repuerari. Alex. iij. pa
pa. q. q. mā. accedere. q. ad. ut. ch
Electum. de. q. compt. cuidam. puelle. sicari
cem. cuidam. cui. p. cium. impuni. ēdi. q.
dilect. matrim. p. ad. q. nuos. quib. ea
uxore. q. mulier. q. hom. cidū. q. cōmisse
de. cruciare. tm. o. mortē. q. cruc. nunc
aut. dicit. posse. ybari. q. ꝑ. q. uelle. cum
de. facto. fornic. cognouit. si. uer. cui. fil
cui. cuid. ꝑtinc. in. cuni. q. q. ān. q. nisi. se
cundū. Certū. consil. c. Ps. q. si. nudi. fec
cis. q. aliter. nec. aut. legitimū. auctorē. et
cebet. appareant. p. ꝑtin. uuenis. aut. ea
omn. q. dig. bea. requisite. p. si. ue. q. uinc. re
pari. cebet. ꝑcl. cepe. Z. fine. cau. cū
Iudicū. exuare. C. leui. uj.
Job. ca. q. uerū. uer. dnm. sp. accedere
cantu. nd. uoce. q. q. de. q. uenerer. debe
ar. q. dam. cū. cue. q. dr. q. q. idem. admir
ci. ad. hoc. V. q. in. cubi. n. in. facti. ad. q
sup. ero. ney. utitur. mo. n. ci. ca. q. specio
quo. ad. sui. ay. p. fendum. ti. qua. legitimā
ad. uuncia. sui. q. q. ueniret. fidē. q. cognm
uer. uob. est. q. q. uenerē. fidē. cognm
uer. uob. est. q. q. uenerē. fidē. cognm
uerū. legit. in. rectificandū. suos. ad
dum. q. unge. ad. uenerunt. eam. ann
ā. q. fuerunt. ē. q̄n. legit. appellat. Job. q.

primo gradu vel secundo tuo officio iure est in- ... auctoritate nostra compellere studeas ut illicite contracta dissolvant. Idem.

Significasti nobis quod quidam uxore sua iudicio ecclesie dimissa pro eo quod sibi suggestum fuerat ipsam in tertio cum quodam consanguineo suo commisisse incestum, fuit per hoc errore illectus. Quum vero non constet quod sobolem de alio viro susceperit, nec tamen postulat viro restitui, asserens se ab ipso iniuste dimissam et ideo sibi in animam ad uxorem redire, continetur. Per quod si notorium est mulierem ipsam adulterium commisisse, ad eam recipiendam vir cogi non debet, nisi convincere ipsum eodem crimine commisisse. Idem.

Ex litteris tuis accepimus quod G. quondam dux ... in uxorem cum pluribus testibus fuerit contraxisse, ... et illam per violentiam sibi illatam ... mediante ... tandem ut uxorem suam cum ea fornicationis iniuriam que ... nescientibus quo duci ipsum cepit publice ... negaverit ei in ... memoratus ... Cum autem diligentius a te fuisset ... ut ad suggestionem ... in manifestum asserebant. Sane tu quocirca capitulo tuo ... convenientiam eorum ... ut causa in ... ob ... separari memorati G. et P. ... cum alia sponsalia et nuptias ... celebravit. Unde cum ... in ... labores ... seriem explicavit ... ad audientiam ... appellasse ... si res ita processit ... ad legitimam redire uxorem compellas. Urbanus III. Flor. episcopo.

De illa quam viro suo labente in heresim ipsa ... iudicio ecclesie declinavit: videtur nobis quod si in ... ea ... discretione ... ut lapsus in heresim redio patris ... confusione affectus se ab errore suo converterit, ei coniugalis ... est reddenda, quam ... nolit, compellatur, si vero iudicio ecclesie ab eo recessit, ad recipiendum illum ... compellenda. Innocentius III. Tiberiadensi episcopo.

Quanto te novimus in canonico iure peritum, ... Sane fraternitas tua nobis intimavit quod altero coniugum ad heresim transeunte, qui relinquitur ad secunda vota desiderat convolare et filios procreare, quod utrum possit fieri per tuas nobis litteras duxisti querendum. Nos igitur consultationi tue respondentes distinguimus, licet quidam predecessor noster sensisse aliter videatur, an ex duobus infidelibus alter ad fidem catholicam convertatur, vel ex duobus fidelibus alter labatur in heresim vel decidat in gentilitatis errorem. Si enim alter infidelium coniugum ad fidem catholicam convertatur, altero vel nullo modo vel non sine blasphemia divini nominis vel ut eum pertrahat ad mortale peccatum ei cohabitare volente, qui relinquitur ad secunda si voluerit vota transibit. Et in hoc casu intelligimus quod ait Apostolus: si infidelis discedit, discedat, frater enim vel soror non est servituti subiectus in huiusmodi; et canonem in quo dicitur, quod contumelia creatoris solvit ius matrimonii circa eum qui relinquitur. Si vero alter fidelium coniugum vel labatur in heresim, vel transeat ad gentilitatis errorem, non credimus quod in hoc casu is qui relinquitur vivente altero possit ad secundas nuptias convolare, licet in hoc casu maior appareat contumelia creatoris. Nam etsi matrimonium verum inter infideles existat, non tamen est ratum; inter fideles autem verum et ratum existit, quia sacramentum fidei quod semel est admissum nunquam amittitur, sed ratum efficit coniugii sacramentum, ut ipsum in coniugibus illo durante perduret. Nec obstat quod a quibusdam forsan obicitur, quod fidelis relictus non debeat iure suo sine culpa privari, cum in multis casibus hoc contingat, ut si alter coniugum incidatur. Per hanc autem responsionem quorundam malitie obviatur, qui in odium coniugum vel quando sibi invicem displicerent, si eas in tali casu possent dimittere, simularent heresim, ut ab ipsa coniugibus nubentibus resilirent. Per hanc ipsam responsionem illa solvitur questio, qua queritur, utrum ad eum qui vel ab heresi vel ab infidelitate revertitur, ad eum qui relictus fuit, quamvis ad fidem rediret, cogatur. Idem Ebroicensi episcopo.

Gaudemus in domino et in ... verba pagani in uxores ...

que est causa incidens accessorie cognos
ce volumus, et sententiam diffinire. Quod quia predic
ta monitione premissa cognitas vir predictus
totam dotem sibi contradicit et noluit restituere
non moretur. Clemens III.

Plerumque contingit. Si vero ob causam fornicationis
iudicio ecclesie aut propria voluntate a vi
ro recesserit, nec reconciliata postea ei fue
rit, dotem vel dotalitium repetere non va
lebit. Lucius III. compostellano archiepiscopo et univer
sis episcopis legionensibus. Et infra.

Et si necesse sit, et infra. Ubi certum est quondam T.
regem legionensem filie regis castelle in dote
castella donasse, promittens ita ut si etiam aliquando matrimonium
contingeret separari, ipsa cedente iuris eius in
pedimentum separare videntur. Hic contracte dis
solvendo est. Castella ipsa non tamen ob causam
quam ulla tamen sunt data, ut pote coniunctio
nis munimento non obsistere, quando nec dos nec
dotalicium propter dotem nec in commodum ei cedat
quod debet impetrata nec revocari, castella
ipsa restitui volumus et ad id predictam
per censuram ecclesiasticam coerceri. Idem ar
chiepiscopo sancti andree de scocia.

Super a nobis tua fraternitas requisivit, si aliquis terram da
ret filie alicuius non in hereditate vel feodo,
sed tantum quo ad vixerit possidenda, et ipse po
stmodum etiam partem uxoris sue in dotem
concesserit, viro eo defuncto predictam do
tem uxor dum vixerit habere debeat et re
tinere. Cum ecclesia dotes teneatur protegere, indu
bie, cum etiam sicut dotes teneatur protegere, individua
sit, possunt casu predicta si aliqua terra fuit
data alicui et heredi quem de uxore legitima
procrearet in hereditatem vel feudum, et ipse
uxori sue quandam partem in dote concessit,
si decesserit postmodum sine prole, an mu
lier dotem eandem de iure possit habere. Solet
autem consultius et non solum quia cum regulariter mulier
plus iuris in aliquo transferre possit
quam eum ipse habere, nisi cum parte terre in con
cedendo uxori dimittere et ei non
licuit nisi quoad vixit possidere, ne heredes ...
ri sue partem ullius terre in donatione propter
nuptias ex uniuscuiusque concessione tenuerit, nisi do
nator ille ad quem spectat dominium illius e
re voluerit consentire. Ubi autem de prima con

suetudine dotis hoc non est de lege. Salam hec ecclesia
in causis viduarum se fatigat. Ideo debet exhibe
re; continuationem tamen non est fatigare. Consuetudo
concedendi. Illud non te volumus ignorare
quod uxor dare debet in dotem vir autem dicitur
uxori donationem facere propter nuptias secundum legi
timas sanctiones. Idem archiepiscopo et archidiacono ...

Per litteras vestras intelleximus quod cum magister ...
quandam feminam recepisset in uxorem, predicte autem
pro convalescere inter iurem(?) ... quam post dotem ..
predictus recipiebat ab eo. Deinde ... except
... ... sue ... quam ... uxore sua a
... posuit ... quam ... uxorem suam a
se repellat, et ... ... vitare ... hoc ...
repertum; quia cum sub eadem dote alia ...
... cuntis(?) consulibus quam mora ...
... ut ... ad inopia
... non assignaret eidem
... ... de ipsa non ...
... ... de salvanda dote ...
... ... uxorem suam recipere precepimus et ...

Etsi vir satis possit ei modicum credi do
tis cum commissum est corpus uxoris, quod dote
assignari faciatis eidem. Sibi ea quam potest
cautionem prestare, vel saltem alicui in ...
... ... honesti lucri ...
... ... sustentare ne
vir ... ...
... dotis detentae uxor aut ...
seu vir qui uxorem dimisit ad ulterius ...
in curiae. Gregorius IX.

Donationes quae constante matrimonio inter coniuges
... ex quo alter locupletior et paupe
rior alter efficitur, firmitatem non habet ... do
natoris obitum confirmetur, quam tamen penitus e
vanescit si revocetur ab eo tacite vel ex
presse, vel qui donatum accepit prius deces
serit nare ... Cum de consuetudine ...
... dos ad virum sit, et donatio propter nupti
as redeat ... de consuetudine ...
obtineat vel ex pacto de lucranda dote et
donatione propter nuptias ... ... hinc
inde ... iudicetur. Alexander III. De ... nuptias

Quum apellantis que ... cum secundis nuptias
... ... celebrasse ab officio beneficii suspen
... ... ap...
... ... Innocent III. ...
... ... in captivitate ... ...

si legerimus.

[illegible] cum tribus sacerdotibus faciat
se purgari. Idem Wingorn. epo.

Ex parte tua [illegible] providencie tue [illegible] quod mona-
chi nisi alia rationabili causa prepediat eo quod de
obediencia et subiectione abbatis eorum nostrum
[illegible] ab eius actione non sunt ullatenus repellen-
di. Et alios accusare non possunt quibus si qua-
dem cum proprium non habent de rebus monas-
terii expense debent necessarie donec causa fi-
nem debitum accipiat ministrari. Idem.

Si constiterit quod dicta ecclesia non perpetuo concessa
sed ad tempus commendata fuerit et de violencia
[illegible] in tabula pernoctaverit ita quod altera die pre-
missa nulla dormitatione missam cantasset
[illegible]. Si de hoc rationabili convictus fuerit in iu-
dicio ante episcopum suum sive accusatus vel ad rationem
positus sine coactione fuerit confessus ei super ea
dem ecclesia perpetuum silencium imponatis ipsum
ab impetitione [illegible] desistere compellentes. Certum
si eius fuerit ecclesia ipsa canonice tradita et con-
cessa et postea de crimine aliquo fuerit non convi-
ctus [illegible] quod de se debuit spoliari vel [illegible] ap-
sicut aliquam allegavit ecclesia illa fuerit spoli-
atus ipsam faciat restitui et in pace di-
mitti. Idem.

Quamvis tibi mandasse [illegible] abbatissa
cum eleemosina confirmavimus [illegible] benedictionis in-
pendere procurares. Sed quia [illegible] per alia pre ad
ad nostram audienciam appellavit proponens
quod de sermonibus eandem accusaret mandatum
nostrum distulisti effectui mancipare quia
non te non decet in hac parte appellationi
eiusdem [illegible] deferre [illegible] alius manifestus fuit
inimicus et [illegible] testium tulerit [illegible]
inde fuisse requisitus prefate abbatisse [illegible]
benedictionis non differas impertiri. Innocencius iii.

Archiepiscopo bisuntino.

Licet in bono petro [illegible] Sane [illegible] litteris [illegible] de
cani. sancti stephani [illegible] canonicorum ecclesie
bisuntine ad ap. se. [illegible] pervenisset te-
naria crimina [illegible] ac ab eis fuisses
per easdem litteras super [illegible] crimine sermonis
et in cestu delatus [illegible] ii. [illegible]
dicaria [illegible] crimina [illegible]
[illegible] obiectis ap. te conspectui
presentares [illegible] tenore citationis

ad ap. se. accessisses nec unus appareret
qui te impetraret de predictis ne aliquid de contin-
gentibus omittere videamur. ab [illegible] archid.
in nostra presencia constitutis [illegible] diligenter
si quid super premissis adversus te per se vel per alios
proponere vellent et quod scripserant legitime
demonstrarent. Ipsi autem quod non proponere accusan-
di [illegible] scripserant. [illegible] quod super quibusdam
incorrigibilis videbaris quendam de te [illegible]
[illegible] intimanda. Si mucius qui per litteras
accusat impetitus mandati formam ex-
cessisset. Si [illegible] canonicis super predictis dux-
imus silencium imponendum nec eis te super
his decetero accusare liceat vel [illegible] infamia
re. Quod vero predicti canonici cum iudicium in
scriptis desistere voluerint eis de iuris per-
missione id non duximus imponendum. Iste autem
in absolutione tua nimis canonice procedere
videamus. Quamvis [illegible] in odore bone opinionis
[illegible] in famia delectemur
in cabilon. epo. et albi de infirmitate in qua
[illegible] fame tue duximus committendam.

Idem Sacerdo. archiepo.

Veniens ad ap. se. a [illegible] canonicus contra
[illegible] episcopum inter alia proposuit [illegible] nos quod
cum esset filius sacerdotis in ecclesia [illegible] fu-
erat intrusus et contra eiusdem ecclesie [illegible] vel
homagium duci boemie prestasset sic subi-
ti [illegible] ecclesiam servituti [illegible] predicti
episcopi ad festum resurrectionis domini [illegible]
[illegible] nos citavisse. Idem vero ad tu-
am excusationem [illegible] discrimina conse-
cratione scrismatis imminente. Et quod filius
ducis boemie principis esset per ipsum bapti-
zandus tunc temporis per [illegible] litteras allegavi-
mus. Et ad excusationes huius sic erant fri-
volas existimantes ipsum reputaverimus
contumacem. Nec procuratores eius in causa pos-
sumus recipere criminali. Eis cum concessimus
auditores ut si possent illum aliquatenus
excusarent. Cumque predictus [illegible] eis repe-
tisset obiecta ex adverso fuit [illegible]
cum olim super hoc ad madeburgensem archid. [illegible]
fuerit impetrare. Idem [illegible] in obiectorum [illegible]
se probatione deficere ad pedes eius humiliter se
prosternens veniam postulavit et quod ad

contra hoc decretum attemptare presumpserit tam
ille qui dederit quam qui receperit ut consentaneus pre
se consortem simonie non dubitet habiturum. C[ontra] ...
pulsem quorumdam et scrutatoribus et coloribus receptione
nullo eumque precio exacto attemptet nec
sub obtentu cuiusquam consuetudinis reatum
suum quis tueatur quia diuturnitas temporis non mi
nuit peccatum sed auget. [E]x concil. lat.

[Q]uum in ecclesie corpore. Horribile est
enim in quibusdam ecclesiis locum venali
tas perhibetur habere ita ut pro episcopis vel abbatibus
seu quibuscumque personis ecclesiasticis ponendis
in sede seu introducendis presbyteris in ecclesiam
nec non et pro sepulturis et exequiis mortuo
rum et benedictionibus nubentium seu aliis sa
cramentis aliquid requiratur. Putant autem plures
ex hoc licere quia legem mortis de longa con
suetudine invaluisse arbitrantur non satis atten
dentes quod tanto graviora sunt crimina quanto
diutius infelicem animam detinuerint alligatam.
Ne igitur hec de cetero fiant vel pro personis
ecclesiasticis in sedem introducendis vel sacerdotibus insti
tuendis aut sepeliendis mortuis seu bene
dicendis nubentibus seu aliis sacramentis a
liquid exigatur districtius prohibemus. Si quis autem
contra hoc venire presumpserit portionem cum Giezi
se noverit habiturum. [I]nnocentius III Ungarien. episcopo.

[Q]uum sit Romana ecclesia. Et infra. Volumus
ut de cetero per ecclesiam consecratione potestis vel de
bet pretextu percipiendi exigere. [I]dem Tolet. arch.

[D]e hoc autem quod episcopus exoniensis archidiaconus beneficium
quendam clerico ante electionem suam promisit
dicitur promisisse ut nepoti conveniret eidem. Et infra. Quod
si quis manifestum est eundem archidiaconum et clericum
ob causam illam pecuniam recepisse ambo ex
tunc confessi fuerint vel legitime convicti
ab altaris ministerio sunt perpetuo deponen
di. Si vero id manifestum non est tunc convicti
vel confessi fuerint sed tum propter laborant infa
miam eis canonica purgatio duximus indicendam. In qua
si defecerint tamquam actores tanti sunt
sceleris puniendi. Regem autem principes
et inducere debes ut si qua receperit ab
eis eidem episcopo ut ei electioni consentirent assen
sum ecclesie exoniensis diminutione resti
tuant. Cum eis sit grave sine salutis periculo

retinere non possunt. [I]dem Ebor. arch.

[Q]uum essent in presentia nostra constituti G. cle
ricus et nobilis vir W. quidem W. dicens
eum nobis quod in cuiusdam ecclesie illa suf
ficiente constitutum. Quoniam cumque ad ore p
sum. Et infra. Intelleximus quod memoratus p
nunciare ei dare ecclesiam si quidam nepotem e
iusdem possit in illa presentia promovere per
hoc promissionem ipsam genere simonia
cam presumpserit eidem. Et infra. Et eidem ecclesia sibi
eum duximus imponendum. [I]dem exon. episcopo.

[I]nsinuatum est quod in ecclesiis tuae episcopatus
plurimi clerici per simoniam dicuntur hactenus ingressi
et in fama in respicit. Unde quia quidam si qui fuerint
quos in predictis ecclesiis publice et notorium est
simoniace intrasse eos amoveat ab ecclesiis
quas acquisierint illis autem quorum crimen non est
publicum et notorium si pro illis laborant infamia
eis quinta vel sexta manu sui ordinis purgationem in
dicas in qua si defecerint sub beneficiis eccles
iasticis perpetuo privet eosdem. [I]dem.

[N]emo presbyterorum excommunicatione vel emolumentum quod
libet temporale immo spirituale detrimentum a quo quoque pro
sacramentis recipiat vel episcopo vel ministerio celebranda
recepit. Et infra. Nullius contra prosone quam sanguinis invent
aut similiter tales alienis quinquagenis precia
tis hoc in episcopo innotescere deinceps nec
quam ipse misericordiam vel minus digne penitentie
tantum penam vel eis timore ad reconciliationem ad
ducent et ressum recedant ardens ferro
vel quoque timore digne penitentie a reconc
iliatione removeat quod simoniacum est.
[I]dem Wigorn. episcopo et priori de pontefracto.

[Q]uerelam monachorum de A. recepimus.
Quod cum ipsi quandam maneriam contingentem sui
ecclesie et ecclesiam de G. a monachis de Caldomo
sub annuo censu XV lib. tenuissent a tempore
retro ab ipsis inde obtinuerunt post e
orum capitulo in consilio presbyterum malivolum
et cum eius monachis de Caldomo acceptam
pecuniam resignaverunt. Unde quia prefati mona
chi de A. se conquerunt in nostre grave
ad quas pertinet quoniam pro simoniaca pravitate cum con
cordia vel iudicio tenens. Sancti quod sicut
enim non potuit ita nec redimi ecclesiam me
morata. Si vero monachi de Caldomo legite

[C]ompunctio sit pia mali expurget duodena.
quaeque sacerdotum ... poena.
Maior maiori minor est adhibenda minori.

V

accessissent tumultui vinculo astringentes ut de propositis plenam conscientiam exponerent veritatem. quorum depositiones in scriptis redacte cum publicate fuissent. Sed ille cepit multipliciter disputare. quia ideo tam ex attestationibus monachorum quam ex abbatis confessione cognovimus quod non modicam summam pecunie relictam a predecessore expenderat et aliam summam maiorem monasterium obligaverat. Super eo quod de dilapidatione suspectus habetur ab administratione abbatie suspendendus. et quia simonia minus evidenter ipsi videbatur esse probata. ipse contra testes multas exceptiones opposuit. Sed quibus fuit multipliciter disputatum. aliis asserentibus in crimine simonie sicut in crimine lese maiestatis omnes indifferenter tam infames quam criminosos non solum ad accusandum sed ad testificandum admittendos. quod ad instar proditionis criminis et lese maiestatis procedatur contra simoniacos. aliis e contrario dicentibus quod licet hec duo crimina quantum ad accusatorem quasi paria videantur. differunt tamen in multis quia alia pena pro uno et alia pro alio infligitur. et in persona accusatorum et testium sunt utique distinguenda. cum non pro accusatoribus sed pro testibus crimina comprobentur. Nos vero per innocentie puritatem confusa succrescere veritatis simonie pravitas effugeret impunita. Nos equitate pensata illas duximus exceptiones opponentis admittendas quas probare non de zelo iustitie sed de malignitatis fomite procedere videntur.

Idem.

Per tuas litteras in causa tua te dubitare significas quod de epistola decretali quam nos asseris edidisse de testibus admittendis contra simoniacam pravitatem. Solicitus quia nos illam epistolam que sic incipit quamvis ad abolendam necessario quam edidimus sed aliam que sic incipit. Licet Heli. nos edidisse fatemur. ad cuius intelligentiam crimina distinguimus. Utrum si contra eum agitur de simoniaca pravitate denuncietur civiliter an criminaliter accusetur. Utrum secundum iuris rigorem an secundum temperantiam equitatis. Item utrum sit reus qui iam renunciavit mundo an secularis qui adhuc in mundo existit. et an in personatus gradus in excellendo existit. ut sit dignitas. Ad hoc autem utrum fuerit clare opinionis et bone fame an graviter infamatus vel valde suspectus. Utrum de facili possit probari. an semper indecentia contra tenor facti debeat condempnari. an sic scandalo negat condempnari. preterea utrum testes sint honesti an criminosi. et an sint eiusdem de crimine an adhuc in crimine persistentes. Item sunt an crimina sint equalia vel minora an paria vel maiora. utrum ne testes ex zelo iustitie an ex malignitatis fomite deposuisse dicantur. Deinde utrum ad pravitatem simoniacam detegendam sola accusatrium inducantur an alia et amicitia vel suspicione gerentur. hoc ordine ad intelligentiam ipsius epistole distinguenda. Sive quidem proposuisti abbas quam iam pridem renunciavit mundo etiam de simonia cum proprio dilapidatione vel insufficientia gravius infamatus. cum per monachos qui renunciavit perhibere testimonium veritati.

Symonia vel testis non videtur esse probata. ipse contra testes multas exceptiones opposuit. quasi inimicitias capitales fuerit et adulterium. ut eos a testimonio removeret. Nos ideo ne innocentie puritas succumberet. confusa vel simonie pravitas effugeret impunita. illas duximus exceptiones probandas admittendas quibus forte probaretur testes non zelo iustitie sed malignitatis fomite processisse. constaret. ut conspirationes et inimicitias capitales. Ceteras autem exceptiones ut furti et adulterii pro immanitate heresis simoniace ad cuius comparationem cetera crimina quasi pro nichilo reputantur. duximus repellendos. quin et si plures exceptiones sint eidem testibus debilitarent in aliquo. non tamen eidem ex toto. Alias autem clericis sufficiunt. Si autem testibus presertim contra testes de criminibus fuerit exceptio. tales quidem contra talem taliter duximus admittendos. non secundum rigorem iuris sed secundum temperantiam equitatis. quia agebatur non criminaliter ut deponeretur ab ordine. sed civiliter ut ab administratione removeretur. tanquam minus idoneus et dampnosus. et utique tales plerique ex levioribus causis possunt ab administrationibus amoveri secundum religiosorum approbatam consuetudinem. deponi. Cum procedat abbas non experientia sua quam in malis consuevit cessare.

Idem abbati Resbacensi.

Sicut tuis litteris intimasti quidam Resbacensis ecclesie filius monachus fuerit tanquam proiectus de regimine cede Floreniensi ab abbate Resbacensi de medio ipsius quia proprie te fuerit habitum

stum apostolus sollicitum dicens: Gratis accepistis, gra-
tis date. Sane si quis de ce-
tero magistros in locis quibus consuevit instituere,
cui licentiam pro taxatione aliquam instituendi praefecit,
viros idoneos, prudentes et honestos. Idem.
Quanto gallicana ecclesia etc. digniores eo ani-
madversione censentur qui nomen magistri
scholarum et dignitatem assumunt et sine certo pre-
cio docendi alios ecclesiasticis viris licentiam
non impendunt. Cum autem haec prava consuetudo
a cupiditatis radice processerit et decorem ec-
clesiasticae honestatis confundat, quatenus con-
suetudine ipsa de vestris ecclesiis extirpata sub
anathematis interminatione hoc curetis inhibe-
re, districte praecipientes ut quicumque viri idonei
et litterati voluerint regere studia litterarum, sine
molestia et exactione qualibet scholas regere per-
mittantur. Si qui vero hiis contradixerint vel prae-
cepti exstiterint transgressores, eos officiis
et dignitatibus spolietis. Innocentius III in concilio generali.
Quia in nonnullis propter inopiam et legendi studium
et opportunitas proficiendi subtrahitur, in La-
teranensi concilio pia fuit institutione provisum
ut per unamquamque cathedralem ecclesiam ma-
gistro qui clericos eiusdem ecclesiae aliosque scola-
res pauperes gratis instrueret aliquod competens
beneficium praeberetur, quo et docentis releva-
retur necessitas et via pateret discentibus ad
doctrinam. Verum quoniam in multis ecclesiis id
minime observatur, nos praedictum roborantes
statutum adicimus ut non solum in qualibet ca-
thedrali ecclesia sed etiam in aliis quarum sufficere
poterunt facultates constituatur magister idoneus
a praelato cum capitulo seu maiori parte capituli
et saniori eligendus, qui clericos ecclesiarum ipsarum
gratis in grammaticae facultate ac aliis instruat iuxta
posse. Sane metropolitana ecclesia nichilominus
theologum habeat qui sacerdotes et alios in sa-
cra pagina doceat et in his praesertim
informet quae ad curam animarum spectare nos-
cuntur. Assignetur autem cuilibet magistrorum a ca-
pitulo unius praebendae proventus, et theologo
a metropolitano tantundem, non quod propter hoc
efficiatur canonicus, sed tamdiu redditus per-
cipiat ipsos quamdiu perstiterit in docendo.
Quod si forte de duobus ecclesia metropolitana
gravetur, theologo iuxta modum praedictum ipsa provide-
at, grammatico vero in alia ecclesia suae civitatis
sive dioecesis quae sufficere valeat faciat pro-
videri. Honorius III. Super specula.
Super specula, et infra: volumus et mandamus ut statutum
in generali concilio de magistris theologicis per singulas
metropoles statuendis inviolabiliter observari fa-
cientes, statuatis ut ad hoc quidam idonei ab ecclesiarum prelatis
seu possint fructibus occurrere, aliqui ab ec-
clesiarum prelatis ac capitulis ad theologicae profes-
sionis studium aliqui docibiles destinentur,
qui cum docti fuerint in Dei ecclesia velud splen-
dor fulgeant firmamenti, ex quibus postmo-
dum copia possit haberi doctorum, qui velud
stellae in perpetuas eternitates mansuri ad
iusticiam valeant plurimos erudire. Quibus,
si proprii proventus ecclesiastici non sufficiunt, praedicti
necessaria subministrent. Docentes vero
in theologica dum in scolis docuerint et stude-
ntes in ipsa integre per quinque annos percipiant de
licentia sedis apostolicae proventus praebendarum et beneficiorum
suorum, non obstante aliqua alia consuetudi-
ne vel statuto, cum denario fraudari non
debeant in vinea Domini operantes. Ex

concilio Maguntino. De Iudaeis et Sarracenis et eorum servis.

Praesenti concilio statuimus ut nullus Christianum mancipium Iudaeo vendat...
[illegible]
servari, sed datis XII solidis pro quolibet bono
mancipio ipsum quicumque Christianorum seu ad in-
genuitatem seu ad servitium licentiam ha-
beat redimendi; et si Christianus fieri desiderat et non
permittitur, idem fiat, quia nefas est ut quos Christus rede-
mit blasphemus in servitutis vinculis
detineat. Gregorius Luniensi episcopo.
Multorum ad nos pervenit relatio Iudaeos licet ma-
ncipia Christiana in suo dominio retinere. Sed si qui a-
pud eos inveniuntur, liberi sint. Servientibus vero
his qui in possessionibus eorum sunt, licet legum dis-
trictione sint liberi, tamen quia colendis eorum
diutius adhaeserunt, utpote conditione lo-
ci debentes ad colenda rura remanere,
consuetas pensiones praedictis viris praebeant,
cuncta quae de colonis vel originariis
iura praecipiunt peragant, et nihil eis extra
hoc oneris indicatur. Quod si quisquam Iudaeorum a-
liquem de his vel ad alium transferre locum

V

subiacere et sub anathemate prohibemus ne quis
eos in domo vel in terra sua tenere vel fovere aut
negotiationem cum eis exercere praesumat. Si in hac
peccato decesserint neque sub privilegiorum nostrorum quorum-
cunque indultorum obtentu neque sub alia quacunque
occasione oblatio pro eis fiat aut inter christianos acci-
piant sepulturam. Lucius III.

Ad abolendam etc. Universos qui de sacramento
corporis et sanguinis domini nostri Iesu Christi vel de baptismate
seu de peccatorum confessione matrimonio vel reli-
quis ecclesiasticis sacramentis aliter sentire vel do-
cere non metuunt quam sacrosancta Romana ecclesia praedicat
et observat et generaliter quoscunque eadem Romana ecclesia vel
singuli episcopi per dioeceses suas cum consilio clericorum vel clerici
ipsi sede vacante cum consilio si oportuerit vicino-
rum episcoporum haereticos iudicaverint vinculo perpetui
anathematis innodamus etc. Praesenti nihilominus
ordinatione sancimus ut quicunque
manifeste fuerint in haeresi deprehensi si clericus
est vel cuiuslibet religionis obumbratione fucatus totius
ecclesiastici ordinis praerogativa nudetur et sic omni officio
et beneficio spoliatus ecclesiastico saecularis relinquatur
arbitrio potestatis animadversione debita puni-
endus nisi continuo post deprehensionem erroris ad
fidei catholicae unitatem sponte recurrere et er-
rorem suum ad arbitrium episcopi regionis publi-
ce consenserit abiurare et satisfactionem congruam
exhibere. Laicus autem nisi prout dictum est
abiurata haeresi et satisfactione exhibita confestim ad
fidem confugerit orthodoxam saecularis iudicis
arbitrio relinquatur debitam recepturus pro
qualitate facinoris ultionem etc. Illos quoque
qui post abiurationem erroris vel postquam se in-
dagine proprii antistitis examinatione purgaverint
deprehensi fuerint in abiuratam haeresim
recidisse saeculari iudicio sine ulla penitus au-
dientia decernimus relinquendos etc. Statuimus
insuper ut comites barones rectores consu-
les civitatum et aliorum locorum iuxta commonitionem
episcoporum praestito corporaliter sacramento promittant
quod fideliter et efficaciter cum ab eis fuerint requisiti
ecclesiam contra haereticos et eorum complices adiuvabunt
bona fide iuxta officium et posse suum. Si vero id ob-
servare noluerint honore quem obtinent spoli-
entur et ad alios nullatenus assumantur eis nihilo-
minus excommunicatione ligandis et terris ipsorum
interdicto ecclesiae supponendis. Civitas autem quae
his decretalibus institutis resistendum vel contra commo-
nitionem episcopi punire neglexerit resistentes a-
liarum careat commercio civitatum et episcopali se no-
verit dignitate privandam etc. Si qui vero
fuerint qui a lege dioecesana exempti so-
li subiaceant sedis apostolicae potestati nihilominus in his
quae sunt contra haereticos instituta episcoporum subeant
iudicium et eis in hac parte tanquam a sede apostolica dele-
gatis non obstantibus libertatis suae privilegiis ob-
sequantur. Innocentius III.

Vergentis in senium saeculi corruptelam etc. In
terris vero temporali nostrae iurisdictioni subiectis bona haereti-
corum statuimus publicari et in aliis fieri praecipimus idem
per potestates et principes saeculares quos ad id exse-
quendum si forte negligentes exstiterint per cen-
suram ecclesiasticam appellatione remota compelli volumus et mandamus. Nec bona eorum ul-
tra ad eos revertantur nisi eis ad cor revertentibus
et abnegantibus haereticorum consortium misereri a-
liquis voluerit ut temporalis saltem poena corripiat
quem spiritualis non corrigit disciplina. Cum enim secundum
legitimas sanctiones reis laesae maiestatis pu-
nitis capite bona confiscentur eorum filiis suis vita
solummodo ex misericordia conservata, quanto magis qui
aberrantes in fide Domini Dei filium Iesum offendunt
a capite nostro quod est Christus ecclesiastica districtione
debent praecidi et bonis temporalibus spoliari cum longe
sit gravius aeternam quam temporalem laedere maiesta-
tem. Nec severitatis huius censuram orthodoxorum
etiam exheredatio filiorum quasi cuiusdam miserationis praetextu
debet ullatenus impedire cum in multis casibus
etiam secundum divinum iudicium filii pro patribus temporaliter pu-
niantur et iuxta canonicas sanctiones quandoque feratur
ultio non solum in auctores scelerum sed in pro-
geniem damnatorum. Idem.

Si adversus nos terra consurgeret etc. Ob pluri-
mam solet quae spiritualiter iniungitur quam temporaliter im-
ponitur. Nos ad vocandum et confirmandum fuerint in-
hibemus ne haereticis credentibus fautoribus vel de-
fensoribus eorumdem praedictis aliquis in aliquo vel
consilium et favorem nec eis in causis vel saecularibus ali-
quibus litigantibus sub eorundem excommunicatione
praedicti praebeant et pro ipsis publicum instrumentum
facere ullatenus attemptaverint. Quod si contra praesumpserint
ab officio suo suspensos perpetuo nos decrevimus
in eum sibi subiacere. Idem. Ut universis fidelibus ubi vero
quae sit in ea dioecesi constituti.

et haberi fideles ita pro defensione fidei prestent publice iuramentum quod de terris sue iurisdictioni subiectis universos hereticos ab ecclesia denotatos bona fide pro viribus exterminare studebunt, ita quod amodo quandocumque quis fuerit in potestatem sive perpetuam sive temporalem assumptus hoc teneatur capitulum iuramento firmare. Si vero dominus temporalis requisitus et monitus ab ecclesia terram suam purgare neglexerit ab hac heretica feditate per metropolitanum et ceteros comprovinciales episcopos excommunicationis vinculo innodetur et si satisfacere contempserit infra annum significetur hoc summo pontifici ut ex tunc ipse vassallos ab eius fidelitate denuntiet absolutos et terram exponat catholicis occupandam qui eam exterminatis hereticis absque ulla contradictione possideant et in fidei puritate conservent, salvo iure domini principalis, dummodo super hoc ipse nullum prestet obstaculum nec aliquod impedimentum opponat, eadem nichilominus lege servata circa eos qui non habent dominos principales.

Catholici vero qui crucis assumpto caractere ad hereticorum exterminium se accinxerint illa gaudeant indulgentia illoque sancto privilegio sint muniti quod accedentibus in terre sancte subsidium conceditur.

Credentes preterea receptatores defensores et fautores hereticorum excommunicationi decernimus subiacere, firmiter statuentes ut postquam quis talium fuerit excommunicatione notatus si satisfacere contempserit infra annum ex tunc ipso iure sit factus infamis nec ad publica officia seu consilia ad eligendos aliquos ad huiusmodi nec ad testimonium admittatur. Sit etiam intestabilis ut nec testandi liberam habeat facultatem nec ad hereditatis successionem accedat. Nullus preterea ipsi super quocumque negotio sed ipse aliis respondere cogatur. Quod si forte iudex extiterit eius sententia nullam obtineat firmitatem nec cause alique ad eius audientiam perferantur.

Si fuerit advocatus eius patrocinium nullatenus admittatur. Si tabellio eius instrumenta confecta per ipsum nullius sint momenti sed cum auctore dampnato dampnentur, et in similibus idem precipimus observari. Si vero clericus fuerit ab omni officio et beneficio deponatur ut in quo maior est culpa gravior exerceatur vindicta. Si qui autem tales postquam ab ecclesia denotati fuerint evitare contempserint excommunicationis sententia usque ad satisfactionem idoneam percellantur.

Sane clerici non exhibeant huiusmodi pestilentibus ecclesiastica sacramenta nec eos christiane presumant tradere sepulture nec elemosinas aut oblationes eorum recipiant, alioquin suo priventur officio ad quod numquam restituantur absque indulto sedis apostolice speciali. Similiter quilibet regulares quibus hoc etiam infligatur ut eorum privilegia in illa diocesi non serventur in qua tales excessus presumpserint perpetrare.

Quia vero nonnulli sub specie pietatis virtutem eius iuxta quod ait apostolus abnegantes auctoritatem sibi vendicant predicandi, cum idem apostolus dicat: quomodo predicabunt nisi mittantur, omnes qui prohibiti vel non missi preter auctoritatem ab apostolica sede vel catholico episcopo loci susceptam publice vel privatim predicationis officium usurpare presumpserint excommunicationis vinculo innodentur et nisi quantocius resipuerint alia competenti pena plectantur.

Adicimus insuper ut quilibet archiepiscopus vel episcopus per se aut archidiaconum suum vel alias honestas idoneasque personas bis aut saltem semel in anno propriam parochiam in qua fama fuerit hereticos habitare circumeat et ibi tres vel plures boni testimonii viros vel etiam si expedire videbitur totam viciniam iurare compellat quod si quis ibidem hereticos sciverit vel aliquos occulta conventicula celebrantes seu a communi conversatione fidelium vita et moribus dissidentes eos episcopo studeat indicare. Ipse autem episcopus ad presentiam suam convocet accusatos qui nisi se ab obiecto reatu purgaverint vel si post purgationem exhibitam in pristinam fuerint relapsi perfidiam canonice puniantur.

Si qui vero ex eis iuramenti religionem obstinatione dampnabili respuentes iurare forte noluerint ex hoc ipso tamquam heretici reputentur. Volumus igitur et mandamus et in virtute obedientie districte precipimus ut ad hec efficaciter exequenda episcopi per dioceses suas diligenter invigilent si canonicam voluerint effugere ultionem. Si quis enim episcopus super expurgando de sua diocesi heretice pravitatis fermento negligens fuerit vel remissus cum id certis indiciis apparuerit et ab episcopali officio deponatur et in locum ipsius alter substituatur

In ministerio in subdiac. ordine pacatus. Idem ex-
Lator presentium P. clericus nobis proposuit. [Idem] Oxon. episcopo.
proposuit quod cum quadam die cultellum quoddam
clerico ludendo contingeret quod ille proiceret ipsum ad
terram cum cultellus quem ad latus suum gerebat
in alterum incidit et fortuito casu occisus
interfectus est. ideoque quia sine voluntate se habuit et a
lia inhibita causa non impedit, predictum P. liberum
permittas ad sacros ordines promoveri. Idem
abbati sancti Benedicti de Wenbeia.
Significasti nobis litteris tuis quod cognovimus
quod latores presentium in custodia cuiusdam de-
tenti cum alio fratre manerent ingredientes de
nocte quidam latrones ad eos ceperunt
ipsos improvisos affligere et denudare ve-
stimentis. Ipsi vero suis rebus se videntes in hac vita ve-
spoliari carnibus insurgentes ligaverunt
illos et detinuerunt usque ad noticiam custodis
pervenisset. cum autem ille rem ad suam audi-
entiam perlatam intellexisset ligatos eos in sua
custodia dimisisset, et fuerunt se solvere
nitentes fratres illos ne ipse ab eis solveretur
occidit. Cum autem expediebat potius post-
ponere et relinquere pallium et reliqua sub-
tractionem vestimentorum quam propriam suam vitam re-
vere iacturam quam propria sanguinis nihilominus re-
bus et consanguineus cum aliter in aliis ex-
ardescere abstinentia ille homicidii ab altaris
ministerio et ut usque peccatum suum ad arbi-
trium tuum studeat expiare, consultum tui
eos cogat in mansuetudinem ecclesiasticam ex-
uberationem ope intercessores. Idem Lucen. episcopo.
Dudum siquidem nobis innotuit quod diaconus qui
homicidio causam dedisse videtur non videtur
ad sacerdotium promovendus. Idem Alexander III.
Ad audientiam apostolatus nostri pervenit quod cum
quidam presbyter vellet corrigere quendam
de familia sua cingulo quo cingi sole-
bat vel etiam ipsum terrere gladius sive
cultellus de vagina cum cingulo ad hereticum
elapsus eum in dorso vulneravit. aliquantu-
lum post in magna vero cum ille vulneratus aliquan-
diu vixisset et quamvis a vulnere curatus
fuerit ut dicitur in infirmitate percussus usque ad mor-
tem venisse creditur. nos ergo quoniam utrum ex eo
vulnere decessisset dubium est, utrum dis-
cernimus sustinendum quod cum in dubiis semitam
debeamus eligere tutiorem vos quamvis
iniungere presbytero memorato ut in sacris ordi-
nibus non ministret. Iniuncta tamen penitentia congru-
enti poterit concedere ut in minoribus ordinibus
sit contemptus. Si non ex alia infirmitate
ille obierit poterit sicut erat solitus divina
officia ministrare. Idem Lingon. episcopo.
Dilectus filius A. capellanus proposuit quod cum
quadam corporis molestia gravaretur ut come-
dendi appetitum aliquatenus excitaret equum
quem nutriebat ascendit quem dum bene non posset
habenis super terre sessionis arbitrium saltibus
laxaret ipse ut eum refrenaret propterea et
cuius vim freno equum quia celeritate stimula-
vit et cum fracto freno equus pro suo arbitrio
relictus curreret festinanter quendam inli-
venientem ex oblico infantulum baiulantem pro-
cavit in quem equus irruens puerum ab iecto sec-
cavit per ipsum quidem oppressit. Ideoque quia sic est vel
cum idem capellanus nec voluntate nec
actu homicidium perpetravit nec dedit operam
illicite rei non immediate quominus divina per-
sit officia celebrare. Idem Wigorn. episcopo.
Ex litteris tue fraternitatis accepimus quod cum H. presbyter senem
vellet de curru deponere per se tantum sarcinam al-
ligatam proiecit in terram et cum freno illam
ret deponendo quendam quidam per se ipsum reperi-
rit iuxta currum senem in quo frater eius mo-
dicum vulneris in fronte vicem invenire po-
tuit lesionis. illos autem ab eodem quesivimus
sacerdote si premissum receperit periculum consequentes
sollicite an esset aliquis casu currum quin pos-
diligentem consequi sive advertunt sed quod videlicet
aliquando denegavit. ad te quod remittentem e-
undem. Ideoque si rei vel se habet et non consequeretur eum per-
scandalum sit exercitium in ministerio laboret
infamia quod deficiente accusatore oporteat
eidem canonicam purgationem indici. ipsum li-
bere permittas exequi officium sacerdotis. Idem
bisontin. archiepiscopo.
Ex litteris tue fraternitatis accepimus quod quidam mona-
chus ad deponendum de campanili campa-
nam consuetam quia lignum corruit ipso mo-
vente quendam oppressit puerulum et occidit quo
circa quoniam si monachus ipse rem necessari-
am agebat et utilem in loco per quem aliquis

ferro cum ozeu illum ayuit z ceu cumaz
alu ſpiritualium vel de diſſet ipe mulieri ſcepit
ne ſe de uentre exponeret illo modo ne fœtus
ueniret ſed interim ſuſtineret ayebat enim ſibi ſa
monachum inferre z mulier ſe mandato obedi
ro diuinum meliꝰ ſe collocaret uentre exponit ſe
in cauea z ſic ꝑ ayas ouium gutturi ſanguis
mulieris effudit z mulier diem ultimum
ſic finiuit ut ꝓdiꝛ cū ꝑdeſſet monachus
ſic facedos ſuam ei ſacerdotale officiū exercere
ſolebat ſi ſacerdotalis ordinis eſſet ſi uero
minus eſſet ſuſcepto ordine ſacerdotali
officiū ſuum impune poterat exercere
Ad ultimū
fuit ex una ꝑte Judeorum q̄ quidā ſcola
ris uetuſtus ut lateret in hoſpicio ſuo ce
ſſauit de ſacro conſurgens reputabat ſe
apud ſuos ſolum ꝑ ſcelus ꝑpetratum
ad cœtum ſ̄ꝛ peruenire ad monachū multotiens
undem z ſ. q̄ ante ortū ſcolaris latebat
ſ̄ſuerunt quadā nocte multitudinem mu
tuum poterūt uniuersitatis ſuſpicari quo
d ſtabant ne grauiter ꝑ ſimilia nimium
ꝑturbarent Unde preſtitit poteſtatis ad eund
ſcolarem ut ſi aliquid delictum auerit ut expedit
ſi aliquā ſcuiet de fuga ꝓdeat ut ederet in
ſignia q̄ ut ſuſpicarent ab ſtu
lerat z ſcolaris ab eodem in ꝑpetuū domo
diuiſus eſt ab inuicem ne ꝑpetuum ſtrepi
tum auerſ unde ſcuiebat ſe
eos ſed ſe ueh amplius cauſa; uas ſignum
latronum ꝑ ayarotibz ſuis edidit ꝑ
eos aqua ſibi ampullam eruit uirtutē z ocu
los ſeruentibz ardo ueto uel z calore gmo
tus nec potuit ſimpliciter ſuper calcium z ſic
de medio eſt ſ̄ſtatus Unde z nr̄y exacu
tum potuit ſedoceri ut ꝑſtruſ ſcolaris
q̄ clauſ ſcuiebat ualeat ꝑmoueri ſlog
q̄ inquit ſ̄ſtꝰ q̄ ſi ꝑſtruſ ſcolaris dignus

uentre. Ad ultimū ꝑ preclarum euentum
a diſcipulis ſuis cognouit ordinē nullatenus
eſſe arcendum. De pontifice cantuarie
ſi. Pontifex cantuarie
ſis ex lucrorum uilitate reuocare accepit
eſt quod ꝑſtis uir ordinē quem ſuſcepe
rat ſuggeſſit monachum ſibi mulierem ꝑ quan
dam comparauit q̄ ſuccubam eum
honeſtatis ſ̄ſtꝰ allegabat ſe decepiſſe ab
eo q̄ ꝓ nam acciꝑuit ſi ſi ordinē ſibi ꝓ hoc
ſic ſe aſſeruit eſſe ſeſam q̄ cōſuetudo hꝫ habet
etiam ꝑ q̄ idem ꝑſtis ꝓ hoc uitio ſuo ſuſpi
tio ſe ipm dixit ab altaris miniſtio ſeſſum
dum hꝫ. Sloc uō deuotioni ſue inſtituit de
ꝓcedum ꝑ q̄ ſi mundi eſſet mundiſſimus
q̄ceptus miniſtre poſſet Aho q̄ debet ab al
taris oſſo abſtinere dem. q. ſpō.
obſtatis ſ̄ſ. Quelibet ꝓcepta uel q̄ quoſ
dam concepta excōſ ſibi debent eccliꝫ
decimas ſibi heredes ſibi regulam impoſuere
uera poteſtatem eſt ad ſtandum ſp̄arum
uxoribz ſanguinis effuſione ualeant co
arctari. Ad q. ꝑ. q. ſi ee de hꝫ matrimonia ſimpli
dep̄ueniet rex eis ad honoꝛ laudem undi
dēm uō malo q̄ diuiſ eſt. edmundus in e
ſdem rebelles eſt diuidendum ſibi ecclie poſ
trem eos erit durioꝛ ſ̄ꝑcutiꝫ. Ho
ſi. ego elmacen.
Sybilla nob. ſ. elici confeſſo patre ſuo q̄
eſt in purgatorio edit confeſſus ſuis ſcire eā quib
dam exercitiis ſuis indeuſ in ſequenti unū
quemq; lapidem poſt eum uō alo ledendi ſi
rumore ꝓcul ſendi ꝓcurauit; ex quo lecto
lapide ꝓ uulſ uō fuit uocis ſtridulus ad diuiꝫ
cruciſ lapidem cum uel offendeꝛ eā ſpē
impetrandam medicamen cum ſp̄ſtis cuiuſ
qui labentibz ſuſtentibz ipm expoſuit expiā
uit ꝓ uō deus ſi ſicut ſuis grauet colaꝑ pa
ciſ de ſanctis ſuis nam ſp̄ hoc poſtulauit ab
ipo ut eum a ſuis ordinē ſuſcepiſſe ſe
petiſſe ſim quē ideꝫ defuncti ꝓ ut ex eoꝝ uiſ
bꝰ ad ꝓfectū ſui ſuam agnit ſpſtitu
conſtituit fuit ſ̄ſtatus confirmauit ſuis
to uiſ ipm in mente ſibi ſuꝫ ſuis ſibi oſtendit
quiſq; ſine ordinē clericē poſtulauit Ano
z eam de illuſ obitu ſeſam uō habeat con
ſeſam diguaꝛ uenit. Agit uniſ ordinē

dare noluerit reddet pecuniam iuxta modum dotis quam virgines accipere consueverunt.

Gregorius Siponto episcopo.

Pervenit ad nos quod Felix quandam virginem stupro decepit, quae sicut iam est cognitum eius esse dicitur. De propria plectendus fuerat, nos autem contemplatione regis duritiam mollientes hoc modo disponimus ut aut eam quam stupravit uxorem faciat aut si renuerit districte corporaliter castigatus excommunicetur, qui in monasterio in quo agat penitentiam retrudatur, de quo sibi egrediendi sine receptione licentia.

Ex conc. Aurel.

Si vir sciens uxorem suam deliquisse et non egerit penitentiam sed permanet in fornicatione, vir eius cum illa vixerit reus erit et peccati particeps. Si mulier dimissa egerit penitentiam et voluerit ad virum suum reverti debet, sed non saepe, recipere peccatricem.

Ex concil. Tribur.

Maritis sub coniugis deceptione uxores accusare permissum est et ipsis plus ceteris de adulterio et accusare possunt et defendere.

Alex. III.

Significasti nobis quendam presbyterum cum alterius coniuge incestum commisisse, quod se fecisse cuidam sacerdoti illud delictum confessus fuit, sepulto ubi detegitur et hoc ipsum idem sacerdos nobis adulterium celans in praesentia ... dixit. Sed quid fieri debeat cum negaverit adulterium, iniuncta confessione probabiliter consilium requisisti. Ideo quoniam quidam congruam penitentiam presbytero imponentes adulterii crimen per confessionem ad (?) vindictam revelare presumpserunt, sacerdoti ne committat apostolus instituit contra malam famam ipsius presbyteri et ne vituperetur ministerium nostrum, ... servitiores presbyteri consuetudines in peccatis licentius probabantur cum inventis ... presbyteris qui se velle peierare cognoverit, iuxta arbitrium tuum purgationem indicas ad ... si purgare se potuit in officio suo ministrare permittas, alioquin ab suo officio ipsum suspendere non postponas.

Innoc. III. Canon. Aureh.

Intelleximus quod cum (?) laicus vir uxorem suam a maritali consortio repulisset dicens quod audiens eadem esset quondam adulterata cum fornicatore eam et illam vinculo excommunicationis astringit, quam tandem ad vinculis adulterium ab sola-

ne recepta coram episcopo memorato predictum virum sibi restitui postulavit, ac ille obiciens ei adulterium et quod ab ipso non expulsa sed spontanea recessisset, restitutionem sine pro[bati]one fieri nimie faciendam, quam mulier inficiens replicavit in ipsum quod fuerat fornicatus et super quo dicti episcopi querelam restitui postulavit, penitentiam vel ad confessionem suam infirmis, quod adulterium fuisset adiuratione, quod vir ob consuetudinem prolis ne cessante ipsam recipere compellas eandem, quod si predicto modo de mutua fornicatione constiterit, vir testes probabiles quos vir ad mulierem comprobandum habuit... exhibuit, cum matrimonium utrimque consistat, et paria delicta mutua compensatione collantur, mulier cum coniuge ut eam recipiat et maritali affectione prosequatur, alioquin ipsi silentium imponere non postponas.

Idem episcopo Ambian.

Tua nos fraternitas requisivit utrum aliquo denegante mulieri sue in adulterio deprehense debitum coniugale, si probatum sit ipse cum alia commisisse adulterium manifeste, cogi debeat ut eandem maritali affectione prosequatur. Super quo tibi respondemus quod cum paria crimina mutua compensatione deleantur, vir tibi fornicationis obtentu sue uxoris nequit consortium declinare.

Ex conc. Meldens.

De raptoribus, incendiariis et violatoribus ecclesiarum.

Mulieres autem qui de loco ad locum iter facientes et sine rapinas et depredationes peragunt, placuit ut ab illius loci presbitero excommunicentur, nec autem ab ecclesia excommunicatione deponi, quatenus crimen evidenter ... eorum excommunicatio significanda est ne eos recipiat aliquam nisi ... ubi rapinam fecerint et tota plene emendent.

Aug. III.

Super eo vero quod consultationis tue indicasti quod huiusmodi qui violentiam inferre consueverunt et rapinam sive incendium violationem manifeste fuerint deprehensi, si prius ablata restituantur si potuerint emendendi firmam et plenam securitatem fecerint, penitentie vinculum ei penitentie deneget. Si vero usque ad obitum in contumacia sua duraverint, et in extremis petierint remedium penitentie humiliter postulaverint, si emendationem et emendendi securitatem fecerit, ei penitentia et sepulture ecclesiastica concedatur, quamvis aliter in canonibus

obstinate nec ad penitenciam vel ad emendacionem
et in morte secundum eorum placita requiritur
tempus vel spacium poenitendi de peccatis
et de peccato contrito viam ad non peccandum
et de peccato contrito via ad non peccandum
nec est ibi vel alibi dicere septuaginta
nec est ibi vel alibi dicere septuaginta
elemosinas accipe attempta vim ad hoc
vel nisi prius precepit in eum finem ad
dampnacionem et perpetuam habitacionem
eorum

Quicumque clericus vel monachus
pro negligencia aut alia quacumque culpa
magno vel parvo aut cuique alteri
sue ecclesie aut rebus suis quolibet
modo nocuerit aut eidem aut rebus suis
et ei emendare et componere
debuerit et emendare noluerit
donec ei emendaverit et componerit
sine dampnacione et contradicione
et si ipse vel alius pro eo
hoc fecerit ad quod tenetur
et si ipse vel alius pro eo
hoc fecerit ad quod tenetur

Item archiepiscopus vel episcopus
vel archidiaconus vel decanus
vel archipresbiter vel archidiaconus
quorum archidiaconus vel archipresbiter
vel archidiaconus vel archipresbiter
vel archidiaconus vel archipresbiter
vel archidiaconus vel archipresbiter
vel archidiaconus vel archipresbiter
vel archidiaconus vel archipresbiter
vel archidiaconus vel archipresbiter

Item archiepiscopus vel episcopus
vel archidiaconus vel decanus
vel archipresbiter vel archidiaconus
vel archipresbiter vel archidiaconus
vel archipresbiter vel archidiaconus
vel archipresbiter vel archidiaconus
vel archipresbiter vel archidiaconus
vel archipresbiter vel archidiaconus
vel archipresbiter vel archidiaconus
vel archipresbiter vel archidiaconus

Quicumque clericus vel monachus
pro negligencia aut alia quacumque culpa
magno vel parvo aut cuique alteri
sue ecclesie aut rebus suis quolibet
modo nocuerit aut eidem aut rebus suis
et ei emendare et componere
debuerit et emendare noluerit
donec ei emendaverit et componerit
sine dampnacione et contradicione
et si ipse vel alius pro eo
hoc fecerit ad quod tenetur
et si ipse vel alius pro eo
hoc fecerit ad quod tenetur

Item archiepiscopus vel episcopus
vel archidiaconus vel decanus
vel archipresbiter vel archidiaconus
vel archipresbiter vel archidiaconus
vel archipresbiter vel archidiaconus
vel archipresbiter vel archidiaconus
vel archipresbiter vel archidiaconus
vel archipresbiter vel archidiaconus
vel archipresbiter vel archidiaconus
vel archipresbiter vel archidiaconus

accepit, si sortem suam deductis expensis de
fructibus iam percepit, absolute possessionem resti-
tuat debitori. Si autem aliquid minus habet, eo re-
cepto possessio libere ad dominum revertatur. Quod si post
hanc constitutionem in concilio Lateranensi editam qui de
cetero in usurarum lucris institerit et ecclesiasti-
ci officii periculum patiatur, nisi forte ecclesie beneficium
fuerit quod redimendum ei hoc modo de manu laica
videatur. Idem Cantuariensi archiepiscopo et eius suffraganeis.

Quum non solum ecclesiasticis viris, sed et quibuslibet a-
liis periculosum sit usurarum lucris intendere, aucto-
ritate presentium duximus iniungendum ut eos qui de pos-
sessionibus vel arboribus quas in pignore tenere nos-
cuntur, sortem deductis expensis receperint, ad
eadem pignora restituenda sine usurarum exac-
tione ecclesiastica districtione compellas. Idem in
concilio Lateranensi.

Quia in omnibus fere locis ita crimen
usurarum invaluit ut multi aliis negotiis pre-
termissis quasi licite usuras exerceant, et qualiter utrius-
que testamenti pagina condempnentur nequaquam atten-
dant, ideo constituimus ut usurarii manifesti
nec ad communionem admittantur altaris, nec christia-
nam, si in hoc peccato decesserint, accipiant
sepulturam, sed nec oblationes eorum quisquam
accipiat. Qui autem acceperit aut christiane
tradiderit sepulture, et que acceperit reddere compella-
tur, et donec ad arbitrium episcopi sui satisfaciat, ab
officii maneat executione suspensus.

Idem Panormitano archiepiscopo.

Super eo vero quod f. t. re. quum usurarum crimen utriusque te-
stamenti pagina detestetur, super hoc dispensationem aliquam
fieri posse non videmus, quia cum sacra scriptura prohibeat
pro alterius vita mentiri, multo magis prohibendus
est quis ne etiam pro redimenda vita captivi usurarum
crimine involvatur. Idem Salernitano archiepiscopo.

Quum tu manifestos usurarios iuxta decretum
nostrum quod nuper in concilio promulgavimus a communione
altaris et ecclesiastica sepultura repellendos putandos
donec reddant que taliter perceperunt, quidam
eorum ad excusandas excusationes in peccatis im-
pudenter affirmant illas dumtaxat usuras re-
stituendas que sunt post interdictum nostrum recepte.
Super hiis f. t. R. quod ante sive post interdictum
nostrum usuras extorserint, cogendi sunt
per penam quam statuimus in concilio eas hiis a quibus
extorserunt vel eorum heredibus restituere, vel, si hii

non superstites fuerint, pauperibus erogare, dummodo sufficien-
tes habeant unde ipsas possint restituere, cum iuxta
B. Augustinum non dimittatur peccatum nisi restituatur ablatum. Illi autem
qui non in facultatibus habent unde usuras valeant
restituere non debent illa pena multari, cum
eos nota paupertas evidenter excuset. Posses-
siones vero que sunt usuris comparate debent ven-
di et ipsarum pretia hiis a quibus usure sunt extor-
te restitui, ut sic non solum a pena illa sed et a
peccato possint absolvi, quod pro usurarum extorsiones
incurrerant, liberari. Idem Ianuensi archiepiscopo.

In civitate tua dicis sepe contingere quod quidam piper
seu cinnamomum seu alias merces comparant que tunc
ultra quinque libras non valent, et promittunt se illis a quibus
illas merces accipiunt sex libras statuto termino solu-
turos. Licet autem contractus huiusmodi ex tali forma non possit censeri
nomine usurarum, nichilominus tamen venditores peccatum
incurrunt, nisi dubium sit merces illas plus minusve
solutionis tempore valituras. Et ideo cives tui saluti
sue bene consulerent, si a tali contractu cessarent, cum cogita-
tiones hominum omnipotenti deo nequeant occul-
tari. Idem.

Preterea parochianis tuis usuras recipere inhibeas,
quod si facere contempserint, si clerici sunt, eos ab officio et
beneficio suspendas; si laici, usque ad condignam
satisfactionem vinculo excommunicationis ipsos astringas.

Idem abbati et fratribus sancti Laurentii.

Conquesti sunt nobis C. clericus et P. dictus V. et A. quod cum
ipsam terram nomine pignoris detineatis et de fructibus eius
sortem receperitis, predictam terram clerico memora-
to reddatis, si tamen ipsa de feodo sit monasterii
vestri. Idem episcopo Placentino.

Tua nos duxit fraternitas consulendos quid sit de usurario-
rum filiis observandum qui eis in crimine u-
surarum defunctis succedunt, aut extraneis ad
quos bona usurariorum aliunde devolvuntur. Con-
sultationi presentibus litteris respondemus quod filii ad restituendas
usuras ea sunt districtione cogendi qua paren-
tes sui si viverent cogerentur. Id ipsum et contra heredes
extraneos credimus exercendum. Urbanus III.

Consuluit nos tua devotio an ille in iudicio animarum
quasi usurarius debeat iudicari qui non alias mu-
tuo traditurus eo proposito mutuam pecuniam credit,
ut licet omni conventione cessante plus tamen
sorte recipiat; et utrum eodem reatu criminis in-
volvatur qui, ut vulgo dicitur, non aliter parabolam —

dampnaretur. Gregor. .ix. univer. sub-
ecclesie de coreh. De collusione. R.
Scripta sunt et religentes cognovimus quod
Hu. qui quondam episcopum aliquando dixerunt in causa eodem
in amicicia convenissent, et cum ob hoc nunciati
facinoris quantitas nos vehementer impellit
ut ea que audivimus dissimulare nullatenus de-
beamus presertim cum accusatores et accusatum
constet fecisse [illegible] iudicatu [illegible] hoc necesse
est subtilius perscrutari ne forte non extra-
ctum sit ex primo eorum sit concordia comparata
criminis [illegible] semel. Gregorius. Idem.
In discussione nullo modo procedebat et si accusatus
cum accusatore in gratiam rediisset. Alex.
Nolumus usque ad eos [illegible] eorum malicia. Suf.
[illegible] ut [illegible] de collusione fiat
[illegible] beneficiis que possident se substineut ab aliis
molestari et postea ut quidam cedant et idem clerici
beneficia [illegible] possideant qui nolle [illegible]
nisi colluunt aliis de ipsis beneficiis annuam
pensionem ut post mortem eorum in beneficiis [illegible]
[illegible] quibus est collusio facta [illegible]
venditione [illegible] si quos clericos tue
[illegible] per collusionem hoc fraudem sine [illegible]
[illegible] commisisse eos beneficiis [illegible] quibus collu-
sione [illegible] non differas [illegible] spoliare [illegible]
[illegible] indignum [illegible] et dolus [illegible]
[illegible] aliorum [illegible]
in eorum non redundaverit [illegible]
Item. Gregor. [illegible] archiepiscopo [illegible]
Il[illegible] clamor ad [illegible] suscepto flor.
[illegible] archiepiscopum [illegible]
dissimulare [illegible] non valle-
mus nec [illegible] et [illegible] licet [illegible]
[illegible] frequentius clamoribus excitata inqui-
siderem quorundam excessum [illegible]
[illegible] significatores [illegible]
[illegible] eodem [illegible] inquisitoribus et ex-
aminatoribus colludentibus non corruptis
testibus et inquisitionibus ac examinationibus
[illegible] non solum [illegible] excessus remanse-
runt [illegible] peio-
[illegible] non [illegible]
[illegible] collusione ac corruptione [illegible]
[illegible] ex integro [illegible] et alias [illegible]
[illegible] inquirimus quod videris

[illegible] inquirenda. Idem. De delicto puerorum.
[illegible] eius peccatum nobis asserit R.
quandam [illegible] ab annis .xiiij. cum pubertate cepe-
runt quamvis credentur si ulla esset peccata
in quam membris genitalibus [illegible] qui [illegible]
audeat affirmare [illegible] audacia et iniuria
non esse peccata [illegible] plena est puellis [illegible]
[illegible] in eis non [illegible] ut in maioribus puni-
enda videantur. Alex. iij. Wormaciensi episcopo.
Referente nobis [illegible] intelleximus quod cum filius
[illegible] cum aliis pueris sagittaret quidam
nepos eiusdem [illegible] sagitta percussus interiit quod
idem filius [illegible] cum inter alios luderet fortuito
casu dicitur pegisse [illegible] contingit a [illegible]
[illegible] consuetudinem illius terre [illegible] in-
[illegible] requirebatur [illegible] in [illegible] re-
[illegible] solet [illegible] in aliis pueris [illegible]
etatis humane leges [illegible] corrigi-
[illegible] si [illegible] filium [illegible]
[illegible] sue [illegible] excessum [illegible]
memoratum [illegible] moneas et compellas ut ab
eodem [illegible] consuetudinem
non exigat nec ab ipso [illegible] pena [illegible]
expectat. De clerico venatore. R.
Episcopum presbiterum diaconum [illegible] aut [illegible]
[illegible] ad venandum [illegible] non [illegible]
[illegible] in hac voluntate sepius
deprehensi fuerint si episcopus est tribus mensibus
a communione. Si presbiter duobus. Si diaconus ab
omni officio suspendatur. Ex eodem.
Omnibus servis dei venationes et silvaticas
vagationes cum canibus et acceptores aut
falcones interdicimus. Ex concil. Agath.
[illegible] in aliquo gradu sacro positus
[illegible] capitali crimine et De cleri-
[illegible] deponatur. co percussore.
Gregor. [illegible] episcopo. R.
[illegible] mulierem pro delictum suum
[illegible] sacerdotum [illegible] crudeliter fuisse
[illegible] licet ex inde cum post oc-
to menses decesserit [illegible]
[illegible] ad ordinem [illegible]
[illegible] duobus [illegible]
[illegible] ab [illegible]
Alex. iij. [illegible] episcopo.
[illegible] quodam [illegible]

ad implere. Et infra. [Q]uod vero non esse iniustum. quod
postmodum constitutus. et si suum recognosceret
et confiteretur excessum. et non iudicium se in
sectam postulavit. cum tamen aliam in suam ex
cusationem proposuit quod cum dictus magister E.
esset index causarum. et non credidit quod monitio
ne non premissa auctoritate delegatus posset procedere
contra ipsum aut suam aliquam in eum promul
gare. unde cum nec ad suam monitionem
post litteras ab eo aliquas accepisset peccare
non credidit si divina officia auctoritatis celebrave
rit. presertim cum ea non in preiudicium de suo
vel contemptu ipsius ... licet autem non vi
deatur omnino culpabilis extitisse quia cum in du
biis via tutior sit eligenda. et sicut certus
tamen in eum sua dubitaret. debuerat citius
potius abstinere quam ecclesiastica sacramenta
pertractare. Illud autem quod se post monitionem di
vina sibi fecit post quam se a iudice excommuni
catum noverat celebrari et actioni fidelium
se inseruit potius quam eum excusare credi
mus quam pro eo cum sub fiducia penitentie non
debuerit deliquisse et excommunicatus non fuit
re multo magis quam non vitari predictum
credebat non vitare. Et infra. Cum in eo sit ex
communicatus sit delicto non potest cum aliis pende
at sit suo delicto non potuit non vitari. Et infra. Sic
eo utinam sufficienter penam quam canonica
quod post excommunicationem divina presumpse
runt officia celebrare vel se celebrationi i
gesserunt divinorum et non dispensando infligen
dam. [I]dem Wisonensi archiepiscopo.

[F]raternitati tue et infra. Presbyteros autem et alios clericos qui
pro suis excessibus a te vel ex iudicibus a nobis delegatis canonice
innodati presumpserunt ut presumunt
officia celebrare divina indubitabiliter eos ab
beneficiis ecclesiasticis spoliare. [I]dem priori
et decano Colonien.

[P]ostulasti per sedem apostolicam edoceri et infra. Cum in quo
ad excommunicatis cum cum debeant clerici excommunicatis
vinculo innodati ecclesiastica beneficia conferri
non possunt nec illi valent ea licite retinere
si forsitan cum ipsis fuit misericorditer dispensa
tum cum illa non fuerint canonice consecuti.
[I]lli vero qui scienter illa beneficia a talibus con
tulerunt etiam dum debent a collatione benefi-

ciorum suspendi donec super hoc veniam quam
cum incurrerant ut premittitur in hoc quod delin
quere presumpserunt. [C]onsultationi preterea quod
ut puniri debeant clerici monachi vel moni
ales ecclesiarum conventualium qui post latum
interdicti sententiam in locis sibi positis interdicto pre
sumpserunt hactenus et adhuc etiam non veren
tur divina officia celebrare quamvis super hoc sit
vinculo excommunicationis innodati. Ad hoc breviter respondemus quod clerici
et qui talia presumpserunt sunt ecclesiasticis bene
ficiis spoliandi. monachi vero vel moniales
in arctioribus monasteriis ad peragendam peniten
tiam detrudendi. [I]dem decano et capitulo Pictaven.
et magistro P. canonico Pictaven.

[P]roposuit magister P. clericus episcopi Tutellan. quod
cum sancte marie in portu Dalden. cardinali in partibus
Galliae legationis officio fungente officio quondam
dilectis eius ...... supplicavit ut eorum ec
clesiam quod debitis fraudabatur clericorum servitio or
dinaret et se ac magistro P. clericos qui sibi porrige
ret ipse non Lemovicensis curiam inquisitione
nicos monuit ut illos reciperent in socios
et in fratres in qua ecclesia cum prebende ... vel ... ab
.... ordinatione vacavisset
quibus post pertractis et concessis deliberationis in
duciis non curantibus. Unde de prebenda Le
monicensis card. predictus eos clericos investivit
et infra. Cum autem dictus magister et Lemovicensis peniten
ciarius in ... fuisset et ... consuetudini et actu
iudicii insipienti sustinuit diligenter et premissi
testes intellexerunt quod Lemovicensis episcopus pluribus annis
antequam idem magister investiretur fuit clericos
et urbanos. ..... et ... p. ... violatum quorum
eorum dicebatur consuetum et sedem vinculo ex
communicationis astrinxit et testes vero magistri P. probat
quod si dictus episcopus inbuiusmodi eorum scedulas tam cle
ricos quam laicos Lemovicensis excommunicationis sententiam protulisset
eos tamen per tres annos absolvit antequam dictus
magister fuit investitus. Et infra. Et quia idem epi-
scopus magistro concedunt ... in eccl. tamen
sit. Et infra. Cum magistrum investiretur sicut tempora ap-
paret eius excommunicationem dictus penitencia-
riarius sibi obviare non probavit cum a quod ad
se de absolutione et collatione dicti episcopi fuit facta
fides quod per predictum legatum de memorato magistro
factum est per diffinitivam sententiam duximus ap-

cum aliis ꝓ[ro]hibet[ur] et ibi[dem] ꝓhibeat[ur] ne ali-
qua debeant carnifex foueri. q[uia] [con]tra eos ut
alios exercitio nec[es]se [est] debite ꝓcedere ullateꝰ
ꝓ[ro]pter mandatum de ceteris ut[ri]usq[ue] iuris
ut[ri] ho[mi]nes de ceteris ut[ri]usq[ue] iuris gaudere
dicio ciuili fulgendi ut ecc[lesi]a [con]tra eos [con]tra
cere arcentur et ut ea ꝓ dicta ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibi-
nam similiter debuerit ꝓ mutuum ullo ꝑ
uerso nec aliq[ue] excludere [con]tra dicta iudicia
ꝓ[ro]pter mandatum datum ꝑ eos q[uo]d si ꝓ[ro]mouere
deuoluendum ad aures [con]tra ꝓ[ro]ponendum
excessibus, uel ecc[lesi]a ꝓ[ro]mouendum ꝓ[ro]mouere
[con]tra ecc[lesi]a similibus ab huiusmodi. Ad eand[em]
do hoc assignat[ur] ꝓ[ro]cessus ecc[lesi]a gluecundis-
archidiaconatus archidiaconatus [con]tra
ꝓ[ro]hibendo archidiaconatus [con]tra
ꝓ[ro]hibendo archidiaconatus [con]tra
ꝓ[ro]hibendo archidiaconatus [con]tra
ꝓ[ro]hibendo archidiaconatus [con]tra

Hanc aures ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo archidiaconatus
ne in ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo archidiaconatus [con]tra
quos ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo

Bane si ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo

Cum ad quoddam ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
dimittere ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo

Celebr[et] ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ciatur ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
quenc ad [con]ꝫ ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ecc[lesi]a ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo

Ecclesiam ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo
ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo ꝓ[ro]hibendo

excōis sūiam fulminant in bñfctores ipōr
et id ipm fr̄ib; cōminantes eos de locis in quib;
dño famulantur satagunt amovere nisi eis
obediant in omnib; supdcis ad hoc ne fr̄es ad
honorabiles civitates et villas ñ relig-
ione ac honeste valeant cōmorari. a pp̄ie de
nocte vocati accedere audeant inhibentes eam
in accedentes fr̄es qm̄ in receptatores eorū
p̄sumunt excōis p̄mulgare. ab eis et de or-
tor̄ fructib; decimas nec nō de hīt̄ alicuius fra-
trum sic iudeorum domib; cōtempdunt red-
ditus extorqre assēndo q ubi fr̄es in morare
et ibidem ab aliis hītatorib; p̄ventus aliqui
solverent. et ut ipōs sue sbdant dotalis dña-
tioni eisdem ministros et custodes volunt p̄-
ficere p sue arbitrio voluntatis. Quo circa. ꝯ.
q. universi et singli a p̄nominatis gravaminib;
desistis sbditos nr̄os ab hiis arcius cōpescendo.

Idem bracarensis archiepo.

Tanta est clavis petri. ꝛc. ad confusionem
p. epi quidam colubriensis. nō potest in memo-
riam venire quantum in nos et ecc. ro-
relinquit. despexerit claves petri et ecclesiasticā
leserit potestatem cū nō solum interdcī sen-
tenciam quam servaverat ab inicio temere vi-
olaverit. verum et induxit alios immo compulit si
servare et quos inducere moniti et flectere
minis et terroribus ad violendam interdcī sen-
tenciam missa potuit rōne pt̄ atroces in-
iurias amissionem bonorum spoliationem pa-
rentum dignitatibus p̄bendis et beneficiis
spoliari coegit miserabiliter. ea suis
in hac parte fcīoribus nō absq; p̄sumptione te-
meraria cōferendo. q̄ omnia idem epc̄ in nr̄a
et fr̄ū. ij. p. pñs. recognovit. lz aut memo-
ratus epc̄ in manibus nr̄is spontanea cesse-
rit voluntate volentes tamen ut hii qui hi
sūiam interdcī ausi sunt temeritate propria vio-
lare ac accipere dignitates p̄bendas et bñfici-
a aliorum qui absq; culpa et sū causa rōnabili e-
is fuerant spoliati sed ecclesiasticam effugiant cano-
nice ultionis ne fcī p̄ūsitas cōfiteat p̄sump-
toribus in exemplum. auctoritate dei omnipotentis om-
nē institutionem destitutionem p̄bendarum bñfici-
orum ac dignitatum presumptas per eundem epm̄ et
excōis seu interdcī sūias in quoscūq; hc̄ occasione
p̄latas ab eo post interdcī violationem eiusdem
determinavit irritas et inanes. Quod nō ñ magis
excedit ibi est severius iudicandum. ꝯ. q. omnibus
quos dcīs epc̄ in supdcā bñficia p̄bendas et
dignitates intrusit nō solum a bñficiis ip-
sis p̄bendis et dignitatibus verum et ab aliis bñ-
ficiis si qua optinent et ecclesiis p̄rsus amotis
tam p̄sumptores eosdem quam omnes alios qui
p̄fatum interdcī violarunt dampnabiliter
suspensos ab offo et bñficio illos quoq; quos
in p̄sonas p̄dcōrum canonum p̄latorum et clericorum
manus temerarias constiterit extendisse ad no-
stram venire cōpellas. p. p̄ mercedes receptores
invocato ad hoc si opus fuerit auxilio bra-
chii seculari. Innoc. iij. paduanensis
epo. De non ... in opis nūciatione.

Intelleximus ex litteris. t. q. cū cā
verteretur inter priorem sancti cypriani et clericos
de redigo. sr̄ capella q̄ in p̄iudicium baptis-
tis ecclesie de costa ab eisdem clericis est constructa.
f. c. delegata fuisset. ꝛc. Quod nō sicut leges
nō dedignantur sacros cā imitari. ita et sa-
crorum statuta canonum p̄ncipum constitutio-
nibus adiuvantur. f. c. ꝯ. q. diligenter considerant
q post denūciationem novi opis sive iure
sui iniuria aliquid construatur legalibus debet
constitutionibus demoliri et quia ecclesia in
p̄iudicium est alterius construenda negocium
ipm̄ sed legum et canonum statuta nō dis-
feras terminare. Innoc. iij. cant. archiepo.
Cum ex inuncto. ꝛc. f. c. ꝯ. q. quicquid
edificatum est in ecclesia debemus pt̄ no-
vi opis nūciationem expensis. c. facias pe-
nitus demoliri eo nō obstante si et absens
extiterit cū captum sit luna sc̄ōne ut
si opus non sic fuerat nūciatum ante re-
missionem edificaverit deinde agere cepit
ius sibi ita esse edificatum hr̄e sibi debeat
actio denegari reducens p̄rsus in irritum
quicquid de instituendis sibi canonicis et a-
liis ad illam ecclesiam pertinentibus ac ulla
p̄decessore tuo cognoscitur ordinatum
eorum redditibus ad statum p̄stinum revo-
catis quos ab obligatione p̄stiti iuramenti p
eo q ibidem instituti fuerunt. auctoritate. ij. p. te
denūciari p̄cepimus absolutos cū. ꝛc. a-

modo nō caveat

modo non teneat principale quaestio ex eo
ut ob id scrutinium esse sub pena illa districte de-
cidimus irritandum et c. Super eo vero n(on)
sufficiunt admittendi quod cum viri religiosi mo-
nachi Cantuarienses qui omnia dimiserunt pro Christo
tot laboribus et periculis personas et res non dubita-
verint exponere quod non fecissent nisi cognoscerent
tenere premissa respicere in genere Cantuariensis eccle-
sie detrimentum in salute pro vitando scandalo per-
sonarum ab ipsis et est prohibitum non cessassent cum tacere
scripture testimonio debuissent didicisse et quia apostolica
que sine mortali peccato committi non possunt non sunt
pro vitando scandalo committenda sic nec
ea debeant pro scandalo vitando committi que
non possunt sine mortali peccato committi. Ab
his tamen que sine mortali peccato committi possunt
pro loco et tempore sic pro scandalo tollendo ces-
sandum est cum pro vitando scandalo sibi iste
dicunt. Non apostolus ait: si scandalizaverit frater non
comedam carnem in eternum. Et dominus in evan-
gelio quod eos qui scandali fuerint mactari [illegible]
ve mundo ab scandalis [illegible] et c. et infra: maior
scandalum sit [illegible] [illegible] scan-
dalum pusillorum [illegible] testimonium [illegible]
qui scandalizaverit unum de pusillis [illegible]
[illegible] [illegible] sunt [illegible] a te [illegible]
[illegible] precipite [illegible] rebellio [illegible]
defectus obedientie valeat expiari. Honorius [illegible]

Significantibus canonicis Se[illegible] f. iij.
oportune nobis innotuit quod cum [illegible] quidam
[illegible] in quadam platea [illegible]
prohibentibus eis sive [illegible] edificiis
[illegible] fundamenta deposuerunt contra officiales
[illegible] archidiaconi [illegible] edificare
[illegible] plateam ad suam ecclesiam
pertinere ac [illegible] non obstante [illegible]
[illegible] de moliendo opere [illegible]
[illegible] quod [illegible] decre-
[illegible] [illegible]
[illegible] quiescere [illegible] seniorum [illegible]
[illegible] seniorum [illegible] revo-
cato [illegible] ad opus [illegible]
[illegible] de demoliendo ipso non admisit
[illegible] procedendo [illegible]
[illegible] appellaverunt et c. [illegible]
revocato [illegible] opus [illegible]

Intelleximus [illegible] Gregorius [illegible]
Si quis novum opus [illegible] non ob-
stante [illegible] ab ipso de opere de-
struendo [illegible] edificabit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. De eo [illegible]
[illegible] non [illegible] De privilegiis et [illegible]
maioribus [illegible]
[illegible] oportet ne honor cui debetur [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Gregorius p. [illegible]

Sicut in iudiciis laicorum privilegia [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] legem [illegible] legi-
[illegible] Alexander iij. [illegible]
[illegible] et plantare [illegible] religionem
[illegible] debeamus
[illegible] exequimur [illegible]
[illegible] nobis [illegible]
[illegible] quod [illegible] templi
[illegible] et hospitalis et alii religiosi [illegible] ab
[illegible] privilegia [illegible]
[illegible] [illegible] et scandalum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] de manu laicorum [illegible]
[illegible] [illegible] religiosos [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Cetera
[illegible] [illegible] ab il-
[illegible] [illegible]
[illegible] In ecclesiis vero suis [illegible]
ad eos pleno iure non pertinent [illegible]
dos [illegible] ut eis de ple-
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] templa-
rii [illegible] hospitalarii ad ecclesiam venerint
[illegible] non semel in anno ad ecclesiam
[illegible] nec tunc [illegible] sepeli-
[illegible] defunctorum. De [illegible]
[illegible] non de [illegible] red-
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] in eos
[illegible] [illegible] [illegible]

cos sub quos in pdcis eccie regre & diocesi a
us ecclesiast pñr mr deum cuius diuina celebra
ste cognouit eisdem petia subpendiosus in
uolabat in eis donec recognoscant suas of
ficia nd ymmerito celebrari diuina. pñdcos
z subpendos ab eccie suis z p pdcas sedes ad of
ficia sua temere retinentes in eos ad pdcm
dum sb. ap. mandauit compellari. Ad
albi z queritu fil petri eugubin.
um olim Clemens ap. petri. q. etiam z cu
tum abbat pulegrin nec ip. nob. pleniter
posituat aut inuocari. ip. q. decedens eugubi.
epi. attenerit hoc in sui pniciem redundat
re. nd sint. effectum inducant. tñ. re. g. z
pfati epi. ycirca ordinis in sua q. ymittant
pdabitice z cu. aplonum pñtia cardi. dedi
uisti in mandatis ut. sp. mandi. quod ac cons
re pulegrin rebel recipere ad ducer. p
ducendos qui sedi. tedegnr. in ecclesiis depo
nere. z rebellium unitatis depositis publicari
fac. z ipsos ecclesiis ad gremium matris rec
ad. z. ydonei. p. ydonei. rebel per
anos ind uel a pte dicta replicare. z p
ducat. postmodum inter ue. ap. sic. ylarem
z uellent ab. deputet. nonnullis ex al
ibi tb.

Ex. sic ad tuam z dilecti re
stauum. qñ. allerendi nec quoydam fratrum
ordinis. quando cognouerint eisdem dñi
pulegri. fuisse remota. q. videl. omnibus
um. ut. ipsis medium ne ad. no. ecclesiam
ter. z. q. ducer. ad eos eisdem monasterio
z eisdem eccie exhibendum. in duce. ut
sedi ibidem. dño. tenuerint. ab omni po
restate ubi. no. ecclesiastici. pontificali
z. q. in eis ulla. mentio. fiat. hoc. ipi. debeant.
Inuio. z accendentes. q. eu filii. abat. ep
e. ep. p. n. ad ipius. accedentes. ip. inspec
ta. ecclesiast. eccie. pulegrin. re. z. exhibendum
ab. eadem. ep. do. decernere. remisit. z. ligandi
Adiuncte. ad obtinendum. q. plurimi. ind. fecisse
ti monasterium. ut. in. cognouisse. ad. no.
oc. ipali. pertinere. decreuimus. pulegrin
ipis. uocati. ip. q. sic. ne. pheniosque. bulle. et
ce. ne. intre. apparebat. fili. tuis. nob. obtem
perare. q. quod. ipsos. ad. ducer. ne. pro
sum. ulus. fuisse. teneatur. cui. p. dep. ne. g
certis. z. assertionis. ne. fratrum. ipius. nostre
exercitio. Idem. cathalan. epo. z. alii. e
x. pte. abbatis. ac. conuentus. sum. fratrum.
torensis. eccie. exercitio. in. ordinatum. q. malis
esse. dinoscitur. ordinem. ad. iudicem. delegatos. conuenire. in. quo. ipsa. mentio
habetur. de. pdicto. pulegrin. z. alias. z. eccie
sticis. clericum. z. pplm. torrensis. ad. to. ep. ipsis
mediantibus. ipsius. de. clamatur. quod. ipse. ci
ues. iniuriat. eis. in. cepit. grauiter. molestia
re. ouersidum. ab. ipsis. acib. z. ipsis. torrensis. ibi
ecclesiam. quodam. requirendo. tñ. dum. ad
iudicem. ipsi. uadem. grauiter. ad. ap. bñficia.
z. iniuriarum. tñ. ipsis. iudicem. ap. ad. debitores
uice. singulariter. ipsius. compascentes. in eos
albidam. exhibe. tis. clericis. z. pplm. torrensis.
medi. iniuriarum. tñ. Sane. cii. ipsis. torrensis. eccie. pdcis. z. alia. in. ipsa. pretensis
remittentes. pulegrin. nob. ap. obtendere
p. q. certum. torrensis. ipsi. ad. ip. ep. ipsi. pretensis. sic. ante. eosdem. iudices. ip. ap. pdcis
ducens. detinere. et. q. tenendi. ipsis. ap. iniu
ri. ydoneis. pbat. qui. prem. defendere. ad
ipsam. pinsin. ap. de. eccie. torrensis. ecclesiis
dispensatis. in. no. iudicii. uel. cii. ipsis. ut. p. in
nouandum. ipsius. eisdem. eccie. ne. pluribus
ante. ecclesiis. ipsius. p. pulegrin. pdecessis. uti
rum. optinere. cii. p. hoc. ne. nouis. et. q. ce
dere. z. amicis. ipsis. consilio. uare. uellent.

Item. cum. hujusmodi. esset.
um olim. ip. q. nec. ep. ad. ipsius. potem. et
candicos. monasterii. ipse. ecclesie. habet. pro
quibus. ad. iudicem. ipsius. ap. pulegrinum
moram. fecerit. longiorem. q. p. ytaliam
ipsius. quam. ad. eisdem. eccie. ciuitatis
dyocesis. pñgens. in. quo. ne. ecclesie. ipsi
interdictus. ipsius. ordinis. z. ab. ipsis. celebrari. z. ab
pon. ut. a. q. aliquam. celebrari. esset. ipsa
bere. z. celebrare. ip. ipsis. quibus. ad. ipsius
ecclesiast. a. celebrari. esset. remisit. z. ligandi
Adiuncte. ad. obtinendum. q. plurimi. ind. fecisse
ti. monasterium. ipsius. ecclesiastici. ad. no. oc. ipali. pertinere. decreuimus. pulegrin
ipsius. uocati. ip. q. sic. ne. pheniosque. bulle. et
ce. ne. intre. apparebat. fili. tuis. nob. obtem
perare. q. quod. ipsos. ad. ducer. ne. pro

debitum tuam respicit dignoscuntur officium
debitum in eosdem libere prestiterit. Idem Albi z
fratribus vel Iameshey cenobii.
Ex qui sedentis in throno procedit gladius bis
acutus quia ex quo Ro. pon. rectissima consequenter
sua quod quidem iusticiam illi prestare et reddat unicuique
cuique quod suum est. cumque ven. nos. et Wigornensis episcopus
super monasterio vestro subiectione ac libertate questionem
sua verteretur monasterium vestrum proponitur pertinere
quod idem monasterium ab ipsa sui fundatione liberum
extitit et exemptum. ad hoc probandum privilegia pre. n.
inducens ostendunt viri bone memorie Alexandri sui
in indulgencias ele. et cel. quorum ultimum continet
in a longo retro temporibus predecessores vestri obten
dere videbantur etc. Porro in privilegiis continetur quoddam
contineri quod prius predicti quod idem cenobium videtur
dedicatum episcopatui videlicet quod abbas eiusdem primum
locum post Wigornensem presulem semper optineat et
de cum locum ipsum optinere non possit in gradu quod
ut in provinciali quod absolutum esse ut abbas pri
mus post illum sed alios episcopos resideret reliquos
quod locum illum in episcopali sedi nodo intelligatur prout
de tenetur ad synodum episcopalem accede ac per quod ipsi
subiecta recipere ac servare in privilegiis ubi allegatur quod
quedam alia continentur per quod diocesanus episcopus
eodem cenobio iurisdictionem suam et si non in omnibus
in quibusdam tamen retinuisse videtur cum in illo
dicatur quod Wigornensis episcopus a fratribus eiusdem loci a
liquid inviste non exigant. Quibus presentibus tamen contrarium
et procedentibus quod predecessores eorum antecessoribus
suis consultationibus ... impenderint. Unde
cum ... episcopus aliquod de suis redditibus exhibere te
nentur. Illos quod prius ... diligencius audivimus cum
auctoritate presentium ... predictis ... ... de
finimus quod Iameshameg(?) cenobium liberum esse
in capite tamen quam ab episcopali iurisdictione ... exemptum ... et ...
exemptum et Ro. ec. ro. subiectum ... tamen
... ipsius civitatis archiepiscopo reservata in me
... non ... exempti dioc. episcopo ipsi
subiacere decrevimus. ... quod abbas eo ... nodo debet
accedere ... locum post Wigornensem episcopum opti
nere ... quorum membra non exemptis idem
abbas tenetur Wigornensi episcopo exhibere reverenciam
obsequium et honorem quibus Wigornensis episcopus
sibi competere ... debet inviolabiliter con
tempnis. Idem Anselm... episcopo.

Ex parte tua fuit quesitum utrum clerici et laici qui
litteris porrectionis ostendunt in quibus prefe
sunt ex nomine cum omnibus rebus suis sub ap. pro
tectione consistere declarantur. aut de debe dioc.
episcopi sint exempti. fraternitati tue ... respondemus quod per
litteras huius ab episcopis suorum potestate minime
subtrahuntur. Idem Helyens. episcopo.
Pastoralis officii etc. Interrogasti utrum viri reli
giosi quibus a sede ap. est indultum ut ecclesias su
as in usus proprios possint convertere decedentibus
personis earum liceat auctoritate propria possessionem earum
dem intrare vel per dioc. episcopum in ipsa sunt per
inducendi ad quod ... ... forte indulgencia
a summo pon. id contineat expressum suo episcopo
in consulto in possessionem ipsarum eis non est licitum
introire quod per indulgenciam huius episcopalium iuri non
credimus derogari. Idem episcopo et c. me... ...
Petisti per se. ap. edoceri utrum cum ... hospita
larios vel templarios contra ... generali
suppositum interdicto eisdem non claudimus vos illud
teneamini observare ad quod duximus Bidendum
quod ... excessus non ... liberet licenciam
excedendi ... si ... fratres hospitalarii vel templa
rii ... suorum fines excesserint nolen
do tenere interdictum quod ... ...
ne videantur ... ...
... ...
... ... de ... licencia celebrantes. Idem.
... per confessionem constare prius ... quod ne
prefatus episcopus episcopale ius percipit in ecclesia ...
... de ... ... quod non obstante capitu
lo privilegii quod monasterio est indultum ...
episcope ecclesias utroque iure illi subiectas ...
... ... monachum seu clericum ... eidem
monasterio synodalem ... ...
... ... episcopus possit ... ...
... ... monachum seu clericum ad
eius regimen deputatum ... ...
... ... capitulum intelligendum est
videtur de monachis aut clericis in ipso mona
sterio permanentibus. vel ad ecclesias destinatis ut
iure sibi subiectis. Idem archiepiscopo ... ap. se.
... ... Quesitum utrum monachi ... le.
... privilegia ... ...
... decimis retinendis indultum extende
... ad possessiones acquisitas ... ... =

optulerunt quod quidam intra et infra offi-
cinas eo in eos et in ordinis monachos non
possunt excedere et inde quod pro se sententias eo quod
sunt hoc ap. se. privilegiis sunt muniti. Tenor
quoque in molendinis et coquina et in suis
eorum quando vendendo seu emendo ani-
malia eis conficit ... memora-
tis pro sede apostolica privilegiorum non intempore
ratem sed sola verba servantes dei ordinis
monachos quoddam in excommunicatione dicit eis a-
os collective non sinunt excommunicatione ... et evenit
inconveniens ut ipsi monachi quantum ad hoc
indicentes unius dicto videntur. Et qui eis com-
mittunt in personas maiorem excommunicationem
tantum quam et excommunicatione committendo fue-
runt in curium. Nolentes igitur ... ad-
versus clamoribus iam pro clarum ulterius ... ulti-
mi ardue transire. Vobis mandamus et singulis quod
... fratres insuper privilegiorum ... de cetero
non sentiatis quod hoc ad vos de uno clamor
ascenderit non poterimus cum ceteris vivent-
ibus pro se ... privilegiorum sollicitudinem semi-
tare debitam ... [I]dem .l. quidam
illustri regi Anglorum.

[E]x parte tua fuit propositum quod non nulli licet
quod nec habitus nec tonsuram clericorum pretendant
tamen cum nec inter dedicti celebrandi degentes cum dep-
rehendunt in aliquibus forisfacti ut inter dec-
ne mani eludant et debitam pro delic-
ta vindictam eludant. Assumunt seu et resum-
munt tonsuram abiectam seu habitum cle-
ricalem licet aut placeat ab omnibus ... ut reverti-
sse quod tonsuram vel habitum sic resumpto malicia
a foveant. Si etiam infra eidem excedas in hi
delinquentes qui sic tonsuram et habitum in delicto
fuerint deprehensi. Committimus dignum ut cohibendi
cum malicie bonum indulgi non debeat sed po-
tius obviari. [I]dem.

[S]uper specula et ... licet ... regnum ... de
clarum non respuat famulatum quod equitatis et
iustitie vestigia imitantur quod tamen in ...
et non ... principales laici romanorum imperatorum le-
gibus non utuntur et occurrunt raro ecclesiastice
cause tales quod non possunt statutis canonicis
expediri ut plenius sacre pagine insistatur et
firmius inedicunt et districtius inhibemus ne
plenius vel in ... seu aliis locis ... inde
quisquam docere vel audire ius civile presumat et
qui contra fecerit non solum a causarum patrociniis interim
excludatur verum etiam per episcopum loci excommunicatione vinculo
innodetur. [I]dem episcopo baiocensi.

[Q]uia intencionis nostre est cum innovatio in-
iuste tollatur et collatio nec non ... in eo statu
esse volumus in quo tempore nostre innovationis
dignoscitur extitisse. Ideo vel in pro hac ...
dimus unam aliam eidem monasterio compe-
tenti providimus gratiam. [I]dem.

[I]n hiis que a Domino divinitus facere dignoscimur
non maligna sed benigna esse pro ... interpre-
tatio facienda. Unde cum nuper compluribus et castris
prioratibus et minoribus duximus indulgen-
dum ut cum generale terre fuerit interdictum
divina cum altaris valeant ianuis clausis celebrare.
Quidam nimis stricte interpretando indul-
gentiam nostram nimium asserere ... eam pro
dei ... per priorum assensu facere hoc non
possunt ... quod eos celebrare ... indulgentia
... non ... cum ... merito ...
in memoriam indulgentia sit quod prelatis id
annuentibus eius licet ... indulgentia ... pro ...
... regularibus vel cum aliis quantum quo pro ...
... ... clausis ... ianuis ...
esse licentiam celebrandi auctoritate non dubitet
publicare ... quod ... alias in indul-
gentia nostra videatur in hoc casum concede-
re. [G]regorius .IX. maioris ecclesie ...
eius decimo et archidiacono ...

[D]udum inter priorem et conventum de ... ex parte
una et priorissam et moniales de ... ex
alia super decimis ... de ... in
... de decimis inter predictorum ... et conventum
... decimis novalium ... ipsius
... indulgentie apostolice ... im-
... de decimis novalium non ...
... non debere ... non ... de ...
... in eundem providimus gratiam. [I]dem.

[Q]uidam sic ... privilegiatorum ...
receptis nolunt et de ...
... in domibus suis fecerunt ...
... in nullo ... integre
persolvenda. [I]dem ... capitulo.

[C]onsultationi vestre ... de quo non ...

presse ne predicti vel advocati seu vicedomini sic
presumpserint de cetero plus usurpent quam recipiant
in iure permissum et si contra presumpserint per severita-
tem canonicam districtissime compescantur.

Cum sacri inchoantis concilii approbatione statu-
imus quatinus si predicti vel advocati aut feudata-
rii seu vicedomini seu alii beneficiati alicuius ecclesie
rectorem vel clericum aliquem ipsius ecclesie per se vel
per alios occidere vel mutilare ausu nefando pre-
sumpserint predicti ius patronatus advocati ad-
vocatiam feudatarii feudum vicedomini vi-
cedominatum et beneficiati beneficium admit-
tant et nichilominus ne de cetero excessus memo-
ria progrediatur sobolis de familia eiusdem prove-
niat ad heredes et usque ad quartam generationem
posteritatis talium in clericorum collegium nullatenus
admittantur nec in domibus regularium aliquam
prelationis assequantur honorem nisi cum eis fuerit
dispensatum. Honorius iii. preposito archidiacono et
b. canonicis [illegible].

Gravem capituli Laudunensis recepimus questionem quod
cum comes regi [illegible] presumpsit invaserit quantum
rogarunt eos prudentes a sede apostolica delegatos
consimilis [illegible] fuerit innodatus idem per duos an-
nos et amplius in excommunicatione persistens in
[illegible] pre primatem venit claves ecclesie contem-
nendo [illegible] privatam non caret scrupulo he-
retice pravitatis volentes cum nobilitate prece
comitis [illegible] si comes predictus
commonitione [illegible] non parverit plene infra
[illegible]
ab eius debito absolventes. fideles ipsius qui
diu in excommunicatione persistit ab eidem fidelita-
tis debito decernetis penitus absolutos. Alex. iii.

De penitentiis et remissionibus

Manifesta peccata non sunt occulta correctione purganda. Ex concilio Mag.
In presbiterum occidentem xii. annorum penitentia [illegible]
ei secundum canones imponatur et si convictus fuerit
ad ultimum [illegible] nichilominus cingulo ca-
reat et absque spe conjugii maneat. Alex.
iii. Mediolanensi archiepiscopo.

Significatum est nobis nobilis vir P. quod Frederico dicto
imperatore cum olim rediret ab urbe [illegible]
[illegible] ne [illegible] et sic [illegible] per [illegible]
destructis plus quam duo milia domorum destructa
[illegible] fuerunt et multi homines interfecti et alia mala

ita commissa que longum esset per singula enarrare
quam [illegible] per deo ex iure regulari desiderat
[illegible] penitentiam [illegible] iustum fuerit iniungere
[illegible] attendentes quod sublimitatem [illegible] et ecclesie devo-
tione hoc fecit quod in hiis debitis tollem discre-
tionem [illegible] ut illi et idem [illegible] pe-
nitentie a servitio ecclesie [illegible]
[illegible] alicui [illegible] debeatur formi-
dare. Idem Catalaunensi archiepiscopo.

Quod autem consuluisti utrum remissiones quas faciunt
in dedicationibus ecclesiarum aut conferentibus ad edifi-
cationem pontium aliisque similibus hiis qui re-
miserint [illegible] hoc etiam nolumus [illegible]
tem [illegible] a suo iudice ligari nullus va-
leat vel absolvi remissiones predictas prodesse tantum ar-
bitramur illis quibus [illegible] iudices [illegible]
duxerunt. Idem Belvacensi episcopo.

Quod quidam ad confessionem de criminibus venien-
tes [illegible] confiteri nolint tamen asserunt abstinere
non posse [illegible] confessionem recipe-
re debes et eis de criminibus consilium exhibere [illegible]
[illegible] penitentia [illegible] est [illegible] confessio
[illegible] penitentia iniungenda.
Item Eboracensi archiepiscopo.

Licet tam veteris quam novi testamenti pagina [illegible]
[illegible] aliquos dies impune [illegible]
penitentiam tenentur [illegible] panem [illegible]
[illegible] leguminibus aut piscibus aut aliis cibariis
[illegible] si necessitas id exposcat [illegible]
[illegible] id deleat [illegible]
[illegible] Celestinus iii.

Quesitum est utrum a sacerdotibus [illegible] legiti-
mo [illegible] publica sit imponenda
si [illegible]
[illegible]
[illegible] negligentibus [illegible]
[illegible] debeant [illegible]
[illegible] non [illegible] publica
[illegible] penitentia debet imponi [illegible]
[illegible]
[illegible] penitentiam imponatis et
[illegible] celebratio-
ne [illegible]. Innocentius iii. Lingonensi episcopo et eius [illegible]
cum ipso sunt fratribus.

Si quis ecclesiam suam [illegible] penitentia non tam
secundum quantitatem excessus quam penitentis contritionem

ponendum decernimus. Verum etiam ad agendam per-
petuam poenitentiam in artum monasterium de-
trudendum. Idem in eodem.
[C]um infirmitas corporalis nonnumquam ex peccato pro-
veniat, dicente domino languido quem sanaverat:
Vade et amplius noli peccare, ne deterius a-
liquid tibi contingat: praesenti decreto statu-
imus et districte praecipimus medicis corporum,
ut cum eos ad infirmos vocari contigerit, ipsos
ante omnia moneant et inducant, ut medi-
cos advocent animarum, ut postquam fuerit infirmo
de spirituali salute provisum, ad corporalis medici-
nae remedium salubrius procedatur, cum causa cessan-
te cesset effectus. Hoc quidem inter alia huic
causam dedit edicto, quod quidam in aegritudinis
lecto iacentes, cum eis a medicis suadetur ut
de animarum salute disponant, in desperationis arti-
culum incidunt, unde facilius mortis periculum
incurrunt. Si quis autem medicorum huius consti-
tutionis, postquam per praelatos locorum fuerit publica-
ta, transgressor exstiterit, tamdiu ab ingressu ec-
clesiae arceatur, donec pro transgressione huiusmodi satisfecerit
competenter. [C]eterum cum anima sit multo pre-
tiosior corpore, sub interminatione anathematis
prohibemus, ne quis medicorum pro corporali salu-
te aliquid aegroto suadeat, quod in periculum animae conver-
tatur. Idem in eodem.
[Q]uum ex eo quod quidam eleemosinarum quaesto-
res quidam se alios mentiendo abusiones
non nullas in sua praedicatione proponunt, admit-
ti, nisi apostolicas vel dioecesani episcopi litteras ve-
ras exhibeant, prohibemus; et tunc praeter id quod in
ipsis continebitur litteris nihil populo proponere
permittantur. Formam vero quam communiter talibus apostolica se-
des indulget, duximus exprimendam, ut secundum e-
am dioecesani episcopi suas litteras modulentur. Ea
est ista: Quoniam ut ait apostolus omnes stabimus
ante tribunal Christi recepturi prout in corpore
gessimus, sive bonum fuerit sive malum, oportet nos
diem messionis extremae misericordiae operibus praeve-
nire ac aeternorum intuitu seminare in ter-
ris quod reddente domino cum multiplicato fructu
recolligere debeamus in caelis, firmam spem fi-
duciamque tenentes quoniam qui parce se-
minat parce et metet, et qui seminat in bene-
dictionibus, de benedictionibus et metet vitam aeter-
nam. Cum igitur ad sustentationem fratrum et e-
genorum ad tale confluentium hospitale propriae
non suppetant facultates, universitatem vestram
monemus et exhortamur in domino, atque in re-
missionem vobis iniungimus peccatorum, quatenus de
bonis vobis a deo collatis pias eleemosinas et grata
eis caritatis subsidia erogetis, ut per-
subventionem vestram ipsorum inopiae consulatur,
et vos per haec et alia bona quae domino inspirante
feceritis ad aeterna possitis gaudia pervenire.
Qui autem ad colligendas eleemosinas destinantur mo-
desti sint et discreti, nec in tabernis aut aliis locis in-
congruis hospitentur, nec inutiles aut sumptu-
osas faciant expensas, caventes omnino ne fal-
sae religionis habitum gestent. [A]d haec quia per
indiscretas et superfluas indulgentias quas qui-
dam ecclesiarum praelati facere non verentur et claves ec-
clesiae contemnuntur et poenitentialis satisfactio enervatur, decer-
nimus ut cum dedicatur basilica non extendatur
indulgentia ultra annum, sive ab uno solo si-
ve a pluribus episcopis dedicetur, ac deinde in anniversa-
rio dedicationis tempore quadraginta dies de iniunctis poe-
nitentiis indulta remissio non excedat, et
hunc quoque dierum numerum indulgentiarum
litteris praecipimus moderari, quae pro quibuslibet causis
aliquotiens conceduntur, cum Romanus pontifex qui pleni-
tudinem potestatis obtinet, hoc in talibus mo-
deramen consueverit observare. Honorius III.
[N]ostro postulasti [illegible] dedicatione ecclesiarum
primitiam possis concedere remissionis litteras
generales. Nos igitur [illegible] quod primitiam tuam
tibi licere vel concedere litteras cum quadraginta
dierum [illegible] non excedas. [G]regorius IX.
[N]e pro dilatione poenitentiae periculum immineat animarum,
permittimus episcopis, abbatibus, prioribus et mino-
ribus praelatis exemptis, ut per se [illegible]
licentiam ad proprium sacerdotem discretum sibi possint
eligere confessorem. [A]lexander III. Senonensi archiepisco-
po. [E]x eo nobis consilium postulasti,
si clerici [illegible] pueros suos [illegible]
innocentes aut vitam [illegible] percusserint,
non sunt ad apostolicam sedem mittendi, quia eos excusat
[illegible] si sint plene aetatis et non
odio vel invidia vel indignatione, sed zelo iusti-
tiae [illegible] ad innocentiam puerorum contingat, vel
magistri in scholaribus clericorum in tantum disciplinae
[illegible]

De illis [illegible]

V

Ded canone adnotatur nisi ab eoy principa-
lione g monitu fuerit debitum excedit sum-
mu[m] lib[ra]m odandi. Secut aut[em] si sciens[et]
cdictame[n] ei qui a principib[us] sui ord[in]is mandat[um] q-
cdit sicut[i] mandat[um] cuncta ut[ra] ipi[us] iussa ex-
cdicio[n]is nouit inferiora. De decimis dcerp-
tis alia que sti[n]t gog. archiepo pou[er]. sconfi-
cerit nec recolim[us] ipsi[us] se. q[uo]d nullo statu[to] exti-
cato sciens[et] cdicere ren[ovet]. ad eam p[ro]ue-
nit[us] p[ro]. ppl[ur]. ip[s]o capitu[lo] qui mitt[ere] execut[ores] spi-
ritu[m] s[an]c[t]m q[uo]d hac p[ro]uone ordi. Decio disputan-
di alius g ceperint[is] q[uo] excedentio cdicere re-
nent[ur] p[ro]ue p[re]dc capitlo nolente p[re]sentia ad p[re]-
ut ad cdicendu[m] eor[um] ex debito remedium ad-
hibe[re]. Cui asserit[i] eor[um] cdicte licere posse si ne-
litur. nd ri[n] ad hoc ex nec[es]itate retin. or[dinem] q[uo]d
vel iuxta dict[um] tue pretexta quor[um] precedit[us] audi-
ri[n]ctem si[n]t nisi. dupl[ic]i absolucionis ad cdi[ctu]m
p[ro]uone impetrato capitlo denotare nitat in ac-
ta sua sinu excedit aut p[ro] ardem ip[s]ius obedie
rentie[n] humiliate asserere nequi[er]mus ad
p[re]sentium ren[ovet]. cil ad hoc debeant[ur] durer
bitu[m] canonis ad agendu[m] ad p[ro]ue nd sunt ob
noxietate solutis. ad similare ren[ovet]
obsequiu[m] et ira[m] p[re]sequient[ur] ad cdicione[m] re-
nen[ovet] sine q[uo] ills nec liunt exhibere. Quid
nisi nd ad dict[um] p[re]sul[em] capitl[u]m cdimittere cdem-
dum ut videlicet obnoxietate quo[d] nihil
sint[us] libere cil[ic]et ad[ver]sus pedum p[re]sentes
a cdicione ei[us] p[re]dict[i] b[ea]t[i] nichil nec[es]se
cil[ic]et nunciet[ur] debeant abstinere ut[rum] sine
colligu[n]t manifeste si ad mal[u]m dirigat[ur] que
cuiusq[ue] q[uo]d arcion ren[ovet]. ob noxietate q[uo]d ete
quis nd nihil p[re]quis sint excedentia nu-
pere ut in omnib[us] cdicere nd debeat si, ad
cil[ic]et ren[ovet] absolute. Idem.

Cum mon[ach]i abbatis qui p[re]sidebat in manu[m] in
terdue in ecclesie[n] laben excedit in cri[mi]-
nib[us] dam castig[ati]s ap[osto]l. exceptis sc. de apo-
stat[a] et ei[us] nd nisi ecclesiastica sua[m]
negligentie[m] in execucione[m] pene ecclesiast[ic]e
admitt[er]e accipe nd formandum quid aud-
hic si debeat ap[osto]l[ic]a sua[m] sapiat[ur] oraculu[m] in
plorand[um] erit quod dicimus distinguendu[m] p
tales ut sc. excedit se in malo ut rectus
ut nd reputat[ur] sed p[ro] quo tutius sine ca-
nonem incedere[n]t ut fedi quide scientes
nisi ignari nec[es]sitate ex inde se reuert. p
nus si sine[n] se[n]tare a suscepti[s] ordinib[us] cen
sem[ur] inspectu[m] deponendos. Cum reli[gio]-
sus[us] trim archiepi. qui[n] epi. absq[ue] mandato
se ap. sp[iritu] dispensandi sit clericum se nouer
int[er] nd hec quib[us] ei. et absolu[t] ratiu[m] inde[m]
et mater[ia] mu[l]tigam[us] diuersis hinc inde quib[us] uer
ra sum[m]a uniuersa p[os]sunt tri hi[n]. ro. pou. aut[ho]
ritat[e] uti[n]tari ut ab eo sed rigorem ut equitate
ip[s]um p[re]dcar. p[ro]ut dicto sui[m] uideri[n]t faciend.
Cl[er]i si claustrales ip[s]i trahi[n]t. et ab aliq[ui]s ip[s]i
gitiuum q[uo]d monachi et canonici regulares
quocu[m]q[ue] modo se in claustro p[re]cellunt si q[uo]
ab. ap. se[n]t[en]tiandi si sed p[ro]uideri eis[dem] sua
absit disciplinare sb[ditos]. et si abbat[is] debito ad
eor[um] correctionem nd sufficiat. p[ro]uidencia est
dioc[esani] adhibenda et aliis dicet[ur] q[uo]d de sedo fu
gientes qui religioni[s] habitum in monasterio
receperint et in[n] certa p[ro]bationis spacio[n]e de re
le cdimisse debeant. p q[uo]d actu excedit silet
inferiorum sil licencia ad ap. pou. absit. nd pos
nec debz eor[um] ab ordinare q[uo]d p[ro]mp[ro]dem de
lingentium debita possit admissione pun
te nos ei[us] in religionis habitu[m] et[iam] cum ea gl
di mat[ri]a cbi[ta]t[e] in[n] manu[m] eius gratiu[m] exhibit
nolentes eor[um] plant[us] p[re]sentib[us] ab[so]lui[m]us hinc
enim imperii[s] ualeant[e] mandatis ei[us] excessus
ipsor[um] cernit[ur] difficult[er] reuocant[ur] ut pote si ad
mu[l]tarduum mentis ut[er] effectu[m] ne[c] sing[u]l
eis possibilis aut[em] in cpo aut alibi[n] noleunt ma
nus inuecti cil excessus eiusd[em] similes nec tam
sc[an]dalo p[os]sint. Cum dilecti[us] filius ab[bas] de
religiosis p[re]dnay. q[uo]d dilecti clerici mani
in ecclesia noleunt. p[ro]pinum alibi[n] et cil qui pu
sil[es] nimirum ab[so]lutis q[uo]d si electum p[os]sit
re[n]uere ut[ra] ip[s]e. ap. ut sc[an]dalu[m] euite[n]t
ab[so]lui[m]us gratiu[m] p[os]se p[ro]ueri. Sit aut[em] hoc
ad admissi p[ro]uisi q[uo]d ingrate ipse p[re]missi dis-
cretionem qui sic[ut] in exemplis ecclesiast[ic]e
disciplinae se sectur. ord[in]ari ab exercendo
sil[en]tio sint[us] et officii dei[vi]ni[us] ministe
pendi. dei[n] rebus. sil memoriam ab ul[ti]o
pitatis ud p[re]sbi[ter] monachos uniuersis pou[er]i
ti post in[n]uchim regulares p[ri]ores. et per-
archiu[m] alios ipsos p[os]sent[ur] dispensare ut

V

gue fuit. quodibet fidei aut rei aliquid
cui fuit. dilecte ut uidetur ac obtemperem
uli gratanter iam plenarie percepimus aut ubi
ubi fidem tibi diligenter obseruare ne quid
grauis merito possit immerito qui nostra fuit absente
poterit. Idem portuen. epo.

Memoribus nobis tua fraternitas requirimus q
est absolutus billeta sit. inquiendo ut si in te in
nocentem ut dicitur ut iudicet fuisse aut electus et malo
inuectum remoueretur si? hoc g. e. eou. catho
lice ut ecclesiam in cui diocesi nouiter fuisse absol
uatur. Idem uniuersis fidelibus gratiam.

Uenerat. si quidem nec clericalibus fuerat usi
cum nec absolutus primitus nobis ut ei ipse ut pi
dicitur sacramenta ut primitus nobis quo
uenire et ipsi ut honestae quidem uinculis fuisse
dicitur uinculi potuit ei dolasse ei tamen
ciudine credit si? fuisse uenie obtinuit eidem ei
dem iam nobis maiorem nauim receperit
tristem nos ad eum possimus reuertendum in
dues aut reconcilii. si alii fuerint ut dominus nos
dampnil expulsa ipsi ubi primum ecclesiam
a reportit ei ad hoc debitum exhibendi ipsi
nobis manetur obligati. ab excellentia quae
possit. et recipi. q debet. ei aut. cauta ut iure
q si qualem. q. dicam hereticos aut quos libi ex
communicatos fuisse ut nostra eiusdem ac recepte
ponte. ab eis. q. uerba si ipse mihi ac domus exco
municat linia fuit. in nobis aut. aperiri parte ut
possibilis occultet. ut ecclesiae q. dixe uenerit. dilecta
unum crucem ipsius. domus in excellentione
pluribus. nos ei crucis ipsius sanctam dilecta
nibus. et fuisse ipsius excellentia si quidem. et ex
cellentiae et ei dolasse. cognoscit. ipsius ecclesiae
unum ipsi. nequibus eos ecclesiarum nobis
uenerit. Idem londoñ. epo.

Cetime cue. ?. Same ecclesiarum nos ut ecclesi
fuisse excedentes. qui cure nil possimus mona
stice. ad agendam pniam deputari. qui ei nil
penitentiae. de omnibus opportunitate fugien
di capiendi carcerem fugiene. claustri. ? hoiuf
se ecclesiis. et ecclesiae fuisse ecclesiae. a ce ut. alicui. q
latae sint arce possint. custodie manu capti
ti. ?. Q. cum plati excessus corrige debe
ant. ipsi diuoy. et publice uniuersis uni fuit ue

Quia remanetur impunita. et ipsi uniuersi
audaciam sumat qui necessitatem uenquam si
sium possint. ipsi debent. et eos possint fuisse
de omne ecclesiae q. dampnari. ipsi arcu custodi
e detrusi. qui ei fuisse ut coercibiles si in mona
stice uel aliquae custodiri ad sibi. ? peregi facie
lapsum. Clarici ubi ei qui excedit sibi am capere
electos. et ad iudicii deferre possint. si aperit
? ut sciem. dum ei ad de mandato pl arcy ap
sibi fuisse uel ecclesiae. et quos est corrigere
communes ei hoc ad ipsi. ipsi. quos auctes ad si
cumque stricte iudeant. dum ei non amplius eos
uiolentia se excendat. ipsi defensio ut rebel
lio exigat electos. Idem archiepo. et
ourtingit. medium. q. electi. si. ? offendant. et
sanctissime nolint offendi eos. ut eum ipse. ?
nus. se. laici obseruatur. capi sibi. q. ponere sup
ponunt. ipse. seu ipsius aut. pinciabit. ycul
sionibus fuisse. ?. ? Post. aut. ei. si? hoc. Ne. q
ipsi mali uiri ecclesiae. ei uiuario
sa uidetur. cum ille causa ad eum ecclesiae
electi ordinari. ipsi ut statutum. ordinat electi
ius sibi. q. uel gratiae. ? ad uolumus. et. ab. ut. ei
de certo. physicae accumpetri. si quis aut. electi
pl. physicidem. ipsi. q. nonne se. ibi ecclesiae. excedi
certe. q. uisi ut electi. in uiriam. passo. si? mini
ria electis sanctificatur. cooperent. q. nimis. me
dos. pape. ualeat. ? dum ipsi. reformatis. Idem
lougdeñ. archiepo.

Clarum est. nobis q. est. ad qui se ei ipse. in ecclesiam
manuit. ne clericum uolent. in ecclesiae. in eccle
sistice. q. uel gere. allegatum. ? dilecto. ? dum q. caue
re. manu capi. sibi. nolunt. uti re. ad. se. ap. ab
solutendi. ad curiae. q. occasionem. ipsi. ei dentes
excedit. eam. discipulum. quo dei. ap. ei. ei. ne
nire. q. pellat. ad. se. ap. ab solutendos. ei. q. ipsi sic
deo. q. ipsi. ei. de. dum. ei. ? fecisse. hoc. ? sibi. dep
ut. ipsi. ham. se. obstetus. dilecta. aut. ipsi. dum. ipsi
hoc. si? ecclesia. sua. q. ei. dampnil. ne. ei. ne. in
uiro. ? eam. potest. eos. q. ei. in. dulgentia. q. ipso
uisionis. absolute. ei. nimis. sibi. ab. ap. se. remo
ti. ? in. recuperi. ei. dedeo. ? laicos. q. in. in. ei. re
sibi. ei. ur. ? aliq. ei. sanctissimi. unum. gratiae. dum. ei
ad. sic. eam. q. ei. ? et. ei. nimis. excessit. ut. ipse
uiri. ei. ad. sibi. ? collegi. exempli. ipsi. ei
ui. ad. sibi. quos. dei. ei. nimis. debeant. ab. sol

[In]uenia. Idem Wigorn. archiepiscopo.

Sacris est canonibus intimatum et infra. Ideo qui uoluntarie excommunicatis illis communicant qui cum omnibus fautoribus et participantibus suis excommunicati sunt a sedis apostolicae (?) de mandato ecclesie excommunicatos esse uidentur expurgantur. Illos tamen participes absolutionis gratiam percipere uolumus, ab ecclesia absoluendi si accidat, sed in hoc bello sunt oblationes recipiende pro eo, uel orationes domino porrigende, uel cum de ipsius iniuentis penitentia per euidentia signa constiterit et super custodiam consuetudinis uestre uel ecclesie defuncto absolutionis beneficium impendatur. Idem assisensi.

Sicut nobis et infra. Sed queritur quod nullus excommunicatis a sede apostolica post absolutionem suam litteras uestras nisi illius communicent uestris in hac parte communicare reportauerunt alio modo legitime de illorum absolutione tibi constiterit, tu uos per excommunicatione nunciabis et inter.

Idem Senonensi archiepiscopo.

Per tuas litteras et infra. Videtur aliquibus quod cum ad nostram post appellationem ad non deferentes excommunicatus, aut innocentem non habeat appellandi, non potest ab ecclesia recipi nisi appellatione sue non in excommunicatione uel absolutionis beneficium exhibeat. Sed in extrauagante (?) quadam epistola domini Scolastici ab Alexandro papa emanasse proponitur, uidetur quod si ante appellationem in aliquem excommunicationis sententia fuerit promulgata in eo ipso non potest infra legitimum ab eo in ecclesia recepto, sed ecclesie conueniendi et ipsum absoluere, et si noluerit, episcopo diocesano deferre ipsum quam ad eum remittere absoluendum. Ubi consequenter infertur quod nec excommunicati sunt audiendi propter hoc fuerint absoluti nec sunt ad illos a quibus appellauerant remittendi. Absurdum enim uidetur ut is qui ab episcopo est abiectus suum non ita episcopus impelleret et eum audiat et diligentius protegat. Cepit autem (?) qui inde ut nimie abiciat eius patiens et accipiat ut discutiatur negocium quod in eis nos repetemus (?) apostolis; sententia uel te emendetur. Propter cum quam omnia diligenter examinata fuerint, illud autem ante cognitionem canonicam eum socialem prohibeat que fiat colloque. Propterea uel sine causa distinguendum. Uerum quia sepius (?) fit ut post appellationem legitime interpositam excommunicatione fuisse notent ut in forma excommunicationis intolerabilem errorem fuisse patentem expressum, in quibus casibus ad probationem eorum et si absolutionem non petat debet admitti, sed donec de ipsius constiterit in aliis euitari. Alexander papa decretales et infra.

talis consuerunt absolui, ad cautelam. Sin autem non gratiam absolutionis implorer non debet audiri, ne sui manifeste contemptor uideatur et pro hoc amplius ex suo contemptu ligetur, quod si absolutionis beneficium humiliter postulauerit metropolitanus eum debet absoluere non suo digito suffraganeo defendi cum tamen si suffraganeus absolutionis beneficium iuxta formam ecclesie noluit exhibere, ipse nominis illum absoluat cautione recepta quod suo debeat parere mandato, ac deinde causam audiat et quod canonicum fuerit iusticia mediante decernat. Quod si forsan episcopo ecclesiam ditum suum propter manifestam excommunicauerit offensam metropolitanus non debet ipsum absoluere donec suffraganeus sibi requisitus maliciose sibi absolutionis beneficium denegauerit. Idem.

Si aliquem forte contingit quod eis qui auctoritate apostolica sunt excommunicatione subiecti, nisi licite cum satisfactione alioquin debuerunt non pro hoc excommunicationis credantur sententia relaxata, tamen per ignorantiam uel negligenciam aut occupationem humanam uel et subreptionem contingat hoc litteras impetrari. Idem C. Sancti Laurentii presbytero cardinali apostolice sedis legato.

Officii et infra. Postremo quesitum uidetur is qui pro pluribus excessibus a pluribus per lanis (?) iudicibus excommunicatus est, uinculo innodatus cum pluribus de uno tamen facere uult excessu ab eo sit absoluendus a quo satisfacere uult, eidem et cum de aliis non satisfecerit, non alii absolutionis ualeat iudicari et infra. Sed hoc articulo respondemus quod si pro uno ueritatem absolutio subreptio non potest ualere uelle, intelligens absolutionem huius exhibere non debet. Idem episcopo Ferrariensi.

Responso nostro postulas edoceri an Ferrarienses ciues excommunicati et interdicti sine ligati liceat clericos et milites semel in ebdomada uel in mense ad aliquam ecclesiam conuocare quibus predices uerbum dei et eosdem ad correptionem inducere. Super quo respondemus quod si in scriptis continencie hoc facere poteris cum uideris expedire, dummodo tamen in consortium ne dei ullum eis diuinorum officium celebretur. Contra etc. Quesiuisti cum Ferrarienses ciuitas interdicto sit supposita et ideo sint ibidem preter baptisma paruulorum et penitentias morientium omnia sacramenta ecclesiastica interdicta, an liceat et baptizatos pueros in frontibus consignare. Super quo respondemus quod sicut baptizari possunt paruuli sic et baptizati ad confirmandum in frontibus arte possunt clero

Scribuare debiuer. Dem.
Si quis dem cue Budencs edimus distinguendus
uel alie gingrum y ceo statue impediuerim ec-
iugiu ge sit in octab pecto, uel ualeatur eccl
le gñcium extorq; sine alio ag ecclam ybere n
possit an uel scarg ceo sit credat. Jn hmo casu
poenit excidit simam pñti sinbus dr y catm dle
gñcium pcm mortello agnti. Si uo dubdo dubiu
guiat uel hat certam ist credibilitate seu y ro
uincialia an ybabbi z dicta sequn ad sm pposi
tis z stimp. consilia seu z remanere credibi
tatem exponia uere pos uel solum redde si ex
igere debeat gingrale. Cum ed sic ita pñtiu
lum exercendum ybabbi z dicta sine si cuide
re z manifesta debeat quidem redde pos si pos
tulare uel dr. Cum. ne ui alcui uel q legem g
ingri uel ecclm iudicium sic se gerunt offendat.
omungr. uel dum z. Saue sic Dem
decrepimus in sinuare comite Flandrens in
dios sua quadam epistolam qua nec in libro
sine usu inueniri uoluerunt formam ne qua abstine
negdo de clico quicqm obtendunt ad pene cle
dingrum se clicos exhibeant cil se exercitium
quos sibi ingri. dimittunt. Ad publicos iudi
cia ye hmoi denuncie cmbs ut possint ceo q
uenire iudicium se pelleri respiciunt cle
ricos. Jon pulegrus abiit ad gratiet qui fili
pulo ait negauerat ut clicum z. Cm ad
pulegrus uenerat ante qui primu sibi ab
urbe potestate ac si ultra legi auxilium inuo
cat. qui quesiit in legem iudicij z. Quibus ci
les si ceo a re quo uoci se posse crempsert ut
cuidare illius efficiam immunitatis quam
uel a principe suis a z auctoritate uiolencia co
hercenda diuersis indulserunt. Dem.
Si pten ca dr fir z. Sed quo uoci de causa
excoie actione uel possit ut ecclesie cl
si hoc uel quo uoci ne ecclesie cl sint ut
ipi ipe hoc cum dupcr una cuicuiq; si ese in
uita z excommuni cdi tenant et z ut dimitt
mare pñumpsit excidat in z. Dem.
rectores ecclie mandi in ecclesie uiolencie z.
Sle aut solos uiolencie ybi actores uel aliquos
plumpsit eliminat. pmu cuidos sacrilegos uel z
sacrilegos uel sui pena z plectendos dr habui
cil qdemptat auctoritate eos debite curab; si
uere uiderentur qui eis possint manifesto
facinori debitum obuiare. Dem in coy. c.
Nero appellante qdlio phibentur ne quis
in aliquē excedit sibi am ut ppetui amo
uendne pmissa z ppositi pleniter; ppositi p
quas si necde fuit posse ybari nomiā y
ingrave plumat. q si contpsit plumpsit z si
uictus fuit excidit sua ingressum ecclie y me
bry unus sibi uetur. nec dcm alia nominus
pena. mandus si uolum fuit expedire ei
uetat z diligenti ne ad excoicationē cul
absq; manifesta z rōnabili cā procedat ad
qm si culpe forte pcesserit z requisiti hmoi
pcessum hr nō curauit absq; gravamine re
uocare gratuit ap sedem deponat de in
ustis excoicatiōe ne speciam qui absq; pcto
more pot ad excoicationem illud cil sic mā
dato remittit ustis pcedentē cmunit ab
stinendo. alioq; ipe z se nil p alium fuit in
dicit expedire sufficiens causa ne recepti
musi ei absolui nec impedat cilz. ab huiusmi
excoicationis de in ustis excoicatione qsti
cit excoicatus. qdemptet ad mā est excoi
catus ab. nichomi si culpe ipsius postea satis
fecerit arbitrio puniendus cil uō leuis cu
culpa tamen infligē penam in dubio mili
ceria ertauit ex cā habuit in forme si p
babilis uel laudabilis appellatio existit. Cm
si ceo excidit sua uel rōnabile ag sedem
fuit ybitum idem z si in ultis excidit mo
lestia y penam ad mā est ab. sed si ipsius
arbitrio a forsan z ipm ybabilis certe ex
cuset z si eo pacto fuit ustis excoicatus
ingravat y causa nem recepim sacrificē
compellat ut in pristinam reducat sam
uelq; ad sacrificiorum ordinem in uiolabi
le obseruandum. Si ub inde fuit recep
nocens error in pcil se talem reuocare de
ceat a. z. quo laical fuit ne absq; sacrificij
ordine reuocet illam. appellet appellatu ad de
fert. in hac pte a cal certe de quo ultro de
beat dubitari. z cum sufficiens causa ne re
cepta q cozano eo ad sm appellatum exhibe
ut delegatus absq; ulla pena excoicationis ab
soluat. sicq; pene pterpte minime tbiace
but. causeq; eo ne uolumus ire pfati in aliqui

Dacum sibi ecclesiam in eodem comitatu quod
nobis collata poterat ut minus ex-
cidat ratione simplicitatis in dubio minus re-
absoluatur utroque ligato unus solo excidentio
nisi hi non expirat. Idem.
Precipimus et ecclesiam plane ut ministri sui vel
in ebdomada tpe indicta ad pulsandum campanile
nocte silentii causa clausis excidentibus et inter-
dicte ecclesie nullatenus collemptia celebrare et
conficiendi corpus dni q. decedentibus impiam ad
ministrari. Idem.
Mandamus in ordine ecclesiastico plane sine pe-
culiarum mandato ministrorum ecclesie pro-
tractet est similiter ac quibus ministri ecclesie
ad ea ad que pertinet legitime absolutis
pro bitiscu oportune ut matrimonii inter homines in
facie ecclesie celebrentur et ibidem missarum
celebrationi assistant et ibidem corpus impo-
centia sine quod impedimento ecclesiastico pre-
tentur quo minus ea pro possint ad ecclesiam ut
ipse beneficia ad plene ipsi exercere. Cetum dis-
dam pacis videri quo tpe impedimento ad plene
exercere ipsi beneficia ad plene exercere
Precipit ipsis tibi debito in ordine quod tpe ecclesie
plene celebrare et recipere, quod sine impedimento
celebrare ad ea pertinentia ad plene ecclesiam mandati ipsius pa-
ratis et recipere. Idem.
Quem sibi pacem ad plene ubi illius ecclesie ut
filia matrice filio ecclesie et ingerat dicendi est e-
um ad tibi minus quod precipue sacramentorum
et matrimonia excidentione quod a celebrare fidelium
separat est ingenii. Idem.
Nisi quis in canonem in ecclesiam sine presbyte-
re sine ad sine pro publicarem postulatum est ab
solum pro dies ejus absolvit baptizatum presbyteri est
pro erant defectum ut quibus sine consilio excedit
sicut ego mandaverunt ne temptandus de-
Dominus sponsa ordo ubi ego mandate
sponsare non alie sponsa est ad ea ter unus
primum precisit. Idem sponsa danieley.
Amen rex ubi godolo pro ministri paulus unde
scripserunt que anos et dancept pacem appel
lari. Salamon imperatoris.
Amen ego unigenitus sui eorum mihi dimi-
genitum se nolit quem fidem ultimum pro
fide scripsi retinuit ut ea ille mea unus sine
mihi sunt si nil sibi esset de ura decessit

Idem sponsa.
nos de ad ea quemcumque ad sequitur ut pro
commemorat. Scripturi quod scia ad sa-
pientiendi. Idem in eodem.
Joseph ad congruit dos pepit filium suum
primogenitum ex hoc loco quidam ut sine sui
pleasure et alios filios mariam virtute est mos
diuina ap sa scripturis ut pro primogenitum ad
uocem pro fide sequitur. Eum qui primoge-
nitus sunt. Plat.
Intelligemus dicto ex causis est illuminenda
dicendi ea ad sermonem et rei est sermo objecti
cus. Hugo sponsa.
Ecclesie obsecro narrandi diuisa ab ubi eadem dor.
mimine est quidem emendatio eo ordine dor-
sit diebus quo dicit volunt. Lege.
Propera ut ypocrita ejus mentem ad implendi
accipere te sponsa precipit rogo ad ubium ex
ubo ser seculum ex seculi cubicerti. et primo di
pentecost ubi ego accendas dentibus ubi est annuent
annuit sibi qui plures pons. Idem.
rice nocens ubi est ad optimum est nocati
pedro qui eadem potuit curam sponsa
pertinet. Idem in ubi eo ecclesiam.
Quum est excendat ubi cum locus a fundo dor
sine a fratres rege qui primus grec legem de
dit. Constat aut fuit est lege et iudaeo
ea a deo quo ubi est est mira et ego ne
greci nec dum discutiunt ex ade pareficti
a dum ypocrite ea est dum discutiet iudicium
dum sine mihi ea uocet aut iudicium est in
pede et ubi ea est ubi et iudicium aut
pus in quibus uocabat. Sic et dicto et iudeo
rum pedro est pertinet ubi est uocat. Se
gocium mihi sit erat. in actum rei alicui eu
gerium est ocium in actum ea et ubi
gium uel et dem est ne ego sine deo. Ego in
aut in ea ubi negocio in gracis est ubi ali
dat ut mihi uel uenit. Cum gium aut op
est uel gerium eo ap hic qui eam ducum
uite discepterat. Est aut contendit uni
tat pus ubi sumpsit de qua ubi gium uel
erat pedro ubi est ut discrudet ager. Caudi
dus ut gudeo dat pbat de contat ut gud
cium ad est ecclesiis mihi et mihi dat pbat
uery. et ibi uno et gudeo ut uno ubi est.

intelligi volumus. Cum tamen in villam et castellum vel in huiusmodi locum fuerit quod de generali dicitur interdicto. Idem episcopo Altisiodorensi.

Quum et de benignitate apostolice sedis sit indultum quod ordinatio vestrorum clericorum ab interdicto decedentium in tua dispositione permaneat, nos consulte volentes an appellatione vocabuli clericorum tam ad canonicos quam ad non canonicos extendatur, fraternitati tue consulenti taliter respondemus quod appellatione clericorum non solum alios sed et canonicos comprehendi. Idem episcopo et capitulo Placentinis.

Quum clerici Placentini in institutione prestiterint sub hac forma iuramentum: ego talis ab hac hora in antea fidelis ero et obediens Placentine ecclesie et domino meo episcopo Placentino, nos consulti volentes utrum intelligi debeat clerus totius diocesis an clerus tantum ecclesie cathedralis. Nos talibus duximus respondendum quod cum pro ecclesie Placentine nomine in forma iuramenti prescripti non debeat intelligi totius diocesis clerus, sed et capitulum intelligitur ecclesie cathedralis, hiis tamen qui prestant huiusmodi iuramentum episcopo tanquam capiti principaliter obligatis. Idem episcopo sancti Frediani Lucensis.

Querenti quid per censum annuum ecclesiasticum debeat intelligi, cum hec clausula in nostris litteris apponitur, respondemus quod cum per eam non solum interdicti sed suspensionis et excommunicationis sententia valeat intelligi, ut videlicet dictus rector per sententias ecclesiasticas compellatur, feratur quam magis viderit expedire. Idem Cesaraugustano episcopo.

Quod per novalis vocabulum intelligi debeat tua fraternitas requisivit. Licet autem quidam dixerint quod novale sit terra proscissa que anno cessat ab usu, asserentibus quod silva que arboribus excisis partes ad cultum redigitur fieri novale dicatur, quod utrumque in interpretatione prudentium legibus colligitur. Nos tamen in quibusdam eam dicimus predecessorum nostrorum intentione fuisse, cum nuper in locis indulgentiam generalem de novalibus concesserunt, ut novale intelligeretur ager de novo ad cultum redactum de quo non extabat memoria ut aliquando cultus fuisset. Sane nec de quolibet tali novali cuius est indulgentiam forte concessam vel de nullo distrahetur cum decimarum religiosis post concessionem absque gravi detrimento parochialis ecclesie detinetur, cum talis sit sepe locus in cultum de quo parochialis ecclesia magnos recepit decimas idoneas pervenerunt. Idem abbati et fratribus monachis Alcobacie.

Venerabili fratri Colocensi episcopo didicimus conquerente quod cum fratres sancte crucis monasterium de [illegible] sub protectione sua nuper receperint quod fuit parochiale ecclesia, iura consueverunt ab antiquis temporibus exhibere, nunc quodam decanonicatis suis sub suo consensu ibi eorum ferre occasione cuiusdam privilegii a sede apostolica impetrati eidem episcopo obedientiam denegant exhibere, ut simpliciter occasione quod per matrem ecclesiam non cathedralem intelligitur sed romanam et cetera. Id est: quod si alias nobis non occurrerit propter quod decanus prior non debeat diocesano episcopo subiacere, vos eum ad eam prestandam eidem sicut predecessores sui predecessoribus episcopi prestiterunt compellatis, non obstante privilegio impetrato... collusione ecclesie per subreptionem obtento. Nos enim per matrem ecclesiam cathedralem intelligi volumus non romanam. Idem abbati sancte Genovefe decano et cancellario Parisiensi.

Ex parte in Christo dilecte filie comitisse Blesensis et cetera proposuerunt nobis comitisse quod cum ipsi compositum quendam latronem cepisset et iustitiam fecisset, in quo fecisse latro fuit per capitulum Carnotensem. Post factam iustitiam requisitus quod eum in terra sua captum fuisse dicebant et cetera. Cum cum super hoc de pendo inter comitissam canonicos Carnotenses offerret canonici Carnotenses, etiam ecclesie mentionem fecerunt interdicto suppositam quod relaxare noluerunt nisi prius soluceret emenda, dicebant enim in Carnotensi ecclesie privilegio contineri quod nemini liceat excommunicationis vel interdicti in personas canonicos Carnotenses absque congrua satisfactione absolutionis beneficium indulgere et cetera. Ad intelligentiam autem clausulam privilegii memorati credimus distinguendum, utrum videlicet manifestum interdicti vel excommunicationis sententia sit prolata pro contumacia cum quis stare noluit iuri vel offensa quam delinquens noluit maleficium emendare. In primo casu credimus congrue satisfieri ut sententia relaxetur, si prius sufficientem standi iuri cautionem tribuat. In secundo vero si offensa est manifesta non credimus satisfactum congrue ut relaxetur sententia nisi prius sufficientem prestetur emenda. Si vero dubia est offensa sufficere credimus ad relaxandam eam satisfactionem si pendi mandato competens cautionem prebeat. Idem comitisse Blesensi.

Cum olim per canonicos Carnotenses quedam capitulum

[illegible] autem in illo que possunt in albem assignari.

Idem comiti Tolosano.

Super quibusdam mandatorum articulis, ut asseris, tua devotio postulavit a nobis an sint dicendi heretici manifesti super quo est dubium. Respondendum illos intelligendos manifestos esse hereticos qui contra fidem catholicam publice predicant aut profitentur seu defendunt errorem, seu qui coram prelatis suis convicti sunt vel confessi, vel ab eis sententialiter condempnati super heretica pravitate. De quorum bonis [illegible] confiscantur et ipsi usque [illegible] ordines legitimas puniuntur. Preterea cum pedagia guidagia salvaria tibi legatus [illegible] memoratus, auctoritate presentium dicimus declarandum illa esse pedagia salvaria guidagia interdicta que non apparent imperatorum vel regum vel Lateranensis concilii largitione concessa vel ex antiqua consuetudine a tempore cuius non extat memoria introducta. Ut asseris. Cum a legato [illegible] in mandatis ut de te conquerentibus [illegible] vel alicuius legati seu iudicis ordinarii vel delegati arbitrium iustitiam exhiberes, hoc taliter intelligendum esse censemus ut in omni causa que ratione personarum vel rerum que ad ecclesiasticum forum pertinet [illegible] capitulis que pro pace statuta sunt per dictum legatum [illegible] auctoritate statuenda. Item viduis pupillis orphanis et personis miserabilibus teneris in iudicio ecclesiastico respondere.

Idem episcopo Pictaviensi.

Noveritis expedire [illegible] in auribus [illegible] nobis et in vestro decreto [illegible] falsarios editos contineri videlicet ut clericus per ecclesiasticum iudicem degradatus seculari tradatur curie puniendus a [illegible] exponantur. Cum enim quidam antecessorum nostrorum super hoc consulti dixisse videantur et quorumdam sit opinio a pluribus approbata ut clericus qui propter hoc vel aliud flagitium grave non solum dampnabile sed dampnosum fuerit degradatus tamquam exutus privilegio clericali seculari foro per consequentiam applicetur cum ab ecclesiastico foro proiectus fuerit, eius degradatio celebranda seculari potestate presente ac pronuntiandum eidem cum fuerit celebrata ut in suum forum recipiat degradatum et sic intelligitur tradi curie secularis pro quo [illegible] cum debeat ecclesia efficaciter intercedere ut contra mortis periculum circa eum sententiam moderetur pro illo

non falsario [illegible] quod ad mandatum tuum capi fecisti tibi hoc dicimus respondendum vel consulendum ut in perpetuum carcerem ad agendam penitentiam ipsum includas pane doloris et aqua angustie sustentandum ut commissa defleat et flenda ulterius non committat.

Honor. III. archiepiscopo Cypren.

Nobili viro Iacobo [illegible], ut asseris, quod te pro causa necessaria tunc absente possessionem tibi commissam [illegible] non potuit eandem [illegible] ut sibi lapsus temporis non obsistente quominus possessionem ipsam recuperare valeret. Quamvis [illegible] concessionem ipsius indulgentie dicatur expirasse quod tibi sufficere posset ad ipsius possessionis effectum [illegible] auctoritate presentium declaramus quod nostre intentionis non fuit per ipsam indulgentiam [illegible] quod tibi competebat ex possessione predicta vel post reditum tuum competierat [illegible] imputare potest [illegible] si negligens fuerit in sua iustitia prosequenda cum absentie tue impedimento cessante conveniendi te habuit facultatem.

Idem priori et clericis sancti Hylarii [illegible].

Cum inter vos dudum ex parte una et abbatem sancti Petri de monte [illegible] diocesis ex altera super ecclesia [illegible] capitis sancti Hylarii [illegible] et a vobis probatum fuerit per xl annos et amplius etiam [illegible] eiusdem capitis [illegible] ecclesiam recepisse ac clericus institutus per abbatem de monte [illegible] eandem etiam [illegible] aliquid colligendam bone memorie [illegible] ipsam etiam ecclesie vestre adiudicavimus statuentes ut [illegible] liceat per eosdem clericos [illegible] presentium colligi memoratam. Cum [illegible] postmodum [illegible] predicti capitis asserentes oblonium [illegible] minime contineri ea que ipsi capiti [illegible] ut poterant ad illam [illegible] eidem [illegible] defunctorum [illegible] deponitur et que ante crucem [illegible] et ea que pro desponsatis [illegible] cum oleo que predicti capitis ab aliquibus offeruntur vel que dant [illegible] qui ad recipienda talia [illegible] prefati capitis [illegible] de huiusmodi omnibus vobis etiam [illegible] denegant exhibere de [illegible] solvendis [illegible]

V

ſcā quedubium eſt quo animo fiant ſi me-
liorem partem intuperemur q̄ ſ. ſcripturam e
exſtructis; eay cognoſcentes eos de manifeſtis
dēm eſt aque nō poſſimus bono animo fieri ut
ſcripturam blaſphemie. hereſi. ebrietate. ſi
milia de quibus nob̄ ꝓmittit iudicare. Ad
u ſcendū illa aut̄ ꝙ. Veritati ſcandalū
u aſci ꝓmittitur. q̄m ueritati relinquat.
dem ſup marchiam.
uod nō eſt licitum in lege nec eccl̄ licitum
eſſet. nam ꝙ ſabbatum cuſtodiri ꝑceptum eſt
machabeꝰ cū ſine culpa in ſabbato pugnare
ſet ꝙ hodie ſi aliq̄ ſeiunium frēgerit egro
tus ſ reuſ uoci nō habetur. Regul. ca.
uod latenter aut̄ ꝓuinc uſ diuſ illicite
introductum eſt nulla debet ſtabilitate
ſtabiliri. Idem u. ante. epō.
uny in contemptione ꝙ. in ipſo caute
ingeo nō eſt. a quelibet ſubiandum.
repyanus. ꝙ.
ue multoties ꝙ. quicquid in facie dō re
uoc. ecclī in mille. agitur. ꝓ clericis ego re
pueritum ꝙ facta ſunt. ꝙ a quo ꝙm uolun
non debent. Augu.
u ex primate facit ꝓceptum q̄m ſibere
debet facit. ideo tam nō facit. Idem
m. ſ. de ꝓba.
eſſet peccatū quod offendens in uno
ſuſtinet eſt omnium reus. Bas. in regū
uamuſ cauſe ꝙ. Jon poteſt eſſe ꝓbum
ecclaſtico ſi ſuum ouem comedit ſacer
dos uelcer. Ideo ſi.
Judignum eſt. a romanis. eccl̄ obſeruā ſe
uentum uc. ꝓ ſpūalibꝫ facere quē homagi
um compellerent.

Explicitum decretal

Innocentius epc̄ſtus ſeruus dei dilectis filiis uniuſ
tatis magiſtris. ſcolaribus parisien. ſalutē. ap
dilectū filiū. ſ. aplicam ſedem. ſtūp
in celeſtibus. ſ. dum gaudet ſe ſedi ſcrutat
diuerſi ꝓuilegiandat. conſiderans ut ex. ap. ſe. ſ.
q̄ ex. ſ. bulla nra nob̄ cōmittimus ut inde
cat ſtatū cum in audientia ſua in ſedis ꝓpe
bus eandem exhibuiſſet ſcientiam. Quod
uiſ. nec. ꝙ.
nem in uniſſi ſuis ſcientie uiſitatis reperi
prondo diuinum ſtatuendo. ut. ꝙ gradua
clauſtrum quidam alii ſ. ſcientie in uiſi
ſcitat aggrauſ. aut nec ut. uiſ. nundicamus
nō ſtatuim quidē nra ſuſpicio extēdi
mar imperitos. ne ſtandi locus forſitan re
linquat ſi cō ea poſſit ſibe uarietas. Idem
reſcripſerit decreto diuinū prudentē Quocirca
ne a ſe ap. uſ legatis ſpiritu ſcientie aliquid
quereatur an ꝑ ſpūm ſ. uſ dignitatibꝫ ſuſ
pedere uſ ecclaſticis cathedralibꝫ ſeu aliis col
legiatis uſ honorabilibꝫ inhibere. nec aliis
qm nuncupatis uſ locis indignis uſ indig
nis; ubi hoc uolent uiri copia ꝓcop eſſe
ſſi agrotent. Judicibꝫ nō qm ꝓ ſcientia
ad alia loca ſcientie peritia circuitus ue
ſtitus nō pōt impune ꝑ curiam de uſuſ
pris cōi poteſtis uolumine. De medi
ſtenda licitum equitatis ꝓcludo uolentes
qui poſſimus in diuina ſcientie. ſcientiam
ſcientiam recludendo. Innoc. epc̄ſtus hoc
edicto ſimplantes ſcientiam ut ſi quis ꝓ
dium ꝓfert ꝓfectus mentis uolunt adhuc non
ad huiuſmodi iudicem ſ. ad eoſdem ſcientes; ſi
quibꝫ licitū ſtudeant impetere. qui nō
ſcientiam ſcientie ordinē quomodo coram ſcientia
nec poteſtis uolentes ſicut ꝓcedendum. aliter
reo ſi ipſa ꝓ eam ſcientiam in expenſis
legitimis ꝓdecimandis. Preterea quoq;
ſi durauerit eodem iudicio actorem ſibi ob
uocari ſup dicto recedentibus diſſicio uſq
uenerint ſi licitū ꝓ eum imperitia ma
luit de nouo ſuo dō eodem iudici debz
exprimi. ſi eos ut ſuſpectos poſſit recuſa
re. ſibi penā quā ꝓ ſcientia primendus.

De electione

Statuimus ut si quis electionem postulationem vel provisionem factam impugnat in forma obiciens aliquid in personam vel processum et propter hoc ad nos appellari contingat: tam is qui opponit quam qui defendit et generaliter quorum omnium interest et quos causa contingit per se aut per procuratores ad causam instructos ad sedem apostolicam a die obiectionis vel appellationis iter arripiant infra mensem. Si vero pars aliqua non venerit per viginti dies post adventum alterius expectata in electionis negotio non obstante cuiusquam absentia sicut de iure fuerit procedatur. Hoc autem in dignitatibus personatibus et ecclesiis et canonicis observari volumus et censemus. Adicientes ut qui non plene probaverit quod in formam opponit ad expensas quas pro hoc pars altera se fecisse docuerit condempnetur. Qui vero in probatione defecerit quod obicit in personam a beneficiis ecclesiasticis triennio se noverit suspensum. Ad que si infra illud tempus propria temeritate se ingesserit ipso iure sit perpetuo illorum privatus. Nisi forsan evidentissimis [illegible] manifeste constiterit que ipsum a calumpnie vitio [illegible] causam sufficientem et probabilem excusaverit.

Idem. De electione.

In electionibus et postulationibus seu scrutiniis ex quibus ius oritur eligendi vota conditionalia alternativa et incerta penitus reprobamus. Statuentes ut huiusmodi votis pro non adiectis habitis ex puris consensibus celebretur electio voce illorum qui pure non consenserint ad alios redeunte.

Idem. De officio legati.

Statuimus ut conservatores quos plerumque concedimus a manifestis violentiis et iniuriis defendere possint quos eis committimus defendendos nec ad alia que iudicialem indaginem exigunt suam possint extendere potestatem.

Officii nostri remedium debitum in ingratos subiectorum quam dum eorum excutimus honera dum scandala removemus nos in ipsorum quiete quiescimus et fovemur in pace. Unde statuti declaratione [illegible] ut legati [illegible] et cardinalibus plenam legationem optinentes sive a nobis missi fuerint sive suarum pretextu ecclesiarum legationis sibi vendicent dignitatem ex ipsius legationis munere conferendi beneficia ullam habeant potestatem nisi hoc aliquibus specialiter duximus indulgendum. Quod in cunctis legationis fungentibus volumus observari quibus cum honoris prerogativa legatum sicut eos ac[illegible] volumus observari.

Idem.

Iuris esse ambiguum non videtur iudicem delegatum qui ad hoc mandatum non recepit specialiter iure fieri posse alterius partium coram ipso partibus in iudicio comparere non est sive criminaliter sive privatim [illegible] cenda vel invicem calumpnie faciendo vel ubi iuris necessitas exigit vel ubi iusserit ex proprio [illegible] consentiri.

Idem. De litis contestatione.

Exceptionis peremptorie seu defensionis cuiuslibet principalis cognitionem negocii contingentis ante litem contestatam ubi de re iudicata vel transacta seu finita [illegible] litigantes litis contestationem non impediat et licet noceat [illegible] dicatur obiectorum rescriptum non fuisse optentum si que sint impetrata [illegible] fuissent expedita delegatum.

Frequens et assidua nobis [illegible] querela [illegible] spoliationis exceptio [illegible] in iudicium [illegible] ecclesiasticis impedit et protrahit [illegible] exceptionem [illegible] apponi contingit et sic [illegible] cognitio principalis [illegible] nos qui voluntarios labores appetimus ut quietem aliis preparemus finem litibus cupientes imponi et calumpnie [illegible] amputari statuimus ut in civilibus negociis spoliationis obiecto que ab alio quam actore fuerit proponitur [illegible] principalis procedit non spoliatur. Si civilibus ab actore vel criminalibus aliis spoliatum reus asserat a quo [illegible] die in quo proponit quam [illegible] aliquid [illegible] actor ob hoc fecit iudicium [illegible] condempnetur. Alter si [illegible] iudici [illegible] condempnetur. Illum autem spoliatum intelligi volumus in hoc casu [illegible] accusatus totali sua substancia vel maiori per ipsius se proviolentiam destitutum asserit. Et sed hoc loqui canones sane credendum est. Intellectu quod nec non [illegible] nec inhermes [illegible] opponere non debemus habere [illegible] spoliatus privilegium quo non possit exui iam nudatus. Solet [illegible] scolasticos dubitari si spoliatus de spoliatione contra suum spoliatorem excipiat: an ei contra iudice valeat indulgeri [illegible] quod restitutionem imploret: nec forte sic velit exhibere ut omnem accusationem eludat: quod satis equitati [illegible] eliminamus. Quod si infra [illegible] restitutionem [illegible] et cum

componetur non pareatur continentia non ob-
stante exceptione de iure potestatis accu-
sari. Ad hec statuimus ut si patronatorum spo-
liatio argenti seu ecclesiasticarum vel ecclesiasticorum sti-
pendiis opponatur. De dolo et contumacia.
Actor qui venire ad terminum ad quem citatus fuerit non cu-
rarit, venienti reo in expensis
propter hoc factis legitime condemnetur, ad citationem
aliam non sufficienter cautione praestita quod in termino compa-
reat, minime admittendus. De eo qui mittitur in possessionem.
Cum quis super dignitate personatu vel [illegible]
beneficio ecclesiastico obtinendo ab alio litigatur,
possessor ob petitoris contumaciam causa rei
servandae in ipsorum possessionem transmittitur non
mittendus, nec per hoc admittit ad eo valeat via
actionis si liceat in hoc casu contumaciae ab lite
divina reperire praesentia et iam lite non
contestata, diligenter examinato negotio ipsum sine
debito terminare. De confessis. Rubrica.

Statuimus ut positiones negativas quae
probari non possunt nisi per confessionem adver-
sarii, iudices admittere possint aequitate sua-
dente, si viderit expedire. De appellationibus.

Legitima suspicionis causa contra iudicem
assignata, et arbitris secundum formam iuris
a partibus electis, qui de ipsa cognoscant, si forte
contingat ipsos arbitros non convenientibus nec
tertium advocantibus cum quo ambo vel
alter eorum procedant ad decisionem ipsius nego-
cii ut tenentur, iudex per sententiam suam ex-
communicet eos quam tam ipsi per odium quam per
favorem partium [illegible] qui ipsa
causa plus debito prorogata non procedunt
ad cognitionem principalis negocii no-
lentes quo modo vel [illegible] adhibe-
re [illegible] ut ipsi arbitri per
iudicem [illegible]
[illegible]
[illegible] cum quo ambo vel alter eorum eidem sint
[illegible] negotium terminare [illegible]
[illegible] iudex ex tunc in principali ne-
gotio procedat non obstante. Idem.

Romana ecclesia et c. Cum suffraganeorum
Remensis ecclesiae suorumque officialium querelam ge-
neralem de causis ad ipsorum forum pertinenti-
bus eorumdem vices supplendo cognoscant

nisi et ius consistorii sive auditorium sit conces-
sum ab ipsis officialibus vel ab eorum suffraganeorum
vel ab eisdem ad se ipsos interponi appellatio in-
ducitur, sed de iure ad Remensem est appellandum curiam
ad archidiaconorum vel aliis quibus inferioribus praelatis
suffraganeis subiectis eisdem et eorum officia-
libus ad suffraganeos ipsos de se et non ad curiam
curiam omissis dictis suffraganeis appellatur
non aliud Remensis ecclesiae de consuetudine competit
in hac parte. Cum autem ad praefatam ecclesiam curi-
am ab eorumdem suffraganeorum vel suorum officia-
lium audientia fuerit appellatum, Remensis ar-
chiepiscopus qui pro tempore fuerit vel officiales ipsius
[illegible] in appellationis interpositae causa, antequam sententiam
diffinitivam [illegible] Aliis cum
[illegible] appellationis causa [illegible] fuerit le-
gitima non expressa. Si vero vocatis partibus
[illegible] aut non infra .x. dies post interlo-
cutoriam vel diffinitivam sententiam appellatum
fuisse seu aliquid aliud simile sine non esse
per appellationem ad eundem archiepiscopum seu eius
officiales devolutum negotium proponatur, non in
[illegible] causam ad eos esse fore declara-
tam, praesumere nec in illa vel in eandem
procedant sive non praesumant. Quod si dicatur
ex in illa [illegible] sententiam ap-
pellationem interpositam extitisse ac ex eo non
esse appellationem huiusmodi admittendam, nequaquam
predicti archiepiscopus et officiales praesumant procedere
dantes in ea nisi prius appellatione recepta ve-
lut emissa, ex ea probabili cognoscere incipi-
ant de ea, huiusmodi an sit [illegible] si non post sententiam
in aliis autem praesumant nec potestate aliqua sub
manifesto et notorio crimine vel de quo
quis iuris confessus extiterit promulgata per
[illegible] appellatum fuisse dicatur possint
nec ideo executionem mandare post huiusmodi cog-
noscere ceperint vel recipienda sit an non
appellatio ab ea interposita inhibere. Super aliis
autem quae circa rem de qua inter appellantem
et appellatum controversia vertitur aliqua post
eorum inhibitionem attemptata non valere
ostendere vel in eodem aliquam vendicare.
Cum vero is qui ad Remensem curiam sed a
liqua eius [illegible] appellat [illegible] inchoaverit
in causa aliis ordinarii sui in eodem

...ecclesiis coram ipsis uel eorum sufraganeis
...eos sibi debitos et illum coram se eccle
...sticum iure [illegible] Quia vero archiepiscopus
...sis sufraganeis officiales et sub
...tos et eo qd nocent ab eis nolunt
...relamba in sua respondere episcopi
...a ecclesiam excepere consuetam. [illegible]
...omana eccl'a. licet aliquando De primi
...remij archiepi ciam primeram usi
...etur eos quod eunte sibi ut sue sanc
...he aute alibi quos ipse hoc potuit prem
...ciam dirigut et ad quos petitum quocun
...eos qui mittit sibi quos ipse uocat alios
...primeram ipsam sua debeat ipse donec
...uendo functus in uiribus presumat
...si hoc occasione sua in hac impediat in
...rideo primatia vt dum ut christe ma
...rona ipsa auct' primate ut amplius
...sibi de remij ecclie gloriandum et pere
...dnos scat sibi et metropol. Alioq in
...sue primacie dnmsit in illo uel deno
...cesse primendi manifestu et noto
...rial scientia eunte eidem illarii uel
...sue si crudie impedire uel debeam ipse
...gerig ibi sic de ista parte gesto
...ue sacerdotii. De suspendat negligen
...omana eccl'a. Quelibet au[illegible]
...ebuce remij ecclie remij archiepi
...scu et officiales eius dudi sufraganeos
...ipsius ecclie subditos quos idem gloriose
...sibi resistere aut parere nolle duxe
...rint sic hoc patrum coram ipsis ne
...quaqua retinuant potestatem Super
...benigna ud recepto ne ipsos ac subtra
...tio ne ipsi subtrahe facienda possint et
...os sufraganeos et alios ipsi fideles
...remij primacie caritatis mende
...Non concedendi sic quoq indulgentias
...ud excedat remij archiepi statutum
...gelii quod [illegible] dum. De offi uicarii
...omana eccl'a. Cum remij
...archiepi in officialem aliquem sufragi
...nei sui excedit sibi data ex aliqua cau
...sa cause pcer illos qui uicem illius ge
...runt ipsi hoc excedit uniendo ne attribu
...gat eis ud gmittet ob id officiali

...eidem in crimine qd ecclie ce censure
...dictione et eo qd sui excer offi ne
...arcat ea tm que spi gerendo sibi uicet
...gerunt illo alio exercere minuere
...sibi debeat nec recipiunt ab eidem si
...possint optime uigorem. Idem
...omana eccl'a. Quidam ub pretend
...prouinciam publicarum ura subdi
...tis epos ipsius pruncie pandendis
...et mandandis eor causis libe ad remij
...accedat curiam petit euocatis qsi
...et reuent ibidem epi et sui culpis ui
...cio excessis alterius ud tm excaipsi ipsi
...cis id ne minemar aliure gestum ad
...remij archiepi nec ne ded deuoluerut
...eor. si alia forte et illis pena ipsi eanno
...nicis posset ne fligi. De rebellib
...omana eccl'a. Ne appellanti causa si
...qui appellant pendente ul ad uocatus ne
...qui iudicio stare ne recipiat in restem.
...uerq in distincti ipsi appellanti pstimpede
...facienne et eo defendat in iustitia si re
...cum inspectis et studiat et ipsius cle eiusd
...cancis id fiducie facienda. Item
...d hoc et per similem epistam scribat recto
...dario nic. gos. ip. p. y. quedam minenda
...declinata ipsius remotem ecclie nos rite
...nuerimus ab exilio de rebus suscipiendis
...tal eis. Gregorio epo. s. d. uen. sti ar
...chiepo rothomag. salt. et ap. sed. primeni et
...auct. q. h. in el que inc. albeni et quen
...tum tel nicholai andeg. epi pre una et
...porem et quemal de spaldingo. in comis
...dios. ex alia si eo qd idem abbas et quen
...tus se ab ipsi gloriose et quentu despaldig
...possine subiectedni eidem portatis alie
...runt spoliandos et irretenda quam ea
...pdne alias inter eos pces et rebus alias
...ut abeidem abbe ac pore nisi eo
...stat quetuent eor dem ut magis aut
...amozit pti ipsi recepto iuramento de
...standre dicenda in magni dicti abbis et
...pori ut eam tenendo qui respondendo
...dicatur standum qui si potirdubis ubi
...ib uidia ura substitui ipsi scimus et per
...ipsos melligent in quor abbis institue

Decretales
gregorii IX